

Українська мова та література+СО (українська мова і література)__магістр_фаховий_2019

Базовий рівень

1. Зародження сучасної української літературної мови припадає:
 - а. на кінець XIX століття
 - б. на кінець XVIII століття
 - в. на початок XIX століття
 - г. на початок XVIII століття
2. Зародження сучасної української літературної мови пов'язане із виходом у світ:
 - а. "Кобзаря" Т. Шевченка
 - б. альманаху "Русалка Дністровая"
 - в. "Енеїди" І. Котляревського
 - г. "Слова про Ігорів похід"
3. Літературна мова - це:
 - а. унормована, відшліфована форма загальнонародної мови, що обслуговує найрізноманітніші сфери суспільної діяльності людей
 - б. вся сукупність мовних засобів певного народу
 - в. закріплена традицією або законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах державного управління та діловодства, громадських органах та організаціях, на підприємствах, у закладах освіти, науки, культури, у сферах зв'язку та інформатики
 - г. різновид мовлення, який використовується певною соціальною групою
4. Державна мова - це:
 - а. закріплена традицією або законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах державного управління та діловодства
 - б. вища форма загальнонародної мови
 - в. відшліфована, оброблена майстрами слова, удосконалена, збагачена мовною практикою
 - г. форма загальнонародної мови
 - г. особливий різновид мови, що становить окрему підсистему
5. Закон, у якому українській мові надавався статус державної, був прийнятий:
 - а. у 1991 році
 - б. у 1989 році
 - в. у 1990 році
 - г. у 1996 році
6. Правильним є таке твердження:
 - а. літературна мова охоплює національну мову і територіальні діалекти
 - б. національна мова охоплює літературну мову і територіальні діалекти
 - в. національна мова охоплює літературну мову і державну мову
 - г. державна мова охоплює соціальні та територіальні діалекти
7. Правильним є таке твердження:
 - а. поняття "українська літературна мова" є ширшим, ніж поняття "українська національна мова"
 - б. українська літературна мова включає в себе територіальні діалекти

- в. українська літературна мова включає в себе українську національну мову
- г. українська літературна мова є вищою формою національної мови

8. Українська мова належить до:

- а. східної підгрупи праслов'янської групи мов індоєвропейської мовної сім'ї
- б. східної підгрупи слов'янської групи мов індоєвропейської мовної сім'ї
- в. західної підгрупи слов'янської групи мов індоєвропейської мовної сім'ї
- г. східної підгрупи індоєвропейської групи слов'янської мовної сім'ї

9. Фонетика - це наука, яка вивчає:

- а. звуковий склад мови
- б. норми літературної вимови звуків
- в. співвідношення букв і звуків певної мови
- г. правила вимови звуків, звукосполучень у мовленнєвому потоці, наголошування слів, а також інтонування

10. Найменший вимовний відрізок, який можна вичленувати з мовленнєвого потоку, - це:

- а. звук
- б. звукосполучення
- в. фонема
- г. склад

11. Експерсія - це:

- а. робота мовних органів, спрямована на творення звуків
- б. втрата координації мовних органів унаслідок перебудови для вимови наступного звука
- в. підготовка мовних органів для вимови звука
- г. повернення мовних органів у стан спокою

12. Втрата координації мовних органів унаслідок перебудови для вимови наступного звука або повернення у стан спокою називається:

- а. експерсія
- б. рекурсія
- в. коартикуляція
- г. приступ

13. Сила звука залежить від:

- а. частоти коливань звукових хвиль
- б. амплітуди коливань
- в. висоти звука
- г. ритмічності коливань

14. Найважливішою для розрізнення звуків акустичною величиною, що створює специфіку звука, надає звукові притаманного лише йому забарвлення, є:

- а. тон
- б. тривалість
- в. тембр
- г. сила звука

15. Фонологія займається вивченням:

- а. мовних звуків як акустичних явищ
- б. суперсегментних фонетичних одиниць

- в. звуків як сутностей, що творяться органами мовлення людини і сприймаються її органами чуття
- г. мовних звуків як функціональних одиниць

16. Правильним є таке твердження:

- а. фонема є матеріальним втіленням звука
- б. звук реалізується у фонемі
- в. звук є змістом фонемі
- г. фонема є змістом звука

17. Виділяють такі класифікаційні ознаки голосних:

- а. ряд, піднесення, лабіальність/ нелабіальність
- б. ряд, піднесення, огубленість/ неогубленість
- в. ряд, піднесення, місце творення голосу
- г. ряд, піднесення, спосіб творення голосу

18. Звуки, у творенні яких шум переважає над голосом, називаються:

- а. глухими
- б. дзвінками
- в. шумними
- г. сонорними

19. За ознакою "місце творення" приголосні звуки поділяють на такі основні групи:

- а. огублені, язикові, глоткові
- б. губно-губні, язикові, глоткові
- в. губні, язикові, глоткові
- г. білабіальні, язикові, глоткові

20. За участю голосу (тону) і шуму приголосні поділяють на:

- а. шумні і тональні
- б. шумні і сонанти
- в. шумні і консонанти
- г. шумні дзвінки і шумні сонорні

21. Регресивна асиміляція за дзвінкістю має таку формулу:

- а. глухий + дзвінкий $\rightarrow$ дзвінкий + дзвінкий
- б. глухий + глухий $\rightarrow$ дзвінкий + дзвінкий
- в. дзвінкий + глухий $\rightarrow$ глухий + глухий
- г. дзвінкий + глухий $\rightarrow$ дзвінкий + дзвінкий

22. Результат приєднання до основної артикуляції звука додаткової, яка полягає у піднятті середньої частини спинки язика до твердого піднебіння, називається:

- а. коартикуляцією
- б. палаталізацією
- в. асиміляцією
- г. акомодациєю

23. Дзвінкий + глухий $\rightarrow$ глухий + глухий - за таким зразком відбувається:

- а. прогресивна асиміляція за глухістю
- б. регресивна асиміляція за глухістю

- в. прогресивна асиміляція за дзвінкістю
- г. регресивна асиміляція за дзвінкістю

24. Фонетичний процес, характерний лише для української мови, - це:

- а. дисиміляція
- б. фонетичне подовження
- в. спрощення
- г. асиміляція за дзвінкістю

25. Фонема - це:

- а. найменша фонетична одиниця мови, яка служить для творення, розпізнавання і розрізнення значущих одиниць мови - морфем і слів
- б. найменша значуща одиниця мови, яка служить для творення, розпізнавання і розрізнення морфем і слів
- в. найменша фонетична одиниця мови, яка служить для творення, розпізнавання і розрізнення звуків
- г. найменша фонетична одиниця мови, яка служить для творення, розпізнавання і розрізнення частин мови

26. Фонема виконує такі функції:

- а. конструктивну, ідентифікаційну, дистинктивну
- б. конститутивну, інтегрувальну, дистинктивну
- в. конститутивну, ідентифікаційну, дистинктивну
- г. конститутивну, ідентифікаційну, диференціювальну

27. До основних варіантів фонемі належать:

- а. факультативні, додаткові, комбінаторні
- б. конститутивні, ідентифікаційні, дистинктивні
- в. анатомо-фізіологічні, акустичні, функціональні
- г. позиційні, комбінаторні, факультативні

28. Конститутивна функція фонемі полягає у тому, що фонемі:

- а. є матеріалом для творення одиниць вищих мовних ярусів - морфем і слів
- б. є тим матеріалом, з якого утворюються звуки
- в. є засобом розрізнення звуків
- г. є матеріалом для творення слів і речень

29. Ідентифікаційна функція фонемі полягає у тому, що:

- а. завдяки фонемам людина розпізнає значення слів і речень
- б. за допомогою цієї функції ми розрізняємо звуки
- в. із суцільного потоку мовлення людина вловлює окремі звуки та розпізнає їх як реалізації тих чи інших фонем
- г. фонемі, розрізняючи звукові оболонки слів і морфем, вносять тим самим розрізнення у їх значення

30. Дистинктивна функція фонемі полягає у тому, що фонемі:

- а. вносять розрізнення у звукову систему мови
- б. є матеріалом для творення морфем і слів
- в. розрізняють звукові оболонки слів і морфем, вносячи тим самим розрізнення у їх значення
- г. розрізняють частини мови

31. Звуки, які виступають замість головного вияву фонемі внаслідок впливу сусідніх звуків, називаються:

- а. основними варіантами фонемі
- б. комбінаторними варіантами фонемі
- в. побічними варіантами фонемі
- г. факультативними варіантами фонемі

32. Звуки, які можуть виступати замість головного вияву фонемі і збігаються з головними виявами інших фонем, називаються:

- а. артикуляційними варіантами фонемі
- б. акустичними варіантами фонемі
- в. додатковими варіантами фонемі
- г. перцептивними варіантами фонемі

33. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. дякувати, солом'яний, порт'єра, моя
- б. тюльпан, юний, обнюхати, об'єднаний
- в. поєдинок, копіювати, єнот, більярд
- г. дзюдо, полум'яний, лялька, воєнний

34. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. воєнкор, Юда, заюшити, ін'єкція
- б. єнот, юнак, якір, синє
- в. танцюрист, юстиція, Пешковський, матір'ю
- г. заява, пояснити, маззю, ательє

35. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. барельєф, ялина, суб'єкт, боєць
- б. бюро, п'ятак, конюх, поєдинок
- в. яструб, пояс, маззю, Лєсков
- г. мільярд, дев'ять, крапля, єресь

36. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. бракон'єр, Юстина, зілля, пояс
- б. ячний, маячити, порт'єра, весняний
- в. пюре, юрта, ім'я, фюзеляж
- г. поява, кон'юнктура, вольєр, суб'єкт

37. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. арф'яр, дит'ясла, цвях, згряя
- б. ін'єкція, ялівець, мантилья, поєдинок
- в. вояж, авантюра, бюджет, м'ята
- г. п'ята, боятися, узяти, сосною

38. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. поглянути, п'ю, кохання, поєднати
- б. матір'ю, гуашню, єнот, заява
- в. щастя, ясен, Юрмала, бур'ян
- г. під'юджувати, ательє, покальний, юрта

39. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. об'єкт, Мольєр, іннервація, яблунька
 - б. пам'ятка, гривня, ячмінь, поява
 - в. рядок, бюро, Боснія, сузір'я
 - г. дев'ять, юний, долоня, порт'єра
40. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:
- а. Юрій, пюре, крапля, розв'язок
 - б. юрмище, пояс, дит'ясла, барельєф
 - в. веснянка, п'ятеро, в'юн, нюанс
 - г. буряний, цвах, фюзеляж, черв'як
41. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:
- а. куниця, гілля, рельєфний, пам'ятка
 - б. зябра, Юстина, об'єднати, ярина
 - в. прояснити, щастя, в'юн, сяйво
 - г. ясла, юрмитися, боєць, більярд
42. У якому рядку у всіх словах буквосполучення **дж, дз** позначають звуки [д^ж], [д^з]?
- а. кукурудза, віджимати, відзнака, ходжу
 - б. дзвін, віджени, підзолистий, дзеркало
 - в. гудзик, підземний, джерело, джем
 - г. джокер, дзвеніти, гандж, бджола
43. У якому рядку у всіх словах буквосполучення **дж, дз** позначають звуки [д^ж], [д^з]?
- а. ходжу, джигіт, надземний, віддзеркалення
 - б. гедзь, дзенькіт, раджу, підземелля
 - в. дзвонар, піджак, джип, дзвіниця
 - г. відзвучати, дзвякнути, дріжджі, джаз
44. У якому рядку у всіх словах буквосполучення **дж, дз** позначають звуки [д^ж], [д^з]?
- а. джура, дзвонар, джоуль, дзига
 - б. підзаголовок, джгут, джем, дзеленькати
 - в. кинджал, дріжджі, відзначити, кукурудза
 - г. раджу, джазовий, підзарядка, відзолити
45. У якому рядку у всіх словах буквосполучення **дж, дз** позначають звуки [д^ж], [д^з]?
- а. раджа, віджити, джазовий, дзбан
 - б. відзвук, піджак, відзвітувати, дзвонити
 - в. джек-пот, воджу, дзенькіт, джоуль
 - г. підзахисний, дзеркальний, відзнака, дзьоб
46. У якому рядку у всіх словах буквосполучення **дж, дз** позначають один звук?
- а. відживлювати, їжджу, сиджу, дзвонити
 - б. дзьобати, джезва, джем, підзолистий
 - в. дзуськи, гандж, дзюдоїст, джеркотіти
 - г. віджнивувати, дзвякнути, джміль, проводити
47. У якому рядку слова розташовано в алфавітному порядку?
- а. образа, орел, осердя, остача
 - б. реалізм, рева, рев, республіка

- в. сьогодні, сьогочасність, сьогочасний, сяяти
- г. терен, теща, трембіта, трек

48. У якому рядку слова розташовано в алфавітному порядку?

- а. мікроорганізм, молекула, молодець, моноліт
- б. нагляд, наглядка, наглядч, нагода
- в. оченята, ошадливий, ошукати, ошасливити
- г. лайка, письмо, поривчастий, порив

49. У якому рядку слова розташовано в алфавітному порядку?

- а. тамбур, трагедія, трутень, тріумф
- б. реклама, реманент, ренегат, рентген
- в. свекрушин, свекрушенька, свекрушисько, свекрушище
- г. ягідка, явір, яблучко, яблуня

50. У якому рядку слова розташовано в алфавітному порядку?

- а. пращур, прибулець, проща, прямий
- б. прикрість, прикий, прикро, прикрикнути
- в. підсніжник, пролісок, прадавній, правило
- г. перекусити, паралельний, помилка, пізнання

51. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. анорексія, гава, Карпати, тиша
- б. поличка, прясти, туга, шабаш
- в. коритце, хорообрість, шкільництво, ячний
- г. байка, гава, гімн, депутат

52. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. кошти, кпини, криниця, курява
- б. брама, братерство, бронхіт, бронза
- в. іменини, інтонація, іншомовний, історія
- г. ніжність, німець, нуль, нуртувати

53. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. обрізки, обридати, оброк, обруч
- б. позитив, позичка, показний, показник
- в. праслов'янський, предок, прес, прибічник
- г. руно, рупор, руховий, рядок

54. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. марафон, маргаритка, марево, марити
- б. біговий, бичок, бовкати, бовдур
- в. аквапарк, акваплан, акварель, акварелька
- г. блог, блок, блуза, блукати

55. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. верес, вересень, вереск, верескливий
- б. галушка, глазур, глиняний, глінтвейн
- в. дебют, девіз, деревій, десятка
- г. жабо, жайворонок, жайвороння, жало

56. У якому рядку порушено алфавітний порядок розташування слів?

- а. заклад, замет, запона, звитяга
- б. значок, зшиток, зябра, з'ясувати
- в. забаганка, забір, злива, зміст
- г. зажуритися, заїзд, заїскритися, зазирати

57. Орфоепія - це розділ науки про мову, що вивчає:

- а. фізичні характеристики звуків: тон, тембр, ритмічність/ неритмічність
- б. співвідношення літер і звуків певної мови
- в. норми літературної вимови
- г. систему правил, що визначають написання слів

58. До сегментних одиниць фонетичної системи мови належать:

- а. звуки, звукосполучення, фрази, фонетичні слова, склади, синтагми
- б. звуки, склади, буквосполучення, фонетичні слова, синтагми, фрази
- в. фонемі, фонетичні слова, склади, звукосполучення, звуки, синтагми, фрази
- г. звуки, склади, звукосполучення, фонетичні слова, синтагми, фрази, наголос

59. За способом творення шуму приголосні поділяються на такі групи:

- а. сонорні, щілинні, зімкнені, вібранти
- б. дзвінкі, глухі, зімкнені, вібранти
- в. фрикативні, зімкнено-прохідні, язикові, вібранти
- г. щілинні, зімкнені, вібранти

60. Виділіть рядок, у якому всі слова - власне українські:

- а. шашлик, балик, ковбаса
- б. наливка, узвар, ром
- в. борщ, вареники, деруни
- г. макарони, піца, голубці

61. Виділіть рядок, у якому всі слова - архаїзми старослов'янського походження:

- а. повісмо, полудень (південь), світ (світло)
- б. свічка, пільма, веселка
- в. одесную (праворуч), отроча, чрево (живіт)
- г. словеса, небеса, чудеса

62. Виділіть рядок, у якому всі слова - тюркізми:

- а. шашлик, балик, ковбаса
- б. наливка, узвар, ром
- в. борщ, вареники, деруни
- г. макарони, піца, голубці

63. Виділіть рядок, у якому всі слова - грецизми:

- а. парадигма, олімпіада, синтаксис
- б. бактерія, біологія, спорт
- в. дифтонг, морфема, асиміляція
- г. клімат, полюс, мрія

64. Виділіть рядок, у якому всі слова - латинізми:

- а. вакуум, архів, завод
- б. акцент, інфінітив, синтаксис

- в. радіус, синус, нотаріус
- г. евкаліпт, республіка, секретар

65. Виділіть рядок, у якому всі слова - галліцизми:

- а. департамент, парламент, сейм
- б. драже, жабо, соло
- в. трикотаж, баланс, лейтенант
- г. плісе, манна, месія

66. Виділіть рядок, у якому всі слова - старослов'янізми:

- а. благодать, добродушний, фюзеляж
- б. братство, гординя, лібрето
- в. цілитель, боязнь, страждати
- г. єлей, осанна, бульйон

67. Виділіть рядок, у якому всі слова - германізми:

- а. нотаріус, архіваріус, косинус
- б. Софія, Олена, Явдоха
- в. Степан, Григорій, Микола
- г. штекер, штопор, мольберт

68. Виділіть рядок, у якому слово - індоєвропейського походження:

- а. вода
- б. суниця
- в. мрія
- г. викладач

69. Виділіть рядок, у якому слово - власне українського походження:

- а. тролейбус
- б. джем
- в. мрія
- г. джаз

70. Виділіть рядок, у якому всі слова - історизми:

- а. осавула, зборня, щоки
- б. печеніги, очіпок, чадо
- в. таляр, феодал, кріпак
- г. шуйця, ланіти, уста

71. Виділіть рядок, у якому всі слова - сленгізми:

- а. шузи, фейс, кайф
- б. прикольно, класно, прекрасно
- в. дифіляда, евкаліпт, цирк
- г. струйово, раптово, кльово

72. Виділіть рядок, у якому є антонімічна пара слів:

- а. сум - журба
- б. вікно - око
- в. верх - низ
- г. уста - губи

73. Виділіть рядок, у якому є синонімічні пари слів:

- а. сум - журба
- б. вікно - будинок
- в. верх - низ
- г. небо - земля

74. Виділіть рядок, у якому є пароніми:

- а. адресат - адресант
- б. вітер - сніг
- в. довгий - короткий
- г. рай - пекло

75. Виділіть рядок, у якому всі слова - повнозначні:

- а. не, або, під
- б. взимку, весна, вранці
- в. проте, щоб, але
- г. і, а, й

76. Виділіть рядок, у якому всі слова - стилістично нейтральні:

- а. дашок, нібито, дія
- б. а, але, матуся
- в. віра, страховисько, зима
- г. брат, сестра, батько

77. Виділіть рядок, у якому всі власне українські слова об'єднані семою "частина будівлі":

- а. вареники, голубці, холодець
- б. молотарка, віялка, сівалка
- в. січеники, крученики, млинці
- г. підмурівок, причілок, присінок

78. Виділіть рядок, у якому всі слова - архаїзми:

- а. шуйця, чадо, воля, радість
- б. кошовий, слово, глас
- в. десниця, ланіти, словеса
- г. осавула, таляр, вїт

79. Виділіть рядок, у якому всі слова - історизми:

- а. десниця, чадо, дитя, суніця
- б. кошовий, мова, гопак
- в. перст, язик, борошно
- г. осавула, таляр, вїт

80. Виділіть рядок, у якому зафіксовано слово, вжите у двох значеннях: 1. заст. Коштовності, самоцвіти; 2. іст. Знаки влади, регалії:

- а. шафіри (сапфіри)
- б. клейноди
- в. сердоліки
- г. злато

81. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово вжито в переносному значенні:

- а. Цвітуть обмерзлі криниці Холодним квітом мармуровим. Дитя заснуло на руці, Як слово на долоні мови...(М.Вінграновський)

- б. Лиш я не зчувсь, як стишилась хода, Як простелився вітер за плечима, І на слова мої дивилася вода Кленовими осінніми очима. (М.Вінграновський)
в. Любові нашої обличчя не люблю. Її обличчя - то обличчя муки. (М.Вінграновський)
г. Вже тиха осінь ходить берегами, на вербах трусить листячко руде. (Л.Костенко)

82. Виділіть рядок, у якому слово здатне вступати в омонімічні відношення з іншим словом:

- а. коса
б. біологія
в. морфема
г. косинус

83. Виділіть рядок, у якому всі слова - етнографізми:

- а. мольфар, чаклун, ворожбит
б. флюяра, трембіта, ксилофон
в. дримба, бануш, гуслінка
г. бандура, полонина, гітара

84. Виділіть рядок, у якому всі слова - професійні жаргонізми:

- а. хвіст (академічна заборгованість), адіки (кросівки фірми "Адідас")
б. лабух (музикант), фанера (фонограма)
в. бабло (гроші), читалка (читальний зал)
г. немає правильної відповіді

85. Виділіть рядок, у якому є оксиморон:

- а. Виходжу в сад, він чорний і худий, йому вже ані яблучко не сниться. (Л.Костенко)
б. Цей сніг розтане. Чай цей прохолоне. Забудь-трава осиплеться в траву. Ця мить ніколи вдруге не настане. Я помираю. Отже, ще живу. (М.Холодний)
в. Старі дуби, спасибі вам за осінь, за відлітання радості і птиць. (Л.Костенко)
г. І тут ні сліз, ні відчаю не треба, І тут не треба страху і ниття - Живе лиш той, хто не живе для себе, Хто для других виборює життя. (В.Симоненко)

86. Виділіть рядок, у якому є антоніми:

- а. Що робить сонце уночі, Коли у лісу на плечі Тоненька зіронька сидить, - Що робить сонце? Сонце спить. (М.Вінграновський)
б. Що ти хочеш, земний, що жиєш на землі?! Хоч не бути тобі на землі Його Світлом, Твої кроки - важкі по зимовій ріллі, Лиш молитва - твій дім на усіх мовах світу. (Т.Винник)
в. Плекаю біль свій, як дитину, кохаю щиро Україну... (Кость Шишко)
г. Не знаю, ким - дияволом чи Богом Дано мені покликати сумне: Любити все прекрасне і земне І говорити правду всім бульдогам. (В.Симоненко)

87. Виділіть рядок, у якому є пароніми:

- а. ... Заблудимося у цій самотності поміж цих трьох дерев поміж цих трьох днів... (І.Калинець)
б. ... Нареченою нарече й заколисує, заворожує чорнобрив'я таких ночей... (Л.Костенко)
в. Обіймай! Ти жданий і жаданий, - Як раптова злива в суховій, Коли рвуться дощові гердани Й губляться мільярдами в траві... (О.Слоньовська)
г. В соняшника були руки і ноги, Було тіло шорстке і зелене. Він бігав наввипередки з вітром, Він вилазив на грушу і рвав у пазуху гнилиці... (І.Драч)

88. Виділіть рядок, у якому подано міжмовні омоніми:

- а. Расторгнуть брак; Досі не писала через брак часу (Леся Українка)
б. Боронить - разрыхлять, обробувать бороной вспаханную землю; Оре плугом, кіньми

боронить (П.Чубинський)

в. Мазь стягивала кожу, болячка зарубцовывалась; ...Та бориславська болячка починає швидко сходити з його душі і гоїтися (І.Франко)

г. В классах стоял шум и гомон; Гомін веселого південного міста охопив його (В.Собко)

89. Виділіть рядок, у якому є слово з яскраво вираженою внутрішньою формою:

- а. підсніжник
- б. синус
- в. косинус
- г. лексика

90. "Словник, у якому в алфавітному порядку подано перелік нормативного написання слів та їх окремих форм відповідно до чинного правопису", - це:

- а. Орфографічний словник
- б. Орфоепічний словник
- в. Граматичний словник
- г. Інверсійний словник

91. "Словник, у якому зафіксовані норми літературної вимови біля кожного з реєстрових слів, поданих в алфавітному порядку", - це:

- а. Орфографічний словник
- б. Орфоепічний словник
- в. Граматичний словник
- г. Інверсійний словник

92. "Лексикографічна праця, що подає граматичні характеристики словоформ", - це:

- а. Орфографічний словник
- б. Орфоепічний словник
- в. Граматичний словник
- г. Інверсійний словник

93. "Словник, у якому слова розміщені у зворотному порядку, за кінцевими літерами", - це:

- а. Орфографічний словник
- б. Орфоепічний словник
- в. Граматичний словник
- г. Інверсійний словник

94. "Розділ мовознавства, що займається укладанням, дослідженням словників і розробленням їх теоретичних засад", - це:

- а. Лексикологія
- б. Фразеологія
- в. Словотвір
- г. Лексикографія

95. Виділіть рядок, у якому є фразеологічна одиниця, яка має значення "лінивий":

- а. Поки бряжчали ще тітчині карбованці, було й за холодну воду не візьметься, думали, - навіки зледащіє людина. (М.Коцюбинський)
- б. Вона що-небудь робить, а він, підперши руками кучеряву голову, не випускає її з очей. (Марко Вовчок)
- в. Кожна спокійна хвилина тепер цінувалася на вагу золота. (В.Козаченко)
- г. Немає правильної відповіді.

96. Виділіть рядок, у якому є фразеологічна одиниця, яка має значення "помирати":

- а. Мого кохання не можеш одібрати, його вже ніхто не вирве з мого серця, навіть ти. (Леся Українка)
- б. Горе та лихо, лихо та горе, одно за одним іде..., нападе на чоловіка, душить його, а він не хоче розлучатися зі світом. (Г.Квітка-Основ'яненко)
- в. Співає народна дума: Що та слава Не вмере, не поляже Однині й довіку. (Панас Мирний)
- г. Проситься силюнька наверх, смереки хочеться з коренем вивертати, скали на скали двигати, а тут лежи, бліх ганяй. (Г.Хоткевич)

97. Виділіть рядок, у якому до фразеологічної одиниці наведено авторський антонім:

- а. Не кров з молоком, а кров із ніччю - / Про тебе задумуватись весняною порою / І сльози збирати по твоєму обличчю / Тугою всезнаючою рукою. (І.Драч)
- б. У себе в кімнаті своїй обидві співають - нема вгаву, а в бесіді... уста не вміють розімкнути, німіють. (Марко Вовчок)
- в. Обидві вони цідили слово за словом з таким тоном, наче на весь світ промовляли якісь закони доброго розуму і високої вподоби. (І.Нечуй-Левицький)
- г. Там, де інші дівчата лускали зо сміху, ... вона соромилася до сліз. (О.Кобилянська)

98. Виділіть рядок, у якому є фразеологічна одиниця, яка має значення "дорого":

- а. Поки бряжчали ще тітчині карбованці, було й за холодну воду не візьметься, думали, - навіки зледащіє людина. (М.Коцюбинський)
- б. Вона що-небудь робить, а він, підперши руками кучеряву голову, не випускає її з очей. (Марко Вовчок)
- в. Кожна спокійна хвилина тепер цінувалася на вагу золота. (В.Козаченко)
- г. Немає правильної відповіді.

99. Виділіть рядок, у якому є фразеологічна одиниця, яка має значення "нічого не робити":

- а. Мого кохання не можеш одібрати, його вже ніхто не вирве з мого серця, навіть ти. (Леся Українка)
- б. Горе та лихо, лихо та горе, одно за одним іде..., нападе на чоловіка, душить його, а він не хоче розлучатися зі світом. (Г.Квітка-Основ'яненко)
- в. Співає народна дума: Що та слава Не вмере, не поляже Однині й довіку. (Панас Мирний)
- г. Проситься силюнька наверх, смереки хочеться з коренем вивертати, скали на скали двигати, а тут лежи, бліх ганяй. (Г.Хоткевич)

100. Виділіть рядок, у якому є фразеологічна одиниця, яка має значення "сміятися":

- а. Не кров з молоком, а кров із ніччю - / Про тебе задумуватись весняною порою / І сльози збирати по твоєму обличчю / Тугою всезнаючою рукою. (І.Драч)
- б. У себе в кімнаті своїй обидві співають - нема вгаву, а в бесіді... уста не вміють розімкнути, німіють. (Марко Вовчок)
- в. Обидві вони цідили слово за словом з таким тоном, наче на весь світ промовляли якісь закони доброго розуму і високої вподоби. (І.Нечуй-Левицький)
- г. Там, де інші дівчата лускали зо сміху, ... вона соромилася до сліз. (О.Кобилянська)

101. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні антоніми:

- а. важливий птах - велика птиця
- б. влипнути, як муха в мед - викрутитися з халепи
- в. не йти із думки - розкрити карти
- г. говорити різними мовами - купатися в золоті

102. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні синоніми:

- а. важливий птах - велика птиця
- б. хоч трава не росте - як вареник у сметані
- в. ловити кожне слово - торгувати зубами
- г. обливатися потом - закритися в собі

103. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні антоніми:

- а. важливий птах - велике цабе
- б. будуть люди (з кого) - не буде пуття (з кого)
- в. кадити фіміам - розкрити карти
- г. кривити душею - купатися в золоті

104. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні синоніми:

- а. хоч греблю гати - як зірок у небі
- б. хоч трава не росте - тьма тьмуща
- в. справляти мовчанку - закритися в собі
- г. обливатися потом - торгувати зубами

105. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. віра, вірити, вірус, завірюха
- б. казка, казати, каже, казкар
- в. брати, забирати, беру, обібрати
- г. сніг, сніжинка, сніговик, снігуронька

106. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. рука, руці, рученька, ручище
- б. ліс, лісок, Полісся, ліска
- в. Київ, киянка, по-київськи, кияни
- г. ліс, лісник, лісовий, лісистий

107. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. вірний, вірність, вірного, вірнесенький
- б. лити, ллю, лий, наливати
- в. вічний, вічність, вічко, вік
- г. радість, радіти, радісний, радо

108. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. дим, димок, задимлений, димить
- б. вірш, віршований, віршувати, віршик
- в. любити, любов, улюблений, любовці
- г. вода, водний, підводний, заводити

109. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. лягати, лягти, ліг, ліга
- б. надія, надіятися, надійний, надійся
- в. віра, вірити, недовіра, повір
- г. весна, веснувати, весняний, весняно

110. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. зима, зимувати, зимовий, зимно
- б. дратувати, дратливий, дратвовий, дратівливий

- в. літо, літній, літечко, праліто
- г. сон, сонний, снитися, сні

111. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. будинок, будувати, збудований, будування
- б. картина, картинний, картинка, картиночка
- в. дряпнути, дряпак, драп, драповий
- г. нога, ніженька, нозі, ножище

112. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. рука, рукав, нарукавник, рученька
- б. золото, золотий, золотистий, позолотити
- в. синій, синь, синька, підсинити
- г. думка, думати, подумай, думпер

113. Виділіть варіант, у якому не всі слова спільнокореневі:

- а. застава, заставити, застарий, заставляти
- б. білий, біліший, побіліти, білизна
- в. хитрий, хитрість, хитрувати, хитро
- г. сум, сумувати, сумний, сумно

114. Виділіть варіант, у якому всі слова мають нульове закінчення:

- а. привид, дім, пеньок, ракурс
- б. по-нашому, купе, соло, насіння
- в. друзі, грань, туга, зима
- г. розумна, якість, план, веснуватиму

115. Виділіть варіант, у якому всі слова мають нульове закінчення:

- а. веселого, гарно, сакура, літак
- б. щирий, сонце, вода, самокат
- в. перехід, захід, водостік, магазин
- г. восьмий, сутінки, край, коханого

116. Виділіть рядок, у якому всі слова мають інтерфікс:

- а. перекотиполе, Ломиніс, чар-зілля
- б. автобаза, гідротранспорт, аеромодель
- в. вуглеочистка, землечерпалка, китолов
- г. медучилище лісгосп, ЮНЕСКО

117. Виділіть рядок, у якому всі слова мають інтерфікс:

- а. старожил, землероб, лісостеп
- б. гідростанція, автомашина, фотоапарат
- в. землемір, зорепад, відеоапаратура
- г. сон-трава, сон-мара, сонник

118. Виділіть рядок, у якому всі слова мають суфікси згрубілості чи пестливості:

- а. видющий, пропащий, малий, великий
- б. багатий, мізерний, добрий, поганий
- в. бабище, малесенький, величенький, тонюсінький
- г. лежачий, вирішальний, грубий, тонкий

119. Виділіть рядок, у якому всі слова мають суфікси згрубілості чи пестливості:

- а. жовтавий, жовтий, жовтизна, пожовклий
 - б. гарнюсінський, вітрище, веселенький, солонезний
 - в. пречистий, жилавий, талановитий, говіркий
 - г. тремтливий, виткий, паризький, денний
120. Виділіть рядок, у якому всі слова мають суфікси згрубілості чи пестливості:
- а. зрадливий, пихатий, вірний, безмірно
 - б. надзвичайно, розвесело, розгляд, рандеву
 - в. скандальний, педагогічний, вірний, коханий
 - г. словечко, дрібнесенький, ножисько, новенький
121. Визначте, яка мовна одиниця вивчається у морфології
- а. значуща частина слова
 - б. словосполучення
 - в. речення
 - г. слово
122. У якому рядку всі названі категорії властиві тільки дієслівним формам?
- а. рід, число, відмінок, ступінь порівняння
 - б. стан, спосіб, час, особа, вид
 - в. число, перехідність/неперехідність, рід, відмінок
 - г. вид, стан, спосіб, перехідність/неперехідність, час
123. Яке із поданих тверджень стосується іменника? Іменник - повнозначна частина мови, яка
- а. вказує на предмет, ознаки і кількість, але не називає їх
 - б. виражає ознаку предмета
 - в. означає назву предмета
 - г. означає дію або предмета
124. Як називається загальнокатегоріальне значення іменника?
- а. процесуальна ознака
 - б. непроцесуальна ознака
 - в. предметність
 - г. кількість
125. У якому реченні виділене слово є іменником?
- а. Місяць ясененький промінь тихесенький кинув до нас. Спи, мій **малесенький!** Пізній бо час (Леся Українка)
 - б. Його душа, **полонена** блиском тих чарівних картин, не могла від них відірватися (І.Франко)
 - в. Я тільки хаточку в тім раю благаю, і досі ще благаю, щоб хоч умерти на Дніпрі, хоч на **малесенькій** горі (Т.Шевченко)
 - г. О земле **рідная!**.. Жила, живеш, довіку будеш жити, Безсмертна у віках! (М.Рильський)
126. Відміни іменників у сучасній українській мові значною мірою пов'язані з...
- а. морфологічною категорією роду
 - б. типом основи іменника
 - в. синтаксичною роллю іменника
 - г. словотвірною будовою іменника
127. Яку синтаксичну роль виконує виділений іменник у реченні *З точки зору молодості життя - це нескінченно довге **майбутнє**; з точки зору старості - дуже коротке минуле*

(А.Шопенгауер)?

- а. підмет
- б. присудок
- в. додаток
- г. означення

128. Яке твердження є НЕправильним?

- а. іменники з конкретним значенням виражають поняття, що відображають предмети навколишньої дійсності, які сприймаються органами чуттів людини
- б. речовинні іменники не змінюються за числами, вони мають або лише форму однини, або лише форму множини
- в. номінатив - це те саме, що називний відмінок
- г. власні назви виступають узагальненими назвами класів однотипних предметів або явищ

129. Яке твердження є правильним?

- а. наявність родового й давального відмінків є самобутньою морфологічною рисою української мови
- б. акузатив - це те саме, що кличний відмінок
- в. родовий, давальний, знахідний та орудний відмінки завжди вживаються без прийменників
- г. категорія відмінка в українській мові об'єднує сім граматичних значень

130. Якого терміна стосується це визначення: "підклас іменників, об'єднаний спільними особливостями відмінювання, підтип відмінювання, за яким відбувається словозміна цього підкласу"?

- а. відмінювання
- б. відмінок
- в. відміна
- г. дієвідміна

131. Якою частиною мови є іменник?

- а. іменною повнозначною
- б. іменною неповнозначною
- в. не належить ні до самостійних, ні до службових
- г. службовою змінною

132. Які синтаксичні функції в реченні є найбільш типовими для іменника?

- а. підмет і присудок
- б. додаток і неузгоджене означення
- в. підмет і додаток
- г. присудок і обставина

133. У якому рядку всі іменники є назвами неістот?

- а. парубота, очерет, кодекс, мрець, правознавець
- б. стіл, серце, пісок, жук, цяточка
- в. Чугайстер, колядник, школяр, жайворонок, вовк
- г. цінність, кордон, мова, степ, ганчір'я

134. У якому рядку всі іменники середнього роду?

- а. збіжжя, плече, добро, рілля, вугілля
- б. сім'я (родина), каченя, хлоп'я, лоша, поле

- в. вогнище, суддя, зілля, кохання, пальто
- г. ім'я, дівча, життя, коромисло, дитинство

135. Яку синтаксичну роль виконує виділений іменник у реченні *Я була з тріо "Золоті ключі", ми співали народні **пісні**, усе вживу, на вулиці* (Н.Матвієнко)?

- а. підмет
- б. додаток
- в. означення
- г. присудок

136. Яке із поданих тверджень стосується прикметника? Прикметником називається повнозначна частина мови, яка

- а. вказує на ознаки, але не називає їх
- б. означає предмет
- в. виражає ознаку предмета
- г. означає кількість і порядок предметів при лічбі

137. Вкажіть варіант, у якому всі слова - прикметники

- а. обласний, мій, плодючий, ніякий
- б. привітний, перший, нічий, козацький
- в. незліченний, батьків, наш, зелений
- г. книжковий, морський, дивний, повен

138. Визначте, у якому варіанті всі прикметники належать до твердої групи

- а. порожнистий, в'юнкий, безкрай, орлій
- б. дзвінкий, всесвітній, золотистий, жаб'ячий
- в. синюватий, дотепний, пахучий, здоровенний
- г. колишній, тонюсінький, дзвінкий, спідній

139. Доберіть продовження поданого речення. Числівники нуль, мільйон, мільярд відмінюються як іменники

- а. першої відміни
- б. другої відміни
- в. третьої відміни
- г. четвертої відміни

140. Визначте речення, у якому числівник вжито неправильно

- а. Семеро одного не ждуть
- б. Зустріч відбудеться о пів на шосту вечора
- в. Майстри виготовили тридцять три сани
- г. Одна ціла і дві третіх - мішаний дріб

141. На базі яких (якої) частин мови сформувався числівник як частина мови?

- а. іменника
- б. іменника та прикметника
- в. прикметника
- г. іменника та прислівника

142. Узагальненим лексичним значенням для займенників є

- а. нумеративність
- б. атрибутивність

- в. дейктичність
- г. адвербіальність

143. У якому рядку всі займенники належать до одного розряду?

- а. я, мене, щось, них, вам
- б. наш, твій, мій, свій, ваш
- в. хтось, чий-небудь, деякий, який
- г. інший, увесь, самий, ніякий, всякий

144. Яке із поданих тверджень стосується займенника? Займенник - це повнозначна частина мови, яка

- а. вказує на ознаки і кількість, але не називає їх
- б. вказує на предмети, ознаки, кількість, але не називає їх
- в. означає кількість предметів та їх ознаки
- г. виражає ознаки предметів

145. Визначте, у якому варіанті всі займенники пишуться разом

- а. де/хто, ні/що, будь/яка, казна/що
- б. ні/який, аби/котрий, чий/сь, де/що
- в. ні/котрий, де/який, котрий/сь, хтозна/якого
- г. який/сь, о/такий, аби/чий, будь/чий

146. Визначте, у якому варіанті всі займенники пишуться окремо

- а. ані/скільки, у/будь/якому, будь/що/будь, де/з/чим
- б. ні/в/якому, з/аби/чим, на/всій/, хтозна/що
- в. на/чиїхось, аби/з/ким, з/дечим, на/всьому
- г. у/будь/якому, ні/до/чого, аби/чим, аби/з/чим

147. У якому рядку всі дієслова належать до однієї групи за лексичним значенням?

- а. співати, кидати, прагнути, зеленіти, копати
- б. розповідати, гукати, бубніти, сказати, промовляти
- в. пересувати, животіти, кохати, синіти, веліти
- г. починати, завершувати, зупинити, гавкати, п'яніти

148. Яка синтаксична роль у реченні є основною для дієслова?

- а. підмет
- б. присудок
- в. означення
- г. додаток

149. Які форми дієслова є недієвідмінюваними?

- а. форми дійсного, умовного й наказового способів
- б. форми минулого, давноминулого, теперішнього та майбутнього часів
- в. особово-родові форми
- г. дієприкметник, дієприслівник, інфінітив, безособові форми на -но, -то

150. Від дієслів доконаного виду НЕ утворюється:

- а. давноминулий час
- б. простий майбутній час
- в. минулий час
- г. теперішній час

151. Яким способом утворюються дієслова недоконаного виду *засипати, розрізати*?
- а. префіксація
 - б. суфіксація
 - в. чергування звуків
 - г. акцентуаційний (зміна наголосу)
152. У якому рядку всі дієслівні форми недоконаного виду?
- а. починайте, їдемо, позначене, падають, думаючи
 - б. шелестітиму, тріщали, будеш пам'ятати, в'янучий, шито
 - в. хотіла б, красувалися, нехай рознесе, підриваючи, берімо
 - г. виконувати, усвідомлюючи, спатоньки, виявили б, збережено
153. Допущено помилку в утворенні форми наказового способу дієслова в рядку:
- а. відчувати - хай відчуває
 - б. зробити - зробімте
 - в. ходити - ходімо
 - г. спостерегти - спостережи
154. У якому рядку УСІ дієслівні форми є способовими?
- а. читаю, кидатимемо, кажучи, виконано, схвильовано
 - б. лежали, нехай співає, принесемо, хотіла б, не сидиться
 - в. будете пекти, стоїмо, завантаживши, почато, пишучий
 - г. ридеш, горіти, покликаний, хай вибирає, усміхався б
155. Засобом вираження граматичного значення теперішнього часу дієслів виступають:
- а. допоміжні дієслова
 - б. суфікси
 - в. закінчення
 - г. закінчення і постфікси
156. Відшукайте варіант, у якому всі дієслова належать до першої дієвідміни
- а. злити, перевезти, споруджувати, сидіти
 - б. подарувати, спати, слати, колоти
 - в. засяяти, обігріти, бажати, ревіти
 - г. виділяти, їсти, бігти, віншувати
157. Яка із названих ознак дієприслівника НЕ є прислівниковою?
- а. завжди зберігають значення виду, стану, перехідності/неперехідності твірного дієслова
 - б. відсутність форм словозміни
 - в. у реченні виконують роль обставин різних видів
 - г. здатність поєднуватися із дієсловом способом прилягання
158. У якому реченні НЕ треба виділяти одиничний дієприслівник?
- а. Софійка усміхнувшись опустила очі
 - б. Молода матуся утомившись швидко заснула
 - в. Юнак упевнено підняв руку і не соромлячись погладив Катрусю по голові
 - г. Краще вмерти біжучи аніж жити гниючи
159. Граматичну помилку допущено в рядку
- а. Голуби спокійно воркували, ніжачись на весняному сонечку
 - б. Зламавши огорожу, снігом замело все подвір'я

- в. Прощаючись зі школою, учні бродили шкільними класами
- г. Поливши квіти, зачинили двері та пішли додому

160. Яким членом речення найчастіше виступає дієприслівник?

- а. підметом
- б. присудком
- в. означенням
- г. обставиною

161. Яке речення потребує редагування?

- а. Жінки похилого віку <...> ідуть скромно, подаючи приклад дітям і внукам (О.Донченко)
- б. І розцвілися буйно клени, цвітінням сплівшись угорі (М.Стельмах)
- в. Починаючи працювати над дослідженням, у мене була впевненість щодо швидкого його завершення
- г. Ознайомившись із експозицією виставки, глядачі поставили низку запитань

162. У якому рядку правильно схарактеризовано прислівник?

- а. незмінна самостійна частина мови
- б. незмінна службова частина мови
- в. змінна самостійна повнозначна частина мови
- г. незмінна самостійна частка мови

163. Які прислівники не виступають членами речення?

- а. означальні
- б. предикативні
- в. обставинні
- г. модальні

164. У якому ряду ступені порівняння всіх прислівників творяться від інших основ?

- а. вільно, вимогливо, впевнено, тяжко, дорого
- б. косо, голосно, вірно, легко, важко
- в. багато, мало, погано, гарно, добре
- г. дуже, бридко, вузько, весело, далеко

165. У якому варіанті виділене слово НЕ є прислівником?

- а. Там десь ллються рідні звуки, Боротьба за люд іде (П.Грабовський)
- б. Тільки Боженка в цю хвилину хвилювали свої прикрасі, *тому* він не помітив душевного стану свого друга... (О.Довженко)
- в. *Назустріч* здіймалося місто в бронзі і золоті дерев (З.Тулуб)
- г. Було ухвалено йти *назустріч* Хмельницькому (Н.Рибак)

166. У якому рядку НЕ усі слова належать до прийменників?

- а. від, з-над, праворуч від, на предмет, наприкінці
- б. з-перед, поодаль від, для, протягом, з метою
- в. на честь, під, близько, з-під, вслід за
- г. з-поза, врівні з, але, дарма що, упродовж

167. НЕ потребують редагування сполучення слів з прийменниками в рядку:

- а. контрольна робота з літератури, звертатися по мірі потреби
- б. сумувати за коханою, в повній мірі

- в. гурток для вивчення фольклору, в кінці кінців
- г. заходи щодо покращення добробуту, різьба по дереву

168. НЕ потребують редагування сполучення слів з прийменниками в рядку:

- а. за рішенням зборів, не дивлячись на перешкоди
- б. оплатити за проїзд, у напрямку до міста
- в. всупереч пропозицій, з березня до червня
- г. писати за зразком, читати по складах

169. НЕправильно вжито прийменникову(і) форму(и) в рядку:

- а. піти по хліб, за станом здоров'я
- б. наказ по армії, згадувати у свята
- в. називати по імені, заступник з виховної роботи
- г. ім'я по батькові, приємний на смак

170. НЕправильно вжито прийменникову(і) форму(и) в рядку:

- а. родич по матері, великий за обсягом
- б. заходи по підвищенню ефективності праці, через ожеледицю
- в. по чайній ложці, ательє для обслуговування
- г. стояти по одному, піти у службових справах

171. Сполучник вказує на:

- а. сурядний зв'язок між однорідними членами речення
- б. сурядний та підрядний зв'язок між частинами речення
- в. підрядний зв'язок між членами речення
- г. сурядний зв'язок між однорідними членами речення і сурядний та підрядний зв'язок між частинами речення

172. У якому реченні виділене слово є сполучником?

- а. Я не знав, **що** завтра відбудеться в університеті
- б. Ми сподівалися, **що** плавати в холодній воді не доведеться
- в. **Що** подарує мені цей день?
- г. Я дуже хотів побачити червону руту, **що** оспівана в пісні

173. У реченні *Батько діда просить, щоб той розказав Про Коліївщину ...* (Т.Шевченко) слово щоб:

- а. сполучне слово
- б. підрядний сполучник мети
- в. підрядний з'ясувальний сполучник
- г. підрядний сполучник причини

174. У якому варіанті всі сполучники є складними?

- а. й, але, а, та, бо
- б. мовби, тому що, адже, аби, проте
- в. зате, щоб, якби, ніби, якщо
- г. то...то, не тільки... а й, хоч... хоч, не так... як, для того щоб

175. У якому реченні виділений сполучник не відповідає духові української мови, оскільки є калькою з російської мови?

- а. **Не дивлячись на** те що їх попереджали, вони знову порушили закон
- б. Вони не отримали кредиту, **тому що** вчасно не оформили документів

- в. Виплату будуть здійснювати відповідно до того, **як** надходитимуть кошти
г. **Не так** страшні протести, **як** провокації

176. Яке твердження щодо функцій часток є НЕправильним?

- а. надають реченням або членам речення додаткових значеннєвих відтінків
б. беруть участь у творенні окремих морфологічних форм слова
в. слугують засобами виділення теми та реми в актуальному членуванні речення
г. передають лише емоції та почуття мовця, які стосуються ситуацій позамовного світу, а не є безпосереднім відображенням таких ситуацій

177. У якому рядку наведене визначення частки як частини мови?

- а. службова частина мови, яка поєднує однорідні члени речення, частини складного речення й окремі речення
б. це самостійні слова, які надають словам, словосполученням і реченням додаткових семантичних відтінків або слугують для творення слів або їх форм
в. група змінних службових слів, які надають реченням або членам речення додаткових значеннєвих відтінків, а також беруть участь у творенні окремих морфологічних форм слова
г. група службових невідмінюваних слів, які служать для семантичного поєднання в реченні різнорідних його членів, утворення деяких морфологічних категорій, надання висловлюванням і його частинам додаткових смислових, модальних і емоційно-експресивних відтінків

178. У якому реченні вжито питальну частку?

- а. Чи ж неповторне можна повторити? (Л.Костенко)
б. Що тоді станеться із Соловейком? (Ю.Ярмиш)
в. Чого ви, тату, плачете? (Із казки)
г. Не впустиш мене до своєї хатки? (Із казки)

179. У якому рядку всі слова написані правильно?

- а. будь-як, поки що, деколи, зроби-но, до побачення
б. якот, хтозна-коли, надобраніч, все ж таки, ні один
в. ну й, всеодно, такий-то, знайди ж, на відмінно
г. нібито, вивчив-таки, будь-ласка, ялось, де-небудь

180. Які частини мови належать до незмінних службових частин мови?

- а. прислівник, прийменник, сполучник, частка
б. прислівник, сполучник, частка
в. прийменник, сполучник, частка, вигук
г. прийменник, сполучник, частка

181. Увагу людей привертають за допомоги вигуків:

- а. апелятивних
б. вокативних
в. етикетних
г. спонукальних

182. У якому варіанті всі вигуки походять від слів однієї частини мови?

- а. лишенько! марш! Боже! жах! хвала!
б. стривай! постій! вибачте! бувай! лиха година!
в. біда! овва! слава! Господи! отаке!
г. ат! га! алю! у! ух!

183. У якому реченні виділене(і) слово(а) є вигук(ом) (вигуками)?
- а. "Азов" проводить **марш** біля Верховної Ради (З газети)
 - б. Наша дума, наша пісня не вмере, не загине.. От де, люде, наша **слава**, Слава України! (Т.Шевченко)
 - в. Не страшно мені, хоч по весь вік **горечко**, бідонька, ...мені усе байдуже (Г.Квітка-Основ'яненко)
 - г. **Ой, лищечко**, - каже лисичка, - санки тріщать (Із казки)
184. Визначте, у якому варіанті всі іменники вживаються лише у формі множини
- а. переговори, піхота, хитрощі, зграї
 - б. жнива, птахи, Суми, ідеї
 - в. радощі, будні, Карпати, сіни
 - г. кучері, козаки, Альпи, колосся
185. Вкажіть варіант, у якому всі іменники в кличному відмінку мають закінчення -е(-є)
- а. президент, дитятко, професор, місяць
 - б. школяр, Надія, режисер, козак
 - в. маляр, серденько, українець, колектив
 - г. чумаки, суддя, хлопчача, Андрій
186. Вкажіть варіант, у якому всі іменники в кличному відмінку мають закінчення -у(-ю)
- а. сестра, доня, Надія, Іванко
 - б. матуся, женчик, лікар, добродій
 - в. Україна, синочок, місяць, голуб
 - г. Віталій, колега, скрипаль, хлопець
187. Яке твердження є НЕправильним?
- а. називний відмінок виражає незалежність слова і є прямим відмінком, а всі інші відмінки виражають залежність іменника від інших слів і є непрямыми
 - б. називний і кличний відмінки вживаються без прийменника
 - в. місцевий відмінок завжди вживається без прийменника
 - г. датив - це те саме, що давальний відмінок
188. У якому рядку всі іменники належать до назв істот?
- а. учитель, синиця, птаство, муха, щука
 - б. бджола, Бог, володар, дельфін, голуб
 - в. каченя, дуб, молодь, павук, трактор
 - г. лицар, чернь, явір, сокіл, оса
189. У якому рядку НЕ всі іменники є конкретними?
- а. вишукане мереживо, невелике містечко, сірий шалик, ґрунтова дорога, вишитий обрус
 - б. висока сосна, смачне молоко, широкий степ, планета Марс, довгий день
 - в. густі кущі, людське буття, вечірні сутінки, відомий співак, гетьманська слава
 - г. зібране насіння, український козак, вишневий садок, дорога каблучка, потрібна книга
190. У якому рядку всі іменники належать до тих, що вживаються лише в однині?
- а. мідь, жнива, квасолина, Львів, гниль
 - б. стіл, дах, півень, азот, проза
 - в. аспірин, жіноцтво, сум, Галич, жовтизна
 - г. гнів, козацтво, народ, вода, сивина

191. Яке із поданих тверджень характеризує дієслово як частину мови? Дієслово - це самостійна частина мови, що

- а. вказує на дію предмета
- б. виражає стан предмета
- в. називає дію, процес або стан предмета
- г. виражає непроцесуальну ознаку

192. Вкажіть правильне твердження

- а. усі дієслова складають видові пари
- б. дієслова минулого часу змінюються за родами і числами
- в. початковою формою дієслова є перша особа однини
- г. усі дієслівні форми змінюються за особами і числами

193. Визначте, яке твердження є правильним: За родами змінюються дієслова

- а. у теперішньому часі
- б. у минулому часі
- в. у майбутньому часі
- г. у теперішньому і майбутньому

194. Визначте, яке твердження є правильним: За часами змінюються дієслова

- а. в умовному способі
- б. в наказовому способі
- в. у дійсному способі
- г. в умовному та наказовому

195. Визначте, до якої дієслівної форми належить поданий ряд слів: *збережений, потемнілі, не забутий, ріжучий*

- а. неозначена форма дієслова;
- б. дієприкметник
- в. дієприслівник
- г. особові дієслова

196. Визначте, до якої дієслівної форми належить поданий ряд слів: *рвонуся, пливе, митимеш, будуть плакати*

- а. неозначена форма дієслова
- б. дієприкметник
- в. дієприслівник
- г. особові дієслова

197. Вкажіть, до якого способу належать дієслова *стелися, стійте, хай під'їде, підійди-но*

- а. до дійсного
- б. до умовного
- в. до наказового
- г. не належать до жодного

198. Вкажіть, до якого способу належать дієслова *нехай співають, послухайте, ріж, веселітесь*

- а. до дійсного
- б. до умовного
- в. до наказового
- г. не належать до жодного

199. Вкажіть, до якого способу належать дієслова *прославимо, зазеленіли, починаємо, будуть працювати*

- а. до дійсного
- б. до умовного
- в. до наказового
- г. не належать до жодного

200. Що виражає дію, яка відбувалася, відбулась, відбувається чи відбудеться

- а. недоконаний вид
- б. dokonаний вид
- в. дійсний спосіб
- г. наказовий

201. Дію, що відбувалася або відбулася до моменту мовлення про неї, виражає

- а. теперішній час
- б. минулий час
- в. давноминулий час
- г. майбутній

202. Дію, що відбувається у момент мовлення про неї, виражає

- а. теперішній час
- б. минулий час
- в. давноминулий час
- г. майбутній

203. Дію, що відбувалася або відбулася раніше іншої минулої дії, виражає

- а. теперішній час
- б. минулий час
- в. давноминулий час
- г. майбутній

204. Дію, що відбуватиметься або відбудеться після моменту повідомлення про неї, виражає

- а. теперішній час
- б. минулий час
- в. давноминулий час
- г. майбутній

205. Яку дію означають дієслова доконаного виду

- а. яка завершилась у минулому;
- б. яка обов'язково відбудеться у майбутньому;
- в. яка завершилась у минулому або відбудеться у майбутньому
- г. яка буде відбуватися

206. Слова *нехай, хіба, лише, онде* належать до

- а. прийменників
- б. сполучників
- в. часток
- г. вигуків

207. Слова *бо, якщо, для того щоб, однак* належать до

- а. прийменників
- б. сполучників
- в. часток
- г. вигуків

208. Слова *алло, геть, ціп-ціп, спасибі* належать до

- а. прийменників
- б. сполучників
- в. часток
- г. вигуків

209. Слова *між, серед, понад, з-поміж* належать до

- а. прийменників
- б. сполучників
- в. часток
- г. вигуків

210. Визначте варіант, у якому є тільки службові частини мови

- а. крізь, неначе, де-не-де, давай
- б. бодай, задля, серед, немовби
- в. замість, гарно, ради, неначе
- г. дещо, притому, всупереч, двічі

211. Знайдіть рядок з однотипними за головним словом словосполученнями:

- а. виділятися з-поміж інших, захоплюватися археологією, працювати над проектом, дивитися посміхаючись, право вибирати, поїхати будувати
- б. Шевченкова творчість, висока гора, життєва позиція, поетичний образ, сповнений радості, справедлива оцінка
- в. звичайний стіл, попередній екзамен, лагідний вдачею, вишитий рушник, складений на "відмінно"
- г. відомий з розповіді, далекий від істини, далеко відомий, дорогий мені, добре знайомий, веселий з друзями

212. У якому варіанті залежні слова поєднані з головним зв'язком узгодження?

- а. національне почуття, створити красу, голосно розмовляти, написаний невправно
- б. тернистий шлях, ясні далі, батьківська земля, вдало складений
- в. незборима сила, ранкові промені, анкетні дані, кожна оселя
- г. один шлях, п'ять будинків, його амплуа, рукотворна весна

213. У якому варіанті всі словосполучення утворено способом керування?

- а. зробити гарно, пам'ять про війну, дужчий за мене, весело сміятись
- б. припасти до джерела, подолання труднощів, блідий від страху
- в. подав вечеряти, недоспівана пісня, любити землю, іти назустріч
- г. високі обіцянки, на п'ятому поверсі, так несподівано, бажання вчитися

214. У якому варіанті всі словосполучення утворені способом прилягання?

- а. намагання дізнатися, пізно ввечері, дорога без кінця, твір про героя
- б. розповідати затинаячись, зовсім поруч, шостий від стіни, хтось із нас
- в. любити вірно, дуже старанно, десять років, життя в праці
- г. кава по-віденськи, шапка набакир, сьогодні вдень, зовсім недалеко

215. Яким членом речення виступають виділені слова? *Тільки сонце на просторі ллє палючий промінь свій* (Б.Грінченко)

- а. підметом
- б. присудком
- в. обставиною
- г. означенням

216. Яким членом речення виступає виділене слово? *За жартами й дорога коротша* (М.Полотай)

- а. підметом
- б. присудком
- в. обставиною
- г. означенням

217. Яким членом речення виступають виділені слова? *Для краси у домі, на щастя в ньому, просто так, для душі, тчуть і вишивають рушники*

- а. підметом
- б. присудком
- в. обставиною
- г. означенням

218. У котрому з речень є складений дієслівний присудок?

- а. Дав не дав, а в груди не бий! (Н.тв.)
- б. Рідну мову повинна берегти, розвивати кожна людина (В.Горбачук)
- в. І хороше, і дивно, і радісно стає мені, малому (М.Стельмах)
- г. Верхівки сосен у лісі були облиті сонячним багрянцем (В.Собко)

219. Укажіть речення зі складеним дієслівним присудком

- а. Проходять хмари, гаптують небо химерною грою (М.Рильський)
- б. Так пахне у дитинстві гречаний вистояний мед (Р.Лубківський)
- в. Так! Я буду крізь сльози сміятись (Леся Українка)
- г. Довго я не хотіла коритись весні, не хотіла її вислухати (Леся Українка)

220. У котрому з речень є складений іменний присудок?

- а. Історія літератури є історія літературних жанрів (В.Державин)
- б. Баранячий мозок цінується більше у засмаженому вигляді (М.Полотай)
- в. Всі прагнуть навчати інших, а самі не хочуть вчитися (Ф.Прокопович)
- г. Я буду жити в хмарі, в шумі беріз під вікном (Л.Первомайський)

221. У якому реченні іменна частина складеного присудка виражена прикметником?

- а. Людська душа - це чаша для горя (О.Довженко)
- б. Легенди бувають правдивіші за історію (П.Загребельний)
- в. Твої успіхи - найдошкульніша помста твоїм ворогам (А.Коваль)
- г. Хіба це мало - незабутня мить? (Л.Костенко)

222. У котрому реченні є прямий додаток?

- а. Без жертв, без зусиль, без злигоднів не можна жити на землі
- б. Відмикаю світанок скрипичним ключем (Л.Костенко)
- в. У бажаннях виражається сутність людини (Б.Спіноза)
- г. Та стежать всі з бентежного простору і за зеленим вогником землі (А.Малишко)

223. У котрому реченні є прямий додаток?

- а. Ні мертва мова, ні цивілізація ніколи не можуть схвилювати світ (Б.Шоу)
- б. Дощ дрібненький падає росою, мокре листя у саду лежить (М.Кибальчич)
- в. Читання книжки - це ніби розмова з найкращими людьми минулих віків (М.Рудий)
- г. Не хвались, ідучи в поле, а хвались, ідучи з поля (Н.тв.)

224. У котрому реченні є прямий додаток?

- а. Вона була дуже схожа з лиця на Нимидору (І.Нечуй-Левицький)
- б. Широка річка спокійно дрімає в легкому тумані (М.Коцюбинський)
- в. Від черствості, нещирості, брехні любов'ю оновляйте ви людину (Н.Забіла)
- г. Із самозречених зубрил народжуються суворі екзаменатори (М.Радіонов)

225. Серед наведених речень знайдіть односкладне:

- а. За вогнем степу сяє чорне провалля степу (Г.Тютюнник)
- б. Літній луг як різнобарвний килим.
- в. Умивай же біле личко дрібними сльозами (Т.Шевченко)
- г. Може, десь у лісах ти чар-зілля шукала (В.Івасюк)

226. Визначте вид односкладного речення: *Дозиметром не виміряєш тотального спустошення душі* (Л.Костенко):

- а. означено-особове
- б. неозначено-особове
- в. узагальнено-особове
- г. безособове

227. Позначте односкладне безособове речення:

- а. На роботі умліває, а коло миски упріває (Н.тв.)
- б. Ціную міру, але схиляюся лише перед безмірним (А.Коваль)
- в. Благословляється на осінь, на дощі (Є.Плужник)
- г. Нам дають чаю, гарячого, міцного (М.Коцюбинський)

228. Позначте варіант з односкладним номінативним реченням:

- а. Тиша у військах. Жайворонки над військами (О.Гончар)
- б. Степ навкруги. В степу стежина біла (Д.Павличко)
- в. А на пероні люди (В.Сосюра)
- г. Ніч. Безсилі метелики. Лампа і свіжий папір (М.Рильський)

229. Укажіть неозначено-особове речення:

- а. Починали пастушити звичайно з семи років (О.Воропай)
- б. Розвійтеся з вітром листочки зів'ялі (І.Франко)
- в. На Великдень усі вітали один одного писанками (О.Кобилянська)
- г. Кажуть люди, що суд буде.

230. Позначте узагальнено-особове речення:

- а. Зароблена копійка краще краденого карбованця (Н.тв.)
- б. Очам страшно, а руки роблять (Н.тв.)
- в. Скільки вб'єш, стільки в'їдеш (Н.тв.)
- г. Слово - не горобець (Н.тв.)

231. Позначте узагальнено-особове речення:

- а. Тяжко тому жити, хто не хоче робити (Н.тв.)
- б. Лежачий камінь мохом обростає (Н.тв.)
- в. Вік ізвікувати - не пальцем перекивати (Н.тв.)
- г. Старого лиса не виведеш із ліса (Н.тв.)

232. Позначте означено-особове односкладне речення:

- а. Ми з тобою йдемо стежкою в саду (М.Рильський)
- б. За правду, браття, єднаймося щиро (Леся Українка)
- в. А вікна сплять, засклав мороз їм очі (Л.Костенко)
- г. Вола в'яжуть мотуззям, а людину - словом (Н.тв.)

233. Позначте односкладне номінативне речення:

- а. Найкращі книги стали безсмертними (І.Цюпа)
- б. В траві зеленій яблука червоні (М.Стельмах)
- в. Тривожних коней храп, людей тяжкі колони (М.Бажан)
- г. Серед лісу ставок, очеретом з одного боку прикрашений (Остап Вишня)

234. Котре з поданих речень є неповним?

- а. За що ж, - хто-небудь попитає, - Зозуля Півня вихваляє ? (Л.Глібов)
- б. В село із лісу Вовк забіг...Не думайте, що в гості, братця! (Л.Глібов)
- в. Я хочу попрохати, щоб хто мене сховав у сей недобрий час (Л.Глібов)
- г. - Проси мерщій Степана, він добрий чоловік, - Кіт Вовкові сказав (Л.Глібов)

235. Укажіть спонукальне речення (розділові знаки пропущено):

- а. Які прекрасні ці квіти
- б. Хто допоміг тобі підготуватись до контрольної
- в. Нехай здійсняться ваші мрії
- г. Що за краса навкруги

236. Укажіть поширене речення:

- а. Діти будуть гратися.
- б. Не будемо кривити душею.
- в. Їм весело.
- г. Він вийшов сухим із води.

237. Позначте речення зі вставним словом, що означає джерело повідомлення:

- а. Та, може, світ тому я полюбив, що Україна є на цьому світі (П.Скунць)
- б. Здається, ночі й кінця не буде (Олександр Олесь)
- в. А все-таки катюзі, як кажуть, буде по заслугі (Л.Глібов)
- г. Життя, мабуть, - це завжди Колізей (Л.Костенко)

238. Яке семантичне значення мають вставні компоненти *дивна справа, як на зло*?

- а. вказують на послідовність викладу
- б. вказують на джерело повідомлення
- в. виражають почуття мовця
- г. означають впевненість у сказаному

239. У якому реченні дієприслівниковий зворот виконує роль обставини часу?

- а. Дніпро тече повільно, величаво, розливаючись безліччю рукавів (О.Гончар)
- б. Спокійно, наче зважуючи кожне слово, гетьман заговорив (Н.Рибак)

- в. Старий, люблячи Варивона, хотів пригасити суперечку (М.Стельмах)
- г. І тепер, ставши начальником, він раптом заспівав такої (О.Гончар)

240. Структура якого речення ускладнена однорідними підметами?

- а. Над містами кучерявий, голубий, ласкавий дим (М.Рильський)
- б. Людині для польоту потрібні сила духу, а не пір'я (О.Ільченко)
- в. Та я ще не пізнав ані тебе, ні воду, ні дзвоника, ні дятла, ні себе (М.Вінграновський)
- г. Прицокало, прибилося, притекло ... (М.Вінграновський)

241. Визначте, яким членом речення виступають виділені слова в синтаксичній конструкції: *І джміль у жовто-чорній ризоньці, **шукач гудучий**, віється й мерщій тікає понад травою* (В.Барка):

- а. відокремленою прикладкою
- б. відокремленою обставиною
- в. відокремленим поширеним додатком
- г. невідокремленим поширеним означенням

242. Укажіть, яку роль у реченні виконують виділені слова в синтаксичній конструкції: *Ніч була темна, **аж чорна*** (М.Коцюбинський):

- а. відокремлена уточнювальна обставина часу
- б. відокремлений уточнювальний присудок
- в. відокремлений уточнювальний додаток
- г. відокремлена уточнювальна обставина місця

243. Укажіть, яку роль у реченні виконують виділені слова в синтаксичній конструкції: *Давніш, за **кріпацтва**, оці наїзди були наче справжні ворожі набіги* (А.Головко):

- а. відокремлена уточнювальна обставина часу
- б. відокремлена уточнювальна обставина способу дії
- в. відокремлений уточнювальний додаток
- г. відокремлена уточнювальна обставина місця

244. Знайдіть речення з уточнювальними членами:

- а. І раптом з гурту, десь позаду, звідти, мені у спину пролунав той сміх (Л.Костенко)
- б. Той полин біля рейки - вже Київ. Київ - рейок знервована ртуть (П.Вольвач)
- в. Я був молодий, здоровий і міг працювати не втомлюючись (О.Довженко)
- г. І я, заплакавши, назад поїхав знову на чужину (Т.Шевченко)

245. У якому варіанті є непоширене звертання?

- а. Ти прийди, моя далека, Через хащі вечорові, - Обернись хоч в тінь лелеки І розправ крилаті брови... (Іван Багряний)
- б. Грім на хмарі Біблію читає... тополя пошепки: страшний який твій плач, Ісаїє! (В.Барка)
- в. Верни до мене, пам'яте моя! (В.Стус)
- г. За вікном багряно чахне осінь. Шум машин і змерзлий крик ворон. І бузова віхола відносить вас од мене, Срібний мій Король (І.Жиленко)

246. Укажіть, у значенні якого компонента речення виступає виділене слово в синтаксичній конструкції: *Парубок спершу, **мабуть**, чи й прийняв її за ту польову царівну...* (Панас Мирний):

- а. вставний компонент
- б. відокремлене поширене означення
- в. звертання
- г. вставлений компонент

247. У якому варіанті виділено вставний компонент?

- а. Скоромна праця моя - То не пишна окраса, Але в тому, **їй-богу**, Не бачу біди... (В.Симоненко)
- б. Вітер **наче** покоси громадить на нічнім небі, складає в копицю (М.Коцюбинський)
- в. Вдихнути весь світ - і тоді душа починає звучати і світлим, **мов чайка**, дівчатком танцює на темній воді (І.Жиленко)
- г. На вітрі палає осика і сяєвом сходить цвинтарним (**вільготна фесерія туги, хаплива мелодія мук**) (В.Стус)

248. Знайдіть речення, структура якого ускладнена вставленим компонентом:

- а. Я дерево, я сніг, я все, що я люблю. І, може, це і є моя найвища сутність (Л.Костенко)
- б. ... Порішили: коли виїдуть на ріку, гайда на горлохватський край (це квартал у Солонським Яру) (Микола Хвильовий)
- в. Творець людину вивів на дорогу, та не вказав, кудю їй іти (О.Тарнавський)
- г. Мені цікаво було дослухати до кінця Опанасову драму, в якій для мене виявлялася чимраз яркіше вся його тиха та глибоко пристрасна натура (І.Франко)

249. Знайдіть речення, у структурі якого є звертання і вставлений компонент:

- а. Історія - прокляттям чорних чар - Спочила тут, як мумія (чи моші?)... (Є.Маланюк)
- б. Двері - о чудо! - двері не рипіли (Г.Хоткевич)
- в. Гей, що се діється зі мною? Зі мною діється весною Щось незбагненне, незвичайне, До часу в маєві причаєне! (Зелений шум зелених плес, Зелений плюск, зелений сплеск, Зелений світ - внизу, вгорі, - Зелена прозелень зорі!) (Р.Лубківський)
- г. Тепер, недоріко, подайсь за водою (а нишком послухай: чи всесвіт - не спить?) (В.Стус)

250. Серед наведених речень знайдіть складне:

- а. Рівнина поволі темнішала, укриваючись присмерком (І.Кочура)
- б. Запрягши сонце до теліги, назустріч виїду весні (Б.-І.Антонич)
- в. Ще квітнуть зорі, і в діброві зозулі ще не одцвілись (Г.Світлична)
- г. І знов дрімота у пухнастих лапах колише діл і сиву глибину (М.Зеров)

251. Визначте різновид складного речення: *Раби сьогодні не раби: шумлять знамена боротьби* (Олександр Олесь):

- а. складносурядне
- б. складнопідрядне
- в. безсполучникове
- г. складна синтаксична конструкція

252. Знайдіть серед речень складносурядне

- а. Чоботарі, і теслі, й хлібороби - мій добрий рід і давній родовід (А.Малишко)
- б. Лишає хмара цвіт на підвіконні, і ніч несе медовий смолоскип (Л.Костенко)
- в. Почорніли заводи в озерах і ясніші стали разом з тим (М.Рильський)
- г. Цвітуть бузки, садок біліє і тихо ронить пелюстки (М.Рильський)

253. Визначте вид підрядного речення: *Лякаються грому, хоч убиває блискавка*

- а. причини
- б. умови
- в. місця
- г. допустовості

254. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Як тільки ударить перший промінь сонця в мурі, вони спалахнуть золотим пожаром* (Лєся Українка):

- а. означальне
- б. з'ясувальне
- в. обставинне часу
- г. обставинне мети

255. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Коли твоє особисте і національне "я" залежатиме від чужоземного "я", значить ти людина рабського "я"* (Л.Силенко):

- а. мети
- б. причини
- в. умови
- г. часу

256. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Злітає ластівка угору, над осоками летить, де чащу вечора прозору по вінця налива блакить* (Л.Дмитерко):

- а. причини
- б. умови
- в. місця
- г. допустовості

257. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Хоч би куди йшла людина, вона завжди опиниться на роздоріжжі* (А.Коваль)

- а. причини
- б. умови
- в. місця
- г. допустовості

258. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Гнів скрізь недоречний, а більш за все у справі справедливій, тому що затемнює і каламутить її* (М.Гоголь)

- а. причини
- б. умови
- в. місця
- г. допустовості

259. Визначте різновид складнопідрядного речення з кількома підрядними: *Я син народу, що вгору йде, хоч був запертий в льох* (І.Франко)

- а. з однорідною супірядністю
- б. з неоднорідною супірядністю
- в. з послідовною пірядністю
- г. мішаного типу

260. Визначте різновид складнопідрядного речення з кількома підрядними: *Хто відчуває себе вільним тоді, коли в столиці Вітчизни панує чужа мова, той неповноцінна людина* (Л.Силенко)

- а. з однорідною супірядністю
- б. з неоднорідною супірядністю
- в. з послідовною пірядністю
- г. мішаного типу

261. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *Рожевий пил спадав, синіло все кругом, і коси золоті зоря влітала в трави* (В.Сосюра):

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком

- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

262. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *Не може кермувати той людьми, хто сам не бачить шляху із птьми, не може дати волю той народу, хто душу закував у темноту* (Д.Павличко):

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком
- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

263. Позначте речення з прямою мовою (розділові знаки пропущено):

- а. Хтось Мухам набрехав що на чужині краще жити (Л.Глібов).
- б. Мене вже не раз питали чому назад не їду (Є.Гуцало).
- в. Климко із вдячності розказав звідки чому і як прийшов сюди (Є.Гуцало).
- г. Ліна Костенко писала поезія це завжди неповторність.

264. Якій схемі відповідає речення з прямою мовою (розділові знаки пропущено): *Кругом неправда і неволя, народ замучений мовчить часто повторював про себе слова Кобзаря молодий Франко:*

- а. "П, - а. - П"
- б. А: "П!"
- в. "П", - а.
- г. "П? - а: П"

265. Знайдіть речення зі складеним іменним присудком:

- а. Ліси ставали густіші й густіші (П.Загребельний)
- б. Таня, вмостившись біля дідусевих ніг, слухає його сумовиті легенди (О.Гончар)
- в. Огнекрилих метеликів рій зазоріє в садах на шипшині (П.Филипович)
- г. На крилах журавлів весна вже сушить весла (М.Вінграновський)

266. Знайдіть речення з прямим додатком:

- а. Цілує місяць заспану сосну (В.Кобилянський)
- б. Віддавна смілості й відвазі шумить по всесвіту хвала (М.Рильський)
- в. Стави політі медвяним соком (А.Малишко)
- г. Рідна хато моя! Давно я пішов від твого батьківського порога (І.Цюпа)

267. Знайдіть речення з прикладкою:

- а. Година для праці настала (Леся Українка)
- б. Ідуть воїни Святослава, прямуючи на Царгород (Ю.Яновський)
- в. Розвішує вже травень канделябри, вогні запалює жертівні на свічках каштанів-підлітків... (Л.Забашта)
- г. Перед нашою молоддю стоїть блискуче завдання стати батьками майбутнього своєї нації (О.Теліга)

268. Виберіть варіант, у якому наведено поширене речення:

- а. Нема. Всі повтікали (С.Полин)
- б. О, ночі, ночі... Тривоги серця... Забулось все, пішло в туман... (Г.Колозуб)
- в. Ярїй, душе! Ярїй, а не страждай (В.Стус)
- г. Я винен, браття (І.Світличний)

269. Виберіть варіант, у якому наведено непоширене речення:

- а. ...Одсяяло. І ось - рояль, естрада І крик очей, той крик, що ранить ніч... (Є.Маланюк)
б. Світ який - мереживо казкове!.. (В.Симоненко)
в. О, як він летів в бурелом напролом... (Б.Олійник)
г. Баладна ніч... Пшеничну зореспіль У мрій засіки люди не умістять... (Г.Кириченко)
270. У якому варіанті між виділеними компонентами існують сурядні зв'язки?
- а. Усе іде, але не все минає **над берегами** вічної ріки (Л.Костенко)
б. **Сивий** полин і листатий подорожник кущилися обабіч дороги, злегенька припорошені пилом (Г.Тютюнник)
в. **Знав я**, знав: навіки - промені як вії (П.Тичина)
г. Протягом століть народжувались і зникали міста і села, **у бурхливих лавинах подій губились імена і дати**, та не тьмяніла яскрава зоря Зарваниці, її віковична слава (П.Бубній)
271. Визначте, до якого виду за метою висловлювання належить речення: *Лови летючу мить життя!* (Олександр Олесь):
- а. розповідне
б. питальне
в. спонукальне
г. окличне
272. Визначте, у якому варіанті наведено загальнозаперечне речення:
- а. Не раз хитнула доля терезами (Л.Костенко)
б. Дорога не була короткою (О.Кобилянська)
в. Ти давно вже дружина другого, я ж - відомий український поет (В.Сосюра)
г. Чи ж не твоїм взірцем натхненний стремить в зеніт звитяжний дух? (Л.Мосендз)
273. У якому варіанті є простий ускладнений підмет?
- а. Індійський гавіал і південноамериканський кайман - представники ряду крокодилів (З енциклопедії)
б. Остюк, Гнат і Марченко ніби за командою перешили чарки (Ю.Яновський)
в. Маленька дівчинка - великий хитрун (А.Любченко)
г. Не я один духовну спрагу маю (О.Гончар)
274. У якому варіанті є складений підмет?
- а. Підлогу в залі посипали свіжими трояндами та фіалками (Н.Королева)
б. Тридцять років минуло відтоді (І.Цюпа)
в. До нього підійшло ще двоє (Г.Головачук)
г. Щелепи кайманової черепахи розкриваються дуже широко і можуть схопити навіть таку велику жертву, як доросла жаба (З енциклопедії)
275. У якому варіанті між виділеними компонентами існують сурядні зв'язки?
- а. І хоч в'яжить, хоч плітку або клітку, хоч бозна-хто **розкаже** бозна-де, якщо він лицар - жінка кине квітку, на все життя очима проведе (Л.Костенко)
б. Вже біжучи через подвір'я з мокрим обличчям та волоссям, хапав на ході морозне терпке повітря, блиски сонця червоні на кленах, **шум** міста за муром і далекі, далекі гудки (А.Головко)
в. **Погодою** у нас на сінокосі, казали, щось років з півтора завідувала ворона (О.Довженко)
г. Ніяка втома у найгарячішій жнива не перешкодить дівчині хоч раз на тиждень **похизуватися** своєю вродою та убранням на людях (Д.Гуменна)
276. Знайдіть рядок зі словосполученнями, у яких головне слово виражене прикметником:

- а. кричати голосно, бігти швидко, заспаний хлопець, просте речення
- б. втрачені мрії, забута стежина, пожовкле листя, малиновий кущ
- в. засипаний травою, мій день, читати голосно, приємний аромат
- г. вдячний дітям, рожевий від сонця, дуже цікавий, надзвичайно вдалий

277. Знайдіть рядок зі словосполученнями, у яких головне слово виражене прислівником:

- а. вдалий день, швидко записав, тихо прочитав, розбудив зранку
- б. перепитав спросоння, зустрілися звечора, дуже втомився, намалював гарно
- в. недалеко від села, зовсім непомітно, високо над дахом, надзвичайно гарно
- г. покинута дитина, покалічена доля, незабутні враження, остання зустріч

278. Знайдіть складне речення:

- а. Нехай мене, Кармелюка, в світі споминають (Марко Вовчок)
- б. Хай медом повниться, калиною, нехай покаже свій талан, на плечі піднятий Людиною, весняний день - чарівний жбан! (Р.Лубківський)
- в. Мороз, дідок рожевощокий, мов яблуко в саду, всміхається, закоханий в красуню молоду (Олександр Олесь)
- г. Хто вчиться і працює, той час цінує (Нар.тв.)

279. Знайдіть речення з однорідними означеннями:

- а. Каштани в ранок сивий, попелястий шуміли над твоїм вікном (Б.-І.Антонич)
- б. Поети не з'являються звідкись з-за моря, а виходять зі свого народу (М.Гоголь)
- в. Блискучим новелістом і повістярем увійшов у свідомість сучасного читача Григійр Тютюнник (О.Гончар)
- г. Які слова страхітливі - дволикість, дворушництво, двочасність, двоєдушність! (Л.Костенко)

280. Знайдіть речення з дієприслівниковим зворотом:

- а. І, хоч ти не сказала нічого, Бо не слухала вітрових слів, Він, забувши солодку знемогу, Розганяти хмарки полетів (В.Симоненко)
- б. А коли ми ото часом наловимо волоком чи топчійкою риби і принесемо до куреня, він, усміхаючись, докірливо хитав головою... (О.Довженко)
- в. Між лозою й травою, захована серед поважних і завжди засмучених верб, протікає кришталева хвоста (Д.Гуменна)
- г. Оце - і все життя: заслонити свою порожнечу громадям машин, телевізорів і т. д. (В.Стус)

281. Визначте, яким членом речення виступають виділені слова в синтаксичній конструкції:

Читаючи гарних авторів, ми звикаємо гарно висловлюватись (Вольтер):

- а. відокремленою поширеною обставиною
- б. відокремленим поширеним додатком
- в. відокремленим поширеним означенням
- г. відокремленим поширеним підметом

282. Яке з наведених речень складнопідрядне?

- а. А як згадаю, Боже, як згадаю, таку печаль у серці розгойдаю!.. (Л.Костенко)
- б. От кому б діток носити біля грудей, та носить вона біль і смуток у грудях (М.Стельмах)
- в. Котить хвилі наш Черемош, А куди - не знає, Поміж гори в світ широкий тече, не вертає (В.Івасюк)
- г. Мені війнула в очі сивина, Та я нічого не везу додому (Д.Павличко)

283. Визначте тип речення: *Життя людське замерло б на одній точці, якби юність не мріяла* (К.Ушинський):

- а. складнопідрядне речення з підрядним мети
- б. складнопідрядне речення з підрядним умови
- в. складнопідрядне речення з підрядним часу
- г. складнопідрядне речення з підрядним наслідковим

284. Визначте тип речення: *Для того щоб виховати справжніх чоловіків, потрібно виховувати справжніх жінок* (В.Сухомлинський):

- а. складнопідрядне речення з підрядним мети
- б. складнопідрядне речення з підрядним причини
- в. складнопідрядне речення з підрядним часу
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

285. Знайдіть складнопідрядне речення з підрядним займенниково-співвідносним:

- а. Далеко попереду чорнів ліс, обперезаний знизу сивим пругом приметеного чагарника (Г.Тютюнник)
- б. Не смерті я боюсь, а темноти, в якій не можеш сам себе знайти (Д.Павличко)
- в. Який батько, такий син, яка хата, такий тин (Нар.тв.)
- г. Щоб спізнати людину, треба полюбити її (Л.Фейєрбах)

286. Визначте тип речення: *Свої мови рідної і свого рідного звичаю вірним серцем держітеся* (П.Куліш):

- а. просте, двоскладне
- б. односкладне, називне
- в. односкладне, неозначено-особове
- г. односкладне, узагальнено-особове

287. Укажіть речення з однорідними підметами:

- а. І хліб, і першу радість, і сльозу по-братньому ми порівну ділили. (Д.Луценко)
- б. Історія зобов'язує не лише знати, але й творити її (А.Коваль)
- в. Над містами кучерявий, голубий, ласкавий дим (М.Рильський)
- г. Земля й граніт, і молода трава од спеки сохнуть враз і корчаться утомно. (А.Малишко)

288. Знайдіть складне речення:

- а. Я пізнаю тебе, тебе я знаю, мій любий, рідний, стоголосий краю (М.Рильський)
- б. Гуде вогонь - червоний сатана, червоним реготом вихоплюється з печі... (Л.Костенко)
- в. Мати її, родом туркменка, зовсім не була схожа на казашок Приуралля (З.Тулуб)
- г. Життя, розколоте на друзки, візьме і вислизне з-під ніг (Н.Стефурак)

289. Визначте тип речення: *Віддайте мені мову, якою мій народ мене благословив* (Л.Костенко):

- а. складнопідрядне речення з підрядним займенниково-співвідносним
- б. складнопідрядне речення з підрядним причини
- в. складнопідрядне речення з підрядним означальним
- г. складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним

290. Визначте тип речення: *Той, хто не знає меж своїм бажанням, ніколи не стане гарним громадянином* (В.Сухомлинський):

- а. складнопідрядне речення з підрядним означальним
- б. складнопідрядне речення з підрядним мети
- в. складнопідрядне речення з підрядним займенниково-співвідносним
- г. складнопідрядне речення з підрядним причини

291. Визначте тип речення: *Поки жива мова в устах народу, до того часу живий народ* (К.Ушинський):

- а. складнопідрядне речення з підрядним місця
- б. складнопідрядне речення з підрядним часу
- в. складнопідрядне речення з підрядним мети
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

292. Визначте тип речення: *Якби ви з нами подружились, багато б дечому навчились* (Т.Шевченко):

- а. складнопідрядне речення з підрядним місця
- б. складнопідрядне речення з підрядним умови
- в. складнопідрядне речення з підрядним порівняльним
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

293. Визначте тип речення: *Людині треба, щоб її робота залишилася після неї жити* (Ю.Яновський):

- а. складнопідрядне речення з підрядним означальним
- б. складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним
- в. складнопідрядне речення з підрядним займенниково-співвідносним
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

294. Визначте тип складнопідрядного речення: *Відкрий для мене своє щире серце, коли цвістиме в сутінках жасмин, коли вуста до вуст торкнуться вперше, коли солодким зробиться полин...* (В.Стус):

- а. складнопідрядне речення з однорідною супідрядністю, з підрядними часу
- б. складнопідрядне речення з послідовною підрядністю, з підрядними умови
- в. складнопідрядне речення з неоднорідною супідрядністю, з підрядними часу
- г. складнопідрядне речення з неоднорідною супідрядністю підрядністю, з підрядними умови

295. Знайдіть безсполучникове складне речення:

- а. Завойовник знущається з підкореного народу, а підкорений - з себе (В.Голобородько)
- б. Я - вогонь, я - вихор, а вони спиняться не звикли (О.Теліга)
- в. Печаль породжує терпіння, терпіння - досвід, досвід - надію, надія не тривожить (Г.Кониський)
- г. У мудреця багатство відіграє службову роль, а в дурня - панівну (Ю.Мушкетик)

296. У наведеному уривку тексту: *Нарешті перед нею відкрилося невеличке лісове озерце із тихим плесом. Блищало воно - спокійне, сонне. "Отут і ждатиму", - вирішила Леся...* (М.Олійник) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

297. У наведеному реченні: *Ну, а ти, як прийдеши в місто, Моїй матері скажи: "Син твій впа в бою, як лицар, Горда будь, а не тужи"* (Олександр Олесь) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

298. Визначте, яким членом речення виступає виділене слово: Страх тілесного покарання не зробить злого *серця* добрим (К.Ушинський).

- а. підметом
- б. присудком
- в. додатком
- г. означенням

299. Визначте тип речення: *Дорога є, а друзів тих немає, що так її любили у житті* (А.Малишко):

- а. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- б. складне речення із сурядністю й безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення із сурядністю та підрядністю
- г. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком

300. У наведеному реченні: *На думку Леонардо да Вінчі, "гарний живописець повинен писати дві речі: людину і уявлення її душі"*(П.Загребельний) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

301. У реченні *Усміх на її устах, що появлявся лиш рідко, був немов навіки затемнений смутком* (О.Кобилянська) коми ставимо, бо:

- а. є сполучник підрядності що
- б. підрядна частина стоїть після головної
- в. підрядна частина стоїть перед головною
- г. підрядна частина стоїть у середині головної

302. Визначте, який член речення пропущений у неповному реченні: *Оставайся шукати батька, а я вже шукала...* (Т.Шевченко).

- а. обставина
- б. підмет
- в. присудок
- г. додаток

303. У якому варіанті правильно записано речення з прямою мовою?

- а. "Роби добро, - мені казала мати, - і чисту совість не віддай за шмати!" (Д.Павличко)
- б. "Роби добро, - мені казала мати, - і чисту совість не віддай за шмати"! (Д.Павличко)
- в. "Роби добро, - мені казала мати: і чисту совість не віддай за шмати!" (Д.Павличко)
- г. "Роби добро: мені казала мати, - і чисту совість не віддай за шмати!" (Д.Павличко)

304. Речення: *Душа це битий шлях на невідомих дійсності полях* (Б.-І.Антонич) написано:

- а. без порушення пунктуаційних норм
- б. з порушенням пунктуаційних норм, які стосуються вживання тире між підметом і присудком
- в. з порушенням пунктуаційних норм, які стосуються вживання розділових знаків у складносурядному реченні
- г. з порушенням пунктуаційних норм, які стосуються вживання розділових знаків у складнопідрядному реченні

305. У реченні: *Не місце людину красить, а людина - місце* (Нар.тв.) тире стоїть:

- а. між підметом і присудком у простому двоскладному реченні
- б. у неповному реченні на місці пропущеного присудка
- в. у неповному реченні на місці пропущеного підмета
- г. у двоскладному реченні на місці пропущеного означення

306. Визначте тип речення: *Покремсали життя моє на частки, на тьмяну свічку слів і суєти* (Л.Костенко):

- а. односкладне, називне
- б. односкладне, означено-особове
- в. просте, двоскладне
- г. односкладне, неозначено-особове

307. Визначте тип виділеного речення: *Ні щастя, ні лиха, ні боргу, ні війн. А літо. І домок по вуха в траві* (І.Жиленко):

- а. односкладне, називне
- б. двоскладне, неповне
- в. односкладне, генітивне
- г. двоскладне, повне

308. У якому варіанті в усіх словосполученнях головне слово виражене однією частиною мови?

- а. веселий відпочинок, пісня матері, виконувати доручення, його сміх
- б. повний смутку, важчий за всіх, червоний від сорому, злий на нього
- в. високо над головою, книга про тварин, мій друг, зелена трава
- г. слухати радіо, дивитися фільм, пропадає сила, вороняче гніздо

309. У котрому із поданих речень тире ставиться не обов'язково (розділові знаки пропущено)?

- а. Непереможна безборонність твій меч єдиний і єдиний щит (Л.Костенко)
- б. Ви ночі тьма, ми сонця люди (В.Сосюра)
- в. Віра це нестримне бажання перетворити мрію в реальне життя (Д.Донцов)
- г. Гумор невідлучна прикмета кожного правдивого таланту (І.Франко)

310. У якому варіанті всі словосполучення дієслівні?

- а. пробудившись зі сну, читаючи книжку, розбитий молотком, йти вгору
- б. забути про все, прочитавши газету, холодні пальці, дуже соромно
- в. взяти книгу, думати про іспити, непрохані гості, чекати весни
- г. задуманий давно, скошено траву, останній день, мокро скрізь

311. Укажіть, яким членом речення виступає виділене слово: *Ти був би **моєю** піснею, ти був би **моєю** казкою, квіткою щастя пізньою і голубиною ласкою* (Л.Забашта).

- а. підметом
- б. присудком
- в. додатком
- г. означенням

312. Структура якого речення ускладнена однорідними додатками?

- а. Закликав червень чарівну теплінь у тихий сад і у поля безкраї (І.Вирган)
- б. Натопи перекоує не сила аргументів, а аргументи сили (А.Коваль)
- в. І хліб, і першу радість, і сльозу по-братньому ми порівну ділили (Д.Луценко)
- г. Поети не з'являються звідкись з-за моря, а виходять зі свого народу (М.Гоголь)

313. Визначте назву балади за вказаним фрагментом:

У неділю рано зілля копала,

А у понеділок - переполоскала,
Прийшов вівторок - зілля варила,
В середу рано Гриця отруїла.
А у четвер Гриць помер.
Прийшла п'ятниця - поховали Гриця.

- а. "Чар-зілля"
- б. "Ой не ходи, Грицю"
- в. "Доходився, Грицю"
- г. "Маруся Богуславка"

314. Билини про князя Володимира, в якому поєднано риси Володимира Великого і Володимира Мономаха, про Іллю Муромця (Муровця) - чернігівського богатиря, Альошу (Олексія) Поповича, Добриню відносять до:

- а. міфологічного або дохристиянського циклу
- б. Київського циклу
- в. Новгородського циклу
- г. Волинсько-Галицького

315. Визначте назву думи за вказаним фрагментом:
Із-під города з-під Азова то не великі тумани уставали,
Як три брати рідненькі,
Як голубоньки сивенькі,
Із города Азова, з тяжкої неволі
У землю християнську до батька, до матері, до роду утікали.

- а. "З-під Азова то не великі тумани уставали"
- б. "Як три брати рідненькі"
- в. "Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі"
- г. "Дума про Самійла Кішку"

316. До родинно-обрядової творчості належить:

- а. обряд весілля
- б. обряди, пов'язані з народженням дитини
- в. ритуальні дії, пов'язані із будівництвом дому та новосіллям
- г. усі перелічені

317. Що позначав у системі родинної обрядовості ритуал "квітки"?

- а. прикрашання весільного деревця
- б. прикрашання новорічного деревця
- в. завершення конкретного етапу будівництва житла (закладання фундаменту, завершення рівня вікон, завершення стін, покриття даху)
- г. усе перелічене

318. Хто, як правило, був виконавцем щедрівок у давні часи?

- а. дівчата та жінки
- б. діти та молодь
- в. хлопці та чоловіки
- г. усі перелічені

319. Билини - це:

- а. народні епіко-ліричні пісенні твори героїчного, рідше соціально-побутового змісту
- б. героїчний епос Київської Русі, який виник у княжу добу - в період зламу світогляду древніх русичів

- в. словесно-поетичні твори, які виконуються над покійником у період між його смертю та похороном
- г. ліро-епічні твори про конкретні чи типові історичні події та процеси, відомих історичних осіб та безіменних героїв, чиє життя і вчинки пов'язані з подіями суспільно-політичного життя, в яких відтворено дух певної історичної епохи

320. Легенди - це:

- а. малосюжетні фантастичні оповіді міфологічного, апокрифічного чи історико-героїчного змісту з обов'язковою спрямованістю на вірогідність зображуваних подій та специфікою побудови сюжету на основі своєрідних композиційних прийомів (метаморфози, антропоморфізації предметів і явищ природи та ін.), їм притаманні драматизм, стійкість і завершеність сюжету
- б. ліро-епічні твори про конкретні чи типові історичні події та процеси, відомих історичних осіб та безіменних героїв, чиє життя і вчинки пов'язані з подіями суспільно-політичного життя, в яких відтворено дух певної історичної епохи
- в. народні епіко-ліричні пісенні твори героїчного, рідше соціально-побутового змісту
- г. героїчний епос Київської Русі, який виник у княжу добу - в період зламу світогляду древніх русичів

321. Міфологічні легенди - це:

- а. легенди, в яких предмети чи явища дійсності набувають людських рис
- б. усні народні твори сюжетного характеру, засновані на давніх дохристиянських уявленнях, які з часом втратили свою світоглядну основу і набули чисто символічного художнього значення
- в. оповіді про перетворення людини у тварину, про тварин-тотемів та їх можливе перетворення в людину
- г. твори про однооких (подібних до Циклопа) чи чотириоких істот - тотемів - потвор із рисами різних тварин, птахів і людей

322. Тотемізм - це:

- а. віра у наявність душі чи духу в явищах природи, речах та предметах навколишнього світу
- б. сукупність уявлень та вірувань у надприродній зв'язок між людьми (племенем, общиною, родом) та окремими видами рослин, птахів і звірів
- в. система уявлень про надприродні властивості предметів і речей та поклоніння їм
- г. усе перелічене

323. Засновником порівняльно-міфологічної школи у фольклористиці вважається:

- а. Г. Крайцер
- б. Я.Грім
- в. Т.Бенфей
- г. Ф.Ніцше

324. Засновником міграційної школи у фольклористиці вважається:

- а. Г. Крайцер
- б. Я.Грім
- в. Т.Бенфей
- г. Ф.Ніцше

325. Для поезики билин характерним є:

- а. усі явища і предмети, що стосуються безпосередньо богатирів, гіперболізуються
- б. поряд з конкретними історичними особами співіснують казково-міфологічні істоти

- в. усталена композиція, що складається з зачину (заспіву), викладу і кінцівки (ісходу)
- г. усе перелічене

326. Хто з відомих українських діячів у 1908 р. на власні кошти організував експедицію для записування дум на фонографі на Полтавщині та в Києві?

- а. Леся Українка
- б. Павло Житецький
- в. Іван Франко
- г. Володимир Гнатюк

327. У якому з творів українських письменників розгорнуто картини весільного обряду?

- а. "Наталка Полтавка" І.Котляревського
- б. "Сватання на Гончарівці" Григорія Квітки-Основ'яненка
- в. "Назар Стодоля" Т. Шевченка
- г. в усіх перелічених

328. До доісторичного(міфологічного) періоду українського фольклору належить:

- а. трипільська культура
- б. княжа доба
- в. період козаччини
- г. усі перелічені

329. Які жанри належать до історичної народної прози?

- а. легенда, дума, історична пісня, билина
- б. легенда, переказ, народне оповідання, бувальщина
- в. бувальщина, байка, казка, анекдот
- г. переказ, легенда, казка, народне оповідання

330. Балада - це:

- а. ліро-епічний пісенний твір з гостро драматичним сюжетом, що виражає з точки зору народної моралі трагічні конфлікти, породжені надзвичайними чи фантастичними подіями, вчинками та фатальними збігами обставин в особистому, сімейному чи суспільному житті звичайних людей
- б. народна епіко-лірична пісня героїчного, рідше соціально-побутового змісту
- в. ліро-епічний твір про конкретні чи типові історичні події та процеси, відомих історичних осіб та безіменних героїв, чиє життя і вчинки пов'язані з подіями суспільно-політичного життя, в яких відтворено дух певної історичної епохи
- г. лірична пісня про нещасливе кохання, пройнята тужливими мотивами

331. Думи - це:

- а. народні епіко-ліричні пісенні твори героїчного, рідше соціально-побутового змісту
- б. героїчний епос Київської Русі, який виник у княжу добу - в період зламу світогляду древніх русичів
- в. словесно-поетичні твори, які виконуються над покійником у період між його смертю та похороном
- г. ліро-епічні твори про конкретні чи типові історичні події та процеси, відомих історичних осіб та безіменних героїв, чиє життя і вчинки пов'язані з подіями суспільно-політичного життя, в яких відтворено дух певної історичної епохи

332. Голосіння - це:

- а. словесно-поетичні твори, які виконуються над покійником у період між його смертю та похороном (в час смерті, покладення в труну, прощання в хаті, під час виносу з оселі,

- прощання з селом, останнє прощання перед похованням)
б. система ритуально-обрядових дій, що здійснюються у зв'язку зі смертю представника роду та супроводжують його поховання
в. вид речитативно-поетичного плачу з приводу проводів близького родича у військо
г. усе перелічене

333. Анімізм - це:

- а. віра у наявність душі чи духу в явищах природи, речах та предметах навколишнього світу
б. сукупність уявлень та вірувань у надприродній зв'язок між людьми (племенем, общиною, родом) та окремими видами рослин, птахів і звірів
в. система уявлень про надприродні властивості предметів і речей та поклоніння їм
г. усе перелічене

334. Усна народна творчість твориться:

- а. колективно
б. індивідуально
в. дуетно
г. усіма переліченими способами

335. У якій з вказаних дум розгортається тема визволення з турецької неволі?

- а. "Дума про Самійла Кішку"
б. "Маруся Богуславка"
в. "Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі"
г. в усіх вказаних

336. Найдревнішим українським епосом, який повною мірою увібрав у себе міфологічне мислення праслов'ян, трансформувавши окремі елементи міфології, використав їх для зображення своїх національних героїв, є:

- а. казка
б. дума
в. билина
г. усе перелічене

337. Билини про Микулу Селяниновича, Святогора, Вольгу Всеславича відносять до:

- а. міфологічного або дохристиянського циклу
б. Київського циклу
в. Новгородського циклу
г. Волинсько-Галицького

338. Місце верховного бога неба, небесного світла в пантеоні язичницьких богів займав:

- а. Дажбог
б. Перун
в. Сварог
г. Стрибог

339. Засновником символічно-міфологічної школи у фольклористиці вважається:

- а. Г. Крайцер
б. Я.Грімм
в. Т.Бенфей
г. Ф.Ніцше

340. Хто з українських казкових персонажів втік від змія на крилах лебедя:
- а. чарівник Ох
 - б. Івасик-Телесик
 - в. Пан Коцький
 - г. Котигорошко
341. Хто з вітчизняних дослідників почав одним із перших використовувати термін "фольклор"?
- а. М. Драгоманов
 - б. І. Франко
 - в. М. Гнатюк
 - г. Ф. Колесса
342. Яка з галузей фольклористики досліджує специфіку фольклорних текстів?
- а. теорія фольклору
 - б. історія фольклору
 - в. текстологія фольклору
 - г. класифікація та систематизація фольклору
343. Хто був автором першої в історії української фольклористики збірки прислів'їв і приказок?
- а. Климентій Зіновійв
 - б. Касіян Сакович
 - в. Дмитро Туптало
 - г. Григорій Сковорода
344. Які з названих творів належать до перекладної літератури:
- а. Велесова книга
 - б. "Повість минулих літ"
 - в. Біблія
 - г. "Слово о полку Ігоревім"
345. На початку XII століття літописець Нестор створив:
- а. Київський літопис
 - б. "Повість минулих літ"
 - в. Галицько-Волинський літопис
 - г. "Слово о полку Ігоревім"
346. Втрату етнічної пам'яті у літописанні княжої доби символізує образ:
- а. калини
 - б. вишневого цвіту
 - в. євшан-зілля
 - г. бузини
347. Хто із київських князів залишив духовний заповіт дітям, співзвучний із біблійним кодексом:
- а. Володимир Великий
 - б. Ярослав Мудрий
 - в. Ізяслав
 - г. Володимир Мономах

348. Від кого розпочинає свою розповідь про похід новгород-сіверського князя Ігоря на половців автор "Слова о полку Ігоревім":

- а. від Святослава
- б. від Бояна
- в. від Ярослава
- г. від Мстислава

349. У якому творі давньоукраїнської літератури змальовано тривожний пейзаж: "Криваві зорі світ провіщають, чорнії тучі з моря ідуть... Земля гуде, ріки мутно течуть":

- а. у "Повісті минулих літ"
- б. у Галицько-Волинському літописі
- в. у "Слові о полку Ігоревім"
- г. у "Повчанні" Володимира Мономаха

350. Як називався рукописний збірник творів Івана Вишенського?

- а. "Волховник"
- б. "Торжественник"
- в. "Книжиця"
- г. "Діаріуш"

351. Хто із літературних персонажів "Слова о полку Ігоревім" виголошує "золоте слово":

- а. Святослав
- б. Ігор
- в. Ярославна
- г. Всеволод

352. У якому із творів давньоукраїнської літератури розповідається про чернече життя:

- а. "Слово о законі і благодаті"
- б. Києво-Печерський патерик
- в. "Притча про тіло людське і про душу, і про воскресіння мертвих".
- г. "Повчання"

353. Хто із названих авторів не є творцями полемічної літератури:

- а. Іов Княгинецький
- б. Іван Вишенський
- в. Мелетій Смотрицький
- г. Іпатій Потій

354. Поетична збірка "Зегар з полузегарком" належить перу:

- а. Лазаря Барановича
- б. Софронія Почапського
- в. Івана Величковського
- г. Дем'яна Наливайка

355. У якому літописі і під яким роком був уперше зафіксований етнонім „Україна”?

- а. у „Повісті минулих літ” під 1097 роком
- б. у „Київському літописі” під 1187 роком
- в. у „Галицько-Волинському літописі” під 1240 роком
- г. у „Київському літописі” під 1185 роком

356. У яких поетичних творах XVII ст. їх автори намагалися створити ідеал, позитивний образ політично-освітнього діяча, своєрідний зразок для наслідування:

- а. у ляментях
- б. у кантах
- в. у панегіриках
- г. у всіх названих

357. Драма-міраклъ – це драматичний твір XVII ст.:

- а. "Воскресеніє мертвих"
- б. "Олексій, чоловік Божий"
- в. " Володимир"
- г. всі названі

358. Центральним героєм козацьких літописів є:

- а. Петро Конашевич-Сагайдачний
- б. Богдан Хмельницький
- в. Іван Мазепа
- г. Іван Виговський

359. Автором трагікомедії "Володимир" був:

- а. Митрофан Довгалецький
- б. Стефан Яворський
- в. Якуб Гаватович
- г. Феофан Прокопович

360. Автором поезії "Про папський вирок Галілеєві" є:

- а. Лазар Баранович
- б. Іван Величковський
- в. Феофан Прокопович
- г. Іван Мазепа

361. Як називали мандрівних дяків, учасників культурного й літературного життя України у XVIII ст.:

- а. "миркачами"
- б. "бакалярами"
- в. "бурсаками"
- г. усіма названими

362. Кому належить авторство пісні про чайку:

- а. Василеві Пашковському
- б. Семенові Климовському
- в. Феофанові Прокоповичу
- г. Іванові Мазепі

363. Драмою-мораліте можна назвати:

- а. "Воскресеніє мертвих"
- б. "Милість Божія"
- в. "Володимир"
- г. „Разговор Великоросії з Малоросією“

364. У якому із названих драматичних творів XVIII ст. центральним образом є Богдан Хмельницький:

- а. “Воскресеніє мертвих”
- б. “Милість Божія”
- в. “Володимир”
- г. в усіх названих

365. Безсмертну славу якому поетові принесла пісня „Їхав козак за Дунай”, що стала народною:

- а. Семенові Климовському
- б. Василеві Пашковському
- в. Феофанові Прокоповичу
- г. Іванові Мазепі

366. Найпопулярніша „у всій давній українській літературі” (Грицай М.) поетична збірка „Богогласник” велику увагу приділяла:

- а. св.угодникам
- б. чудотворцям
- в. духовним особам
- г. усім названим

367. Зразками соціально-політичної сатири 18 ст.були:

- а. анонімна сатирична коляда “1764года декабря 23 дня”
- б. “Плач київських монахів”
- в. "Доказательства Хама Данилея Кукси потомственні"
- г. усі названі твори

368. У яких сатиричних творах висміяно намагання частини козацької старшини і заможного селянства одержати дворянські грамоти:

- а. в “Доказательствах”
- б. у “Плачі київських монахів”
- в. в анонімній сатиричній коляді “1764 года декабря 23 дня”
- г. в усіх названих творах

369. Які популярні сатирично-гумористичні віршовані оповідання 18 ст., побудовані на казкових сюжетах і фольклорній основі:

- а. “Отець Негребецький”
- б. “Вірша про Кирика”
- в. “Марко Пекельний”
- г. усі названі

370. У якому вірші Сковорода славить свободу як найбільший здобуток людського життя:

- а. “De libertate”
- б. “Ой пташино жовтобока”
- в. “Всякому місту – звичай і права”
- г. “Дука, мандруючи, співає пісню”

371. У якій байці Г.Сковороди утверджується думка, що споріднена праця є для людини радістю:

- а. “Зозуля і Дрізд”
- б. “Чиж і Щиглик”

- в. “Бджола і Шершень”
- г. “Голова і Тулуб”

372. Вкажіть серед названих поетичних збірок збірку Г.Сковороди:

- а. “Меч духовний”
- б. “Сад божественних пісень”
- в. “Ключ розуміння”
- г. “Дзеркало богослов'я”

373. Дайте визначення мовній грі, яку використовує Іван Котляревський у наведених рядках:
Енеус ностер магнус панус І славний троянорум князь Шмигляр по морю, як циганус...

- а. макаронічна мова
- б. езопова мова
- в. оксиморон
- г. інверсія

374. У поемі "Енеїда" Івана Котляревського Енея пеклом супроводжує:

- а. Дідона
- б. Юнона
- в. Харон
- г. Сівілла

375. Хто в "Енеїді" Івана Котляревського, одержавши хабара, зібрав підвладні йому вітри і звелів "поганій будь погоді":

- а. Зевс
- б. Еол
- в. Нептун
- г. Феб

376. У першій постановці п'єси "Наталка Полтавка" брав участь:

- а. Микола Садовський
- б. Михайло Щепкін
- в. Марія Заньковецька
- г. Панас Саксаганський

377. Змалюючи зовнішність головної героїні повісті "Маруся", Григорій Квітка-Основ'яненко ставив перед собою таке завдання:

- а. змалювати ідеал української дівчини
- б. наслідувати героїнь сентиментальних романів
- в. застерегти дівчат, щоб не кохалися з москалями
- г. показати, як не співпадає зовнішній і внутрішній світ героїні

378. Автором "Енеїди", яку на власний лад переробив Іван Котляревський, був:

- а. Гомер
- б. Катулл
- в. Вергілій
- г. Алоїс Блюмауер

379. За жанром "Енеїда" Івана Котляревського – це:

- а. поема-епопея
- б. бурлескно-травестійна епічна поема

- в. ліро-епічна поема
- г. драматична поема

380. Постановкою якої вистави розпочинається діяльність українського професійного театру:

- а. "Москаль-чарівник" Івана Котляревського
- б. "Наталка Полтавка" Івана Котляревського
- в. "Шельменко-волоостной писарь" Григорія Квітки-Основ'яненка
- г. "Сватання на Гончарівці" Григорія Квітки-Основ'яненка

381. Героїня якого твору характеризується такими словами: "Золото, не дівка, красива, розумна, моторна, до всякого діла дотепна...":

- а. Маруся (однойменна повість Григорія Квітки-Основ'яненка)
- б. Олена (однойменна новела Маркіяна Шашкевича)
- в. Наталка ("Наталка Полтавка" Івана Котляревського)
- г. Ганна ("Черниговка" Миколи Костомарова)

382. Назвати ім'я героїні повісті Григорія Квітки-Основ'яненка, доля якої подібна до долі Катерини з однойменної поеми Тараса Шевченка:

- а. Галочка ("Щира любов")
- б. Ївга ("Козир-дівка")
- в. Маруся ("Маруся")
- г. Оксана ("Сердешна Оксана")

383. Якому творові Григорій Квітка-Основ'яненко дає таке жанрове визначення: "латинська побрехенька, по-нашому розказана":

- а. "Купований розум"
- б. "Салдацький патрет"
- в. "Пархімове снідання"
- г. "Підбрехач"

384. Альманах, який у 1837 році започаткував західноукраїнське національне відродження:

- а. "Ластівка"
- б. "Син Русі"
- в. "Русалка Дністровая"
- г. "Молодик"

385. "Енеїда" Івана Котляревського написана:

- а. старослов'янською мовою
- б. народною українською мовою
- в. давньоукраїнською мовою
- г. латиною

386. Поема Івана Котляревського "Енеїда" складається:

- а. з 12 розділів
- б. з 10 розділів
- в. з 6 розділів
- г. з 4 розділів

387. Які риси характеру НЕ притаманні Петру з п'єси "Наталка Полтавка" Івана Котляревського:

- а. м'якосердечність
- б. працьовитість
- в. щирість
- г. тверда вдача

388. Перу Григорія Квітки-Основ'яненка НЕ належить такий твір:

- а. "Украдене щастя"
- б. "Щира любов"
- в. "Маруся"
- г. "Сердешна Оксана"

389. Хто з героїв п'єси "Наталка Полтавка" говорить про себе: "Сирота – без роду, без племені, без талану і без притуку..."?

- а. Виборний;
- б. Петро;
- в. Возний;
- г. Микола

390. Який твір започаткував нову українську драматургію:

- а. "Сватання на Гончарівці" Григорія Квітки-Основ'яненка
- б. "Наталка Полтавка" Івана Котляревського
- в. "Москаль-чарівник" Івана Котляревського
- г. "Назар Стодоля" Тараса Шевченка

391. Визначте, хто НЕ є героєм повісті "Маруся" Григорія Квітки-Основ'яненка:

- а. Возний
- б. Василь
- в. Маруся
- г. Наум

392. Про кого у "Енеїді" Івана Котляревського сказано: "...був парубок моторний і хлопець хоч куди козак..."?

- а. про Низа
- б. про Евріала
- в. про Енея
- г. про Зевса

393. Кого у "Енеїді" Івана Котляревського названо "осмаленими, як гиря, ланцями"?

- а. богів
- б. царів
- в. троянців
- г. латинців

394. Які риси характеру НЕ притаманні Марусі з однойменної повісті Григорія Квітки-Основ'яненка?

- а. м'якосердечність
- б. працьовитість
- в. слухняність
- г. зрадливість

395. Яка риса характеру НЕ притаманна Наумові Дроту із повісті "Маруся" Григорія Квітки-Основ'яненка?

- а. побожність
- б. працьовитість
- в. чесність
- г. бунтівливість

396. Хто є автором сентиментально-реалістичної повісті "Маруся"?

- а. Євген Гребінка
- б. Пантелеймон Куліш
- в. Григорій Квітка-Основ'яненко
- г. Маркіян Шашкевич

397. Що стає на перешкоді одруженню героїв повісті Григорія Квітки-Основ'яненка "Маруся"?

- а. вік
- б. ревності
- в. солдатчина
- г. зрада

398. Де вперше зустрілися Василь і Маруся, герої повісті Григорія Квітки-Основ'яненка "Маруся"?

- а. на весіллі
- б. на базарі
- в. на вечорницях
- г. у церкві

399. Тема селянського повстання покладена Тарас Шевченком в основу:

- а. поеми "Гамалія"
- б. поеми "Гайдамаки"
- в. поеми "Кавказ"
- г. поеми "Єретик"

400. У поемі "Кавказ" Тараса Шевченка наявний міфологічний образ:

- а. Геракла
- б. Посейдона
- в. Зевса
- г. Прометея

401. "Садок вишневий коло хати..." Тараса Шевченка увійшов до:

- а. збірки "Три літа"
- б. першого видання "Кобзаря"
- в. циклу "В казематі"
- г. посмертного видання творів

402. Вкажіть, кого з гетьманів другої половини XVII-XVIII ст. Тарас Шевченко називає "нерозумним сином" України:

- а. Богдана Хмельницького
- б. Петра Сагайдачного
- в. Юрка Хмельницького
- г. Івана Мазепу

403. У рядках "А тюрм, а люду! Що й лічить! / Од молдаванина до фіна, / На всіх язиках все мовчить, / Бо благоденствує" Тарас Шевченко використав:

- а. іронію
- б. анафору
- в. епіфору
- г. епітети

404. Сам Тарас Шевченко назвав твір "Сон" ("У всякого своя доля..."):

- а. поемою
- б. посланням
- в. комедією
- г. трагедією

405. Який з епізодів поеми "Катерина" Тараса Шевченка є кульмінацією твору:

- а. народження Катериною нешлюбного сина
- б. подорож Катерини в Московщину
- в. вигнання Катерини з дому
- г. зустріч Катерини із офіцером-спокусником

406. Збірка Тараса Шевченка "Три літа" включає вірші, які були написані:

- а. у 1840-1845рр.
- б. у 1845-1847рр.
- в. у 1843-1845рр.
- г. у 1843-1845рр. та окремі твори попереднього періоду

407. Юрій Федькович перші свої вірші написав:

- а. українською мовою
- б. російською мовою
- в. польською мовою
- г. німецькою мовою

408. Вкажіть, хто був першим прозаїком нової української літератури:

- а. Тарас Шевченко
- б. Іван Котляревський
- в. Григорій Квітка-Основ'яненко
- г. Пантелеймон Куліш

409. Вкажіть, коли Тарас Шевченко здійснив першу подорож на Україну:

- а. у 1843-1844 рр.
- б. у 1841-1842 рр.
- в. у 1844-1845 рр.
- г. у 1845-1846 рр.

410. Хто сприяв друкові творів Тараса Шевченка у альманасі "Ластівка":

- а. Юрій Федькович
- б. Яків Кухаренко
- в. Марко Вовчок
- г. Євген Гребінка

411. Тарас Шевченко походив із роду:

- а. Шевченків-Онистратенків
- б. Шевченків-Грушівських

- в. Лазаревських
- г. Красицьких

412. Батько Тараса Шевченка володів ремеслом:

- а. стельмаха
- б. ткача
- в. бондаря
- г. гончара

413. Як звали діда Тараса Шевченка?

- а. Іван
- б. Василь
- в. Петро
- г. Микола

414. У якому творі Тарас Шевченко звертається до свого дідуся: Спасибі, дідусю, що ти заховав В голові столітній ту славу козачу: Я її онукам тепер розказав.

- а. "Гамалія"
- б. "Єретик"
- в. "Тарасова ніч"
- г. "Гайдамаки"

415. У якому творі Тарас Шевченко говорить про своє сирітське дитинство: Там матір добрую мою, Ще молодую, у могилу Нужда та праця положила.

- а. "Сестрі"
- б. "Якби з ким сісти хліба з'їсти"
- в. "Якби ви знали, паничі"
- г. "Хустина"

416. Де навчався Тарас Шевченко після звільнення з кріпацтва?

- а. у Віленському університеті
- б. у Московському університеті
- в. у Київському університеті
- г. в Академії мистецтв у Петербурзі

417. Вкажіть рік виходу "Кобзаря" – першої поетичної збірки Тараса Шевченка:

- а. 1838 рік
- б. 1840 рік
- в. 1841 рік
- г. 1837 рік

418. Де народився Тарас Шевченко?

- а. у Моринцях
- б. у Кирилівці
- в. у Черкасах
- г. у Києві

419. Хто з названих відомих людей допоміг викупити Тараса Шевченка з кріпацтва?

- а. Іван Мартос, Євген Гребінка
- б. Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основ'яненко

- в. Карл Брюллов, Василь Жуковський
- г. Ізмаїл Срезневський, Пантелеймон Куліш

420. Із членами якого політичного об'єднання Тарас Шевченко мав тісні зв'язки?

- а. Кирило-Мефодіївського братства
- б. Південного товариства
- в. Ложі "Озіріс"
- г. Масонської ложі "любомудрів"

421. На поїздку Тараса Шевченка до Італії готова була пожертвувати свій посаг:

- а. Варвара Рєпніна
- б. Олександра Білозерська
- в. Глафіра Псьол
- г. Ганна Закревська

422. П'ятого квітня 1847 року Тарас Шевченко:

- а. був на весіллі у Марка Вовчка
- б. був заарештований
- в. видав "Кобзар"
- г. написав послання "І мертвим, і живим..."

423. Тарас Шевченко відбував перший період заслання:

- а. в Орській фортеці
- б. у Новопетровській фортеці
- в. в Оренбурзі
- г. в Уфі

424. Як підписував Тарас Шевченко свої прозові твори:

- а. Кобзар Безталанний
- б. Кобзар Дармограй
- в. Кобзар Швидкограй
- г. рядовий Шевченко

425. У Петербурзі Тарас Шевченко отримав постійне помешкання:

- а. у будинку Толстих
- б. у кімнаті Академії мистецтв
- в. в орендованому будинку
- г. у будинку лікаря Едуарда Барі

426. Перепоховання труни з тілом Тараса Шевченка на Чернечій горі в Каневі відбулося:

- а. 22 травня 1861 р.
- б. 12 березня 1860 р.
- в. 18 травня 1862 р.
- г. 9 червня 1863 р.

427. Як звали доньку титаря із поеми "Гайдамаки" Тараса Шевченка?

- а. Ганна
- б. Оксана
- в. Марина
- г. Катерина

428. Для аналізу на пробній лекції на право викладання в університеті Іван Франко обрав:

- а. поему "Слепая"
- б. поему "Наймичка"
- в. поему "Кавказ"
- г. поему "Марина"

429. Поема "Кавказ" Тараса Шевченка присвячена:

- а. Пантелеймонові Кулішеві
- б. Григорію Квітці-Основ'яненку
- в. Євгенові Гребінці
- г. Якову де Бальмену

430. Один із персонажів поеми Тараса Шевченка "Наймичка" звався:

- а. Марко
- б. Алкід
- в. Петрусь
- г. Максим

431. Головна героїня поеми Тараса Шевченка "Наймичка" називалася:

- а. Ганна
- б. Оксана
- в. Марина
- г. Катерина

432. Яка із поем Тараса Шевченка має таку ж назву, як і одна із повістей цього автора?

- а. "Неофіти"
- б. "Марія"
- в. "Наймичка"
- г. "Сотник"

433. Кому подарував Тарас Шевченко примірник "Кобзаря", виданого 1860 року, з дарчим написом "Моїй єдиній доні (...) – і рідний і хрещений батько Тарас Шевченко":

- а. Варварі Рєпнєній
- б. Марку Вовчку
- в. Лесі Українці
- г. Ганні Барвінок

434. Образ Дніпра наявний у одній із балад Тараса Шевченка:

- а. "Тополя"
- б. "Утоплена"
- в. "Лілея"
- г. "Причинна"

435. Вкажіть роки життя Тараса Шевченка:

- а. 1814-1861 рр.
- б. 1816-1864 рр.
- в. 1816-1861 рр.
- г. 1814-1864 рр.

436. Центральною постаттю поезії Тараса Шевченка "Перебендя" є:

- а. козак
- б. кобзар

- в. українське селянство
- г. лірник

437. Назвіть літературний псевдонім Марії Олександрівни Вілінської:

- а. Марко Вовчок
- б. Олена Пчілка
- в. Дніпрова Чайка
- г. Марія Загірня

438. Романтичні тенденції найбільш виразно проявилися у творчості Тараса Шевченка у:

- а. ранній період
- б. період "трьох літ"
- в. прозовій спадщині
- г. у циклі "В казематі"

439. "Чорна рада" Пантелеймона Куліша була написана під впливом історичних романів:

- а. Вальтера Скотта
- б. Тараса Шевченка
- в. Джорджа Байрона
- г. Йоганна Гете

440. Слова "За що ж вони розлучили/ Мене із тобою?" з балади Тараса Шевченка "Причинна" належать:

- а. головній героїні
- б. матері дівчини
- в. козакові
- г. русалці

441. До якого жанру належить твір Тараса Шевченка "Тополя"?

- а. дума
- б. балада
- в. пісня
- г. оповідання

442. У кого дівчина просить допомоги у баладі Тараса Шевченка "Тополя"?

- а. у ворожки
- б. у подруги
- в. у матері
- г. у батька

443. Що відбулося з головною героїнею балади Тараса Шевченка "Тополя" після того, як вона випила зілля?

- а. помирає
- б. стає щасливою
- в. забуває про все нехороше
- г. перетворюється на тополя

444. В основу балади Тараса Шевченка "Утоплена" покладено схожий мотив, як у:

- а. оповіданні Миколи Гоголя "Майська ніч, або утоплена"
- б. баладі Адама Міцкевича "Утеча"

- в. баладі Василя Жуковського "Людмила"
- г. баладі Левка Боровиковського "Молодиця"

445. Конфлікт у баладі Тараса Шевченка "Утоплена" побудований на протистоянні:

- а. матері і доньки
- б. матері і сина
- в. батька і сина
- г. двох сестер

446. Як називалося подружжя, якому Ганна підкинула свого сина у поемі "Наймичка" Тараса Шевченка?

- а. Трохим та Настя
- б. Іван та Оксана
- в. Ганна і Трохим
- г. Настя та Іван

447. У поемі "Наймичка" Тараса Шевченка Ганна своїй невістці в Києві купує?

- а. ікону
- б. хустину
- в. перстень
- г. сукню

448. Укажіть назву першої поетичної збірки І. Франка:

- а. "Картка любові"
- б. "Баляди і розкази"
- в. "З вершин і низин"
- г. "Зів'яле листя"

449. Музеї Лесі Українки знаходяться:

- а. у Ніжині, Чернігові, Сумах
- б. у Прилуках, Харкові, Одесі
- в. у Києві, Колодяжному, Новограді-Волинському, Сурамі
- г. у Ялті, Каневі, Чернігові, Севастополі

450. Новелу "Intermezzo" М.Коцюбинський присвятив –

- а. дружині Вірі Устимівні
- б. Івану Франку
- в. Кононівським полям
- г. Лесі Українці

451. Під якою назвою було вперше надруковано роман Панаса Мирного "Хіба ревуть воли, як ясла повні?":

- а. "Лихі люди"
- б. "Пропаша сила"
- в. "Чіпка"
- г. "Подоріжжя від Полтави до Гадячого"

452. У пролозі до якого твору І. Франко висловлює віру у свій народ, його гідне майбутнє?

- а. "Іван Вишенський"
- б. "Декадент"

- в. "Гімн"
- г. "Мойсей"

453. За жанром "Лісова пісня" Лесі Українки – це:

- а. соціально-побутова поема
- б. казка
- в. роман у віршах
- г. драма-феєрія

454. У новелістиці Василя Стефаника домінують риси:

- а. Декадансу
- б. натуралізму
- в. експресіонізму
- г. неоромантики

455. Виберіть варіант, де названі два драматичні твори І. Франка:

- а. "Сватання на Гончарівці", "Шельменко-денщик"
- б. "Трицева шкільна наука", "Борислав сміється"
- в. "Учитель", "Украдене щастя"
- г. "Не судилось", "Талан"

456. Тему братовбивства О.Кобилянська розкриває у творі:

- а. "Природа"
- б. "За ситуаціями"
- в. "Земля"
- г. "Людина"

457. У якій поемі Лесі Українки центральною є тема покликання поета в суспільстві?

- а. "Самсон"
- б. "Роберт Брюс, король шотландський"
- в. "Віла-посестра"
- г. "Давня казка"

458. Хто із зазначених письменників не входив до "Покутської трійці"?

- а. Лесь Мартович
- б. Василь Стефаник
- в. Марко Черемшина
- г. Іван Франко

459. У якій драмі В.Винниченка розгортається мотив дітовбивства?

- а. "Базар"
- б. "Брехня"
- в. "Memento"
- г. "Гріх"

460. Хто з цих письменників не входив до "Молодої Музи"?

- а. Богдан Лепкий
- б. Петро Карманський
- в. Михайло Яцків
- г. Лесь Мартович

461. В. Чайченко, Іван Перекотиполе, Б.Вільхівський, П.Вартовий – це псевдоніми:

- а. П.Рудченка
- б. Б.Грінченка
- в. М.Старицького
- г. І.Карпенка-Карого

462. Композицію якого твору Панаса Мирного О.Білецький порівняв із “будинком з багатьма прибудовами і надбудовами, зробленими неодноразово і не за строгим планом”?

- а. "Повія"
- б. "Хіба ревуть воли, як ясла повні?"
- в. "Лихий попутав"
- г. "Лимерівна"

463. Яка з цих поезій М.Старицького стала народною піснею?

- а. "Мов бачу тихую оселю..."
- б. "Виклик" ("Ніч яка, Господи, зоряна, ясна")
- в. "Не спиться, знов чорнії думи..."
- г. "Борвій"

464. Що стало поштовхом до написання першої поезії Лесі Українки "Надія"?

- а. арешт тітки – Олени Антонівни Косач
- б. хвороба
- в. кохання до Сергія Мержинського
- г. подорож до Італії

465. Першою драмою Лесі Українки був твір:

- а. "Блакитна троянда"
- б. "Одержима"
- в. "В катакомбах"
- г. "Лісова пісня"

466. Який відомий кінорежисер зняв фільм за повістю М.Коцюбинського "Тіні забутих предків"?

- а. М.Донської
- б. С.Параджанов
- в. Л.Осика
- г. О.Довженко

467. Василь Стефаник відомий в українській літературі як майстер:

- а. соціально-психологічної повісті
- б. психологічної новели
- в. історичного роману
- г. притчевого оповідання

468. персонажа "Лісової пісні", який не зміг "своїм життям до себе дорівняти":

- а. дядько Лев
- б. Перелесник
- в. Лукаш
- г. Мавка

469. У якому творі М.Коцюбинського вживаються діалектні слова (маржинка, плай, ватра, гаджуга, бартка, крисаня тощо)?

- а. "Intermezzo"
- б. "Тіні забутих предків"
- в. "Дорогою ціною"
- г. "Подарунок на іменини"

470. Ознаки імпресіоністичної новели знаходимо у:

- а. "Intermezzo" М. Коцюбинського
- б. "Новини" В. Стефаника
- в. "Суді" В. Винниченка
- г. "Царівні" О.Кобилянської

471. Першою збіркою Василя Стефаника є:

- а. "Камінний хрест"
- б. "Синя книжечка"
- в. "Дорога"
- г. "Новина"

472. Поезія Олександра Олеся "Чари ночі" за жанровим різновидом належить до

- а. пейзажної лірики
- б. громадянської лірики
- в. філософської лірики
- г. інтимної лірики

473. Виразні елементи експресіонізму як мистецького напрямку найбільше помітні в творчості

- а. Василя Стефаника
- б. Михайла Коцюбинського
- в. Лесі Українки
- г. Олександра Олеся

474. Брат Миколи Садовського та Панаса Саксаганського, який 1865 року став організатором та режисером аматорського гуртка в Єлисаветграді

- а. Михайло Старицький
- б. Іван Карпенко-Карий
- в. Марко Кропивницький
- г. Іван Котляревський

475. Поезія Олександра Олеся "О слово рідне, орле скутий" за жанровим різновидом належить до

- а. пейзажної лірики
- б. інтимної лірики
- в. філософської лірики
- г. патріотичної лірики

476. Василь Стефаник – один із найяскравіших представників мистецького напрямку

- а. Неоромантизму
- б. класицизму
- в. експресіонізму
- г. постмодернізму

477. Хто з драматургів не належить до театру корифеїв?

- а. Іван Карпенко-Карий
- б. Олександр Олесь
- в. Михайло Старицький
- г. Марко Кропивницький

478. У поезії "Чари ночі" Олександр Олесь прославляє

- а. тогочасний суспільний лад
- б. кохання
- в. красу рідної мови
- г. морські пейзажі

479. Яка із цих поетичних книг не належить Олександру Олесю

- а. "З журбою радість обнялась"
- б. "Будь мечем моїм"
- в. "Княжа Україна"
- г. "Мій Ізмарагд"

480. В якому університеті навчався Василь Стефаник?

- а. Краківському
- б. Віденському
- в. Київському
- г. Львівському

481. Хто із письменників видав прозову збірку оповідань „Сині етюди”:

- а. В.Підмогильний
- б. Г.Косинка
- в. М.Хвильовий
- г. Ю.Яновський

482. Справжнє прізвище Миколи Хвильового:

- а. Губенко
- б. Фітільов
- в. Еллінський
- г. Досвітній

483. Про глибину вболівань П.Тичини за національні змагання свідчить його поезія:

- а. „Арфами, арфами...”
- б. „Терор”
- в. „На могилі Шевченка”
- г. „Пам’яті тридцяти”

484. Яка новела М.Хвильового присвячена „Цвітові яблуні” – твору М.Коцюбинського:

- а. „Мати”
- б. „Кіт у чоботях”
- в. „Солонський яр”
- г. „Я (Романтика)”

485. Хто із персонажів комедії М.Куліша „Мина Мазайло” прагне навчитися „правильного проізношення”:

- а. Мокій
- б. Уля

- в. Мина Мазайло
- г. Мазайлиха

486. Назвіть улюблений жанр О.Довженка:

- а. оповідання
- б. новела
- в. кіноповість
- г. повість

487. Кіно і море — це тема роману:

- а. М. Йогансена „Подорож доктора Леонардо...”
- б. Ю. Яновського „Майстер корабля”
- в. О. Гончара „Бригантина”
- г. П. Загребельного „Гола душа”

488. Хто є автором поем „Розмова сердець”, „Гофманова ніч”, „Гето в Умані”:

- а. Д.Фальківський
- б. М.Бажан
- в. І.Калинець
- г. В.Стус

489. Завершуючи гумореску „Моя автобіографія”, Остап Вишня зізнається, що написав її з такої причини:

- а. мав замовлення від редактора
- б. хотів, щоб усі дізналися про талановитого гумориста
- в. не був певний, що як „дуба вірже”, хтось візьметься за його біографію
- г. почав забувати деталі дитинства і юності

490. Назвіть автора і назву твору, в якому звучать такі слова: „Можна вибрати друга і по духу брата, Та не можна рідну матір вибирати”:

- а. „Похорон друга” П.Тичини
- б. „Лебеді материнства” В.Симоненка
- в. „До брата” В.Сосюри
- г. „Материнська” А.Малишка

491. Хто є автором „Казки про Дурила”, дитячих творів „Цар Плаксі́й та Лоскотон”, „Подорож у країну Навпаки”:

- а. В.Стус
- б. В.Симоненко
- в. М.Вінграновський
- г. М.Бажан

492. Вкажіть поезію В.Стуса, що має присвяту „Пам’яті Алли Горської”:

- а. „Не одлюби свою тривогу ранню...”
- б. „Вона і я поділені навпіл...”
- в. „Ярій, душе. Ярій, а не ридай...”
- г. „Верни до мене, пам’яте моя...”

493. „Любові всевишній присвячується” — це епіграф до новели Григора Тютюнника:

- а. „Зав’язь”
- б. „Три зозулі з поклоном”

- в. „Оддавали Катрю”
- г. „Син приїхав”

494. В якому творі Григора Тютюнника є згадка про „Сибір неісходиму”:

- а. „День мій суботній”
- б. „Три зозулі з поклоном”
- в. „Син приїхав”
- г. „Деревій”

495. До „грона п’ятірного“ входили:

- а. В.Стус, Л. Костенко, М.Рильський, М.Драй-Хмара, В.Симоненко
- б. В.Симоненко, М.Зеров, М.Рильський, П.Филипович, Юрій Клен
- в. М.Вінграновський, М.Бажан, І.Драч, В.Симоненко, Юрій Клен
- г. Юрій Клен, М.Зеров, М.Рильський, П.Филипович, М.Драй-Хмара

496. Сахно Черняк — герой поеми Л.Костенко:

- а. „Берестечко”
- б. „Скіфська Одісея”
- в. „Сніг у Флоренції”
- г. „Дума про братів неазовстких”

497. „Окрайці думок“ — це щоденникові записи:

- а. В.Стуса
- б. В.Симоненка
- в. М.Вінграновського
- г. О.Довженка

498. Визначити жанр твору Л.Костенко "Маруся Чурай":

- а. поема-балада;
- б. історичний роман у новелах;
- в. історичний роман у віршах;
- г. драматична поема

499. З якого твору В.Стуса наведені рядки: Ні. Вистояти. Вистояти. Ні —стояти. Тільки тут. У цьому полі, Що наче льон. І власної неволі Спізнати тут, на рідній чужині...

- а. "На колимськiм морозі калина";
- б. "У цьому полі, синьому, як льон";
- в. "Як добре те, що смерті не боюсь я";
- г. "Сто років, як сконала Січ..."

500. Поезія Д.Павличка "Коли ми йшли удвох з тобою..." належить до:

- а. громадянської лірики;
- б. філософської лірики;
- в. пейзажної лірики;
- г. інтимної лірики;

501. „Їхня українізація – це спосіб виявити всіх нас, українців, а тоді знищити разом, щоб і духу не було...”, – ці слова говорить один із персонажів п’єси М.Куліша „Мина Мазайло”:

- а. Мокій
- б. дядько Тарас

- в. Уля;
- г. Мина Мазайло

502. Кому із поетів належать такі віршовані рядки: „Не дивися так привітно, Яблуновоцвітно. Стигнуть зорі, як пшениця: Буду я журиться. Не милуй мене шовково Ясно-соколово...”:

- а. В.Сосюрі
- б. М.Драй-Хмарі
- в. П.Тичині
- г. Б.-І.Антоничу

503. У якій із поезій В.Стуса висловлено його життєве кредо, духовні принципи:

- а. "Не одлюби свою тривогу ранню";
- б. "За літописом Самовидця";
- в. "Як добре те, що смерті не боюсь я";
- г. "Верни до мене, пам'яте моя"

504. До поетів шістдесятників належать:

- а. М.Рильський, П.Тичина, М.Бажан;
- б. І.Драч, М.Вінграновський, М.Стельмах;
- в. А.Малишко, В.Сосюра, О.Довженко;
- г. Д.Павличко, Л.Костенко, В.Стус

505. У якій новелі М.Хвильового фігурує число шістсот шістдесят шість:

- а. „Легенда”
- б. „Мати”
- в. „Кімната ч.2”
- г. „Я (Романтика”)

506. У якому творі В.Підмогильного головний герой усвідомлює, що людина має стати головним об'єктом його повісті:

- а. „Невеличка драма”
- б. „Місто”
- в. „Син”
- г. „Третя революція”

507. Кому із персонажів кіноповісті О.Довженка „Україна в огні” належать слова: „Погані ми були історики? Прощати не вміли один одному? Національна гордість не виблискувала в наших книгах класової боротьби? Почекай, засяє на весь добрий людський світ...”:

- а. Василю Кравчині
- б. Лавріну Запорожцю
- в. Олесі
- г. Максиму Заброді

508. „І хоч життя послало йому калюжу замість океану, душа в нього була океанська”, – так писав О.Довженко у „Зачарованій Десні” про:

- а. отця Кирила
- б. діда Семена
- в. батька
- г. Тихона

509. В якій гуморесці Остап Вишня виділяє п'ять рис, властивих характеру „справжнього” українця:

- а. „Отак і живемо”
- б. „Зенітка”
- в. „Чухраїнці”
- г. „Якби моя бабуся встали”

510. Які твори написав О.Гончар (вказіть варіант з правильними відповідями):

- а. „Таврія”, „Прапороносці”, „Дума про тебе”
- б. „Собор”, „Берег любові”, „Правда і кривда”
- в. „Людина і зброя”, „Собор”, „Тронка”
- г. „Твоя зоря”, „Тронка”, „Дума про тебе”

511. В якому творі Л.Костенко розвиває думку про чесність митця із самим собою, про неможливість ставити мистецтво „на службу владик”:

- а. „Маруся Чурай”
- б. „Берестечко”
- в. „Сніг у Флоренції
- г. „Скіфська Одиссея”

512. У поезії „Життя іде і все без коректур” Л.Костенко говорить, що вже „давно нема”:

- а. воєн
- б. панів
- в. маркізи Помпадур
- г. славетного Растреллі

513. Вкажіть прізвище поета, якому належить словесний новотвір – „смертеіснування й життєсмерть”:

- а. В.Симоненко
- б. І.Світличний
- в. І.Калинець
- г. В.Стус

514. Вкажіть один із найулюбленіших жанрів раннього періоду творчості І.Драча:

- а. елегія
- б. ода
- в. послання
- г. балада

515. Д.Павличко запровадив в українську літературу жанр ліричної поезії народів Сходу:

- а. хокку
- б. рубаї
- в. танка
- г. газель

516. Якими словами мати з новели М. Хвильового "Я (Романтика)" тонко підкреслює внутрішній стан свого сина-чекіста?

- а. М'ятежний
- б. Праведний
- в. Жорстокий
- г. Любий

517. Який твір О. Довженко назвав "коротким кінонарисом автобіографічного оповідання" ?

- а. "На колючому дроті"
- б. "Ніч перед боєм"
- в. "Незабутнє"
- г. "Зачарована Десна"

518. Ім'я якого письменника випадає з логічного ряду?

- а. О.Лятуринська
- б. Є. Маланюк
- в. М. Рильський
- г. Н. Лівицька-Холодна

519. Ідея самопожертви заради блага інших є провідною у новелі:

- а. Ю.Яновського "Лист у вічність"
- б. Г.Косинки "В житах"
- в. Ю.Яновського "Подвійне коло"
- г. М.Хвильового "Кіт у чоботях"

520. "Не можна любити народів других, Коли ти не любиш Україну!...) — переконаний:

- а. В.Сосюра
- б. А.Малишко
- в. П.Тичина
- г. М.Рильський

521. Який вчинок Олеся Гончара (1991 р.) був сприйнятий громадськістю як виклик усій радянській системі?

- а. виступ на Установчому з'їзді Народного Руху України
- б. виступ на відкритті установчої конференції Товариства української мови ім. Т.Г. Шевченка
- в. підтримка голодуючих студентів на знак рішучого протесту проти уряду УРС
- г. вихід з КПРС

522. Головний герой новели О.Гончара „За мить щастя” здійснює страшний вчинок:

- а. убиває кохану Лору
- б. убиває чоловіка Лори
- в. убиває голову колгоспу
- г. убиває коня

523. Про кохання радянського солдата і словацької дівчини написав О.Гончар у творі:

- а. „Тронка”
- б. „Кресафт”
- в. „Модри Камень”
- г. „Берег любові”

524. В якій новелі В.Симоненко творить „нову легенду про велику любов, яка вже на смертному одрі зачала життя”?

- а. „Кукурікали півні на рушниках”
- б. „Дума про діда”
- в. „Чорна підкова”
- г. „Весілля Опанаса Крокви”

525. В останньому листі Михайла (Г.Тютюнник „Три зозулі з поклоном”) було закреслено і знову написано:

- а. не суди мене гірко
 - б. Сибір неісходиму
 - в. болить серце
 - г. передай три зозулі
526. Головний герой оповідання Г.Тютюнника „Син приїхав”:
- а. Никифор Дзякун
 - б. Дмитро Лобода
 - в. Павло Дзякун
 - г. Григорій Отава
527. Чому сумно на весіллі в Катрі (Г.Тютюнник „Оддавали Катрю”)?
- а. Катря покидає село, а місто ще не стало їй рідним
 - б. Катря вирішила залишитись у селі
 - в. Катря знає, що наречений її не кохає
 - г. Катря мусить залишити цуценя
528. У поезії „Баба Онися” В.Симоненко пропонує:
- а. воздвигнути бабі Онисі пам’ятник у Москві
 - б. привезти бабу Онисю в Москву на екскурсію
 - в. організувати зустріч у Москві з онуками
 - г. обрати бабу Онисю депутатом
529. Назва літературної групи ЛУГОСАД складається з:
- а. перших літер прізвищ її учасників
 - б. перших літер деяких назв поетичних збірок її учасників
 - в. перших літер прізвищ літературних кумирів її учасників
 - г. перших літер імен її учасників
530. Ідея утворення літературного угруповання "Бу-Ба-Бу" належить:
- а. Юрію Андруховичу;
 - б. Віктору Небораку;
 - в. Олександрові Ірванцю;
 - г. Юрієві Іздрику.
531. Хто із представників Київської школи поезії редагував та видавав журнал "Світо-вид"?
- а. Віктор Кордун;
 - б. Василь Голобородько;
 - в. Михайло Григорів;
 - г. Микола Воробйов.
532. Хто з учасників літугруповання "Бу-Ба-Бу" є автором статті "Апологія блазенади"?
- а. Віктор Неборак
 - б. Юрій Андрухович
 - в. Олександр Ірванець
 - г. Всі троє учасників
533. Яка із книг Юрія Андруховича є зібранням есеїв?
- а. "Московіада";
 - б. "Рекреації"

- в. "Диявол ховається у сирі"
- г. "Таємниця".

534. Яку стилістичну манеру увиразнює проза Юрія Андруховича?

- а. постмодернізм;
- б. бароко;
- в. модернізм;
- г. сентименталізм.

535. Останньою, на думку читачів і дослідників, пророчою в долі Ярослава Стельмаха була драма:

- а. "Синій автомобіль";
- б. "Драма в учительській";
- в. "Провінціалки";
- г. "Привіт, синичко"

536. Як називається перший прозовий твір Оксани Забужко (1992р.)?

- а. "Полюві дослідження з українського сексу"
- б. "Сестро, сестро"
- в. "Інопланетянка"
- г. "Казка про калинову сопілку"

537. Твори якого жанру вміщені у збірці Оксани Забужко "Хроніки від Фортінбраса"?

- а. есеї
- б. повісті
- в. вірші
- г. драматичні поеми

538. За який твір Олесеві Ульяненку було присуджено малу Шевченківську премію 1997 року:

- а. "Вогненне око"
- б. "Сталінка"
- в. "Зимова повість"
- г. "Богемна рапсодія"

539. В якому творі на основі усної народної творчості та біблійних переказів Оксана Забужко створила оновлений міф про двох сестер?

- а. "Сестро, сестро"
- б. "Казка про калинову сопілку"
- в. "Інопланетянка"
- г. "Я, Мілена"

540. Поет, який не входить в літературне угруповання Бу-Ба-Бу

- а. Юрій Андрухович
- б. Іван Малкович
- в. Віктор Неборак
- г. Олександр Ірванець

541. Умовна назва літературної генерації другої половини 80-х років двадцятого століття:

- а. шістдесятники
- б. дев'ятдесятники

- в. вісімдесятники
г. Розстріляне відродження
542. Учасників літературного угруповання "Нова дегенерація" правильно вказано у варіанті
- а. Іван Андрусяк, Степан Процюк, Іван Ципердюк
б. Юрій Андрухович, Олександр Ірванець, Віктор Неборак
в. Іван Лучук, Назар Гончар, Роман Садловський
г. Костянтин Москалець, Володимир Кашка, Андрій Туз.
543. Хто з поетів організував та видав "Скриню", самвидавівський журнал?
- а. Костянтин Москалець
б. Іван Лучук
в. Юрій Андрухович
г. Григорій Чубай
544. Літературне угруповання "Нова дегенерація" було створене серед студентів та викладачів
- а. одного з коледжів Івано-Франківська
б. Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника
в. Івано-Франківського медичного університету
г. Івано-Франківського університету нафти і газу
545. "Хроніки від Фортінбраса" Оксани Забужко – це збірка
- а. романів
б. казок
в. віршів
г. есеїв
546. Перша поетична збірка Василя Герасим'юка мала назву
- а. "Потоки"
б. "Смереки"
в. "Діти трепети"
г. "Поет у повітрі"
547. Рядки "Ти мусиш танцювати аркан. / Хоч раз. / Хоч раз ти повинен відчути, / як тяжко рветься на цій землі / древнє чоловіче коло..." належать
- а. Василю Герасим'юку
б. Ігорю Римаруку
в. Тарасу Федюку
г. Наталці Білоцерківець.
548. Книги "Записки Білого Пташка", "Слуга з Добромиля", "Захід сонця в Урожі", "Урізка готика" належать перу письменниці
- а. Оксани Забужко
б. Галини Пагутяк
в. Марії Матіос
г. Наталки Білоцерківець
549. Який твір Василя Кожелянка належить до жанру історичної фантастики, є "українською альтернативною історією"; автор створив цікаву історичну реконструкцію?
- а. "Логіка речей"
б. "Дефіляда в Москві"

- в. "Як вчив Кожелянко-цзи"
- г. "Поезії"

550. Яка новела Василя Портяка написана у формі щоденника (Збірка "У снігах)?

- а. "У снігах"
- б. "Хованець"
- в. "В неділю рано"
- г. "Гуцульський рік"

551. Хто з письменників був першим і єдиним лауреатом малої Шевченківської премії (1997р.)?

- а. Василь Кожелянко
- б. Андрій Кокотюха
- в. Олесь Ульяненко
- г. Анатолій Дністровий

552. За який роман, написаний 1994 р Олесь Ульяненко отримав малу Шевченківську премію (1997 р.)?

- а. "Сталінка"
- б. "Жінка його мрії"
- в. "Зимова повість"
- г. "Вогненне око"

553. Збірка поезій "Середмістя" належить

- а. Юрію Андруховичу
- б. Степану Процюку
- в. Ігорю Римаруку
- г. Василеві Махну

554. Серед названих романом Юрія Андруховича є

- а. "Рекреації"
- б. "Небо і площі"
- в. "Екзотичні птахи і рослини"
- г. "Індія"

555. Самвидавний альманах "Скриня" виходив у 70-х роках у

- а. Харкові
- б. Києві
- в. Львові
- г. Чернівцях

556. Василь Герасим'юк – автор здебільшого

- а. прозових творів
- б. поетичних творів
- в. драматичних творів
- г. перекладів

557. Іван Андрусак - учасник поетичного угруповання

- а. "ЛУГОСАД"
- б. "Нова дегенерація"
- в. "Пропала грамота"
- г. "Нечувані"

558. "Дезорієнтація на місцевості" Ю. Андруховича, "Хроніки від Фортінбраса" О. Забужко – це збірки

- а. віршів
- б. драм
- в. есеїв
- г. поем

559. До дебютної збірки "Нова дегенерація" однойменної групи не входять вірші

- а. С. Процюка
- б. І. Андрусяка
- в. І. Ципердюка
- г. В. Махна

Основний рівень

1. Є такі аспекти дослідження мовного звуку:

- а. анатомо-фізичний, акустичний, функціональний, перцептивний
- б. артикуляційний, фізичний, функціональний, перцептивний
- в. артикуляційно-акустичний, фізіологічний, функціональний, перцептивний
- г. артикуляційний, фізичний, соціологічний, перцептивний

2. Артикуляційні особливості приголосних полягають у тому, що при їх вимові:

- а. видихуваний струмінь повітря не натрапляє на будь-які перешкоди у ротовій порожнині; рівномірно напружений весь мовний апарат; інтенсивність і тиск повітряного струменя вищі, ніж при вимові голосних
- б. видихуваний струмінь повітря натрапляє на певні перешкоди у ротовій чи носовій порожнині; рівномірно напружений весь мовний апарат; інтенсивність і тиск повітряного струменя вищі, ніж при вимові голосних
- в. видихуваний струмінь повітря натрапляє на певні перешкоди у ротовій чи носовій порожнині; напруження зосереджене тільки у місці перешкоди; інтенсивність і тиск повітряного струменя вищі, ніж при вимові голосних
- г. видихуваний струмінь повітря натрапляє на певні перешкоди у ротовій чи носовій порожнині; напруження зосереджене тільки у місці перешкоди; інтенсивність і тиск повітряного струменя нижчі, ніж при вимові голосних

3. Приголосні звуки класифікують за:

- а. артикуляційним принципом
- б. акустичним принципом
- в. акустично-артикуляційним принципом
- г. анатомо-фізіологічним принципом

4. Асиміляція за місцем і способом творення відбувається, коли проривні [д], [т] опиняються:

- а. перед щілинними [з], [с], [ж], [ш] та африкатами [дʒ], [ц], [дʒ], [ч]
- б. перед усіма щілинними та африкатами
- в. перед глухими [к], [т], [т']
- г. перед пом'якшеними губними

5. Асиміляція за глухістю не відбувається:

- а. якщо дзвінкий префіксальний [з] стоїть перед глухими кореня
- б. якщо дзвінкий префіксальний [з] стоїть перед глухими [к], [п], [т], [ф], [х]
- в. якщо сполука "дзвінкий + глухий" перебуває на межі морфем

г. якщо сполука "дзвінкий + глухий" перебуває на межі морфем у коренево-суфіксально-постфіксальній зоні

6. Дію дисиміляції можна узагальнено зобразити за допомогою такої формули:

- а. проривний + фрикативний → фрикативний + фрикативний
- б. проривний + проривний або фрикативний + фрикативний → фрикативний + проривний
- в. проривний + проривний або фрикативний + фрикативний → проривний + фрикативний
- г. свистячий + шиплячий → шиплячий + шиплячий

7. Українська орфографія відбиває такий випадок асиміляції за глухістю:

- а. асиміляцію префікса **з-** перед глухими кореня
- б. асиміляцію кінцевого приголосного [з], що закінчує префікси **роз-, без-, через-** перед глухими [к], [п], [т], [ф], [х]
- в. асиміляцію префікса **з-** перед глухими [к], [п], [т], [ф], [х]
- г. асиміляцію префікса **с-** перед глухими [к], [п], [т], [ф], [х]

8. Фонетичне подовження є наслідком:

- а. збігу двох однакових приголосних на межі морфем після занепаду зредукованих
- б. повної прогресивної асиміляції твердих приголосних з наступним [j]
- в. повної прогресивної асиміляції м'яких приголосних з наступним [j]
- г. інтервокальної позиції сполуки "приголосний + [j]"

9. Морфонологія - це наука, що вивчає:

- а. морфемну структуру фонем
- б. фонологічну структуру звуків
- в. лексико-граматичні класи слів
- г. фонологічну структуру морфем

10. Чергування фонем у межах однієї морфеми називаються:

- а. формотворчими
- б. морфологічними
- в. морфонологічними
- г. словотворчими

11. Чергування варіантів фонем у межах однієї морфеми називаються:

- а. історичними
- б. позиційними
- в. традиційними
- г. морфонологічними

12. Зміни у складі морфем, що відбуваються при формо- та словотворенні, бувають двох типів:

- а. фонетичні і позиційні чергування
- б. кількісні і якісні чергування
- в. чергування звуків і чергування фонем
- г. історичні та морфонологічні чергування

13. Чергування | о |, | е | // | і | полягає в тому, що:

- а. фонем | о |, | е | у відкритому складі змінюються на | і | у закритому складі
- б. фонема | о | у закритому складі змінюється на | е | у відкритому складі
- в. у словах іншомовного походження фонем | о |, | е | у відкритому складі змінюються на |

і | у закритому складі

г. фонема | е | у відкритому складі змінюється на |о| в закритому складі

14. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [дванáтц'ат']
- б. [дванáд^зц'ат']
- в. [дванáд^з'ц'ат']
- г. [дванáц':ат']

15. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [ш:íти]
- б. [сші́ти]
- в. [жші́ти]
- г. [зші́ти]

16. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [зváшс'а]
- б. [зváзс'а]
- в. [зváс':а]
- г. [зváз'с'а]

17. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [счі́тувати]
- б. [шчі́тувати]
- в. [жчі́тувати]
- г. [зчі́тувати]

18. У якому рядку в усіх словах відбувається асиміляція за глухістю?

- а. бі́гши, тяжча́ти, легки́й, ні́жка, ді́гтяр
- б. сли́зько, ле́гко, ду́жка, во́гко, сті́жки
- в. кі́гті, ні́гті, дьо́гтю, ле́гкий, во́гкий
- г. гри́бки, до́ріжка, сте́жка, безкра́й, ка́зкар

19. У якому рядку в усіх словах відбувається асиміляція за дзвінкістю?

- а. ші́стдесят, п'я́тдесят, екзотични́й, Ви́шгород, Тбі́лісі
- б. при́зба, мо́лотба, лі́чба, кля́тба, про́сьба
- в. фу́тбол, екза́мен, вокза́л, рі́зка, ане́кдот
- г. екзальтовани́й, рюкза́к, екзема́, кі́гтик, повся́кденни́й

20. У якому рядку в усіх словах приголосні зберігають свою дзвінкість перед наступними глухими звуками?

- а. везти́, лужки́, ри́бка, зці́пити, га́дка
- б. ба́бка, бі́гти, кі́гті, бе́різка, ля́гти
- в. тяжки́й, кі́зка, ри́зький, бри́зки, злі́зши
- г. зці́дити, дьо́гтю, ка́зка, ка́зка, голу́бка

21. У якому рядку в усіх словах асиміляцію за глухістю відбиває орфографія?

- а. скривити́ся, схова́ти, сфотографува́ти, скле́їти, стри́ножити
- б. зсипа́ти, зцементува́ти, зса́дити, зці́жений, зсу́нути
- в. збагати́ти, зра́діти, зді́йснений, збі́гатися, зголо́дніти
- г. кі́гтик, ле́гко, ді́гтяр, во́гко, ні́гті

22. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [с'в'аткува́ти]
- б. [с'в'аткува́ти]
- в. [сваткува́ти]
- г. [с'в'аткува́ти]

23. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [пору́ч':а]
- б. [поʸру́ч':а]
- в. [поʸру́чч'а]
- г. [поʸру́ч':а]

24. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [бага́тцтво]
- б. [бага́тство]
- в. [бага́цтво]
- г. [бага́ц:тво]

25. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [в'ід^жчі́м]
- б. [в'ідчі́м]
- в. [в'ітчі́м]
- г. [в'іч:і́м]

26. У якому рядку в усіх словах відбувається фонетичне подовження?

- а. люттю, навмання, тушшю, беззбройний, підніжжя
- б. роззброїти, оббивати, Підлісся, розрісся, ніччю
- в. маззю, чуття, рілля, попідвіконню, лляний
- г. годинник, наллю, сіллю, ячмінний, життя

27. У якому рядку в усіх словах відбувається фонетичне подовження?

- а. кінний, коріння, ячмінний, військкор, піччю
- б. спросоння, гілля, Ілля, синню, знання
- в. суддя, осінній, віддерти, відчуття, породілля
- г. річчю, цінний, Поділля, обличчя, віддаль

28. У якому рядку в усіх словах відбувається фонетичне подовження?

- а. зілля, каміння, зрання, рілля, виллеш
- б. повинню, віддаль, волосся, розрісся, тушшю
- в. життя, Полісся, життя, роззява, сонний
- г. піднісся, проміння, залле, миттю, Ілля

29. У якому рядку в усіх словах спрощення відбувається лише у вимові?

- а. блиснути, шаснути, пропускний, агентство, тижня
- б. артистці, шістсот, символістський, невістці, контрастний
- в. чесний, дійсний, об'їзний, хресний, рискнути
- г. артистчин, вискнути, студентський, кожний, сонце

30. У якому рядку в усіх словах відбулася дисиміляція?

- а. підручник, вищий, краший, соняшник, торішний
- б. дорожчий, вищий, нижчий, молодший, багатший
- в. мірошник, срібло, рушниця, сердешний, хто
- г. гречний, сердечний, річний, цьогорічний, зручний

31. У якому рядку в усіх словах відбулася дисиміляція?

- а. красти, класти, брести, прясти, мести
- б. упасти, везти, клясти, плести, відповісти
- в. цвісти, пропасти, винести, доплисти, сісти
- г. вести, рости, трясти, переповісти, влізти

32. У якому рядку в усіх словах унаслідок дисиміляції сполучення **чи** вимовляється як [шн]?

- а. ручний, річний, доречний, місячний, підручник
- б. ячня, молочний, смачний, пшеничний, ячний
- в. сонячний, сердечний, зручний, помічник, ключник
- г. вічний, безпечний, бічний, безконечний, точний

33. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [банду́рис'ц'і]
- б. [банду́ристц'і]
- в. [банду́рисц'і]
- г. [банду́рис':ц'і]

34. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [ш'і́стде^нс'а́т]
- б. [ш'і́сде^нс'а́т]
- в. [ш'і́зде^нс'а́т]
- г. [ш'і́зде^нс'а́т']

35. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [а́рти́стчи^н]
- б. [а́рти́счи^н]
- в. [а́рти́жчи^н]
- г. [а́рти́шчи^н]

36. Позиційні чергування відбуваються у словах:

- а. кожух - кожушанка, пастух - пастуше, рука - руці, рука - ручка, текти - потоки
- б. легенький - легкий, четверо - чотири, сотня - сто, косити - кошу, ломити - ламати
- в. молотити - молотьба, багатий - багатший, голуб - голубка, лічити - лічба, село - поселення
- г. ходити - ходжу, ніжності - ніжність, починати - почну, возити - віз, печі - піч

37. Історичні чергування відбуваються у словах:

- а. козак - козаче, просити - просьба, гонити - ганяти, скочити - скакати, бджола - бджілка
- б. байрак - у байраці, друг - друже, горох - горошок, пшоно - пшениця, трясти - трусити
- в. четверо - чотири, друг - дружба, шести - шостий, молотити - молотьба, нога - нозі
- г. гора - гірка, людина - людство, тихий - тихенький, ягода - ягідка, стерегти - сторожити

38. Правильним є твердження:

- а. наголос належить до лінійних одиниць фонетичної системи мови
- б. наголос виявляється на базі голосного елемента складу, але разом з тим є характеристикою усього складу в цілому
- в. наголос - це фонетична одиниця, лінійно вичленовується в потоці мовлення
- г. наголос є сегментно-суперсегментною фонетичною одиницею

39. У сучасній українській літературній мові є такі норми вимови приголосних:

- а. дзвінкі приголосні перед наступними глухими завжди вимовляються глухо
- б. шиплячі приголосні вимовляються м'яко
- в. у словах *кігті, нігті, вогко, легко, дьогтю* і похідних від них дзвінкий [г] перед наступними глухими зберігає свою дзвінкість
- г. глухі приголосні перед сонорними не переходять у дзвінкі

40. У сучасній українській літературній мові є такі норми вимови приголосних:

- а. африкати [дʲж] [дʲз] вимовляються як один звук
- б. дзвінкі приголосні в абсолютному кінці слова втрачають свою дзвінкість
- в. африкати [дʲж] [дʲз] вимовляються як два окремі звуки
- г. приголосні [в], [й] на початку слова перед голосним, у середині та в кінці слова після голосного переходять у нескладові [ʋ], [j]

41. У слові [стѐз'ц'і] відбувається:

- а. асиміляція за м'якістю
- б. асиміляція за глухістю
- в. асиміляція за місцем і способом творення
- г. асиміляція за м'якістю та асиміляція за місцем і способом творення

42. У слові [сто́п'тати] відбувається:

- а. асиміляція за дзвінкістю
- б. асиміляція за місцем і способом творення
- в. асиміляція за глухістю, відбита орфографією
- г. дисиміляція

43. У слові [пого́д'з'с'а] відбувається:

- а. асиміляція за місцем і способом творення та за м'якістю
- б. асиміляція за місцем і способом творення
- в. асиміляція за дзвінкістю
- г. асиміляція за глухістю

44. Повна регресивна асиміляція за місцем і способом творення та за глухістю відбувається в слові:

- а. [ж:йтис'а]
- б. [бе^иж:арту]
- в. [вів'іжши]
- г. [ш:інкойу]

45. Правильний варіант фонетичної транскрипції подано в рядку:

- а. [о́тже]
- б. [о́дʲже]
- в. [о́чже]
- г. [о́дже]

46. Правильний варіант фонетичної транскрипції подано в рядку:

- а. [од^з:ёркало]
- б. [одд^зёркало]
- в. [отд^зёркало]
- г. [оцд^зёркало]

47. Букви **я, ю, є** позначають два звуки в кожному слові рядка:

- а. вогняний, м'ятний, в'юнкий, барельєф
- б. юрта, хвиля, ляний, без'язикий
- в. ялівець, пів'яблука, каятися, ячати
- г. лютий, боягуз, п'янкий, тюк

48. Звук [д] є в кожному слові рядка:

- а. дишло, подвиг, баскетбол, думка
- б. Дарина, подарунок, джерело, подушка
- в. діжка, буджу, вдосвіта, одяг
- г. видихнути, удар, дятел, Дмитро

49. Звук [д] є в кожному слові рядка:

- а. денний, дріт, Дністер, будь
- б. душевний, дружба, футбол, далина
- в. Дарниця, будинок, піджак, дошка
- г. діти, звідси, сад, дитинство

50. Звук [д] є в кожному слові рядка:

- а. радість, водойма, джаз, одружений
- б. долоня, відчай, одежина, порада
- в. дванадцять, бідолашний, дача, друг
- г. видолинок, назад, дрова, денний

51. Звук [д] є в кожному слові рядка:

- а. подорож, дірка, одна, дитина
- б. Тбілісі, удар, драма, детектив
- в. згода, дятел, дукач, дисципліна
- г. вид, видолинок, бджола, джин

52. Звук [д] є в кожному слові рядка:

- а. родич, адмірал, діамант, одержати
- б. глід, держава, дисиміляція, здивуватися
- в. дар, деревій, одіж, садок
- г. оселедець, дракон, блюдце, схід

53. У якому рядку губні фонemi /б/, /п/, /в/, /м/, /ф/ реалізуються у комбінаторних варіантах [б'], [п'], [в'], [м'], [ф']?

- а. духмяний, поміркований, вісник, м'ятний
- б. Мюнхен, бюджет, святковий, пюпітр
- в. фіалка, вічність, бюлетень, риб'ячий
- г. цвях, фюзеляж, мавпячий, кров'ю

54. У якому рядку губні фонemi /б/, /п/, /в/, /м/, /ф/ реалізуються у комбінаторних варіантах [б'], [п'], [в'], [м'], [ф']?

- а. В'ячеслав, Святослав, бязь, пів'язика
- б. м'якоть, пам'ять, верф'ю, арф'яр
- в. п'який, тьмяний, пів-Європи, фітнес
- г. пізнавати, біг, мідь, фюзеляж

55. У якому рядку губні фонemi /б/, /п/, /в/, /м/, /ф/ реалізуються у комбінаторних варіантах [б'], [п'], [в'], [м'], [ф']?

- а. в'юн, мяо, квіт, пізнй
- б. Великдень, повістяр, зміна, вокзал
- в. бюст, Овідій, Пешковський, мюзикл
- г. в'ється, пів'юрти, солом'яний, об'єднати

56. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. сірий, селяни, соняшник, синіти
- б. хан, вогко, характер, халепа
- в. манера, маківка, омана, мірка
- г. дріт, донечка, ходжу, видих

57. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. втрата, поволі, весна, Ярослав
- б. пізнй, зухвалий, зима, кобзар
- в. мак, кіготь, клямка, крилатий
- г. стежці, зіниця, взяти, мазь

58. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. отже, джигіт, джаз, відчайдушно
- б. підземний, дзеркало, дзвін, дзига
- в. дзвонар, дзеркальний, гедзь, дзьобати
- г. дзбан, дзвякнути, дзеркало, гудзик

59. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. жнива, віжки, збіжжя, пожежа
- б. дарунок, відро, віддати, дихання
- в. дія, клятьба, дні, одяг
- г. м'ята, мідь, мюзикл, тьмяний

60. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. голод, гірка, вигнати, вогкий
- б. свято, прославити, повість, сон
- в. Йосип, гайок, ймення, майка
- г. шанобливий, щука, Парасчин, шапка

61. У якому рядку в усіх словах є спільний приголосний звук?

- а. крихта, кігті, калина, виделка
- б. їдальня, рельєф, край, район
- в. шелест, Вишгород, пошана, мишка
- г. пастух, хлопчик, хіба, тихий

62. Звук [т] є в кожному слові рядка:

- а. тварини, варта, жито, пластилін
- б. опитування, станція, тижневий, коритце

- в. Полтава, метатеза, шепіт, вітчизна
- г. момент, отримати, вертеп, невістці

63. Звук [т] є в кожному слові рядка:

- а. планета, кентавр, трактор, контрастний
- б. континент, сотня, тріска, тітці
- в. стелити, тара, частина, пристрасний
- г. зітканий, субота, жорстокий, багатство

64. Звук [т] є в кожному слові рядка:

- а. скатерть, тоскно, уста, могутній
- б. баластний, компостний, Карпати, розкутий
- в. Тимофій, тривога, золото, отче
- г. пустка, тонна, втома, привіт

65. Звук [т] є в кожному слові рядка:

- а. товариш, строфа, птиця, шістсот
- б. катрен, баскетбол, теорія, туман
- в. світло, безстрашний, планетарій, у хустці
- г. пустеля, торнадо, тканина, фонетика

66. Звук [з] є в кожному слові рядка:

- а. зірниця, зайчик, зенітка, застава
- б. злива, Зиновій, зеніт, золото
- в. заходити, зупинка, збіг, зцідити
- г. берізка, козацький, пізній, звичай

67. Звук [з] є в кожному слові рядка:

- а. підзолистий, зелень, кізка, зустріч
- б. земля, вокзал, зцілення, затишок
- в. узуватися, дзеркало, Різдво, резюме
- г. дзбан, зірниця, затока, позаздрити

68. У якому рядку в усіх словах є звук [с]?

- а. сальто, Парасчин, солянка, посестра
- б. сірка, висмикнути, сховати, асиміляція
- в. оселя, шістдесят, слимак, солома
- г. посолити, квасити, масний, слава

69. У якому рядку в усіх словах є звук [с]?

- а. юстиція, масовий, осердя, Христя
- б. просьба, нести, лист, спалахнути
- в. красень, навіс, постава, ряска
- г. пісня, січовик, Васирина, поселити

70. У якому рядку в усіх словах є звук [с]?

- а. сум, Десна, синє, солоний
- б. сіяти, красуня, пасовище, прислівник
- в. сяйво, юність, слава, навмисне
- г. сто, сивина, класика, принісши

71. У якому рядку в усіх словах є звук [з']?

- а. зябра, зірниця, кузня, Зінька
- б. зимувати, зять, зяблик, розірвати
- в. маззю, зів'янути, крізь, жалюзі
- г. роззявити, злива, сузір'я, резюме

72. У якому рядку в усіх словах є звук [з']?

- а. без'язикий, зілля, зяблик, паризький
- б. витязь, на стежці, зірка, різьбити
- в. гедзь, сузір'я, слизько, боягузький
- г. дзюдо, зіткнення, воронезький, низький

73. У якому рядку в усіх словах є звук [з']?

- а. вузький, зійти, з'ясувати, слизько
- б. зять, позиція, маззю, дзьоб
- в. просьба, різьба, злазьте, позіхати
- г. близькість, позірний, паморозь, памороззю

74. У якому рядку в усіх словах є звук [ж]?

- а. Палажці, жаль, бряжчати, Женева
- б. обжинки, жертва, жук, жезл
- в. жінка, важити, переможний, жахіття
- г. дружній, потужний, міжзоряний, отже

75. У якому рядку в усіх словах є звук [ж]?

- а. тяжкий, ніж, поживитися, наріжний
- б. на стежці, пожежа, пожива, кужіль
- в. пружина, збіжжя, бджілка, пражити
- г. джміль, вважати, жолоб, жалітися

76. У якому рядку в усіх словах є звук [ж]?

- а. Поволжя, зважати, жалібний, кожний
- б. жупан, жовтий, стежина, підніжжя
- в. зважся, ходжу, жарт, джакузі
- г. ожина, ближчий, жертвувати, авжеж

77. У якому рядку в усіх словах є звук [г]?

- а. пагорб, гречкосій, горизонт, гість
- б. гяур, звитяга, бігти, гратися
- в. могти, збіг, потуга, гордий
- г. гнучкий, дігтяр, голос, гірчиця

78. У якому рядку в усіх словах є звук [г]?

- а. ріг, гладити, горбочок, берегти
- б. газета, гай, вогкий, нога
- в. гримати, галас, вигін, дьогтю
- г. гайок, грім, Гюго, гармидер

79. У якому рядку в усіх словах є звук [х]?

- а. поріг,мох, Харків, хвіртка
- б. хаос, хлипати, нігті, махровий

- в. могти, вогкий, хоробрий, хвала
- г. хихотіти, храм, хіхікати, нюх

80. У якому рядку в усіх словах фонема /в/ реалізується у звуці [ў]?

- а. вигляд, йшов, вбивчий, став
- б. ваніль, Київ, вітерець, ймовірний
- в. воло, кований, мавка, вператися
- г. повний, послав, Болехів, вберегти

81. У якому рядку в усіх словах фонема /в/ реалізується у звуці [ў]?

- а. вповні, повзти, мавпеня, сливка
- б. втримати, сливовий, знов, цікавий
- в. відьма, втратити, крикнув, відчай
- г. пава, півник, кликав, вир

82. У якому рядку в усіх словах фонема /в/ реалізується у звуці [ў]?

- а. підкова, вічність, дівка, дивишся
- б. вічність, квартал, довбати, повітря
- в. вбивчий, ковток, повний, співбесіда
- г. квакати, коваль, вісник, повня

83. У якому рядку в усіх словах фонема /й/ реалізується у звуці [ї]?

- а. байка, ймовірність, коханий, йти
- б. ймення, вбивчий, майка, йод
- в. знаний, даймо, йогурт, ввійти
- г. гайок, йолоп, йога, Йордан

84. У якому рядку в усіх словах фонема /й/ реалізується у звуці [ї]?

- а. майорить, чемний, нагодуйте, його
- б. грізний, ймовірний, слякливий, вояк
- в. край, айсберг, майбуття, зимовий
- г. йота, айстра, чайка, сойка

85. У якому рядку в усіх словах фонема /й/ реалізується у звуці [ї]?

- а. гайок, гострий, майдан, ймення
- б. пайка, лійка, йтися, мийка
- в. кайло, майорить, Стрий, ймовірність
- г. йодований, майка, район, перейматися

86. У якому рядку в усіх словах фонема /о/ реалізується у звуці [оʷ]?

- а. кожушок, лопух, зозуля, Софія
- б. коза, повний, поріг, голуб
- в. зозулястий, корито, боєць, подруга
- г. кожух, нагодуйте, голубка, розумний

87. У якому рядку в усіх словах наголос падає на останній склад?

- а. кропива, несемо, обруч, олень
- б. спина, міліметр, кілометр, термометр
- в. сімдесят, вісімдесят, дрова, нести
- г. квартал, листопад, монолог, добовий

88. У якому рядку в усіх словах наголос падає на останній склад?

- а. нести, мести, везти, плести
- б. несе́мо, іде́мо, тче́мо, буде́мо
- в. несе́те, іде́те, тче́те, буде́те
- г. пишу́, сиджу́, ношу́, прибу́ду

89. У якому рядку в усіх словах наголос падає на перший склад?

- а. фольга́, зага́дка, ві́рші, буде́те
- б. обру́ч, нести́, колесо́, пишу́
- в. дрова́, оле́нь, подруга́, ві́тчим
- г. дошка́, новий́, цига́н, колесо́

90. У якому рядку в усіх словах наголос падає на другий склад?

- а. завда́ння, гуртожи́ток, ненави́сть, рукопи́с
- б. шумни́й, легки́й, різки́й, вузьки́й
- в. подруга́, вимова́, чита́ння, термо́метр
- г. щеле́па, іде́те, тче́те, несе́те

91. У якому рядку в усіх словах наголос падає на другий склад?

- а. кухонни́й, обране́ць, граблі́, експе́рт
- б. дрова́, коромисло́, ві́тчим, гуртожи́ток
- в. кіломе́тр, міліме́тр, філоло́г, ві́льха
- г. кропи́ва, завда́ння, бажан́ня, чита́ння

92. У якому рядку в усіх словах наголос падає на перший склад?

- а. нести́, мести́, везти́, плести́
- б. піде́мо, піде́те, буде́мо, буде́те
- в. колесо́, дже́нтльме́н, стра́шний, обру́ч
- г. і́скра, поду́шка, дочка́, судно́

93. Фонеми | о |, | е |, що чергуються з | і |, називаються:

- а. історичними
- б. етимологічними
- в. випадними
- г. вторинними

94. Фонетичними законами сучасної української літературної мови викликані:

- а. традиційні чергування
- б. морфонологічні чергування
- в. фонетичні чергування
- г. найдавніші доісторичні чергування голосних

95. Які з названих чергувань є результатом першої палаталізації приголосних?

- а. | г | // | ж |, | к | // | ч |, | т | // | ч |
- б. | г | // | ж' |, | к | // | ч' |, | х | // | ш' |
- в. | г | // | з' |, | к | // | ц' |, | х | // | с' |
- г. | г | // | ж |, | к | // | ч |, | х | // | ш |

96. Вставні | о |, | е |, що чергуються з фонемним нулем, розвинулися:

- а. на місці випадних | о |, | е |
- б. на місці етимологічних | о |, | е |

- в. на місці зредукованих, що перейшли в голосні повного творення
г. перед сонорними | р |, | л |, | м |, | н |

97. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з /і/?

- а. колос, віл, бджола, жона
б. кілок, Київ, морква, дрібний
в. зростати, діловод, берег, мостити
г. коса, Федір, колесо, біб

98. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з /і/?

- а. ступінь, стелити, сім, шовк
б. дозвіл, студент, ворог, зірниця
в. село, гість, шкода, береза
г. голос, розбійник, верхівка, анекдот

99. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з /і/?

- а. череда, Чортків, долина, пиріг
б. корж, піч, Арсен, кінець
в. дзвеніти, Яків, ніс, птахолов
г. голос, слово, береза, нога

100. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з /і/?

- а. ніготь, шість, молот, сім
б. кріт, хутір, Сидір, плече
в. Семен, засіб, будова, воля
г. хлібороб, віл, трійка, березень

101. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з /і/?

- а. стояти, метр, Канів, Львів
б. череп, особа, молоковоз, твій
в. родина, футбол, доба, Євген
г. міст, оселя, ягода, перо

102. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з фонемним нулем?

- а. пісок, лоб, віхоть, свекор
б. лікоть, лісочок, журавель, мох
в. клопоть, жнець, посол, лев
г. палець, денний, білок, вітер

103. У якому рядку в усіх словах можливе чергування /о/, /е/ з фонемним нулем?

- а. півень, горобець, куток, синок
б. кашель, рот, ранок, травень
в. корінець, ліфтер, сон, в'язень
г. атом, вітер, парубок, грудень

104. У якому рядку в усіх словах можливі історичні чергування голосних?

- а. кожух, молодість, голуб, весна
б. чотири, сотня, ніготь, бджілка
в. легкий, текти, кісник, вузол
г. зерно, свекор, вогонь, лоб

105. У якому рядку в усіх словах можливі історичні чергування голосних?

- а. рот, женити, кров, береза
- б. півень, молодий, дрова, ворог
- в. ступінь, вузол, анекдот, постіль
- г. жона, пшениця, сімка, липень

106. У якому рядку в усіх словах можливі історичні чергування голосних?

- а. Чернігів, морква, клопоть, гонити
- б. кілометр, дожидати, брести, зоря
- в. п'ятеро, пічка, дрож, ніготь
- г. театр, череп, журавель, шовк

107. У якому рядку в усіх словах можливі історичні чергування голосних?

- а. Євген, день, летіти, гребти
- б. слівце, хутір, сотня, чекати
- в. метр, лісок, візник, дрижати
- г. серп, чорний, пшениця, нога

108. У якому рядку в усіх словах чергування приголосних зумовлені впливом першої палаталізації?

- а. рука - ручка, ріка - річка, тягар - обтяжити
- б. стругати - стружу, сухий - суша, друг - дружина
- в. знак - значок, перемогти - переможу, тягну - тяжа.
- г. викликати - викличу, мазати - мажу, дихати - дишу

109. У якому рядку в усіх словах чергування приголосних зумовлені впливом першої палаталізації?

- а. міх - мішок, юнак - юначе, колихати - колишу
- б. сухий - суша, рік - річний, сніг - сніжний
- в. лях - ляше, око - очі, Явтух - Явтуше
- г. кликати - кличу, горох - горошок, юнак - юначе

110. У якому рядку в усіх словах чергування приголосних зумовлені впливом першої палаталізації?

- а. луг - луже, бік - бочок, тягну - тяжа
- б. рука - ручний, ріг - ріжок, дихати - душа
- в. книга - книжний, пасіка - пасічник, текти - теча
- г. коса - чесати, ходити - пошесть, кінець - початок

111. У якому рядку в усіх словах чергування приголосних зумовлені впливом першої палаталізації?

- а. стригти - стрижу, горіх - горішок, сваха - свашка
- б. Ольга - Ольжин, рік - річниця, вухо - вушко
- в. вовк - вовчиця, загасити - загашу, вінок - віночок
- г. могти - зможу, пекти - печу, мачуха - мачушин

112. Префікс **с-** перед буквами **к, н, т, ф, х** пишеться за:

- а. морфологічним принципом орфографії
- б. фонетичним принципом
- в. історичним принципом
- г. смисловим принципом

113. Букви **я, ю, є, ї** пишуться за:

- а. смисловим принципом орфографії
- б. історичним принципом
- в. фонетичним принципом
- г. морфологічним принципом

114. Буквосполучення **дж, дз** на позначення однієї фонemi пишуться за:

- а. смисловим принципом орфографії
- б. історичним принципом
- в. фонетичним принципом
- г. морфологічним принципом

115. За фонетичним принципом орфографії пишемо:

- а. букву **а** на місці етимологічного [о] у словах на зразок *кажан, калач, багач, гарячий*
- б. префікси **роз-, без-** перед шиплячими
- в. **дж, дз** на позначення однієї фонemi
- г. дієслівні форми на **-ися, -ться**

116. Префікс **з-** у словах на зразок *зцідити, зціпити, зцементувати, зцілити* пишеться за:

- а. морфологічним принципом орфографії
- б. фонетичним принципом
- в. історичним принципом
- г. смисловим принципом

117. За морфологічним принципом орфографії пишемо:

- а. прислівники, правопис яких необхідно запам'ятати
- б. дві однакові літери для передачі подовженої вимови приголосних
- в. букву **щ**
- г. **т** перед суфіксами **-ськ-, -ств-** у словах на зразок: *братський, братство*

118. Фонemi | й | і | в | мають такі позиційні варіанти:

- а. звуки [ĩ] і [ỹ]
- б. звуки [i] і [y]
- в. звуки [й] і [в]
- г. звуки [j] і [в']

119. У якому рядку правильно названо пару "фонема - її комбінаторний варіант"?

- а. | і | - [ĩ]
- б. | в | - [в']
- в. | з | - [ж]
- г. | в | - [w]

120. У якому рядку правильно названо пару "фонема - її позиційний варіант"?

- а. | о | - [oʸ]
- б. | j | - [i]
- в. | м | - [м']
- г. | oʸ | - [o]

121. У якому рядку правильно названо пару "фонема - її додатковий варіант"?

- а. | г | - [x]
- б. | г | - [г']

- в. | е | - [eⁱ]
- г. | в | - [w]

122. У якому рядку правильно названо пару "фонема - її додатковий варіант"?

- а. | с | - [с']
- б. | к | - [к']
- в. | с' | - [с']
- г. | й | - [ї]

123. **О, е** після букв на позначення шиплячих приголосних пишемо за:

- а. фонетичним принципом орфографії
- б. смисловим принципом
- в. морфологічним принципом
- г. традиційним принципом

124. Основою для перенесення слів із рядка в рядок є:

- а. фонетичний принцип орфографії
- б. смисловий принцип
- в. морфологічний принцип
- г. традиційний принцип

125. Буквосполучення **чн** у словах, де у вимові є дисиміляція (на зразок *сонячний, молочний, місячний*), пишемо за:

- а. фонетичним принципом орфографії
- б. смисловим принципом
- в. морфологічним принципом
- г. традиційним принципом

126. Українська орфографія побудована на основі таких принципів:

- а. фонетичного, морфологічного, традиційного, диференційного
- б. фонологічного, морфонологічного, традиційного, смислового
- в. фонетичного, морфемного, історичного, смислового
- г. фонетичного, морфонологічного, історичного, диференційного

127. У ненаголошеній позиції чітко звучать такі ненаголошені голосні:

- а. [a], [y], [i]
- б. [и], [а], [е]
- в. [a], [е], [о]
- г. [a], [y], [о]

128. У яких позиціях глухі приголосні відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови одзвінчуються:

- а. перед наступними дзвінками
- б. перед наступними сонорними
- в. в абсолютному кінці слова
- г. перед наступними голосними звуками

129. **Жц** у словах на зразок *стежці, книжці, діжці* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [з'ц']
- б. [с'ц']

- в. [жц']
- г. [щц']

130. **Чи** у словах на зразок *ручці, онучці, наймиці* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [ц':]
- б. [чц']
- в. [ч'ц']
- г. [ц']

131. **Ти** у словах на зразок *квітці, кімнатці, тітці* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [ц':]
- б. [тц']
- в. [т'ц']
- г. [цц']

132. **Ди** у словах на зразок *кладці, довідці, колядці* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [д^з'ц']
- б. [ц':]
- в. [т'ц']
- г. [тц']

133. **Жс** у словах на зразок *зв'яжся, обмежся, розважся* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як

- а. [з'с']
- б. [жс']
- в. [зс']
- г. [с':]

134. **Дьс** у словах на зразок *всьд'ся, погод'ся, поради'ся* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [д^з'с']
- б. [ц':]
- в. [ц'с']
- г. [т'с']

135. **Чс** у словах на зразок *вибачся, виплачся, не мучся* згідно з орфоепічними нормами сучасної української літературної мови вимовляється як:

- а. [ц'с']
- б. [ц':]
- в. [чс']
- г. [ч'с']

136. Правильний варіант фонетичної транскрипції подано в рядку:

- а. [в'ід^з:е^иркалі^ети]
- б. [в'ідзе^иркалі^ети]
- в. [в'ідд^зе^иркалі^ети]
- г. [в'ітд^зе^иркалі^ети]

137. Правильний варіант фонетичної транскрипції подано в рядку:

- а. [нама́з'с'а]
- б. [нама́с':а]
- в. [нама́жс'а]
- г. [нама́шс'а]

138. У якому рядку подано правильний варіант фонетичної транскрипції?

- а. [ни^ев'істчи^ен]
- б. [ни^ев'ісчи^ен]
- в. [ни^ев'іжчи^ен]
- г. [ни^ев'ішчи^ен]

139. Фонема | г | реалізується в додатковому варіанті [х] у слові:

- а. легко
- б. гриміти
- в. ріг
- г. гірко

140. Фонема | т' | реалізується в головному вияві [т'] у слові:

- а. тінь
- б. болить же
- в. боротьба
- г. годиться

141. Виділіть рядок, у якому подано лексико-семантичний варіант слова "сповідь" у контексті речення *"Осінь - то передсмертна сповідь усього, що живе і впирає в себе проміння сонця, то велична поема жалю й надії. Тому вона така вродлива й елегійна"* (М.Чернявський)

- а. У православній і католицькій церкві - обряд покаяння в гріхах перед священиком і відпущення ним цих гріхів
- б. Відверте признание в чому-небудь, розповідь про щось
- в. Почуття жалю з приводу зробленого вчинку
- г. Визнання своєї провини, вияв жалю з приводу своєї провини

142. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово здатне вступати в омонімічні відношення з іншою лексею:

- а. Красуня-осінь підходила помалу, спокволу. Кинула сірої, землистої фарби на степ, потім почервонила ліс, а клени вдягла в ніжно-жовту позлотисту порфіру, і вони стояли і в лісі, і по місту такі гарні, такі вродливі й елегійні, що дивитись на них було й весело, й сумно. (М.Чернявський)
- б. Здавалось, що мати усього живого, невмируща природа, прощається зі своїми дітьми перед їх тимчасовою смертю, приголублює їх на прощання, споряджає в кращу одіж, і з материною ласкою виговорює їм їхні провини, вислухує виправдання й подає надії на нове, краще, ясніше життя. (М.Чернявський)
- в. Осінь приносить великими пригорщами стільки запахів та ароматів, що часто-густо не можеш зрозуміти, до чого ти гурман: чи до запаху груш, яблук, слив, чи до польоту бабиного літа над твоїм рідним містом, чи до такого ніжного кольору неба, яке настільки особливим буває лише восени. (Дара Корній)
- г. Світ дуже правильно влаштований: не побажай чужого, але, коли тобі з радістю віддають, - приймай із вдячністю. І я беру - від сонця, від неба, від вітру. (Дара Корній)

143. Виділіть рядок, у якому є мезонім:

- а. Слово не значок, не символ - це вогонь, а перефразовуючи вже відоме: сорочка духу народу. (Б.Харчук)
- б. Думка людини, висловлена рідною мовою, виявляється логічнішою, глибшою, ніж її висловлювання з допомогою словника і форм чужої мови. (Галина Лозко)
- в. Перша зброя - мова. Виживе мова - виживе вітчизна, бо ж мова є не тільки найважливіший засіб поневолення, а й вірне (разом з ножем та хлібом) - надійне оружжя добування волі, бо геній народу без буянства рідної мови не варт нічого. (П.Беринда)
- г. Не ти для часу, а час для тебе. Не діли хвилину, годину. Не обганяй і не помножуй час. Скорися його звичайному і мудрому плину. І він винесе тебе, куди належить - у Вічність. Увійди в час, як у ріку, розчинися в ньому... Щоб простити минуле, пізнати теперішнє і розгадати майбутнє. І прийде спокій сили. І сила спокою (Андрій Ворон)

144. Виділіть рядок, у якому всі імена латинського походження:

- а. Андрій, Антип, Архип
- б. Софія, Олена, Явдоха
- в. Степан, Григорій, Микола
- г. Вікторія, Віталій, Марина

145. Виділіть рядок, у якому всі імена грецького походження:

- а. Андрій, Валерій, Віктор
- б. Софія, Степан, Петро
- в. Юлія, Валентина, Мотря
- г. Вікторія, Віталій, Марина

146. Виділіть рядок, у якому всі слова - екзотизми, що позначають предмети одягу:

- а. меджліс, сейм, бундестаг
- б. паранджа, сарі, кімоно
- в. рамазан, ханука, тамтам
- г. чалма, хурал, аул

147. Виділіть рядок, у якому всі сполуки слів - евфемізми:

- а. поважного віку, хірургічне втручання, при надії
- б. піти у вічність, врізати дуба, померти
- в. специфічний запах, заслужений відпочинок, терновий вінок
- г. вити вовком, засміятися на кутні, співати дифірамби

148. Виділіть рядок, у якому всі слова - екзотизми, що позначають назви установ:

- а. меджліс, сейм, бундестаг
- б. паранджа, сарі, кімоно
- в. полісмен, тореадор, тамтам
- г. чалма, хурал, аул

149. Виділіть рядок, у якому виділене слово латинського походження і означає "мовне оточення або ситуація, в яких уживається лінгвістична одиниця".

- а. Усі слова і форми заселені інтенціями, слово ніби живе на межі свого і чужого **контексту**. (М.Бахтін)
- б. Кожне **слово** пахне контекстом і контекстами, у яких воно жило своїм соціально напруженим життям. (М.Бахтін)
- в. **Текст** - це такий соціальний простір, в якому не сховається жодна мова і жоден суб'єкт, який промовляє, не буде суддею, господарем, політиком, сповідником, дешифрувальником, і теорія Тексту невпинно зливається з практикою письма. (Р.Барт)
- г. **Мова** у своєму обсязі і кожне окреме слово відповідає мистецтву, притому не тільки за своїми стихіями, а й за способом їх поєднання. (О.Потебня)

150. Виділіть рядок, у якому підкреслені слова - лінгвістичні терміни:

- а. ... Слово - не статуя, яку зробили, а потім піддають дії повітря, дощу та ін., воно живе тільки тоді, коли його вимовляють; його матеріал, звук, цілком проникнутий думкою... (О.Потебня, "Думка й мова")
- б. Рідна мова - це найособистіша і найглибша сфера обстоювання свого "Я", коли воно є, своєї особистості й національної гідності. (І.Дзюба)
- в. Слово тільки тому є органом думки і неодмінною умовою пізнішого розвитку розуміння світу і себе, що первісно є символом, ідеалом, і має всі властивості художнього твору. (О.Потебня, "Думка й мова")
- г. Часто слово позначає цілу історичну епоху чи подію даного народу, його питомі культурні, побутові, звичаєві чи інші ознаки. Дійсно, в мові кожного народу відображені властиві лише йому особливості культурно-історичної долі, світобачення, світовідчуття і - світотворення. (В.Гонський)

151. Виділіть рядок, у якому є загальномовні й текстуальні синоніми:

- а. Такі слова! Такі рядки. Така густа сьогодні музика печалі. Опудала вдягаються в медалі, А хтось педалі крутить - це життя... (Василь Кузан)
- б. Ми воїни. Не ледарі. Не лежні. І наше діло - праведне й святе! Бо хто за що, а ми - за незалежність. Отож - нам так і важко через те. (Ліна Костенко)
- в. Вже не пам'ятає давню драму Тричі реставрований святий, Але входить ворог через браму, Котру відчиняє свій. (Леонід Талалай)
- г. Я люблю тебе, люби і ти себе, з тим щоб одного разу могли ми щось спільне робити. (Анатолій Мойсієнко)

152. Виділіть рядок, у якому є синонім до підкресленого слова: "Мені личило фіолетове й теракодове" (М.Матіос).

- а. зелений
- б. червонувато-брунатний
- в. синій
- г. оранжево-жовтий

153. Виділіть рядок, у якому є синонім до підкресленого слова: "Весна... То вона подарувала мені своєї смарагдової барви, і мої очі посвітлішали..." (Д.Корній).

- а. яскраво-зелений
- б. брунатний
- в. яскраво-синій
- г. бурштиновий

154. Виділіть рядок, у якому виділені слова - індоевропейські:

- а. Світ дуже правильно влаштований: не побажай чужого, але, коли тобі з радістю віддають, - приймай із вдячністю. І я беру - від **сонця**, від **неба**, від вітру. Беру щоденно і завжди стільки, скільки можу взяти. (Дара Корній)
- б. Нехай у кпині всіх удач, в облудності нудного **раю** вони, регочучи, згадають утрачений навіки **плач**. (Кость Шишко)
- в. Ти ждеш іще **народження** для себе, а **смерть** ввійшла у тебе вже давно. (В.Стус)
- г. Немає правильної відповіді.

155. Виділіть рядок, у якому є мезонім:

- а. Живу минулим, сьогочасним, майбутнє радісно клену. На ворогів не шлю війну: на них помщуся їхнім щастям! (Кость Шишко)
- б. Ти ждеш іще народження для себе, а смерть ввійшла у тебе вже давно. (В.Стус)
- в. Цей сніг розтане. Чай цей прохолоне. Забудь-трава осиплеться в траву. Ця мить ніколи

вдруге не настане. Я помираю. Отже, ще живу. (М.Холодний)
г. Немає правильної відповіді.

156. Виділіть рядок, у якому всі слова - індоєвропейські:

- а. вивірка, вівця, вовк
- б. вождь, страждати, нужда
- в. пісня, гай, мрія
- г. білка, кажан, кішка

157. Виділіть рядок, у якому всі слова - спільносхіднослов'янські:

- а. вовк, день, ніч
- б. вождь, страждати, нужда
- в. пісня, гай, мрія
- г. білка, кажан, кішка

158. Виділіть рядок, у якому всі слова - інтернаціоналізми:

- а. парфуми, барвінок, знання
- б. географія, біологія, еволюція
- в. щастя, лихо, доля
- г. немає правильної відповіді

159. Виділіть рядок, у якому подано омографи:

- а. посивіла (дієслово минулого часу) - посивіла (дієприкметник)
- б. коса (заплетене волосся) - коса (сільськогосподарське знаряддя)
- в. біль - білль, за шию - зашию
- г. білизна - білизна, обід - обід

160. Виділіть рядок, у якому подано омофони:

- а. посивіла (дієслово минулого часу) - посивіла (дієприкметник)
- б. коса (заплетене волосся) - коса (сільськогосподарське знаряддя)
- в. біль - білль, лежу (від лежати) - лижу (від лизати)
- г. білизна - білизна, обід - обід

161. Виділіть рядок, у якому подано омоформи:

- а. посивіла (дієслово минулого часу) - посивіла (дієприкметник)
- б. приклад - приклад
- в. біль - білль, адресат - адресант
- г. адрес - адреса, мука - мука

162. Виділіть рядок, у якому всі слова - тюркізми:

- а. глас, злато, древо
- б. борсук, гайдук, каблук
- в. привид, припис, пробіск
- г. халва, ковбаса, млинці

163. Виділіть рядок, у якому є і загальнономовні, і текстуальні антоніми:

- а. Те, що діялося під зором моєї душі, вже не вкладалося у знані раніше поняття: земна амфора була чиста, як справжній бурштин, і брудна, як помийниця, одночасно. (Марія Матіос)
- б. Світ був канатом, яким, балансує - наче еквілібристи - між добром і злом, з добром і злом, під добром і злом, пробігали відведеним їм дистанцію ... люди. (Марія Матіос)

- в. Це було щось більше, ніж Содом і Гоморра, - нетривке земне життя, в якому тепер розчинялася моя невмерла душа, щоб збагнути одночасність речей, понять та істин. (Марія Матіос)
- г. Немає правильної відповіді.

164. Виділіть рядок, у якому підкреслено евфемізм:

- а. Ево, незалежно від того, що діється за дверима, віднови рівновагу, дихай повільно й глибоко. Хай ангел розбрату ні з чим пролітає мимо, не вполювавши ні серця, ні вуха твого, ні ока... (Галина Петросаняк)
- б. Я ішла райським берегом, повнячись спокоєм слова, у саду письма я гортала книгу життя щасливо. Моєї руки торкався Адам. (Галина Петросаняк)
- в. Під зоряним покривалом черпаючи поглядом вічність, народжувались їх діти, оберталося на благо посаджене й те, що побудували. (Галина Петросаняк)
- г. Немає правильної відповіді.

165. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово не здатне вступати в омонімічні відношення з іншими лексемами:

- а. Мене запрошено на свята не кимсь, а літом золотим. (І.Муратов)
- б. Лиш мати вміє жити, аби світитися, немов зоря. (В.Стус)
- в. Усмішка твоя - єдина, мука твоя - єдина, очі твої - одні. (В.Симоненко)
- г. Бігла спека в далеч і губилася, А мені у безтурботні дні Назавжди, навіки полюбилися Ніжні і замріяні пісні. (В.Симоненко)

166. Виділіть рядок, у якому всі підкреслені слова здатні вступати в омонімічні відношення з іншими лексемами чи граматичними формами:

- а. Грицько ж, він міряв не тією міркою. В житті шукав дорогу не пряму. Він народився під такою зіркою, що щось в душі двоїлося йому. (Л.Костенко)
- б. Бо так давно у Господа ведеться - дорога нищих в землю западеться. (Л.Костенко)
- в. Заснули води й човни на водах, висять рої, як кетяги пахучі, і навіть сонце, як достиглий плід, здається непорушним. (М.Рильський)
- г. Люблю вночі на небеса дивитись, Коли зірки, немов бджолиний рій, поблискують крильми і повен мрій Виходить місяць, як прадавній витязь. (Д.Павличко)

167. Виділіть рядок, у якому є оказіоналізм:

- а. Ми чорні гори перегорнем, Ми вдарим серцем в мур зажур, Ми розквітаємося з горем На рівні вічних партитур. (І.Драч)
- б. Ми віднині безсмертні - всі, хто вписаний в сніг цей і вечір Молодими, як води, очима, Що світять з рудої кори. (О.Забужко)
- в. І карі коси сумовливі В кульбабо-золотім вінку. (М.Вінграновський)
- г. Горем переповнене життя, а в піснях - бездонне море світла, а в піснях - надія й чистота і чуттів висока мальва квітла. (Н.Попович)

168. Виділіть рядок, у якому є паронімазія:

- а. Ми шукаємо суті у сутіні древніх дерев і зірниці в зіниці а в долі не слави й ослави тільки віри у те що нас вчасно Господь обере. (М.Савка)
- б. Я трохи звір, я не люблю неволі. Я вирвуся, хоч лапу відгризу. (Л.Костенко)
- в. На ясні зорі і на тихі води Вже ваша чорна злоба не впаде. (В.Симоненко)
- г. Тобі одній, наміряна царівно, Тобі одній дзвенять мої пісні. (М.Рильський)

169. Виділіть рядок, у якому є паронімазія:

- а. Світилися кіоски, як кіютики. А повінь заливала верболози По саме небо і по самі кютики. (Л.Костенко)
- б. О, як же хочеться на берег той зійти, Де сонце я любив так жалібно, неначе, Від нього

- силу брав, щоб смерть перемогти. (Д.Павличко)
в. Тільки тих навідують пісні, хто у горі не замулив душу. (Н.Попович)
г. Серце ж повинно мати святий причал, Звідки світить йому маяк любові. (Т.Мельничук)

170. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово - грецизм:

- а. Червоний мак! ве́ди мене до Мате́рі, усе життя світи мені в путі. Якщо я сонце материнське - в серці матиму, то буде в мене сонце - і в житті. (Т.Мельничук)
б. Музика при щільно зачинених вікнах, затулене від людей світло, запліснявілий окрасець хліба доброти - ось портрет душі без віри. (Н.Попович)
в. І дякуєм Тобі, що нас удвох залишив на день, на ніч, на хліб, на сіль, на мить, як мак, як вік сніжинки. (В.Кашка)
г. Чую шум крил над собою - птахи летять у гори. Будуть криниці з водою, буде небо з вкраїнськими зорями. (Т.Мельничук)

171. Виділіть рядок, у якому є паронимізація й оказіональні лексичні конструкції:

- а. Тут скільки висі висіяли в рань Нам птах-зорянич і зорянка-птаха. (А.Мойсієнко)
б. Калино, напиши мені про все, Як твої роси Рось мені несе. (І.Драч)
в. Зіграй мені мелодію любові, ту, без котрої холодно словам. Зіграй мені осінній плач калини. Зіграй усе, що я тебе прошу. Я не скрипковий ключ, а журавлиний тобі над полем в небі напишу. (Л.Костенко)
г. Міняються долі - не міняється колір. Міняється сум - не минається суть. Мінялись окупи, але ніколи Не міняли міняйли гуцульську красу. (Т.Мельничук)

172. Виділіть рядок, у якому є загальнономовні антоніми:

- а. Шляхів немає інших, немає інших зір і вір, коли десь плачуть нині вишні, то сльози - на твоїй траві. (Т.Мельничук)
б. Літа минають за літами, / І знов дитинство поверта / Тобі хвилина біля мами, / Одна хвилина золота. (Л.Талалай)
в. Загублені шукають порятунку, врятовані - мети. (Л.Долик)
г. Я, цілуючи подумки золоті твої руки, і сміявся, і плакав, як дитина мала. (А.Кичинський)

173. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово - германізм:

- а. Не усім нам дано бути великими. Та хай кожному в серце незмигаючи дивляться Очі його народу, Як сині очі барвінку. (Т.Мельничук)
б. Ім'я твоє - це берег мого існування. (В.Кордун)
в. Здавалося: духмяне літо Приніс я в хату з-за села. І в дома стало так святково, Мов не було у їй і зла. (М.Савка)
г. Я вмю радіти - й радію, що небо І після мене засвітить зорі. (Т.Мельничук)

174. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово вжито в переносному значенні:

- а. В час, як людину точить самота, берези їй здаються дивом і сонце зацвітає на устах, й народжується доброта свята, і серце крилить ніжна висота, коли назустріч інша йде людина. (Т.Мельничук)
б. Як торкнуться щок твої вії, / Залоскочуть ласкаві вуста, / Я живу в найщасливішій вірі: Ти свята. (С.Шевченко)
в. Дай роситися в росах, косити І порізати палець на серці, Із небесного синього сита Зорі сіяти в пазухи верб. (Т.Мельничук)
г. Немає правильної відповіді.

175. Виділіть рядок, у якому наявний етнографізм:

- а. Вишиваєм узори терпко-хрещаті На образи й на коханих своїх, - І зацвітають вкраїнські хрещатики Полум'ям маків крізь сніг. (Т.Мельничук)

- б. Черемош, як бджола, не має спокою, досвітки, смутки й дараби носить. А вже скоро піде до Чугайстра у школу Афиноока осінь. (Т.Мельничук)
- в. З мішка вилізло шило - і в серце. (Т.Мельничук)
- г. І березень з грудей калини Зими холодний вийме ніж, І прикладе до рани - соловейка. (Т.Мельничук)

176. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово - білоруського походження:

- а. Чую шум крил над собою - птахи летять у гори. Будуть криниці з водою, буде небо з вкраїнськими зорями. (Т.Мельничук)
- б. О, як же хочеться на берег той зійти, Де сонце я любив так жалібно, неначе, Від нього силу брав, щоб смерть перемогти. (Д.Павличко)
- в. Зоління - вибілювання полотна: у жлукто - видовбану дерев'яну колоду без дна - вкладали сувої полотна, попередньо пересипані попелом із соняшника, березової або дубової кори, картоплиння, кукурудзяних качанів тощо, та заливали окропом. (В.Войтович)
- г. Ім'я твоє - це берег мого існування. (В.Кордун)

177. Виділіть рядок, у якому виділене слово - галліцизм:

- а. Вона безмежно жіноча - аж до муркотання, мову має - у вітер завиту, слова - білокрилі, - тому я цілком допускаю, що колись вона стане горлом пташки якоїсь і відлетить у вирій. (І.Малкович)
- б. Був я вітром, був я лютим, був я нордом. Став я ніжним, став я птахом і крилом. А якось мені зустрілась вельми горда - І прокинувся я вранці джерелом. (Б.Олійник)
- в. Чи це політ, чи це уже падіння, Чи Божий перст, чи погляд Провидіння, А чи, на правду, тільки міражі. (О.Слоньовська)
- г. Зіграй мені мелодію любові, ту, без котрої холодно словам. Зіграй мені осінній плач калини. Зіграй усе, що я тебе прошу. Я не скрипковий ключ, а журавлиний тобі над полем в небі напишу. (Л.Костенко)

178. Виділіть рядок, у якому наявні парафрази:

- а. Бо що життя? Це усмішка двойлеза. Ридання чардаша і гордість полонеза. (Л.Костенко)
- б. Ми що не вибором, то втратим, і в цьому вся наша біда. (Л.Костенко)
- в. Важке литво свічад і свіч. Любові царственна офіра. Якби Джульєтта колупала піч, то, може б, навіть не було Шекспіра. (Л.Костенко)
- г. Немає правильної відповіді.

179. Виділіть рядок, у якому наявні текстуальні синоніми, один із яких - загальноновживане слово, інший - конотоване й має обмежену сферу вживання:

- а. Тут в храмах пельменних й мечетях пивних жирують жерці обжирання і моляться череву. Але для них це, мабуть, молитва остання. (Ю.Андрухович)
- б. Просто снилась дорога, - ні шлях, ні шосе, а дорога й дорога, - іду й проминаю... Може, це вже Чумацький, а може й не шлях. Може, просто дорога, дорога в дорозі. (Л.Костенко)
- в. Бо все так гарно, так драйвово, болить з похмілля голова. В тенетах борсається слово, - то вже не Слово, а слова. (Л.Костенко)
- г. Зажура - сміх. А сміх - біда. Зозуля - півень. Крапля - море... (М.Вінграновський)

180. Виділіть рядок, у якому наведено дві парафрази:

- а. Болить моя пам'ять. Життя - засвічена плівка... А сосни шумлять. Життя - великий цейтнот. (Л.Костенко)
- б. Поет не може бути привселюдним. Самотнім, зболеним, відлюдним, аби лише не привселюдним. То найлукавіші з тенет. (Л.Костенко)
- в. І як же ти один у Всесвіті??? І як же тут без тебе я! Впізнай мене в холодній безвісті, згадай моє земне ім'я. (Л.Костенко)

г. Червоний мак! ве́ди мене до Матері, усе життя світи мені в путі. Якщо я сонце материнське в серці матиму, то буде в мене сонце - і в житті. (Т.Мельничук)

181. Виділіть рядок, у якому наявний оксиморон:

- а. Прости, мій Друже, за любов останню - За недолюблену любов прости. (Т.Мельничук)
- б. Любити чужу землю - мати серце непохмуре, А рідну - ясно й так, що діло се святе. Любити чужу землю - тільки не чужину, Не те, що твоїй пісні і душі чуже. (Т.Мельничук)
- в. Обступи мене, ліс, як в легенді про князя Хетага, коли кінь був убитий, і він уже ледве брів. (Л.Костенко)
- г. Серце ж повинно мати святий причал, Звідки світить йому маяк любові. (Т.Мельничук)

182. Виділіть рядок, у якому неправильно пояснені слова:

- а. персть - заст., уроч. Земля
- б. сургучевий - кольору червоного сургучу
- в. фурункул - чиряк
- г. немає правильної відповіді

183. Виділіть рядок, у якому сегмент тексту не має загальнономовних чи текстуальних антонімів, антитези:

- а. Найвищий дар - дар життя. На світі немає речей, заради яких варто вмерти. Зате багато, заради яких варто жити. (Андрій Ворон)
- б. Основне для мене - Світло, яке я все життя шукаю і яке я сам намагаюся нести до інших. Як той світлячок, що крихіткою світла пом'якшує ніч. Знаю, що ніч мені не перебороти, але однаково свічу. (Андрій Ворон)
- в. Дотримуйся звичаїв і обрядів. Бо це не просто традиція - це мости, якими ти йдеш через болото життя. (Андрій Ворон)
- г. Не все перескакуй, деколи й перелізь. (Андрій Ворон)

184. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово може вступати в омонімічні відношення з іншими лексемами:

- а. Може бути, що мене не буде, Перебутній час я перебув, Але будуть світанкові губи Цілувати землю молоду. (В.Симоненко)
- б. Поезії ясне світило, З тобою жить, тебе любить! (П.Тичина)
- в. Петербурзьким шляхом, по коліна Грузнучи в заметах, боса йшла Зморена, полатана Вкраїна, Муку притуливши до чола. (І.Драч)
- г. Де рука твоя, де рука моя - Не живе там ніч золота. Коло кола ти, коло кола я, заліта душа за літа. (М.Вінграновський)

185. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово - латинізм:

- а. Кожне слово пахне контекстом і контекстами, у яких воно жило своїм соціально напруженим життям. (М.Бахтін)
- б. Слово тільки тому є органом думки і неодмінною умовою пізнішого розвитку розуміння світу і себе, що первісно є символом, ідеалом, і має всі властивості художнього твору. (О.Потебня)
- в. Текст - це такий соціальний простір, в якому не сховається жодна мова і жоден суб'єкт, який промовляє, не буде суддею, господарем, політиком, сповідником, дешифрувальником, і теорія Тексту невпинно зливається з практикою письма. (Р.Барт)
- г. Немає правильної відповіді.

186. Виділіть рядок, у якому подано тлумачення екзотизму:

- а. ікебана - поширене в Японії мистецтво складання букетів, композицій з квітів, а також сам букет, композиція, складені за правилами такого мистецтва
- б. лучник - воїн, озброєний луком

- в. едельвейс - рід багаторічних трав'янистих рослин родини складноцвітих, які ростуть у горах на великій висоті
- г. немає правильної відповіді

187. Виділіть рядок, у якому правильно подано тлумачення екзотизму:

- а. багнет - колюча зброя, яку насаджують на кінець дула рушниць
- б. сієста - в Іспанії, Італії, країнах Латинської Америки та деяких інших країнах - післяобідній відпочинок, що припадає на найспекотніший час дня
- в. кастаньєти - ісп. "каштан" - ударний музичний інструмент в англомовних країнах та Італії; складається з двох пластинок, якими клацають під час танців
- г. триптих - композиція з трьох картин, барельєфів, малюнків та ін., об'єднаних спільною темою, ідеєю

188. Виділіть рядок, у якому підкреслені слова - історизми:

- а. Ярижка (правопис 1876 р. для укр. видань), ставка (полковий намет російського полководця); низове козацтво (запорізькі козаки, що жили в низов'ї Дніпра)
- б. заране (1. Рано-вранці. 2. Заздалегідь. 3. Передчасно); ясики (маленька подушка); поличник (ляпас)
- в. фай (цупка тонка одноколіорова тканина з шовку або з шерсті з поперечними рубчиками); авантюрин (мінерал класу силікатів, що його використовують для виготовлення прикрас, художніх виробів); половці (тюркський кочовий народ)
- г. немає правильної відповіді

189. Виділіть рядок, у якому всі слова - арготизми:

- а. *нюхи* (вуса), *улепки* (очі), *слихто* (вухо)
- б. *шкари* (черевики), *газ* (таксі), *кроси* (кросівки)
- в. *капуста* (гроші), *макаронник* (італієць), *відліт* (позитив)
- г. *америкос* (американець), *абзац* (захоплення), *тонна* (тисяча грошових одиниць)

190. Виділіть рядок, у якому всі слова - полонізми:

- а. прохач, сіяч, програвач
- б. автобус, тролейбус, трамвай;
- в. повідло, ковадло, місто
- г. дідизна, капризність, влада

191. Виділіть рядок, у якому правильно пояснено слово "бартка":

- а. топірець (металевий або дерев'яний) з довгою ручкою, прикрашений орнаментом
- б. смужка на тканому виробі
- в. поперечна балка, що з'єднує крокви
- г. немає правильної відповіді

192. Виділіть рядок, у якому правильно пояснено слово "бескид":

- а. недоступна гірська вершина
- б. грубий дрючок, палиця
- в. дерев'яна палка із зарубками, якою на полонині міряли молоко при першому доїнні
- г. немає правильної відповіді

193. Виділіть рядок, у якому всі слова - тюркізми:

- а. кавун, баштан, лейтенант
- б. вода, повітря, земля
- в. козак, барабан, шашлик
- г. ковбаса, халва, голубці

194. Виділіть рядок, у якому всі слова - запозичені з французької мови:

- а. масаж, пасаж, ажіотаж
- б. грильяж, пляж, соло
- в. пародія, мелодія, добродій
- г. сорбент, диригент, реципієнт

195. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово - латинізм:

- а. Уже навіки відійшли з Криворівні тіні забутих предків, уже Франкові нащадки назвали село Гуцульськими Афінами, й за традицією письменники і вчені, а то й студенти приходили сюди, мов по свячену воду, бував тут щоліта і я. (Р.Іваничук)
- б. Тому ми вже такі, що наше серце переливається у вересневі ночі, коли через ціле небо падають зорі, крешуть іскри або коли буковинські ліси за Черемошем просякають щораз глибше пожежами старого золота і кривавих буків між островами свіжої, ненарушеної зелені ялиць, що ще дужче підкреслює гарячі барви листатої деревини. (Віра Вовк)
- в. В одну з безсонних ночей, коли Джалапіта захворів на тугу, занадто близько зійшовши до людей, він вигадав дощ, що гоїв усі хвороби і навіть любов. (Е.Андієвська)
- г. Нації вмирають не від інфаркту. Спочатку їм відбирає мову. (Л.Костенко)

196. Виділіть рядок, у якому наведено гіпоніми до гіпероніма "тканина":

- а. батист, штапель, крепдешин
- б. бязь, гіпюр, скатертина
- в. мережка, вишиванка, тканина
- г. тюль, штори, простирадло

197. Виділіть рядок, у якому всі слова - повнозначні:

- а. нехай, або, бодай
- б. тут, там, вранці
- в. полотно, рушник, але
- г. і, а, й

198. Виділіть рядок, у якому до кожного етномаркованого слова правильно подано відповідну дефініцію:

- а. понеділкування - одноденний піст
- б. поліття - несприятлива погода, неурожайне літо
- в. полоскозуб - перший день після Стрітіння
- г. жировик - дух, що мешкає в людській оселі, не сприяючи добробуту, достатку

199. Виділіть рядок, у якому наведено культурами (етномарковані слова) з яскраво вираженою внутрішньою формою:

- а. Прощення (останній день Масниці), крашанка, верба
- б. Купало, Білобог, райдуга, Водяник
- в. лунниці (прикраса у формі півмісяця), полудниці (польові духи, втіленням яких є сонячний удар), мак, подорожній
- г. надвечір'я, писанка, соняшник

200. Виділіть рядок, у якому усі слова мають архісему "дорожній камінь":

- а. фіаніт, сердолік, лафіт
- б. діамант, рубін, аметист
- в. бурштин, цирконій, граніт
- г. мармур, топаз, стрази

201. Виділіть рядок, у якому підкреслені слова - дієслівна метафора:

- а. Там доцвітає сад, зав'язується зав'язь. Там блискавки браслет і дощ такий, що ну! Там зорі палахтять, як іскри з-над ковадла. Там вітер пір'я хмар не втримує в руках. (О.Слоньовська)
- б. На клаптику паперу рука напише тремтячи, що тісно двом серцям на світі широкому. (Б.-І.Антонич)
- в. Напитись голосу твого, того закоханого струму. (Л.Костенко)
- г. Я думаю про тебе весь мій час, Але про це не треба говорити. (Л.Костенко)

202. Виділіть рядок, у якому підкреслені слова - дієслівна метафора:

- а. Звичайна собі мить. Звичайна хата з комином. На росах і дощах настояний бузок. Оця реальна мить вже завтра буде спомином, а післязавтра - казкою казок. (Л.Костенко)
- б. Чи біля тебе душу відморожу, чи біля тебе полум'ям згорю. (Л.Костенко)
- в. І на оновленій землі Врага не буде, супостата. А буде син і буде мати, І будуть люди на землі. (Т.Шевченко)
- г. Люблю пісні мого краю. (М.Рильський)

203. Виділіть рядок, у якому є два тропи: метонімія і метафора:

- а. Хто все зітхав - заснуть, втекти, Сховатись за Мазепу й Крути, Коли грозою йшли - віки! - Над полем рути і отрути. (Є.Маланюк)
- б. Я скутила за дивним зойком слова. Мого народу гілочка тернова. Гарячий лоб до шибки притулю. Я вранці голос горлиці люблю. (Л.Костенко)
- в. Коли б, коли б ви мали, голуби, хоч трохи серця - ви б його на крила взяли до себе і перенесли на Україну, геть за ним стужілу. (В.Стус)
- г. Земля від любові не втомлюється - Чесна любов чи крадена. Царівна з казки, а чи бетонниця - Любов - ляне прядиво. (Т.Мельничук)

204. Виділіть рядок, у якому є слово вжите в різних лексико-семантичних варіантах:

- а. Мов дині плід, тужавіє на сонці У зорянім баштані плід землі. (А.Мойсієнко)
- б. Місяць - в чорному капелан... Місяць - білан. (Т.Мельничук)
- в. Земля загарбникам ніколи не прощає, моя земля - святиня хліба і меча. (Т.Мельничук)
- г. Немає правильної відповіді.

205. Виділіть рядок, у якому правильно подано дефініції до лінгвістичних термінів "наголос", "спрощення", "дублет":

- а. виділення складу в слові або слова в реченні властивими для певної мови фонетичними засобами; зменшення кількості приголосних унаслідок випадіння деяких із них; один із двох термінів, що називає один і той же науковий об'єкт або виражає одне і те ж наукове поняття
- б. особлива система письма, яка застосовується для точного відтворення звукового складу слів і текстів якої-небудь мови або діалекту; одиниця мови, здатна виконувати ту саму функцію, що й інша мовна одиниця; милозвучність
- в. швидкість, з якою вимовляються мовні елементи; стирання меж між морфемами і, відповідно, втрата морфемного поділу основи або слова в цілому, внаслідок чого вони стають нерозкладними, непохідними (з погляду синхронії мови), а основа дорівнює кореню; варіантний різновид мовної одиниці
- г. правильні всі відповіді

206. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово здатне вступати в омонімічні відношення з іншими словами:

- а. До нас прийшов лелека З косою на плечі, Води напився з глека Та й сів на спориші (М.Вінграновський)
- б. Прощалось літо. Тьмянів лист, І лев лежав під кленом. (М.Вінграновський)
- в. На срібнім березі Дніпра Слов'янства золота столице. Світанку мови і добра, Вікно у світ стооке і столице. (М.Вінграновський)

г. Ти - ранок мій, ти - південь мій і вечір, Ти - ніч моя... Хоч все на світі - втеча!
(М.Вінграновський)

207. Виділіть рядок, у якому є оксиморон:

- а. Забіліли сніги мої чорні, Засміялась душа молода. (М.Вінграновський)
- б. Яка нестерпна рідна чужина, цей погар раю, храм, зазналий скверни... (В.Стус)
- в. ...І жив, і житиму, щоб пам'ятати нещастя щастя і злигоднів розкоші. (В.Стус)
- г. Правильні всі відповіді.

208. Виділіть рядок, у якому немає текстуальних антонімів:

- а. У церкві я молюсь на образи, а тут дивися на якісь парсуни. (Л.Костенко)
- б. Одна душа на двох роздerta, Як перелатана свитина: Ти хочеш обігріти впертість, А я - терпіння... (С.Мейта)
- в. Нам би у душу глянути собі і світло там побачити - не морок, у небеса полинуть голубі не літаком, а серцем молитовним. (Н.Попович)
- г. І тільки пісня вільна, спіла, жива, нестримна, горда, сміла ітиме далі вже без мене. (Б.-І.Антонич)

209. Виділіть рядок, у якому є приклад паронимазії:

- а. Листар носив листи зелені, листи шуміли. Ех, весна! Плету пісні на веретені про молодість, що промина... (Б.-І.Антонич)
- б. Ціннішає не світ. Ціннішаю не я. Ця ніша не моя - в двадцятому столітті, І в двадцять першим теж - ця ніша не моя... (О.Слоньовська)
- в. Ти зрікся мови рідної. Твій дух На милицях жадає танцювати. Від ласк твоїх закаменіє друг І посивіє рідна мати... (Д.Павличко)
- г. Тешуть теслі з срібла сани, стелиться сніжиста путь. На тих саях в синь незнану Дитя Боже повезуть... (Б.-І.Антонич)

210. Виділіть рядок, у якому підкреслений художній конструкт - іменникова метафора:

- а. Я випалив до чорноти жури Свою прокляту одчайдушну душу. (І.Драч)
- б. Ось ранок синім возом їде І сонця сніп в село везе... (Б.-І.Антонич)
- в. Сахається розгублена душа, почувши раптом тихі кроки щастя... (Л.Костенко)
- г. Поки ми собі на здоров'я тут говоримо про сотні тем, - гине час, стікаючи кров'ю не написаних нами поем. (Л.Костенко)

211. Виділіть рядок, у якому є зайве за походженням слово:

- а. капелюх, картуз, берет, бриль, хустка
- б. черевик, чобіт, сап'янці, чобіток
- в. штани, спідниця, свита, сорочка
- г. жниварка, молотарка, віялка, олійниця

212. Виділіть рядок, у якому є зайве за походженням слово:

- а. комірка, присінок, причілок, горище
- б. морозиво, холодець, гречаники, картопляники
- в. тваринництво, рільництво, фазенда, птахоферма
- г. наливка, бражка, самогонка, узвар

213. Виділіть рядок, у якому подано власне українське слово та його етноконтекст:

- а. барвінок - символ дівоцтва, молодості, єднання вічного життя людей з нечесним царством предків (В.Войтович)
- б. любисток - оберіг хати, обійстя, ланів та садів, повіток, криниць, річок, сіножатей, гаїв та дібров; символ любові, злагоди, "чар-зілля на любов" (В.Войтович)

- в. мак - означає красу, молодість та їхню скороминучість (В.Войтович)
- г. немає правильної відповіді

214. Виділіть рядок, у якому виділене слово - праслов'янське:

- а. Клич мене, клич з далечі потолоченої, води несколоченої, з ночі, на цілунки помноженої, знеможеної, переможної. (С.Пантюк)
- б. Клич мене, клич із безмежжя, безбережжя, де стежка бентежно крута і до ніг не одразу горнеться... Та твоя світанкова фата виткана з ніжних зітхань Місяця й Сонця. (С.Антюк)
- в. Можна будильникові підлити снадійного, домовичка здурити копійкою, аби не дзеленькав посудом, і просто наблизити світлий обрій, обрис чи образ Лади рівноапостольної. (С.Пантюк)
- г. Від прагнення роздивитись звірів зблизька на лобі з'являються зморшки, на тілі - шрами, та все ж щасливий, хто не винуватить зодного, що в оздобі фасадів переважають зооморфні мотиви. (Г.Петросаняк)

215. Виділіть рядок, у якому виділене слово - індоєвропейське:

- а. Едемський сад, козацький дуб, Присмертне сонце над дубами, А поміж нашими губами хіба що подих наших губ. (В.Шовкошитний)
- б. Сміятись вам, мовчати вами, Вашим ім'ям сповнять гортань І тихо тихими губами Проміння пальчиків гортать. (М.Вінграновський)
- в. І губляться в долонях рук твоїх Слова мої доречні й недоречні. Що більший сміх - то більша боязнеча за вічне щастя білих рук твоїх. (В.Баранов)
- г. Слово не значок, не символ - це вогонь, а перефразовуючи вже відоме: сорочка духу народу. (Б.Харчук)

216. Виділіть рядок, у якому подано тлумачення слова "Ладобог":

- а. за повір'ями, райська комаха, яка літає до неба і передає Богові від людей прохання, приносить відповідь, попереджає про небезпеку, прогнозує врожай, тривалість життя людини тощо
- б. молитвослов магічного характеру, основою якого є віра в чудодійну силу слова як засобу впливу на вищі духовні сили
- в. персонаж нижчої міфології, реальна особа, яка наділена демонічними властивостями і здатна впливати надприродним чином на долю інших людей
- г. бог всеєдиного ладу; ... бог вірного подружжя, родинної злагоди, шлюбу, кохання, усяких насолод та добробуту

217. Виділіть рядок із тексту Боплана, у якому підкреслене слово - тюркізм:

- а. Ось як одягаються татари. Цей народ носить короткі сорочки з бавовняної тканини, що спадають їм лише на півфута нижче пояса, шаровари і короткі штани з полотна, часом підбиті бавовною.
- б. Багатий татарин одягається у кафтан із сукна, простьобаний бавовною, а поверх нього носить ще й халат, прикрашений хутром із лиса чи куниці.
- в. Голови прикривають такими ж шапками, а на ногах носять червоні сап'янці без острог.
- г. Їхня чернь одягається тільки в кожухи.

218. Виділіть рядок, у якому пари слів - паронімічні:

- а. сонце - сонях, райдуга - веселка
- б. абзац - відступ, мовознавець - лінгвіст
- в. капля - крапля, діалектний - діалектичний
- г. таляр - долар, сильно - інтенсивно

219. Виділіть рядок, у якому всі слова - архаїзми із семою "професія":

- а. заводчик, кабанник, планетник
- б. словесник, характерник, пічкалаз
- в. благовіститель, мартопляс, акробат
- г. стельмах, лікар, пивовар

220. Виділіть рядок, у якому зафіксовано слово, вжите у двох значеннях: 1. заст. металева прикраса, яку жінки носили на шиї; 2. діал. пастух:

- а. згарда
- б. рекрут
- в. личман
- г. гердан

221. Виділіть рядок, у якому всі слова - репрезентанти розмовної лексики:

- а. тлум (натовп, юрба), брехня (те, що не відповідає правді), виручка (виторг)
- б. завлаб, завмаг, універмаг
- в. гебреї, Молох (бог природи, сонця), шурувальник (робітник, який займається шуруванням)
- г. сонцебиття, сонцестояння, вітровінь

222. Виділіть рядок, у якому є перифраза:

- а. Уже навіки відійшли з Криворівні тіні забутих предків, уже франкові нащадки назвали село Гуцульськими Афінами, й за традицією письменники і вчені, а то й студенти приходили сюди, мов по свячену воду, бував тут щоліта і я. (Р.Іванчук)
- б. Тому ми вже такі, що наше серце переливається у вересневій ночі, коли через ціле небо падають зорі, крешуть іскри або коли буковинські ліси за Черемошем просякають щораз глибше пожежами старого золота і кривавих буків між островами свіжої, ненарушеної зелені ялиць, що ще дужче підкресляє гарячі барви листатої деревини. (Віра Вовк)
- в. В одну з безсонних ночей, коли Джалапіта захворів на тугу, занадто близько зійшовши до людей, він вигадав дощ, що гоїв усі хвороби і навіть любов. (Е.Андієвська)
- г. Немає правильної відповіді.

223. Виділіть рядок, у якому є слово, що пояснюється внутрішньою псевдоформою:

- а. Душа - єдина на землі держава, де є свобода, чиста, як озон. Кордон душі проходить над світами, а там нема демаркаційних зон. (Л.Костенко)
- б. ...Дівчата з медучилищ пахнуть млосно медом, прозорі, наче спирт, летючі, мов ефір. (Ю.Андрухович)
- в. Твоє лице заболочене ніччю, усмішки павутиння у кутиках уст. (Ю.Тарнавський)
- г. Немає правильної відповіді.

224. Виділіть рядок, у якому підкреслене слово вжито в переносному значенні:

- а. У кольорі очей простяглася віддаль, в шуканні якої загубилось твоє серце. (Ю.Тарнавський)
- б. І коли вона сміялася, дзвонили з неба голубі дзвони, а вона думала про те, що ось-ось стане дорослою, потому плакала разом із дощем, бо дощ виявився джэнджуристим парубком і залицявся до неї, танцював навколо, цілуючи їй білі босі ноги. (В.Шевчук)
- в. Життя - це божевільне ралі, питаю в долі: - А що далі? (Л.Костенко)
- г. Немає правильної відповіді.

225. Виділіть рядок, у якому є пароніми:

- а. За той проїзд в недозволене, за віру свою, за вірність, за те, що натхненним пензлем прославили свій народ! (Л.Костенко)
- б. Тут в храмах пельменних й мечетях пивних жирують жерці обжирання і моляться череву. Але для них це, мабуть, молитва остання. (Ю.Андрухович)

- в. Брук холоднів, Кроки розбитими кахлями
Падали в сніг, Місяць померк, Утома бралася
до костей, Не було за чим страждати, Життя стало раптом неважне: Лялька шматяна,
Маска з намистин. (Віра Вовк)
г. Немає правильної відповіді.

226. Виділіть рядок, у якому подано назви орфоепічних словників:

- а. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / [С. Бук; наук. ред. Ф.С. Бацевич]. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006. - 192 с.; Обернений частотний словник сучасної художньої прози / [Т.О. Грязнухіна; Н.П. Дарчук]. - К. : Спалах, 1998. - 958 с.
б. Капелюшний А.О. Стилїстика й редагування : практичний словник-довідник журналіста / [А.О. Капелюшний]. - Львів : ПАЮ, 2002. - 576 с.; Караванський С. Російсько-український словник складної лексики / [С. Караванський]. - Київ : Видавничий центр "Академія", 1998. - 712 с.
в. Головащук С.І. Складні випадки наголошення : словник-довідник / [С.І. Головащук]. - К. : Либідь, 1995. - 192 с.; Погрібний М.І. Словник наголосів української літературної мови / [М.І. Погрібний]. - Вид. 2-е, випр. - К. : Радянська школа, 1964. - 639 с.
г. Бибик С.П. Словник епітетів української мови / [С.П. Бибик та ін. ; за ред. Л.О. Пустовіт]. - К. : Довіра, 1998. - 432 с.; Бобух Н.М. Словник антонімів поетичної мови / [Н.М. Бобух]. - К. : КиМУ, 2005. - 297 с.

227. Виділіть рядок, у якому правильно написано роки видання **Словника української мови : в 11 т.** / [І.К. Білодід, А.А. Бурячок та ін. ; за заг. ред. І.К. Білодіда]:

- а. 1960 - 1970
б. 1970 - 1980
в. 1980 - 1990
г. 1985 - 1995

228. "Словарь української мови" (за ред. Б. Грінченка) налічує приблизно таку кількість слів:

- а. 58 000
б. 68 000
в. 78 000
г. 88 000

229. "Універсальний одномовний словник, що подає лексико-фразеологічний склад мови з поясненням значення, граматичних та стилістичних особливостей, уживання реєстрових одиниць, а також з такими менш обов'язковими лексикографічними параметрами, як вимова, правопис словоформ, етимологія, перша писемна або словникова фіксація, наведення синонімів та антонімів, іншомовних відповідників тощо" - це:

- а. Тлумачний словник
б. Граматичний словник
в. Словник синонімів
г. Частотний словник

230. Словникарство - це:

- а. зібрання слів, розташованих у певному порядку (алфавітному, гніздовому, тематичному тощо), в якому з'ясовується значення мовних одиниць, наводиться різна інформація про них або переклад на іншу мову чи подаються відомості, що визначаються словами
б. практика укладання словників
в. словники певної мови різного типу і статусу; словникова індустрія
г. відповіді "Б" та "В"

231. *Словник мови Шевченка. В 2-х т.* / [ред. колегія : В.С. Ващенко (відп. ред.) та ін.]. - К. : Наукова думка, ... - 484 с. видано у:

- а. 1964 р.
- б. 1984 р.
- в. 1994 р.
- г. 1995 р.

232. Виділіть рядок, у якому подано назви нелексикографічної продукції:

- а. Довідник. Атлас. Показчик. Календар.
- б. Енциклопедія. Римівник. Конкорданс.
- в. Фразеологічний словник. Граматичний словник. Акцентологічний словник.
- г. Орфографічний словник. Орфоепічний словник. Історичний словник.

233. Словники виконують такі функції:

- а. **інформаційну** - дають можливість якнайкоротшим способом (через позначення) долучитися до накопичених знань; **комунікативну** - дають читачам необхідні слова рідної чи чужої мови
- б. **нормативну** - фіксують значення і використання слів, сприяють вдосконаленню й уніфікації мови як засобу спілкування; **наукову лінгвістично орієнтовану** - основне завдання словника у плані змісту - опис лексики мови, точніше - певних одиниць мови
- в. **дидактичну (просвітницьку)** - словник слугує вивченню і рідної, і чужої мови
- г. правильні всі варіанти

234. Виділіть рядок, у якому фразеологізми містять слова, що в українській етнокультурній набули символічного значення:

- а. зозулею жити; ряст топтати; стати / ставати на рушник (на рушничок)
- б. хати (місця) не перележить (не пересидить); золоті верби ростуть; перша ластівка
- в. пасти очима; наказати довго жити; брати / взяти до тями що
- г. немає правильної відповіді

235. Виділіть рядок, у якому всі фразеологізми - книжного характеру:

- а. з іншого лібрето; прокрустове ложе; рукою подати
- б. не судить, щоб і вас не судили; простить - і буде вам дано, шукайте - і знайдете, стукайте - і відчинять вам; чим серце наповнене, те говорять уста
- в. наvertати / наvertнути серце до кого; набити / набивати (собі) руку; намилити шию (голову, в'язи) кому
- г. немає правильної відповіді

236. Виділіть рядок, у якому структура хоч одного фразеологізму - трансформована:

- а. мати горобця в жмені; кури зневажатимуть; купувати / купити kota в мішку
- б. на кожному кроці; іти / піти за водою; чорне кошеня пробігло між (поміж) ким
- в. клепати язиком; летіти / полетіти шкереберть, море по кісточки
- г. немає правильної відповіді

237. Виділіть рядок, у якому фразеологізму не "приписано" зайве, не властиве йому значення:

- а. набиратися / набратися духу: 1) пересичуватися чим-небудь; 2) ставати буденним, нецікавим; приїдатися, набридати; 3) зі сл. "тільки", "лише" і под.; досягати дуже незначних результатів у здійсненні чогось
- б. ноги на плечі: 1) уживається для вираження чиєї-небудь готовності іти кудись / почати швидко іти, бігти; 2) уживається для вираження стану, коли людина втрачає здатність рухатися або стояти через утому; 3) виснаження, старість, переживання і т. ін.
- в. мало каші з'їсти: 1) уживається для вираження стану, коли людина втрачає вагу тіла; 2) бути недосвідченим; 3) багато працювати
- г. немає правильної відповіді

238. Виділіть рядок, у якому подано замовляння:

- а. Зорі, зірниці, єсть вас на небі три рідні сестриці, четверта хрещена народжена Марія. Ідіть ви, зберіть красу, покладіть на хрещену народжену Марію. Як ви ясні, красні межи зірками, щоби була така красна межи дівками.
- б. Лиш боротись - значить жить.
- в. Сьогодні Неділя Зелена клечальна. Зелених стрічок, Любистку, М'яти, бузку Ще вчора Внесла до хати мама.
- г. Немає правильної відповіді.

239. Виділіть рядок, у якому подано замовляння:

- а. Щоб ви міряли гроші мискою, а діти колискою!
- б. Калиновим мостом ішло три сестри: Калина, Малина і Шипшина. Не вміли вони ні шити, ні прясти, тільки вміли сікти-рубати, ріки пропускати: одна ріка водяная, друга ріка огняная, третя ріка кров'яная. Водяною огонь заливати, кров'яною кров унімати.
- в. Що написано на роду, того не об'їдеш на льоду.
- г. Немає правильної відповіді.

240. Виділіть рядок, у якому подано трансформовані фразеологічні одиниці:

- а. ...А надруковані (рукописи) вже не згинуть, поки в Леті не втопляться. (Лєся Українка)
- б. ...Почуваю, що моє серце крається на дві половини. (Лєся Українка)
- в. Усе та крапля в морі, та все ж, може, і ся крапля камінь точить. (Лєся Українка)
- г. Усі відповіді правильні.

241. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні антоніми:

- а. важливий птах - велика птиця
- б. влипнути, як муха в мед - викрутитися з халепи
- в. не йти із думки - розкрити карти
- г. говорити різними мовами - купатися в золоті

242. Виділіть рядок, у якому подано фразеологічні синоніми:

- а. важливий птах - велика птиця
- б. хоч трава не росте - як вареник у сметані
- в. ловити кожне слово - торгувати зубами
- г. обливатися потом - закритися в собі

243. Виділіть рядок, у якому є фразеологізм, який має значення "жити в достатку":

- а. Кульбака зверхньо глянув на геть зніченого Карнауха, свого шашкового партнера, що так невдало дебютував на ниві тайнопису, пропик його поглядом... (О.Гончар)
- б. До кого ж ласкава ся доля лукава, такий живе як сир в маслі, спустивши рукава. (І.Котляревський)
- в. Микола Джеря трохи не вимовивсь, що він жонатий, але як глянув на пишні дівочі брови, на молоде палке лице, на хисткий стан, то його слова несамохіть задержались на язиці. (І.Нечуй-Левицький)
- г. Вже дійсно ми з тобою, як риба з водою. (О.Довженко)

244. Виділіть рядок, у якому є фразеологізм, джерело походження якого - фольклор (казка):

- а. Ястшембський похвалився їм, що знайшов собі таку дівчину-красуню, за яку ні в казках не сказати, ні пером написати. (І.Нечуй-Левицький)
- б. А я вам кажу, що Оксана тільки удає з себе таку перебору, а вона на Вакулу давно уже оком стріля. (М.Старицький)
- в. Турн, облизня в бою піймавши, зубами з серця скреготав. (І.Котляревський)

г. До кого ж ласкава ся доля лукава, такий живе як сир в маслі, спустивши рукава.
(І.Котляревський)

245. Виділіть рядок, у якому є два фразеологізми, один з яких виконує синтаксичну роль присудка, а інший - обставини:

- а. А тепер, коли який-небудь місяць-півтора зосталося до іспитів, - гріх було би баглаї гнути. (Г.Хоткевич)
- б. Там, де інші дівчата лускали зо сміху, штовхаючи одна одну ліктем, ніби потайки, та перешіптуючися, вона соромилася до сліз і була б, мабуть, із сорому в землю запалася із-за того, що чула все, особливо ж, коли він був при тім. (О.Кобилянська)
- в. Турн, облизня в бою піймавши, зубами з серця скреготав. (І.Котляревський)
- г. Жарт був звичайний, гуцульський, але від нього чомусь зашарілася Маруся як маків цвіт. (Г.Хоткевич)

246. Виділіть рядок, у якому є фразеологізм, що має значення "далеко":

- а. Обидві вони цідили слово за словом з таким тоном, наче на весь світ промовляли якісь закони доброго розуму і високої впадоби. (І.Нечуй-Левицький)
- б. Багато сонця, без міри чистого повітря, навкруги добро - і чоловік добрішає. (М.Коцюбинський)
- в. А я піду на край світа: на чужій сторонці Знайду долю або згину, як той лист на сонці! (М.Кропивницький)
- г. І березень з грудей калини Зими холодний вийме ніж, І прикладе до рани - соловейка. (Т.Мельничук)

247. Виділіть рядок, у якому подано прикметникові фразеологічні одиниці:

- а. кістки та шкіра, ні живий ні мертвий, зводити кінці з кінцями
- б. стригти під одну гребінку, метати громи і блискавки, збивати з пантелику
- в. з головою, латка на латці, кров з молоком
- г. як лялечка, від горшка два (три) вершка, розкривати карти

248. Виділіть рядок, у якому подано дієслівні фразеологічні одиниці:

- а. ставати дибки, ні живий ні мертвий, підносити гарбуза
- б. стригти під одну гребінку, метати громи і блискавки, збивати з пантелику
- в. накивати п'ятами, собаку з'їсти, кров з молоком
- г. біла ворона, велике цабе, розкривати карти

249. Виділіть рядок, у якому подано іменникові фразеологічні одиниці, що характеризують істот (реальних або нереальних):

- а. порожня голова, підколодна гадюка, твердий (міцний) горішок
- б. тиха заводь, китайська грамота, зелений змії
- в. божа худоба, той що греблі рве, Гнат безп'ятий
- г. іскра Божа, терновий вінець, підводне каміння

250. Виділіть рядок, у якому подано прислівникові фразеологічні одиниці, що відбивають інтенсивність дії:

- а. з вітерцем, до глибини душі, з усього маху
- б. як неживий, як колода, не змигнувши оком
- в. за два кроки, за тридев'ять земель, де козам роги правлять
- г. скільки душа забажає, зіпівши зуби, на галай-балай

251. Виділіть рядок, у якому подано інтер'єктивні (вигуківі) фразеологічні одиниці:

- а. от тобі й на, так тому й бути, хай йому цур
- б. бувайте здорові, сон рябої кобили, на рахманський Великдень
- в. знай наших, хай Бог Боронить, від зорі до зорі
- г. на макове зерно, з гріхом пополам, на зубок

252. Виділіть рядок, у якому всі стійкі одиниці - фразеологічні зрощення:

- а. бити байдики, точити яси, собаку з'їсти
- б. зачепити честь, порушити питання, зло бере
- в. тримати камінь за пазухою, без ножа різати, вітер у кишнях свистить
- г. глупа ніч, малиновий дзвін, жаль бере

253. Виділіть рядок, у якому всі стійкі одиниці - фразеологічні єдності:

- а. бити байдики, точити яси, собаку з'їсти
- б. зачепити самолюбство, порушити справу, досада бере
- в. тримати камінь за пазухою, без ножа різати, вітер у кишнях свистить
- г. сидіти на бобах, малиновий дзвін, намилити голову

254. Виділіть рядок, у якому є помилки в морфемному поділі слів:

- а. гарн/о, вір/и/ти, обі/лл/я/ти
- б. об/мерз/ну/ти, при/жов/к/л/ий, ли/ти
- в. добре/сеньк/ий, сид/ло, куп/е
- г. вітр/у, над, мор/е

255. Виділіть варіант, у якому є помилки в морфемному поділі слів:

- а. о/холо/ну/ти, су/час/н/ий, ультра/звук
- б. холод/но, нев/час/но, вірно
- в. роз/від/ник, при/ку/т/ий, за/мет/іль
- г. вод/а, син/ій, один

256. Виділіть рядок, у якому є помилки в морфемному поділі слів:

- а. про/гн/а/ти, по/рад/ник, купе
- б. друж/ба, перероз/по/діл, ну/ля
- в. весн/ува/ти, пре/крас/н/ий, крас/а
- г. вин/о, сил/а, крал/я

257. Яким способом утворено слово "двісті"?

- а. основоскладання
- б. словоскладання
- в. злиття словосполучення (зрощення)
- г. перехід з однієї частини мови в іншу

258. Яким способом утворено слово "чимдуж"?

- а. основоскладання
- б. словоскладання
- в. злиття словосполучення (зрощення)
- г. перехід з однієї частини мови в іншу

259. Яким способом утворено слово "землероб"?

- а. основоскладання
- б. словоскладання

- в. злиття словосполучення (зрощення)
- г. перехід з однієї частини мови в іншу

260. Яким способом утворено слово "вітер-пустун"?

- а. основоскладання
- б. словоскладання
- в. злиття словосполучення (зрощення)
- г. перехід з однієї частини мови в іншу

261. Яким способом утворено слово "молодий" (молодий дуже переживав перед вінчанням)?

- а. основоскладання
- б. словоскладання
- в. злиття словосполучення (зрощення)
- г. перехід з однієї частини мови в іншу

262. Виділіть рядок, у якому всі слова утворені префіксально-суфіксальним способом:

- а. навушник, пристінок, пролісок
- б. переддень, неволя, недруг
- в. крапля, накрapati, ніжний
- г. учень, стілець, непрацездатність

263. Виділіть рядок, у якому всі слова утворені безсуфіксальним (безафіксним) способом:

- а. грам-калорія, вогкуватий, тихо
- б. подружилася, влюблятися, по-перше
- в. розповідь, зустріч, переспів, почин
- г. підписання, вміння, однолітній

264. Виділіть рядок, у якому всі слова утворені способом словоскладання:

- а. горицвіт, двокрапка, самоаналіз
- б. лісосмуга, глинозем, радіолокація
- в. салон-перукарня, місто-гігант, дівчина-красуня
- г. викаблучуватися, заручитися, розморгатися

265. Виділіть рядок, у якому всі слова утворені способом словоскладання:

- а. шести клинка, п'ятирічка, крутивус
- б. цвіт-калина, плакун-трава, рай-дерево
- в. розпикатися, міськвно, придорожній
- г. доброзичливий, працездатний, складнопідрядний

266. Виділіть рядок, у якому всі слова утворені суфіксальним способом і означають назви професій:

- а. шофер, хорист, дроворуб
- б. бульдозерист, столяр, садівник
- в. студент, викладач, прозаїк
- г. перекупник, землероб, хлібороб

267. Виділіть рядок, у якому є зайве слово за способом творення:

- а. голівонька, чорнявий, водолаз
- б. солище, зіронька, весело
- в. озерце, темнота, ніжність
- г. землероб, хлібороб, зоресвіт

268. Визначить спосіб творення слів "співавтор, нещастя":
- а. префіксальний
 - б. префіксально-суфіксальний
 - в. суфіксальний
 - г. безсуфіксальний
269. Суфіксальним способом утворені всі слова в рядку:
- а. безперевність, товстун, красиво
 - б. заповідь, сповідь, задум
 - в. життєпис, учительська, підлісся
 - г. висівки, заручини, веселий-превеселий
270. Префіксальним способом утворені всі слова в рядку:
- а. прадід, неспокій, неволя
 - б. одвірок, пришкільний, свояк
 - в. асиметрія, дезорієнтація, деспотично
 - г. зерносховище, льон-довгунець
271. Безафіксним способом утворені всі слова в рядку:
- а. синь, юнь, зелень (долари)
 - б. заповідь, відповідь, доповідь
 - в. перехід, пішохід, захід
 - г. затишшя, вишуканість, мрійливість
272. Слово "молодь" утворено таким способом:
- а. суфіксальний
 - б. безсуфіксний (нульова суфіксація)
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
273. Слово "перекотиполе" утворено таким способом:
- а. суфіксальний
 - б. лексико-синтаксичний
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
274. Слово "малиновий" (шарф) утворено таким способом:
- а. суфіксальний
 - б. безсуфіксний (нульова суфіксація)
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
275. Слово "набряк" утворено таким способом:
- а. префіксальний
 - б. безсуфіксний (нульова суфіксація)
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
276. Префікс, корінь, нульовий суфікс, матеріально виражене закінчення має слово у варіанті:
- а. перехід
 - б. безкрилий

- в. переліт
- г. суцвіття

277. Безсуфіксним способом утворено слово:

- а. лісок
- б. грішник
- в. синь
- г. підказка

278. Виділіть рядок, у якому є префікси, які інформують, що слово грецького походження:

- а. де-, -екс-, інтер-
- б. анта-, анти-, ев-
- в. ре-, ультра-, ан-(ана-)
- г. під-, над-, перед-

279. Виділіть рядок, у якому є префікси, які інформують, що слово латинського походження:

- а. де-, -екс-, інтер-
- б. анта-, анти-, ев-
- в. ре-, ультра-, над-
- г. під-, над-, перед-

280. Виділіть рядок, у якому є суфікси, які інформують, що слово грецького походження:

- а. -ац(ія), -ус, -ум
- б. -ад(а), -ид(а), -іск
- в. -ат, -ент, -ід(а)
- г. -еньк-, -ісіньк-, -юсіньк-

281. Виділіть рядок, у якому є суфікси, які інформують, що слово латинського походження:

- а. -ац(ія), -ус, -ум
- б. -ад(а), -ид(а), -іск
- в. -ат, -ент, -ід(а)
- г. -еньк-, -ісіньк-, -юсіньк-

282. Виділіть рядок, у якому є суфікси, які інформують, що слово французького походження:

- а. -ац(ія), -ус, -ум
- б. -ад(а), -ер, -іск
- в. -ат, -ент, -анс
- г. -аж, -ант, -он

283. Виділіть рядок, у якому є суфікси, які інформують, що слово старослов'янського походження:

- а. -тель, -тв(а), -ум
- б. -ящ-, -ущ-, -л- у дієприкметниках
- в. -знь-, -ств(о), -ин(я) в абстрактних назвах
- г. -аж, -ант, -он

284. Виділіть рядок, у якому всі слова мають префіксоїди:

- а. самопал, водоносний, теплохід
- б. півкласу, самопал, водозбірний
- в. аероплан, ракетоплан, космоплан
- г. зерновоз, атомохід, вертоліт

285. Виділіть рядок, у якому всі слова мають суфіксоїди:
- а. півкласу, півшколи, пів'яблука
 - б. півкласу, самопал, водозбірний
 - в. цементовоз, самопал, кінескоп
 - г. зерновоз, атомохід, вертоліт
286. Виділіть рядок, у якому всі слова мають уніфікси:
- а. лампада, олімпіада, балакун
 - б. сеньйорита, гордість, глядач
 - в. маскарад, архіваріус, поштамт
 - г. гордувати, сортувати, бондарювати
287. Виділіть рядок, у якому слово має таку морфемну структуру "PKSSF":
- а. совість
 - б. описовість
 - в. двомовність
 - г. немає правильної відповіді
288. Виділіть рядок, у якому слово має таку морфемну структуру "KSSSF":
- а. височенький
 - б. учителька
 - в. жити
 - г. вдавати
289. Виділіть рядок, у якому обидва слова мають однакову морфемну структуру:
- а. туризм, турист
 - б. перехід, хода
 - в. село, сільський
 - г. зірниця, зоря
290. Виділіть рядок, у якому кожне слово має зв'язаний корінь:
- а. замок, горбань
 - б. колабораціонізм, бути
 - в. вулиця, ганчірка
 - г. навичка, гарненький
291. Слово "вісімсот" утворено таким способом:
- а. суфіксальний
 - б. лексико-синтаксичний
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
292. Слово "бузковий" (свєтр) утворено таким способом:
- а. суфіксальний
 - б. безсуфіксний (нульова суфіксація)
 - в. морфолого-синтаксичний
 - г. лексико-семантичний
293. Слово "виріз" утворено таким способом:
- а. префіксальний
 - б. безсуфіксний (нульова суфіксація)

- в. морфолого-синтаксичний
- г. лексико-семантичний

294. У якому рядку всі названі мовознавці є авторами підручників з морфології сучасної української літературної мови?

- а. Білоноженко В., Демський М., Коваль А., Коптілов В., Ужченко Д.
- б. Грещук В., Загнітко А., Карпіловська Є., Клименко Н., Ковалик І.
- в. Безпояско О., Вихованець І., Городенська К., Горпинич В., Русанівський М.
- г. Гуйванюк Н., Каранська М., Плющ М., Потебня О., Шульжук К.

295. Хто є автором книги "Теоретична морфологія української мови" (К., 2004)?

- а. Безпояско О., Городенська К.
- б. Вихованець І., Грищенко А.
- в. Городенська К., Горпинич В.
- г. Вихованець І., Городенська К.

296. У якому рядку неправильно подано визначення терміна?

- а. шкільна граматики - різновид граматики як науки, що подає основні граматичні відомості разом з орфографічними й пунктуаційними правилами
- б. зіставна граматики - різновид граматики як науки, що розглядає спільні й відмінні риси у граматичній будові споріднених і неспоріднених мов на сучасному (переважно) етапі чи якій-небудь іншій стадії їх функціонування
- в. теоретична граматики - це різновид граматики як науки, який дає рекомендації щодо правильності використання граматичних одиниць
- г. генеративна граматики - різновид граматики як науки, що вивчає правила, за якими з визначеної кількості мовних одиниць утворюється необмежена кількість речень

297. Граматичні категорії, які втілюються у словоформах того самого слова, називаються...

- а. словозмінними
- б. класифікаційними
- в. іменними
- г. дієслівними

298. У якому рядку всі наведені граматичні форми є суплетивними?

- а. гірший, кого, більше, мені, кращий
- б. знаряддям, принесу, відкрив, вони, чотирьох
- в. нас, взяти, спіймати, їхнього, був зробив
- г. на сходах, хай передрукують, будемо чекати, обох, ними

299. Різновиди одного й того самого слова, що мають однакове лексичне значення, але відрізняються граматичними значеннями, і є засобами матеріального вираження граматичних значень як абстрактних понять, - це:

- а. граматичні значення
- б. лексичні значення
- в. граматичні форми
- г. граматичні категорії

300. Морфологічна парадигма - це:

- а. упорядкована сукупність усіх граматичних форм того або іншого слова, використовуваних з метою вираження відповідних граматичних значень
- б. одна з основних форм і найбільш узагальнених одиниць граматичного аналізу, в якій об'єднуються однорідні граматичні значення разом з граматичними формальними

засобами їх вираження

- в. абстрактне значення слова, що супроводить його лексичне значення і виражає різні відношення між словами в словосполученні та реченні
- г. узагальнене граматичне значення, розчленоване на ряд грамем і виражене системою спеціалізованих граматичних форм

301. У якому рядку в усіх словоформах граматичне значення виражається за допомогою суфіксів?

- а. прийти, опублікував, найсумніша, супу, сімох
- б. тихіший, словеса, накоїло, знайшов, стрибнути
- в. тихо, були вчили, шестистам, шимпанзе, братове
- г. мовне, дрібненьку, говірка, саменький, тринадцять

302. У якому рядку в усіх словоформах граматичне значення виражається за допомогою префіксів?

- а. матусею, речі, третє, радісних, вітаємо
- б. найсильніший, підбіг, опублікувати, згоріло, напишу
- в. перелісок, прирічковий, пречудово, розсмішити, допомога
- г. менш комфортний, на полонині, смакувало б, нехай зігріють, при дорозі

303. У якому рядку всі словоформи мають омонімічні відповідники з іншим наголосом?

- а. руки, скликати, ока, плеча, веселіше
- б. нитки, насипати, виносити, королеви, книжки
- в. думки, вирізати, слова, прислухатися, поля
- г. вікна, другові, орлятку, вогнища, викидати

304. У якому рядку подано граматичні синоніми?

- а. синій, синього, синьому, синім, на синьому
- б. добрий - кращий, мало - менше, я - мені, ловити - піймати, що - чого
- в. Петру - Петрові, на жовтому - на жовтім, несіть - несіте, ходім - ходімо, ридатиму - буду ридати
- г. ноги (одн.) - ноги (мн.), радості (Р. в.) - радості (Д. в.), вибігати (недок. вид) - вибігати (док. вид), родовища (Р. в.) - родовища (Н. в.)

305. У якому рядку подано визначення терміна нульова морфологічна парадигма?

- а. морфологічна парадигма, у якій представлені не всі граматичні форми
- б. морфологічна парадигма, властива незмінюваним словам
- в. упорядкована сукупність усіх граматичних форм слова
- г. морфологічна парадигма, у якій представлені всі можливі граматичні форми слова як частини мови

306. У якому рядку всі наведені словоформи належать до однієї морфологічної парадигми?

- а. тьохкати, тьохкаю, тьохкай, тьох, тьохкав
- б. синій, синя, синє, сині, синь
- в. двісті, двохсот, двомстам, двомастами, (у) двохстах
- г. третя, третьої, третій, третю, тричі

307. У якому рядку всі слова мають неповну морфологічну парадигму?

- а. козацтво, воля, листя, Дністер, штани
- б. оркестр, буряний, четвертий, яблуна, той
- в. цимбали, жінота, Галич, сум, земля
- г. Більшівці, широкий, копати, лан, сметана

308. Автори "Теоретичної морфології української мови" (2004 р.) І.Вихованець і К.Городенська не зараховують до частин мови:

- а. модальні слова
- б. іменні частини мови
- в. слова-морфеми (прийменники, сполучники, частки, зв'язки), які називають аналітичними синтаксичними морфемами, та слова-речення (вигуки)
- г. числівник, займенник, вигук

309. У якому рядку всі виділені слова є наслідком препозиціоналізації інших частин мови?

- а. **черговий** етап, **хмара** пилу, гілка **хрусь**, запросити **молодих**
- б. гучне "**ура**", захищати **парнокопитних**, **коло** вишні, любити **своїх**
- в. **море** задоволення, **чимало** сміху, **гора** проблем; гарна, **як** квіточка
- г. **навколо** хати, **кругом** мене, **вперед** дороги, **уздовж** грядки

310. Вкажіть варіант, у якому всі іменники в родовому відмінку однини мають закінчення -а(-я):

- а. олівець, рід, чагарник, Дунай
- б. кисень, роман, муляр, сироп
- в. промовець, Житомир, атом, додаток
- г. барвінок, обличчя, замок, азот

311. Вкажіть варіант, у якому всі іменники в родовому відмінку однини мають закінчення -у(-ю):

- а. полк, плацдарм, шахтар, Олесь
- б. живопліт, міст, граніт, Кавказ
- в. народ, Львів, гість, Омелян
- г. колектив, фронтовик, аркуш, овес

312. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до першої відміни:

- а. зоря, малеча, дівча, Сава
- б. родина, доля, площа, гривня
- в. круча, розбишака, дитинча, староста
- г. мрія, лоша, насіння, Ілля

313. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до другої відміни:

- а. коваль, шарудіння, тінь, коліща
- б. вартовий, крок, здоров'я, Великдень
- в. повінь, курчатко, соловей, тім'я
- г. розвиток, піддашшя, мереживо, кліщ

314. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до третьої відміни:

- а. повість, урожай, процес, міць
- б. подорож, рукопис, сутінь, заметіль
- в. ненависть, мудрість, сповідь, мати
- г. розповідь, успіх, місцевість, путь

315. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до четвертої відміни:

- а. каченя, стаття, паца, обличчя
- б. левеня, кача, Варя, присвята
- в. лоша, хлоп'я, тім'я, яструбеня
- г. поросля, вежа, пір'я, знання

316. Визначте, у якому варіанті всі іменники стоять поза відмінами:
- а. віче, ведмежа, передова, плем'я
 - б. вила, набережна, сонце, овес
 - в. наречена, бароко, подорожній, окуляри
 - г. жито, пшениця, маестро, пальто
317. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до твердої групи:
- а. Галина, успіх, дорога, межа
 - б. сувенір, вежа, ліщина, звір
 - в. новина, хабар, Дніпро, село
 - г. папір, узвишся, відерце, аптека
318. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до м'якої групи:
- а. завдання, збіжжя, засів, гуся
 - б. яйце, волосся, листя, ножиці
 - в. праця, звичай, життя, полум'я
 - г. водограй, золото, колосся, лівша
319. Визначте, у якому варіанті всі іменники належать до мішаної групи:
- а. гривня, обличчя, ведмідь, молодь
 - б. межа, школяр, тиша, прізвище
 - в. школа, мрія, Луцьк, шипшина
 - г. дружина, малюнок, копальня, жанр
320. Складні іменники, утворені поєднанням прикметникової та іменникової основ за допомогою сполучного звука, пишуться:
- а. через дефіс
 - б. разом
 - в. окремо
 - г. через два дефіси
321. Хто є автором праці "Іменник в українській мові" (К. : Рад. школа, 1974)?
- а. Грищенко А. П.
 - б. Матвіяс І. Г.
 - в. Плющ М. Я.
 - г. Вихованець І. Р.
322. Яку синтаксичну роль виконує виділений іменник у реченні *З точки зору молодості життя - це нескінченно довге **майбутнє**; з точки зору старості - дуже коротке минуле* (А.Шопенгауер)?
- а. підмет
 - б. присудок
 - в. додаток
 - г. означення
323. Яке твердження є НЕправильним?
- а. речовинні іменники позначають однорідні за складом речовини, матеріали, які зберігають властивості цілого і які можна лише виміряти, а не порахувати
 - б. вивченням усіх власних назв мови займається топоніміка
 - в. збірні іменники позначають нерозчленовану сукупність однорідних предметів
 - г. акузатив - те саме, що знахідний відмінок

324. У якому варіанті всі власні назви можуть уживатися і в значенні загальних?
- а. Силует, Рим, Фіакр, Макінтош, Маузер
 - б. Ловелас, Вольт, Вольтер, Галина, Геркулес
 - в. Бордо, Джоуль, Мерседес, Нарцис, Творець
 - г. Кулон, Мартен, Галіфе, Львів, Місяць
325. У якому варіанті не всі іменники належать до абстрактних?
- а. цікаве навчання, виразне читання, приємна втома, мамине виховання, остання любов
 - б. вічне щастя, власна доброта, фатальний збіг, здобута воля, заслужений успіх
 - в. важкий початок, літературне поле, гіркий жаль, ворожий полон, український націоналізм
 - г. пташиний спів, неприхована радість, тверда земля, голосне зітхання, висока мета
326. У якому варіанті всі іменники є назвами істот?
- а. небіжчик, труп, двірник, мухомор, плакса
 - б. бригадир, мишва, маля, воєвода, солома
 - в. мрець, чорт, олімпієць, шишкар, краб
 - г. липа, порох, одяг, збіжжя, плече
327. У якому рядку всі іменники належать до збірних?
- а. кукурудзиння, ліс, адвокатура, собачня, гілля
 - б. коріння, грошва, шевченкіана, школярство, горішник
 - в. панва, проблематика, полк, агентура, воїнство
 - г. горішина, людина, тканина, рибина, худобина
328. У якому рядку є іменники, які НЕ належать до одиничних?
- а. хвоїна, картоплина, соломина, волосина
 - б. квасолина, свинина, платина, горошина
 - в. бадилина, перчина, піщина, цеглина
 - г. чайна, стеблина, насінина, зернина
329. У якому рядку всі іменники є речовинними?
- а. аспірин, глина, тюльпан, цукор, зброя
 - б. телятина, хвала, мушва, бобовиння, валідол
 - в. азот, дорога, мідь, бурячиння, цемент
 - г. золото, висівки, сир, нафта, вовна
330. У якому рядку всі іменники належать до жіночого роду?
- а. дівчина, аббревіатура, верф, біль, Ілля
 - б. птаха, Сибір, салямі, мрія, Ганнуса
 - в. надія, мати, пані, дівча, атака
 - г. клавіша, цеце, вуаль, користь, морфологія
331. У якому варіанті є зайвий іменник щодо значення роду?
- а. аташе, кюре, динго, туш (музичний твір), шимпанзе
 - б. нехворощ, повість, піч, кольрабі, Ганна
 - в. бароко, регбі, ампула, Сомалі, панно
 - г. ОДА, УПА, фланель, Гобі, Кармен
332. У якому рядку в усіх іменниках засобом вираження граматичного значення множини виступає суфікс?

- а. подружки, машиністи, бігуни, подушки, картярі
- б. словеса, імена, лошата, матері, малята
- в. народи, спільноти, болгар, орлята, мишенята
- г. селяни, громадяни, дні, зайченята, солов'ї

333. У якому реченні виділений іменник уживається в давальному відмінку і має обставинне значення?

- а. Всупереч зовнішній **легковажності**, Люба напрочуд чесно уміла зберігати таємниці (О.Гончар)
- б. Живі люди, живі їх муки заставили і самого Жука здивуватися неабиякому **таланові** Петровому (Панас Мирний)
- в. І грудям дихалося легко, просторо, тільки щеміло там щось на самісінькому **дні** (Г.Тютюнник)
- г. І, мабуть, не одному з нас подумалось в ті дні, яким великим може бути внесок письменника у духовне життя **нації** (О.Гончар)

334. У якому рядку всі іменники належать до другої відміни?

- а. накуп, попелище, батько, купе, ребро
- б. здоров'я, шампунь, знахар, життя, ювілянт
- в. іменник, вагон-ресторан, коліща, Данило, знайомий
- г. знання, сім'я, білчєня, калач, колесо

335. У якому рядку всі іменники другої відміни належать до м'якої групи?

- а. горе, добро, іній, важіль, обдарування
- б. плече, комар, зять, плавання, секретар
- в. рій, палець, вогнище, звір, ювіляр
- г. Ігор, серце, сміття, край, узлісся

336. Граматична категорія роду в іменнику є...

- а. словозмінною
- б. синтаксично залежною
- в. класифікаційною
- г. двочленною

337. Яку синтаксичну роль виконує виділений іменник у реченні *Вже міст через **Дінець** давно прогуркотів* (В.Сосюра)?

- а. підмет
- б. додаток
- в. означення
- г. присудок

338. У якому рядку всі виділені іменники належать до абстрактних?

- а. **дзеркало** душі, **туман** у голові, життєва **стежка**, словесний **водоспад**, **корінь** зла
- б. розбите **дзеркало**, дерев'яна **церква**, червона **кров**, підземне **джерело**, кам'яний **острів**
- в. **криниця** старості, **кров** поезії, **джерело** правди, **хвилі** радості, **туман** у долині
- г. **море** задоволення, гірська **ріка**, **бруд** душі, вечірнє **сонце**, **храм** науки

339. У якому рядку не всі іменники належать до збірних?

- а. студентство, братія, бурячиння, клавіатура, адвокатура
- б. комарня, листя, селянство, гай, синоніміка
- в. офіцерня, інструментарій, волосся, дітвора, біднота
- г. професура, жіно́та, комарня, селянство, зелень

340. У якому варіанті всі іменники належать до одиничних?

- а. сміх, любов, квартира, стриманість, Галина
- б. хлібина, людина, баранина, глибина, дитина
- в. горошина, пір'їна, квасолина, краплина, стеблина
- г. волосина, долина, картоплина, Марина, порошина

341. Онімизація - це...

- а. перехід власних назв у загальні
- б. розділ мовознавства, що вивчає власні назви
- в. словотворення через наслідування звуків живої та неживої природи
- г. перехід загальних назв у власні

342. У якому реченні виділене слово належить до речовинних іменників?

- а. Один **соняшник** розкинув розкішний лист над огорожею й схилив важку жовту голову через тин (І.Нечуй-Левицький)
- б. А в бору **сосна** колихалася (П.Чубинський)
- в. Вона була міщанка, перекупка: хлібом торгувала, **рибою**, соняшником (Панас Мирний)
- г. Пісенність Шевченкової лірики настільки приваблива і природна, що багато його **поезій** стали народними піснями (О.Гончар)

343. У якому рядку всі іменники належать до чоловічого роду?

- а. Ніл, зуб, Сава, нежить, край
- б. кір, степ, туш (фарба), курінь, дріб
- в. насип, путь, практикум, Василь, павук
- г. ступінь, вуаль, каніфоль, шампунь, кефір

344. У якому варіанті правильно узгоджено рід усіх незмінюваних іменників із залежними словами?

- а. глибоке Міссурі (ріка), гарячий Кракатау (вулкан), затишна СТО, чарівна міс, наше МВС
- б. просторе фойє, спекотне Тбілісі, військове аташе, впливова ООН, цей НБУ
- в. компетентне журі, п'ятнадцятитомна УРЕ, моя Беатріче, бездіяльна ВР, омріяний ЄС
- г. наше райвно, чарівна леді, невідомий Токіо, зруйнована СТО, студентське профбюро

345. У якому варіанті в усіх іменниках засобом вираження граматичного значення числа виступає лише наголос?

- а. копитця, м'яса, руки, торбинки, сімена
- б. міста, люльки, пісні, моря, шаблі
- в. роси, мовознавця, топоріща, рубця, тарілки
- г. комори, села, плечі, книжки, числа

346. У якому варіанті є іменник з предикативним значенням?

- а. Жили у гушині глибокого байрака Страшений Лев, всесвітній Лис, Бурлака Вовк і наш Сірко-собака... Лев був за старшину (Л.Глібов)
- б. Таїнство хрещення здійснюється лише священником (З церковного календаря)
- в. Пряди, пряди - ниток багато білих зарученій потрібно на весілля, на шлюбні шати й на дари для гостей (Леся Українка)
- г. Якщо ви не будете цікавитись політикою, політика зацікавиться вами (Шарль Монталамбер)

347. У якому рядку всі іменники другої відміни належать до твердої групи?

- а. Дніпро, м'яч, пшоно, зв'язок, муляр
 - б. вино, жар, столяр, командир, марево
 - в. кучер (візник), репортаж, смоляр, садок, коло
 - г. будинок, ювіляр, Павло, актор, Лазар
348. Граматична категорія відмінка в іменнику є...
- а. словозмінною
 - б. класифікаційною
 - в. словозмінно-класифікаційною
 - г. ні словозмінною, ні класифікаційною
349. У якому варіанті всі власні назви можуть уживатися і в значенні загальних?
- а. Маузер, Лев, Мороз, Хам, Панама
 - б. Орел, Місяць, Ом, Дніпро, Каменярь
 - в. Мавка, Ампер, Чернівці, Альфонс, Рентген
 - г. Баран, Макінтош, Кобзар, Венера, Марс
350. У якому рядку всі іменники належать до збірних?
- а. братва, парубоцтво, антропонімія, онім, голота
 - б. єпископат, ліс, старостат, гарбузиння, пір'я
 - в. малеча, хвоя, панство, ганчір'я, професура
 - г. генералітет, народ, мишва, студентство, жінота
351. У якому рядку НЕ всі іменники належать до речовинних?
- а. дріжджі, сіль, квасолина, вишня (деревина), березняк
 - б. вершки, масло, аспірин, глина, цемент
 - в. духи, полотно, борошно, кисень, цукор
 - г. висівки, сметана, анальгін, азот, пісок
352. У якому рядку всі іменники виражають значення роду лише морфологічно (за допомогою закінчень)?
- а. курка, дочка, жінка, сестра, кашне
 - б. книга, добро, стовп, Буковина, різнобарв'я
 - в. півень, вовчиця, цап, сусідка, серце
 - г. комп'ютер, вікно, дорога, сестра, стрілець
353. У якому рядку у формах множини всіх іменників простежується залишок двоїни у відмінкових закінченнях?
- а. плечі, очі, уші, плечима, очима
 - б. вуха, поля, вогнища, весла, моря
 - в. селами, відрами, вухами, святами, вогнищами
 - г. руки, ноги, голови, руками, головами
354. У якому рядку всі іменники другої відміни належать до мішаної групи?
- а. Джордж, шабаш, обруч, бджоляр, згарище
 - б. школяр, плече, репортаж, ювіляр, ручище
 - в. дар, бабище, відерце, свято, вирій
 - г. Лазар, кучер (волосся), Ігор, проводир, кобзар
355. Яке твердження є правильним?

- а. іменник у реченні може виступати лише підметом, присудком і додатком
- б. у реченні іменник здебільшого виступає підметом або додатком
- в. означення - це та синтаксична функція, на якій спеціалізується іменник
- г. іменник у кличному відмінку виступає в реченні завжди підметом

356. Яке твердження є правильним?

- а. іменники з конкретним значенням виражають поняття, що відображають предмети навколишньої дійсності, які НЕ сприймаються органами чуттів людини
- б. речовинні іменники змінюються за числами, вони мають і форму однини, і форму множини
- в. номінатив - це те саме, що знахідний відмінок
- г. загальні назви виступають узагальненими назвами класів однотипних предметів або явищ

357. Деонімізація - це...

- а. перехід власних назв у загальні
- б. розділ мовознавства, що вивчає власні назви
- в. словотворення через наслідування звуків живої та неживої природи
- г. перехід загальних назв у власні

358. Вкажіть, у якому варіанті всі слова - якісні прикметники:

- а. моторний, березовий, потужний, осінній
- б. верхній, високий, вродливий, весняний
- в. щасливий, активний, стрункий, малий
- г. широкий, безкрай, чіткий, материн

359. Вкажіть варіант, у якому всі слова - відносні прикметники:

- а. зовнішній, ганебний, джмелиний, натхненний
- б. неозорий, всесвітній, божественний, гладкий
- в. надзвичайний, нестримний, степовий, вузький
- г. морський, художній, сільський, вовняний

360. Вкажіть, у якому варіанті всі слова - присвійні прикметники:

- а. собачий, безлиций, Олесів, сріблястий
- б. Галин, телячий, орлиний, батьківський
- в. ховрашиний, барвистий, вузький, олов'яний
- г. соболинний, веселий, дерев'яний, Соломійн

361. Визначте, у якому варіанті всі прикметники належать до м'якої групи:

- а. високохудожні, прозорі, сіруваті, осінні
- б. справжні, безкраї, древні, повнолітні
- в. удосвітні, стародавні, зубчасті, лихі
- г. справжні, обривисті, безлиці, довговії

362. Укажіть варіант, у якому в усіх словосполученнях якісні прикметники вжито в значенні відносних:

- а. Велика Ведмедиця, холодний вітер, батьківська порада, чарівний голос
- б. чорна металургія, хлопчачий голос, бадьорий настрій, липовий цвіт
- в. Далекий Схід, Жовте море, старший сержант, важка індустрія
- г. собачий холод, собача зграя, легка промисловість, дружній потиск

363. Визначте, у якому варіанті від усіх прикметників можна утворити форми вищого і найвищого ступенів порівняння:

- а. чистий, дешевий, вередливий, премудрий
- б. гарний, свіжий, зручний, чорнявий
- в. дужий, спокійний, великий, холодний
- г. близький, глибокий, пізній, кам'янистий

364. Яке твердження є НЕправильним?

- а. ад'єктивація - різновид конверсії, що полягає в переході слів інших частин мови до розряду прикметників, тобто набуття ними синтаксичних функцій і категоріального значення прикметника
- б. відносний прикметник - прикметник, що називає ознаку предмета за відношенням до іншого предмета, ознаки або дії
- в. категорія ступенів порівняння - міжрівнева (морфолого-синтаксико-словотвірна) граматична категорія, яка вказує на ступінь вияву якості чи ознаки порівняно з такими ж якостями чи ознаками інших предметів
- г. суперлатив - одна з трьох грамем категорії ступенів порівняння прикметників, яка вказує на вищий ступінь вияву якості предмета порівняно з іншим предметом

365. У якому рядку до складу всіх словосполучень входять якісні прикметники?

- а. сердитий хлопець, весела дівчинка, каштанове волосся, зимовий ранок, вишневий садок
- б. веселий настрій, найкраща відповідь, холодний душ, жовта раса, денне світло
- в. сливовий пиріг, сталевий прут, вища математика, чорна металургія, ясний день
- г. широкий степ, далека дорога, дорога людина, гарний вчинок, велика будівля

366. З'ясуйте, у якому рядку УСІ прикметники можуть утворювати ступені порівняння?

- а. лагідненький, босий, стійкий, грандіозний, величний
- б. новий, вузький, прогресивний, рідний, страшенний
- в. привітний, дбайливий, розумний, свіжий, поганий
- г. білявий, щасливий, солодкий, мудрий, глухий

367. У якому рядку допущено помилку при творенні форм ступенів порівняння прикметників?

- а. менш старанний, переконливіший, нижчий, важчий, більш здібний
- б. більш відомий, веселіший, здоровіший, менш переконливий, дотепніший
- в. гірший, кривіший, більш вимогливіший, дорожчий, вищий
- г. більш влучний, вужчий, менш приємний, тепліший, більш кістлявий

368. З'ясуйте, у якому рядку всі прикметники належать до м'якої групи?

- а. колишні, зовнішні, торішні, заможні, бідолашні
- б. давні, дорожні, досвітні, природні, п'ятикутні
- в. внутрішні, ближні, кутні, братні, верхні
- г. сині, крайні, поперечні, поточні, вечірні

369. У якому рядку зазначені тільки ті іменники, присвійні прикметники від яких утворюються за допомогою суфікса -ин (-ін)?

- а. Микола, свекруха, сестра, сваха, донька
- б. суддя, Мелашка, мачуха, жінка, Ольга
- в. Микита, Ілля, Солоха, тітка, внучка
- г. Данило, подружка, вчителька, Оксана, лялька

370. У якому рядку наведено правильні граматичні характеристики виділеного прикметника *Давно відчуваю, що не можу лишатися спокійним, коли бачу на скошеному **осінньому** полі скирти свіжої соломки* (М.Кравчук)?
- а. відносний, не утворює ступенів порівняння, повна форма, середній рід, однина, давальний відмінок, м'яка група, означення
 - б. відносний, не утворює ступенів порівняння, повна форма, середній рід, однина, місцевий відмінок, мішана група, означення
 - в. відносний, не утворює ступенів порівняння, повна форма, середній рід, однина, місцевий відмінок, м'яка група, означення
 - г. якісний, не утворює ступенів порівняння, повна форма, середній рід, однина, місцевий відмінок, м'яка група, означення
371. Хто є автором праці "Прикметник в українській мові" (К. : Наукова думка, 1978)?
- а. Грищенко А. П.
 - б. Матвіяс І. Г.
 - в. Плющ М. Я.
 - г. Вихованець І. Р.
372. Відшукайте варіант, у якому всі якісні прикметники не можуть мати ступенів порівняння:
- а. теплий, голосистий, блискучий, лагідний
 - б. широченний, хитрючий, чорноокий, білісінький
 - в. ультрачервоний, босий, низький, багатий
 - г. німий, далекий, солодкий, здоровий
373. У якому з варіантів прикметники виражають вищий і найвищий ступені порівняння?
- а. тактовніший, жовтесенький, теплий-теплий, превдалий
 - б. вдаліший, прижовклий, теплюський, тактовненький
 - в. більш тактовний, жовтіший, найтепліший, менш вдалий
 - г. менш жовтий, вдаліший, тепленький, тактовний
374. У якому варіанті правильне твердження щодо числівників?
- а. числівник один узгоджується з іменниками у числі і відмінку
 - б. числівник сто у всіх відмінках, крім називного, має закінчення
 - в. усі кількісні числівники своїм значенням виражають поняття числа множини, отже, вони не мають роду
 - г. у числівниках на -дцять і -десять відмінюється тільки друга складова частина
375. Порядкові числівники змінюються за:
- а. родами і числами
 - б. відмінками і числами
 - в. лише за відмінками
 - г. за родами, числами і відмінками
376. Так само, як числівник п'ять, відмінюються також числівники:
- а. три, чотири
 - б. сорок, дев'яносто, сто
 - в. шість - двадцять, тридцять, п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, вісімдесят
 - г. двісті - дев'ятсот
377. У складених кількісних числівниках відмінюється:

- а. перша складова частина
 - б. друга складена частина
 - в. тільки остання складова частина
 - г. кожна складова частина за відповідним типом відмінювання
378. Визначте речення, в якому числівник вжито Неправильно:
- а. За одним присідом вечеря з обідом.
 - б. Троє сестер сидить за роботою.
 - в. Їх було семеро.
 - г. З усіх світів у літній час туристів тисячі у нас.
379. Визначте речення, в якому числівник вжито НЕправильно:
- а. Хто куди, а я - до гаю, перших квітів назбираю.
 - б. Разів із шість Рябка водою одливали.
 - в. Обидвоє йшли зустрічати гостя.
 - г. Добре каже, та не в одно слово.
380. У складених порядкових числівниках відмінюється:
- а. кожна складова частина, за відповідними типами простих числівників
 - б. лише останнє слово
 - в. перша та остання складові частини
 - г. кожна складова частина, за відповідними типами складних числівників
381. Вкажіть, у якому варіанті в усіх числівниках пишеться м'який знак:
- а. одна вос...ма, шіст...сот..., сімдесят..., чотир...ма
 - б. вісімдесят...ом, п'ятиміл...ярдний, дев'ят...сотвос...мий
 - в. на двадцяти тр...ох, міл...йон, дев'ят...ма, п'ят...ом
 - г. шіст..., сімсот..., дев'ят..., п'ят...десят...ма
382. Вкажіть, у якому варіанті в усіх числівниках не пишемо м'якого знака:
- а. тр...охміл...йонний, п'ят... сот..., десят..., вісімдесят...
 - б. дев'ят...сот, чотир...ма, сімдесят..., шіст...десяти
 - в. сімдесят..., дев'ят...ох, нул... цілих і одна п'ята, шіст...сот... три
 - г. вісімсот..., тридцят..., одинадцят..., чотир...мастами
383. Визначте, у якому варіанті усі словосполучення числівників побудовані правильно:
- а. у п'ятьох містах, однієї третьої гектара, небагато води, чотириста сто років
 - б. чотири цікаві повісті, о пів на дев'яту годину, три автомобіля, з першим вересня
 - в. сто годин, двоє жінок, шість пар ножиців, п'ять з половиною тижнів
 - г. дві третіх кілограма, півтори години, семеро кроленят, обидві учениці
384. У якому варіанті поєднання числівника з іменником є НЕправильним?
- а. мільйон гривень, сім десятих гектара, півтори доби, двадцять сім ручок
 - б. двадцять двоє киян, тридцять чотири менеджера, шістсот кілометрів
 - в. сорок чотири села, півтора відра, шість з чвертю років, один стіл
 - г. тридцять три селянина, за десять шоста, з першим вересня, двоє саней
385. У якому рядку всі числівники відмінюються за одним зразком?
- а. сімнадцять, п'ять, двадцять, дев'ятсот, шість
 - б. сімсот, вісімсот, триста, дев'ятсот, шістсот

- в. сто, четвірко, трійко, дев'яносто, сорок
- г. два, три, чотири, п'ять, шість

386. У якому рядку є числівник, який має граматичне значення роду?

- а. тридцять, багато, одна п'ята, двоє, сотня
- б. кільканадцять, дев'ять, десяток, одна друга
- в. півтора, півтори, п'ятнадцять, кількасот
- г. чотири, трійка, десять, обоє, шестеро

387. Помилку у вживанні збірних числівників допущено в рядку:

- а. одинадцятро страусів, двадцятро жирафів, троє депутатів
- б. п'ятро орлів, семеро журавлів, дванадцятро дівчат
- в. шестеро болгар, четверо тарілок, восьмеро олівців
- г. двоє селян, двадцятро студентів, нас тридцятро

388. Помилку у відмінюванні кількісних числівників допущено в рядку:

- а. чотирьохсот, чотирьомстам, чотирмастами, на чотирьохстах
- б. семисот, сімомстам, сімомастами, на семистах
- в. двохсот, двомстам, двомастами, на двохстах
- г. вісімдесяти, вісімдесятьом, вісімдесятьма, на вісімдесятьох

389. У якому рядку зазначені правильні граматичні характеристики числівника? *На Аскольдовій могилі Поховали їх - Тридцять мучнів українців Славних, молодих...* (П.Тичина)

- а. кількісний, означено-кількісний, власне кількісний, складний, Н. в., підмет
- б. кількісний, означено-кількісний, збірний, складний, З. в., додаток
- в. кількісний, неозначено-кількісний, складний, З. в., означення
- г. кількісний, означено-кількісний, власне кількісний, складний, З. в., додаток

390. У якому рядку зазначені правильні граматичні характеристики виділеного числівника? *На той час суддями були: якісь два Осли, **одна** нікчемна шкапа та два стареньких Цапа* (Л.Глібов)

- а. кількісний, означено-кількісний, власне кількісний, простий, жіночий рід, однина, називний відмінок, підмет
- б. кількісний, порядковий, простий, жіночий рід, називний відмінок, підмет
- в. кількісний, означено-кількісний, власне кількісний, простий, жіночий рід, однина, знахідний відмінок, підмет
- г. кількісний, означено-кількісний, власне кількісний, простий, жіночий рід, однина, називний відмінок, означення

391. У якому реченні вжито іншу частину мови в значенні неозначено-кількісного числівника?

- а. Василь повернувся раптом у село з роботяшою, мов бджола, жінкою та ще з двійкою таких дітей-близнюків, як огірочки (Петро Козланюк)
- б. Сила книжок на полицях і на щитах, виставлених для огляду, викликала в нього цікавість і жадобу знання (Гордій Коцюба)
- в. З самого [чорта] таке полум'я приска, неначе стонадцять кіп смоляного віхтя палає (Марко Вовчок)
- г. [Юда:] Я б сам радніший більше торгувати, так що ж, за мій товар більш не дали. Якби продав за тридев'ять талантів, то, звісно, се було б куди почесніші (Леся Українка)

392. Хто є автором монографії "Числівники української мови" (Київ, 1955)?

- а. Арнольд Грищенко
- б. Макар Івченко

- в. Іван Вихованець
- г. Анатолій Загнітко

393. У якому реченні числівник виконує синтаксичну функцію означення?

- а. Огонь сяга тобі до віч, палає дуб в мільйони свіч (А.Малишко)
- б. Любов братерська аж свистить у п'яти: Знеможешся, відстанеш - і зітне. Дарма, що ти не перший, двадцять п'ятий, Ще стільки там, позаду, йде і йде (В.Затуливітер)
- в. Один балакає про вітер, другий - про млин (Народна творчість)
- г. - Ти щаслива і вродлива, будеш жити сімдесят років, будеш мати двадцять дітей кучерявих (І.Нечуй-Левицький)

394. Хто є автором монографії "Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови" (Київ, 1997)?

- а. Василь Ожоган
- б. Володимир Горпинич
- в. Іван Матвіяс
- г. Василь Німчук

395. У якому реченні слово *нічого* НЕ виступає займенником?

- а. Я перше училась грати і вже нічого собі грала, але тепер через руку перестала (Леся Українка)
- б. Побіг він [Осел] навпростець, нічого не минає, Чи нива, чи баштан - не розбирає, Толочить і ламає (Л.Глібов)
- в. Ісправник Трохи не сказився, що нічого, бачиш взяти, А він же трудився (Т.Шевченко)
- г. Почав Ведмідь хазяйнувати, У пасіці порядкувати: ... Дознались, кинулись до його - І меду не знайшли нічого (Л.Глібов)

396. У якому варіанті всі займенники є вказівними і присвійними?

- а. Тому я мрію так життя прожити, Щоб кров і піт віддять землі своїй, Щоб у плодах моїх хилились віти, Щоб розгортався в глибинах корінь мій (М.Стельмах)
- б. Я той, хто вірить в Україну, як вірять в Царствіє Твоє (П.Осадчий)
- в. Ті журавлі, і їх прощальні сурми, Тих відлітань сюїта голуба... Натягне дощ свої осінні струни, Торкне ті струни пальчиком верба (Л.Костенко)
- г. Кожен розумний за мудрість робить... Мудрий син тішить батька свого, а людина безумна погорджує матір'ю своєю (З "Книги приповістей Соломонових")

397. У якому рядку правильно вказані лексико-граматичні ознаки виділеного займенника: *Що він на своєму господарстві важить? Що він за чоловік?* (Ганна Барвінок)

- а. присвійний, середній рід, однина, місцевий відмінок, означення
- б. особовий, середній рід, однина, місцевий відмінок, означення
- в. зворотний, середній рід, однина, давальний відмінок, означення
- г. присвійний, середній рід, однина, давальний відмінок, означення

398. У якому реченні присвійний займенник вжито в місцевому відмінку?

- а. Мій дім стояв у лоджіях і в ґратках (Л.Костенко)
- б. Молимося, Боже Єдиний, Нам Україну храни. Всі твої ласки, щедроти Ти на люд наш зверни (О.Кониський)
- в. Здавалось, якась темна сила, встаючи валом, накочується все ближче, наосліп шукаючи виходу своїй роз'ярілій, розбурханій ненависті (О.Гончар)
- г. І, може, в тихій твоїй хаті Я буду знову розмовляти З тобою, друже мій (Т.Шевченко)

399. З'ясуйте, у якому реченні виділений займенник є частиною складеного іменного присудка:

- а. Чом ти, березо, **така** журлива... (Лєся Українка)
 - б. Життя людське багатогранне, і **кожна** його пора по-своєму прекрасна (І.Цюпа)
 - в. Я був не **я**. Лиш мрія, сон (П.Тичина)
 - г. Людина - найцінніше з **усього**, що є між небом і землею (Народна творчість)
400. У якому рядку допущено помилку в написанні займенників:
- а. ніхто, де з ким, хто-небудь, будь-який, щось
 - б. казна у кого, хтозна-що, аби хто, деякий, ні в чім
 - в. хтось, ні з яким, ні до котрого, бозна-скільки, якийсь
 - г. будь-що, ніскільки, казна в чому, неабиякий, ким-небудь
401. Вкажіть, у якому варіанті всі слова - означальні займенники:
- а. такий, цей, той, стільки
 - б. кожен, сам, всякий, інший
 - в. якийсь, будь-який, абиякий, казна-котрий
 - г. нікотрий, нічий, ніякий, ніскільки
402. Відшукайте, у якому варіанті усі особові займенники першої особи (однини і множини):
- а. у мене, від них, до тебе, з ними
 - б. до неї, про нас, зі мною, при них
 - в. наді мною, при нас, до мене, з нами
 - г. при мені, з тобою, до нього, від вас
403. За чим змінюються займенники *себе, що, будь-що, стільки*?
- а. за родами, числами і відмінками
 - б. за відмінками і числами
 - в. тільки за відмінками
 - г. тільки за числами
404. За чим змінюються займенники *свій, жодний, котрий, хтозна-який*?
- а. за родами, числами і відмінками
 - б. за відмінками і числами
 - в. тільки за відмінками
 - г. тільки за числами
405. Хто є автором праць "Дієслово - рух, дія, образ" (К., 1977) та "Структура українського дієслова" (К., 1971)?
- а. І. І. Ковалик
 - б. К. Г. Городенська
 - в. В. М. Русанівський
 - г. І. Р. Вихованець
406. У якому рядку правильно охарактеризовано дієслово як частину мови?
- а. центральна самотійна неповнозначна частина мови
 - б. самотійна повнозначна периферійна частина мови
 - в. центральна самотійна повнозначна частина мови
 - г. периферійна службова неповнозначна частина мова
407. У якому реченні іменна частина присудка виражена інфінітивом?
- а. У кожної людини є про що розповісти (М.Чабанівський)
 - б. Лиш боротись - значить жити (І.Франко)

- в. Яка ганьба - плювати у криницю, що з неї пив, що з неї мати п'є (М.Лиходід)
- г. Як любо йти коханою землею і рідний вітер пити без кінця! (В.Сосюра)

408. У якому рядку всі граматичні категорії є власне-дієслівними?

- а. час, спосіб, вид, стан, перехідність/неперехідність
- б. час, спосіб, вид, стан, особа
- в. вид, стан, перехідність/неперехідність, категорія ступенів порівняння
- г. особа, число, рід, відмінок

409. Яке твердження є правильним?

- а. категорія часу властива формам умовного й наказового способів
- б. дієприкметник має іменні категорії відмінка, роду і числа
- в. категорії виду, стану, способу належать до загальнодієслівних
- г. категорія роду властива усім часовим формам дійсного способу

410. До вербоїдів належать такі дієслівні форми:

- а. форми дійсного, умовного й наказового способів
- б. форми минулого, давноминулого, теперішнього та майбутнього часів
- в. особово-родові форми
- г. інфінітив, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на -но, -то

411. У якому рядку всі дієслівні форми є фінитивними?

- а. перейдуть, винеси, мугикали, піднято, цінуємо
- б. знаймо, буду друкувати, анонсовано, перегорне, чубляться
- в. атакуватимеш, пожовтіла, розмежувати, піднісши, поливаючи
- г. пожартуйте, вивчив би, любив, кохаю, обожнюватиме

412. Які граматичні категорії властиві інфінітиву?

- а. вид, перехідність/неперехідність
- б. вид, стан, спосіб
- в. час, особа, число
- г. рід, число, відмінок

413. У реченні *Художник малює пензлем картину* дієслово поєднується з актантами:

- а. суб'єкт, об'єкт, локатив
- б. об'єкт, адресат, інструменталь
- в. суб'єкт, об'єкт, інструменталь
- г. суб'єкт, адресат, засіб

414. Яким членом речення виступає виділена дієслівна форма в реченні *Збулася моя мрія літати?*

- а. підмет
- б. присудок
- в. означення
- г. додаток

415. У якому варіанті всі дієслівні словоформи є особово-родовими?

- а. зроблю, написала, буду співати, сказав би, присядь
- б. стрибнеш, захищали, була дізналася, згіркле, підростають
- в. милувалися, красуватися, височіє, розслабся, хилилося б
- г. одягла, з'ясуєте, нехай принесе, вивчено, подбаємо

416. Яке твердження є НЕправильним?

- а. інфінітив, або неозначена форма дієслова, відповідає на питання що робити?, що зробити?
- б. інфінітив твориться за допомоги формотворчого закінчення -ти, рідше - аломорфа -ть
- в. інфінітив може мати спільні з іменником суфікси, зокрема зі значенням пестливості (спатусі, їстоньки)
- г. у реченні *Цап крутнувся, зіп'явся на дибки і... тікати, задривши хвіст* (С.Олійник) інфінітив набуває значення дійсного способу

417. Укажіть правильне твердження:

- а. усі дієслова становлять видові пари
- б. розділ граматики, який вивчає дієслівний вид і всю сферу видових і суміжних з ними значень, називається аспектологією
- в. видова пара - це дві граматично тотожні дієслівні словоформи, що розрізняються лише лексичним значенням
- г. категорія виду (аспект) - це дієслівна морфологічна категорія мішаного, словозмінно-словотвірного, типу, яка вказує на відношення дії, названої дієсловом, до суб'єкта

418. У якому рядку всі дієслівні форми доконаного виду?

- а. сіятиме, пливуть, вихлюпуй, співчуваючи, несла би
- б. підготуйтесь, забинтовано, розжарений, буду ілюструвати, висадивши
- в. випити, брикне, посивілий, заморожено, опублікувавши
- г. обмежитися, підмовляв би, защебетали, позолочений, підрісши

419. До якого типу видових пар належать дієслівні пари *принести - приносити, загребти - загірбати, надіслати - надсилати*?

- а. перфективаційні
- б. імперфективаційні
- в. суплетивні
- г. акцентуаційні

420. У якому рядку НЕ всі дієслова є парновидовими?

- а. піднести, допомагати, класти, допекти, замикати
- б. викрасти, вибрати, бити, закотити, засипати
- в. веліти, писати, покрикувати, відростити, форсувати
- г. зігріти, викорчовувати, витягти, випікати, зробити

421. У якому рядку є суплетивні видові пари?

- а. розв'язати - розв'язувати, ловити - піймати, брати - взяти, блимати - блинути
- б. підказати - підказувати, допекти - допікати, зігріти - зігрівати, падати - впасти
- в. нарвати - нарівати, зеленіти - позеленіти, програмувати - запрограмувати, закотити - зачочувати
- г. виносити - виношувати, лити - налити, чіпляти - почепити, зігріти - зігрівати

422. Яке твердження є НЕправильним?

- а. парновидові дієслова не утворюють видових пар
- б. додаткову семантику, яка вноситься в дієслова афіксами разом із видовим значенням, називають способом дієслівної дії
- в. одновидові - це непарні дієслова одного виду, вживаються в одній формі: або доконаного, або недоконаного виду
- г. двовидові дієслова поєднують в одній формі значення обох видів

423. У якому рядку всі дієслова є одновидовими доконаного виду?

- а. писати, рахувати, зачитувати, пришвидшувати, котити
- б. розпищатися, налітатися, затремтіти, попрацювати, відквітувати
- в. їздити, мріяти, мешкати, залищатися, покашлювати
- г. арештувати, гарантувати, наслідувати, вінчати, женити

424. У якому рядку УСІ дієслова належать до дієслівного роду зі значенням недостатньої інтенсивності дії?

- а. надбігти, прибудувати, припекти, підкрутити, надгризти
- б. надкусити, підпороти, прим'яти, підсушити, надірвати
- в. підписати, надломити, прикрасити, приварити, підчистити
- г. пришити, підлити, присмажити, надтесати, надбудувати

425. До формотворчих в українській мові належать такі префікси:

- а. на-, від-, по-, з-/с-, в-/ у-, під-, про-
- б. на-, за, роз-, об-, в-/ у-, пере-, про-
- в. на-, за, по-, над-, в-/ у-, при-, ви-
- г. на-, за, по-, з-/с-, в-/ у-, при-, про-

426. НЕ є видовими парами дієслова, наведені в рядку:

- а. твердіти - затвердіти, ревнувати - приревнувати, брати - взяти
- б. купити - накупити, коментувати - відкоментувати, різати - різнути
- в. ловити - піймати, м'якнути - пом'якнути, шифрувати - зашифрувати
- г. ділити - поділити, будувати - побудувати, шукати - знайти

427. Дієслова *вінчати*, *веліти*, *мовити*, *женити*, *розслідувати* в граматиці традиційно визначають як:

- а. одновидові недоконаного виду
- б. двовидові
- в. парновидові
- г. одновидові доконаного виду

428. У якому рядку всі видові пари утворені суфіксацією?

- а. відкотити - відкочувати, переслати - пересилати, перепливти - перепливати
- б. підписати - підписувати, випити - випивати, розрізати - розрізати
- в. завести - заводити, ототожнити - ототожнювати, вішати - повісити
- г. зв'язати - зв'язувати, виповзти - виповзати, знебарвити - знебарвлювати

429. У якому рядку всі дієслова є перехідними?

- а. насміхатися, дихати, ковзатися, належати, гарчати
- б. збудувати, не віднести, здобути, не сумувати, засолити
- в. налітати, впорядкувати, штрафувати, сіпати, читатися
- г. засолити, перекрити, гукнути, запросити, женити

430. У якому рядку всі дієслова в словосполученнях є НЕперехідними?

- а. висловити вдячність, не знати долі, повісити картини, подарувати коханій, відмовити у проханні
- б. працювати завзято, поспати в готелі, навчатися в школі, одружитися з однокласником, сидіти в кущах
- в. виступити на мітингу, трудитися з усіма, любити поезії, вивчається істориками, розгомонілися серед друзів

г. ходити пішки, не славити ворогів, сумувати за рідними, користуватися пільгами, відзвітувати про поїздки

431. У якому реченні є дієслово пасивного стану (за сучасною концепцією категорією стану)?

- а. Ця штучна тканина дуже легко рветься.
- б. Сміються, плачуть солов'ї і б'ють піснями в груди. (Олександр Олесь)
- в. Він знався на музиці (чи не єдиний з вас). (В.Герасим'юк)
- г. Рветься серце в далеку дорогу.

432. Яке твердження є правильним?

- а. за сучасною концепцією категорії стану дієслова бувають: активного стану, пасивного стану, позастанові
- б. за В. Виноградовим усі неперехідні дієслова є позастановими
- в. за В. Виноградовим усі дієслова із постфіксом -ся є зворотного стану
- г. за сучасною концепцією категорії стану всі дієслова мають стан: активний або пасивний

433. У якому рядку наведено НЕправильне твердження?

- а. перехідність і неперехідність дієслів має свої словотворчі маркери
- б. неперехідними є передусім дієслова зі значенням стану
- в. дієслівна категорія перехідності/неперехідності є міжрівневою словотвірною-синтаксичною
- г. перехідні дієслова передають дію, спрямовану на об'єкт

434. До якого різновиду зворотних дієслів належать дієслова *пригадуватися, чути, уявлятися, снитися, подобатися*?

- а. власне-зворотні
- б. пасивно-зворотні
- в. безоб'єктно-зворотні
- г. взаємно-зворотні

435. Які групи дієслів переважно належать до перехідних?

- а. дієслова із постфіксом -ся
- б. відад'єктивні дієслова із суфіксами -і-, -ну-, -а-
- в. дієслова зі значенням мовлення
- г. дієслова зі значенням різноспрямованого руху

436. До якої групи позастанових, на думку В.Виноградова, належить дієслова на зразок *зжитися, стукатися, добігатися*?

- а. дієслова на -ся, утворені від неперехідних дієслів, що можуть уживатися без -ся
- б. неперехідні безособові дієслова
- в. неперехідні дієслова на -ся, що без -ся не вживаються
- г. неперехідні дієслова без -ся

437. У якому рядку подано визначення категорії стану (за В.Виноградовим)?

- а. морфолого-словотвірною-синтаксичною категорією, яка виражає відношення дії або стану до об'єкта
- б. морфолого-словотвірною-синтаксичною категорією, яка виражає відношення дії або стану до результату
- в. морфолого-словотвірною-синтаксичною категорією, яка виражає відношення дії або стану до суб'єкта

г. морфолого-словотвірно-синтаксична категорія, яка виражає відношення дії або стану до суб'єкта та об'єкта

438. Яке твердження щодо виділеного дієслова в реченні *Катруся читає з трьох років* є правильним?

- а. це дієслово є неперехідним
- б. це дієслово є перехідним, ужитим у значенні неперехідного
- в. це дієслово є непрямо-перехідним
- г. це дієслово є неперехідним

439. До якої групи позастанових, на думку В.Виноградова, належить дієслова на зразок *не лежиться, хочеться, світає*?

- а. дієслова на -ся, лексичне значення яких відрізняється від відповідних перехідних дієслів без -ся
- б. неперехідні безособові дієслова
- в. неперехідні дієслова на -ся, що без -ся не вживаються
- г. неперехідні дієслова без -ся

440. У якому рядку подано визначення дієслівної категорії перехідності/неперехідності?

- а. морфолого-словотвірно-синтаксична категорія, яка виражає відношення дії або стану до об'єкта
- б. морфолого-словотвірно-синтаксична категорія, яка виражає відношення дії або стану до суб'єкта
- в. морфологічна дієслівна категорія словозмінно-словотвірного типу, яка вказує на відношення дії до її внутрішньої межі або результату
- г. морфолого-словотвірно-синтаксична категорія, яка виражає відношення дії або стану до суб'єкта та об'єкта

441. Яке твердження щодо виділеного дієслова в реченні *Юнак грає в оркестрі народних інструментів* є правильним?

- а. це дієслово є перехідним
- б. це дієслово є неперехідним
- в. це дієслово є непрямо-перехідним
- г. це дієслово є перехідним, ужитим у значенні неперехідного

442. У якому рядку ВСІ дієслова в словосполученнях є НЕперехідними?

- а. торкнутися руки, зносити хмиз, не милувався краєвидом, сідати на землю, медитувати щодня
- б. косити траву, почати роботу, назбирати дров, освітлювати вулицю, не знати батька
- в. фальсифікувати документ, співати в ансамблі, йти через ліс, позичити грошей, думати про Україну
- г. листуватися з товаришем, молодіти душею, тихо зітхати, сидіти за столом, готуватися до іспиту

443. У якому реченні є дієслово зворотного стану (за В.Виноградовим)?

- а. ...Шляхи ґрунтові забруковуються, під бруківкою в'яне трава (І.Муратов)
- б. Він сміявся найгучніше
- в. Всі метнулись хутко з хати (Леся Українка)
- г. По всій долині розгорталось бурхливе будівництво (О.Гончар)

444. Правильним є твердження, наведене в рядку:

- а. наказовому, як і умовному, способів властива категорія часу
- б. індикатив - грама категорії способу дієслова, яка виражає волевиявлення мовця - наказ, вимогу, спонукання тощо виконати бажану дію чи набути бажаний для нього процес або стан
- в. спонукальний спосіб виражає таку бажану дію, яка може відбутися лише тоді, якщо на те є добра воля особи, до якої звертається мовець
- г. імператив виражає волевиявлення мовця про бажану дію або бажаний процес чи стан, але він не спрямовує його до співрозмовника чи співрозмовників, щоб вони виконали цю дію чи реалізували потрібний стан

445. Традиційно в особовій парадигмі наказового способу виділяють:

- а. шість форм (дві простих і чотири складених)
- б. п'ять форм (дві простих і три складених)
- в. п'ять форм (три простих і дві складених)
- г. шість форм (усі складені).

446. Стилiстично маркованими формами наказового способу є:

- а. форма першої особи множини із закінченням -ім та форма другої особи множини із закінченням -іте
- б. форма першої особи множини із закінченням -імо та форма другої особи однини із закінченням -и
- в. форма першої особи множини із закінченням -імо та форма другої особи множини із закінченням -те
- г. форма першої особи множини із закінченням -мо та форма другої особи множини із закінченням -те

447. Найактивнішими у транспозиційних переходах (набутті вторинних функцій - способових та часових - у відповідних мовленнєвих контекстах) є форми:

- а. дійсного способу
- б. бажального способу
- в. умовного способу
- г. наказового способу

448. У якому реченні НЕ вжито дієслівної форми наказового способу?

- а. Нехай, як грім, гудуть гармати, нехай п'яніє все в чаду - я в полоні буду сам стояти, шаблі ворожі відбивати і, може, ранений впаду - а в стан ваш мертвий не піду (Олександр Олесь)
- б. Не прискорюйте подій: можете не наздогнати (Л.Сухоруков)
- в. Розкуйтеся, братайтеся, у чужому краю не шукайте, не питаєте того, що немає і на небі, а не тільки на чужому полі (Т.Шевченко)
- г. "Гуляй, гуляй, господине, нехай наша журба згине! Ой чи згине, чи не згине, гуляй, гуляй, господине!" (Леся Українка)

449. У якому рядку наведені дієслова (НЕ ВСІ), від яких можна утворити паралельні форми наказового способу?

- а. колоти, співати, глянути, боятися, думати
- б. червоніти, нести, гаяти, берегти, вважати
- в. дути, креслити, смикати, кликати, сидати
- г. веліти, будувати, доїти, знати, цокотіти

450. У якому рядку вжито дієслівну форму бажального способу?

- а. Коли б гора зневіри впала, коли б зажеврїлась мета, моя б ще сурма золота ... пролунала (Олександр Олесь)

- б. Еге ж, тоді ти в морі... А мені, якби не помагав мій друг одвічний, мій щирий приятель осінній дощик, прийшлося би згинуть з парою! (Леся Українка)
- в. Коли б усі одурені прозріли, коли б усі убиті ожили, то небо, від прокльонів посіріле, напевне, репнуло б від сорому й хули (В.Симоненко)
- г. Не сподіваючись на більше, я мрію тільки про одне: хоч одного б створити вірша, який переживе мене (В.Соколов)

451. Яке твердження є НЕправильним?

- а. умовний спосіб має аналітичну форму вираження, утворену поєднанням дієслова у формі минулого часу та частки би (б)
- б. у традиційній граматиці категорію способу кваліфікують як самостійну тричленну дієслівну категорію, що об'єднує грамами дійсного, умовного та наказового способу
- в. форми умовного та наказового способів утворюються від основи інфінітива
- г. типовим виразником бажальної модальності є аналітична неособова форма, у якій поєднано інфінітив з часткою б

452. Крайню периферію апелятивної семантики, яка відбиває ситуацію, коли мовець звертається до свого співрозмовника чи співрозмовників не як до потенційних виконавців чи посередників у реалізації потрібних для нього дії чи стану, а лише як до слухача або слухачів, яким повідомляє про свій намір виконати дію або реалізувати стан самому становить (становлять):

- а. перша особа множини
- б. третя особа однини та множини
- в. перша особа однини та множини
- г. перша особа однини

453. За необхідності чемно, ненав'язливо висловити своє прохання замість форм дійсного способу уживають дієслова у формі:

- а. наказового способу
- б. бажального способу
- в. умовного способу
- г. дієйменника

454. У якому рядку всі дієслова в 2 особі однини наказового способу матимуть закінчення -и?

- а. відробити, сісти, терпіти, рушати, пробудитися
- б. переписати, їсти, сидіти, зиркнути, любити
- в. підказувати, мити, оклигати, дозволити, кидати
- г. підказати, брати, цвісти, взяти, бігти

455. У якому реченні ужито дієслово зі значенням спонукального способу?

- а. Іти б отак і йти серед цієї тихої задумливої краси, сягнути б аж туди, де небо торкається землі... (О.Гончар)
- б. Не підуй я, - каже Рись, - Потім ще і з ним борись Та кусайся цілу ніч, Адже він за таку річ Лютий буде, як дракон, - Та й мене вже хилить сон... Ось до Вовка ти б зайшов, - Той допоможе. Будь здоров!.. (Д.Павличко)
- в. Він з того тяжкого дня Перестав ходити до річки. Але голод не рідня - Хоч бери і їж порічки! Хоч берися до мухви, Що дратує думку котячу, Хоч бери й мишей лови І суцільно зміною вдачу (Д.Павличко)
- г. Кіт Мартин мишей не їсть, А за рибою аж плаче. За одну щупачу кість Плем'я дав би він мишаче (Д.Павличко)

456. У якому реченні вжито форму майбутнього часу в значенні наказового способу?

- а. Водимо ми, значить, та й водимо! А воно як мотоне, як мотоне, а тоді попустить (Остап Вишня)
- б. У цьому році буде йому [вітрякові] вдосталь роботи: намахается крилами, нагуркочється жорнами, навітається з людьми (М.Стельмах)
- в. - Гаразд, досить, - обірвав гетьман Капусту, - пошлеш новий універсал... (Н.Рибак)
- г. І, може, тоді завітає та доля жадана До нашої рідної хати...? (Лєся Українка)

457. У якому рядку НЕ всі часові форми утворені від презенсної основи?

- а. допомагають, полікуємо, підтримаєш, тішитесь, розповідаю
- б. несе, покажуть, свиснуть, подаруємо, нагородиш
- в. запобігнете, підтвердили, здійсниться, виразимо, шукаю
- г. порадите, минають, знаходиш, важу, адаптує

458. У якому рядку вжито форму складного майбутнього часу?

- а. прийме, будемо дякувати, відсвяткують, підганяв, благословиш
- б. промовить, знатиме, попереджає, будеш замовляти, піднесемо
- в. було підняло, будуть падати, не поранимо, поцілуєте, підкажу
- г. змодельують, чекаймо, навантажиш, посадимо, нехай побудують

459. Яке твердження є правильним?

- а. дієслова теперішнього часу вказують на дію або стан, що здійснюються в момент мовлення про них, мають тільки форми доконаного виду, змінюються за особами та числами
- б. форми давноминулого часу є складними, родовими
- в. за характером особових флексій минулого часу дієслова поділяються на дієвідміни
- г. постійний теперішній час є різновидом теперішнього неактуального часу й означає дію, яка визначає постійні закономірності

460. У якому рядку наведено правильне твердження?

- а. дієслова минулого, давноминулого та майбутнього часів властиве лише значення недоконаного виду
- б. дієслова теперішнього часу змінюються за особами і числами
- в. аналітична форма майбутнього часу утворена за допомоги допоміжного дієслова имати та інфінітива
- г. часові форми, ужиті в непрямому значенні, називаються абсолютними

461. Граматичні форми майбутнього часу доконаного виду, минулого часу доконаного і недоконаного видів, теперішнього часу належить до:

- а. синтетичних
- б. аналітико-синтетичних
- в. аналітичних
- г. суплетивних

462. У якому рядку є дієслова (НЕ ВСІ), що мають паралельні форми минулого часу?

- а. принести, терти, гнути, вити, зачинити
- б. крикнути, запам'ятати, дихати, крякати, гавкати
- в. спопелити, пожовкнути, змерзнути, стерти, везти
- г. деренчати, клясти, нап'яти, могти, зберегти

463. У якому рядку в усіх парах правильно утворено форми теперішнього часу?

- а. слати ('посилати') - шлють, виводити - виводжу, приходити - приходять
- б. слати ('стелити') - стелиш, виходити - вийду, перекладати - перекладаємо

- в. волокити - волочать, виносити - виношу, прибирати - прибираєш
г. стелити - стелють, запускати - запускаю, створювати - створює

464. Скільки форм минулого часу вжито в реченнях: *Лукаш... знаходить вербову сопілку, що був кинув, бере її до рук і йде по білій галяві до берези* (Леся Українка); *Ми не зірвали переліт-траву, <...> без ключ-трави на світі я живу* (Є.Гуцало); *Ми працю любимо, що в творчість перейшла* (М.Рильський); *Знав би, де впадеш, солому постелив би* (Народна творчість)?

- а. дві
б. три
в. чотири
г. п'ять

465. До дієслів з неповною особовою парадигмою належать усі групи дієслів, ОКРІМ:

- а. "фаунонімі" дієслова на позначення дій (стану) істот, що пов'язані з народженням потомства; характерної поведінки тварин, комах; характерних звуків тварин, птахів, комах;
б. "флористичні" дієслова на позначення різних фізіологічних процесів у живій природі; на позначення процесів у неживій природі; на позначення звукового фону довкілля або звуків, пов'язаних із роботою техніки
в. перехідні дієслова на позначення мислення
г. неперехідні дієслова з двома префіксами, перший з яких по-

466. Укажіть НЕправильне твердження:

- а. дієслово *сукати* може належати як до першої, так і до другої дієвідміни;
б. у дієсловах II дієвідміни чергування приголосних відбувається в усіх особових формах
в. дієслова *бути, дати, їсти* та на *-істи* належать до архаїчної дієвідміни (або атематичних)
г. деякі дієслова в межах своєї дієвідміни мають паралельні особово-числові форми, одна з яких зберігає тематичний суфікс основи, а інша - ні, наприклад: *стружу* і *стругаю, смичу* і *смикаю* та ін.

467. Дієслова, які належать до II дієвідміни, указані в рядку:

- а. дієслова, основа яких закінчується суфіксами *-і(-ї-), -и-* або після шиплячого *-а-* і цей суфікс у 1-й особі однини випадає
б. дієслова з основою інфінітива на *-а-* не після шиплячого приголосного або після шиплячого приголосного, коли це *-а-* при дієвідмінюванні зберігається
в. дієслова з основою інфінітива на *-ну-* та дієслова з основою на *-отіти*
г. дієслова *боятися, бігти, спати, стояти* та дієслова з основою інфінітива на приголосний

468. До безособових дієслів НЕ належить група дієслів, указана в рядку:

- а. дієслова, що виражають станові ознаки, пов'язані із явищами природи чи стихійними явищами
б. дієслова, що позначають успіх; оцінку міри, достатності недостатності певного стану
в. дієслова, що виражають фізичний або психічний стан істоти
г. дієслова, що позначають процеси, які відбуваються в неживій природі, хімічні реакції, фізіологічні процеси

469. У якому реченні особова дієслівна форма виражає значення іншої грами особи (вжита з вторинним, транспонованим значенням)?

- а. Зійде сонце - утру сльози, ніхто не побачить (Т.Шевченко)
б. Ідеш отак у доброму косарському товаристві і бачиш, ідучи, й вечірнє небо, і ясну зорю, і її з грабельками на округлому дівочому плечі (О.Довженко)
в. Не сподіваючись на більше, я мрію тільки про одне: хоч одного створити вірша, який

переживе мене (В.Соколов)

г. Ось і сонце. Вся природа радіє йому: сміються поля, дзвенять в повітрі бджоли, птахи розспівалися в діброві (Ю.Збанацький)

470. Усі дієслова безособові в рядку:

- а. пахло, твориться, не спиться, освіжає, хочеться
- б. бракує, висушило, замело, підмерзає, прогрімить
- в. блиснуло, прогрімить, світило, підчитує, бракує
- г. живеться, дощить, кортить, не віриться, нудить

471. У якому рядку допущено помилку в правописі особових закінчень дієслів?

- а. гуркотиш (від гуркотіти), одужаєш, стеляться (від стелитися), стелешся (від слатися), стежиш
- б. белькочеш (від белькотати), відпорють, стругаєш, завадиш, біжать
- в. свистиш, наколешся, мелять, свистиш, белькотять (від белькотати)
- г. бачимось, говориш, сиплеш, купаєшся, колються

472. Укажіть рядок, у якому при утворенні форм теперішнього часу змінюються ВСІ дієслівні основи:

- а. їхати, гнати, жати, тяти, дути
- б. нести, стояти, горіти, молоти, мити
- в. вести, летіти, співати, їхати, лити
- г. везти, сидіти, читати, стерти, бити

473. Слова *спілий, стиглий, зрілий, прілий, умілий, талий, тривалий, кислий* у сучасній українській мові визначають як:

- а. віддієслівні прикметники
- б. активні дієприкметники минулого часу
- в. активні дієприкметники теперішнього часу
- г. пасивні дієприкметники минулого часу

474. Усі твердження є правильними, ОКРІМ:

- а. дієприкметники на *-т(ий)* утворюються від односкладових дієслівних основ на *-и, -і, -у, -я* (після шипл. *-а*), *-єр*
- б. паралельні форми на *-т(ий)*, *-н(ий)* утворюються від дієслів із суфіксом *-н(-ну-)*
- в. паралельні форми на *-т(ий)*, *-н(ий)* утворюються від дієслів з основою інфінітива на *-оро-, -оло-*
- г. творення пасивних дієприкметників за допомогою суфікса *-н-* супроводжується чергуванням приголосних

475. У якому рядку при творенні всіх дієприкметників пасивного стану відбувається чергування приголосних?

- а. наректи, затопити, взути, зрозуміти, знайти
- б. передплатити, зловити, терти, здобути, налити
- в. скосити, розчистити, спекти, розграфити, вразити
- г. змастити, показати, підвезти, змочити, причесати

476. У якому рядку ВСІ слова пишуться окремо з часткою НЕ?

- а. не/затоплена місцина, ніким не/торкана роса, робота не/завершена, не/зарослі береги
- б. не/захищений порт, клумба вчасно не/прополена, досі не/прибрана квартира, завдання не/зрозуміле
- в. не/намальована ще картина, не/забута образа, сорочка не/вишита, не/завершені тести

г. не/почорнілий з часом паркан, ще не/скошена пшениця, ніким не/забуті герої, книга не/написана

477. Укажіть рядок, у якому допущено граматичну помилку:

- а. Волинщину, Подільщину могилами зрито, снарядами збито, ні орано, ні сіяно під чорнеє літо (П.Усенко)
- б. Хилилася у гетьмана старого голова. На вістрі шаблі сховано всі вольності й права (І.Драч)
- в. Розорано й розорено стерню, що вже, здається, й не уродить колос (Є.Гуцало)
- г. У полях Берестечка поховано предками прадідів кості (за А.Малишком)

478. Яке твердження є правильним?

- а. дієприслівник вказує на ознаку предмета за дією
- б. дієприслівник передає додаткову дію, що супроводжує основну
- в. дієприслівник змінюється за родами, числами та відмінками
- г. у реченні дієприслівник виступає означенням або іменною частиною присудка

479. У якому реченні дієприслівник означає наступну дію щодо дієслова-присудка?

- а. Романко зареготався зразу, почувши бажання Семенове вчитись (М.Коцюбинський)
- б. Хмари, допливши до церковної бані, випали теплим літнім дощем.
- в. Небо на краєчку обрію ледь порожевіло, за хвилю розчинившись у холодно-синьому відблиску снігу.
- г. На порозі я ще трохи пристояю, наслуховаючи, як Соня клацає засовом... (Г.Тютюнник)

480. Укажіть рядок, у якому всі дієприкметники dokonаного виду:

- а. загорнутий, зрілий, молочений, закам'янілий
- б. побачений, окрилений, помитий, спілий, порений
- в. взутий, стиглий, купований, набридлий, м'ятий
- г. наклеєний, потемнілий, стомлений, вкритий, розквітлий

481. У якому реченні НЕ допущено пунктуаційних помилок?

- а. Опинившись у лузі, чи в полі, заслухаюсь мови і послухаю слово, проказане зіллям громовим (Є.Гуцало)
- б. Сади стоять обдмухані вітрами, листки летять, киваючи гілля (Л.Костенко)
- в. Сонях дістав із грудей золотаве, задимлене серце і, закохавшись у ластівку, ластівці віддає (Є.Гуцало)
- г. Поки ми собі на здоров'я тут говорим на сотні тем, гине час стікаючи кров'ю не написаних нами поем (Л.Костенко)

482. У реченні *Наслухавшись козацьких мудрих дум, заснуть не можу - мучать давні муки* (В.Крищенко) дієприслівник означає щодо дієслова-присудка:

- а. одночасну дію
- б. наступну дію
- в. попередню дію
- г. давноминулу дію

483. У якому рядку всі прислівники можуть виступати в реченні або присудком, або обставиною?

- а. зимно, хороше, важко, потрібно, тихо
- б. темно, необхідно, жаль, добре, сумно
- в. широко, вільно, важко, зручно, смішно
- г. холодно, гірко, весело, треба, самотньо

484. У якому рядку всі прислівники є повнозначними?
- а. безвідповідально, дитинно, пішки, повільно, убік
 - б. завтра, отоді, по-батьківськи, завчасу, по-латині
 - в. наввипередки, по-нашому, на-гора, спідлоба, залюбки
 - г. швидше, інакше, там, наперед, соромно
485. У якому рядку НЕ всі модальні слова належать до одного семантичного розряду?
- а. справді, зрозуміло, без сумніву, природно, звичайно
 - б. здається, можливо, напевно, кажуть, може
 - в. на щастя, на жаль, шкода, на диво, як на зло
 - г. навпаки, отже, отожд, словом, значить
486. У якому рядку правильно утворено всі форми ступенів порівняння прислівників?
- а. вище, близенько, найвище, більш високо, найбільш високо
 - б. веселіше, більш весело, саме ближче, найближче, завзятіше
 - в. стриманіше, менш вдало, якнайкраще, найбільш тихо, найпереконливіше
 - г. даліше, більш тихіше, найзавзятіше, найбільш корисно, ніжніше
487. У якому рядку всі прислівники є відприкметниковими?
- а. гаряче, сумненько, далеко-далеко, по-твоєму
 - б. додому, спочатку, щотижня, збоку, одвіку
 - в. прегарно, позавчора, нашвидку, дочиста, по-київському
 - г. по-українськи, дружньо, неприємно, добре, звисока
488. У якому варіанті всі слова написано правильно?
- а. навіки-віків, де-не-де, раз-у-раз, по троє, невчасно
 - б. любо-дорого, спідлоба, так-от, по-шосте, по суті
 - в. забагато, від нині, від сьогодні, уперше, куди-небудь
 - г. попідтинню; не весело, а сумно; все ж таки, з роду-віку, абияк
489. У якому варіанті всі прислівники утворено суфіксальним способом?
- а. учетверо, по-старому, здалека, унизу, попереду
 - б. босоніж, мимохідь, праворуч, водночас, врізнобіч
 - в. позаторік, назавжди, відтоді, позавчора, нізвідки
 - г. голосно, самостійно, власноручно, дрібненько, сидьма
490. У якому варіанті виділене слово є прислівником?
- а. *Коли* ж і де просвіток я побачу? (П.Грабовський)
 - б. Усе можуть зробити людські руки, *коли* захочуть.
 - в. Дуже *вже* довірливий цей хлопчина (Ю.Збанацький)
 - г. Що *там* журитись, коли все йде на краще (М.Коцюбинський)
491. У якому рядку всі прислівники пишуться окремо?
- а. без/кінця, в/ногу, з/усіх/усюд, на/віки/вічні, на/зло
 - б. без/жалю, на/гора, до/ладу, у/стократ, зо/зла
 - в. по/латині, в/цілому, як/слід, на/ходу, з/переляку
 - г. на/око, як/слід, без/сумніву, сам/на/сам, до/тла
492. У якому варіанті всі прислівники є віддієслівними?
- а. лежачи, обіруч, по-рідному, задовго, нехотячи
 - б. нехотя, стоячи, захоплююче, сидьма, навприсядки

- в. хвилююче, віддавна, здалеку, сповна, наліво
- г. інтригуюче, затемна, споконвіку, заново, навстоячки

493. У якому варіанті всі прислівники утворено конфіксальним способом?

- а. спасибі, споконвіку, пліч-о-пліч, обіруч, одностайно
- б. зосліпу, начорно, далеко-далеко, по-батьківськи, додому
- в. замолоду, по-християнському, нагору, надміру, надвоє
- г. насухо, догори, невесело, нікуди, поночі

494. Хто є автором монографії "Прийменникова система української мови" (1980)?

- а. О. К. Безпояско
- б. І. Р. Вихованець
- в. А. С. Колодяжний
- г. А. П. Загнітко

495. Яке твердження є правильним?

- а. складний прийменник - прийменник, який складається з двох і більше слів
- б. службові слова - самостійні слова, що виражають різні семантико-синтаксичні відношення між словами, реченнями і частинами речень, а також різні відтінки модальності
- в. просторовий прийменник - це прийменник, який разом з іменником у непрямому відмінку виражає просторове значення, наприклад: вглиб двору, навколо хати
- г. непохідний прийменник - те саме, що вторинний прийменник

496. Яке твердження є НЕправильним?

- а. з місцевим відмінком вживаються первинні прості прийменники у (в), на, о (об), по, при
- б. до групи первинних прийменників належать і такі, які утворилися поєднанням двох або трьох первинних (здля, з-поміж, посеред)
- в. вторинні прийменники виникли внаслідок втрати первинного категоріального значення відповідних форм прислівників, іменників, дієприслівників
- г. не існує прийменників, які можуть вживатися в постпозиції щодо керованого іменника (або його еквівалента)

497. У якому реченні виділене слово є прийменником?

- а. [Д. Жуан:] Я ж бо силоміць не досягну **на** вашу **честь**, не бійтесь. Жінкам не тим страшний я (Леся Українка)
- б. Не знав точно, де вона живе, знав тільки **приблизно** прикмети, і жадібно розглядав ієрогліф телевізійних антен над будинками, вишку металеву шукав - по тих ієрогліфах та по вишці він і розшукав Чабанишину хату (О.Гончар)
- в. Кузько, **незважаючи на** те що по натурі був чоловік запальний, говорив тепер поволі, мляво (Г.Тютюнник)
- г. Хрести горіли червінню, вони мовби кружляли в голубому небі, пливли в повільному золотому ігрищі, вони жили **окремо від** дивного города, від сріблясто-зеленої гори, від Дніпра, від усіх тих, хто метушився коло пристаней (П.Загребельний)

498. Усі вторинні прийменники наведені в рядку:

- а. близько, кінець, близько від, в ім'я, задля
- б. за винятком, вглиб, кругом, відповідно до, під проводом
- в. вздовж, край, з-посеред, збоку від, за допомогою
- г. за посередництвом, поза, віддалік, протягом, на відміну від

499. У якому рядку всі прийменники належать до причинових?

- а. внаслідок таких дій, з огляду на ситуацію, заграти на дудку, завдяки допомозі
- б. у силу непередбачуваних обставин, через хворобу, посивіти з горя, замовкнути від здивування
- в. зважаючи на прохання, під впливом середовища, на підставі документації, попри всі колізії
- г. з нагоди свята, любити за добру вдачу, внаслідок обговорення, жити заради дітей

500. У якому реченні вжитий прийменник з такими характеристиками: атрибутивний, первинний, простий, ужитий з іменником в орудному відмінку?

- а. Він глянув на ставок і не пізнав його. Ні, то не ставок, то друге небо з місяцем, із зорями (М.Коцюбинський)
- б. Сонце гріє, вітер віє З поля на долину (Т.Шевченко)
- в. Я - українець..., з Колиски Я мову взяв, що за селом Шуміла житнім колоском (І.Нехода)
- г. І з ледве чутним щебетанням Низенько ластівка летить (М.Рильський)

501. Хто є автором праці "Граматичний словник української мови: сполучники" (2007 р.)?

- а. К. Г. Городенська
- б. А. С. Колодяжний
- в. Ф. П. Медведєв
- г. Л. І. Мацько

502. У якому рядку всі сполучники розділові?

- а. ні... ні, чим...тим, або... або, чи, та
- б. або, чи, то... то, чи... чи, хоч...хоч
- в. не лише... але й, однак, проте, зате, а
- г. ані...ані, то... то, ніби, не то... не то, якби

503. У якому реченні вжито сполучник з такими характеристиками: підрядний, порівняльний, вторинний, складний, одиничний?

- а. Переді мною, схрестивши руки на великих, буцімто паляниці, грудях, стояла мачуха (Ю.Мушкетик)
- б. Нема більшого гріха перед Богом, як забути ім'я його... (Г.Хоткевич)
- в. Вже сутеніло надворі, як Дашкович вертався до батька (І.Нечуй-Левицький)
- г. У сучасній мові слів без кореня не існує, проте є слова, що не мають у своєму складі афіксів...(Н.Клименко)

504. Яке твердження є правильним?

- а. сполучники сурядності виражають залежність однієї одиниці від іншої у межах синтаксичної конструкції
- б. пояснювально-уточнювальні сполучники всі мовознавці зараховують до сурядних
- в. за способом уживання сполучники поділяються на дві групи: одиничні (або одномісні) та повторювані (або парні)
- г. складені сполучники є багатослівними, вторинними

505. Яке твердження НЕправильне?

- а. до сполучників підрядності належать сполучники мети, причини, часу, умови, допустові, порівняльні, з'ясувальні, міри і ступеня, наслідкові
- б. градаційні та єднальні сполучники належать до сурядних
- в. сполучники або... або, ні... ні належать до багатомісних за способом уживання
- г. сполучні слова є різновидом сполучників як службових слів

506. Хто є авторами лексикографічної праці "Словник часток: матеріали і статті" (2012)?

- а. О. К. Безпояско, В. М. Русанівський
- б. І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська
- в. А. С. Колодяжний, М. І. Конюшкевич
- г. А. П. Загнітко, А. С. Каратаєва

507. У якому реченні є частка?

- а. Хоч нерано почали, так багато утяли (Нар. пісня)
- б. Як парость виноградної лози, плекайте мову (М.Рильський)
- в. В гущавину пошилось щось темне й довге: не то звір, не то товста гадюка (за І.Нечуєм-Левицьким)
- г. Вона була непоказна, маленька, чорнява, зодягнена простенько... молодички одягались куди вишуканіше (В.Земляк)

508. Укажіть, у якому рядку всі слова пишуться окремо з часткою не:

- а. не/веселий, не/мовля, не/мов, не/мовчати, не/можна
- б. не/дбалий, не/абияк, трохи/не, не/один, ледве/не
- в. не/треба, не/той, не/читаючи, не/виправлена учнем помилка, не/кричав
- г. не/міг, не/має, не/зчутися, не/зважаючи на, не/полоханий ніким звір

509. Яке твердження є НЕправильним?

- а. від вигуків утворюються інші частини мови, зокрема дієслова
- б. вигук - це частина мови, що охоплює слова, які не виконують номінативної функції, а безпосередньо виражають емоції та волевиявлення
- в. вигук як мовна одиниця не виражає значення, воно створюється контекстом, конкретною ситуацією мовлення, що свідчить про їх мовленнєву природу
- г. у мовленні інтонаційне оформлення вигуків не є важливим

510. У якому рядку всі вигуки є наказовими?

- а. ну! нумо! нуте! ай! гайда!
- б. геть! годі! стоп! чш! буде!
- в. агов! алло! ей! гов! агей!
- г. но! тпру! гулі-гулі! тю-тю! цоб!

511. У якому рядку правильно вказано співвідношення вигуку та мови, з якої його запозичено?

- а. алло! - турецька
- б. караул! - німецька
- в. браво! - італійська
- г. капут! - англійська

512. У якому реченні вигук (звуконаслідувальне слово) вербалізувався і виступає в ролі присудка?

- а. Здрастуйте! - Як живете? - Нічого собі! (В.Козаченко)
- б. Трісь! Щось тріснуло в снях, і Василько дав сторчака в сніг (М.Коцюбинський)
- в. Заридала Катерина та бух йому в ноги (Т.Шевченко)
- г. Зацвірінькав горобець: цвірінь! цвірінь! (М.Коцюбинський)

513. Яке твердження НЕправильне?

- а. із синтаксичного погляду звуконаслідувальні слова можуть функціонувати як нечленовані слова-речення
- б. звуконаслідувальні слова, на відміну від вигуків, у мовленні можуть бути разовими і не ставати одиницями мови
- в. звуконаслідувальні слова, як і вигуки, виражають почуття і волевиявлення мовця, його

суб'єктивне ставлення до об'єктивного світу
г. від звуконаслідувальних слів утворюються іменники та дієслова

514. Визначте тип речення: Легка тому робота, хто її робить по своїй волі (Панас Мирний):

- а. складнопідрядне речення з підрядним наслідковим
- б. складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним
- в. складнопідрядне речення з підрядним займенниково-означальним
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

515. Знайдіть рядок з однотипними за стрижневим компонентом і видом підрядного зв'язку словосполученнями:

- а. тривожні ночі, сонячні промені, директор заводу, вусатий колос, тугий налив, радісні обжинки
- б. широкі проспекти, кожна оселя, полум'я гвоздики, солдатські ордени, сонячна доба, тривожна юність
- в. повнозерний колос, карбований ритм, національний університет, ясний погляд, весняний грім
- г. чисті озера, мій народ, наші мрії, березове гілля, сонячне безгоміння, маленький колібри

516. Виберіть варіант з однотипними словосполученнями за стрижневим компонентом, видом підрядного зв'язку та смисловими відношеннями:

- а. у косах русалки, у пишній красі, у домі білому, у небі високо
- б. проспівують пісню, спадають роси, згасиш жагу, складеш іспит
- в. знесилені журбою, добиті зневір'ям, щасливі працею, розбурхані неспокоєм
- г. говорити наперекір, крикнувши навздогін, тихо розспіваний, бездоганно виконано

517. Знайдіть речення зі складеним іменним присудком:

- а. Пізнання цінніше за знання (В.Черняк)
- б. Проходять хмари, гаптують небо химерною грою (М.Рильський)
- в. Довго я не хотіла коритись весні, не хотіла її вислухати (Леся Українка)
- г. Прихилитися б у затінку до зеленої землі (М.Стельмах)

518. Знайдіть речення зі складним присудком:

- а. Тоді ми, вряд, з пристойними особами дали сказати слово їй останнє... (Л.Костенко)
- б. Мирослава стояла біля будинку сумна, задумана (М.Стельмах)
- в. В соняшника були руки й ноги, Було тіло шорстке і зелене (І.Драч)
- г. Я тебе обнімав, говорив, цілував, Цілував, говорив, обнімав - обнімаю, Говорю і цілую - сльозою вже став З того боку снігів, цього боку немає... (М.Вінграновський)

519. У якому варіанті є неправильно побудоване словосполучення?

- а. ремонтувати автомобіль, дивитися на небо, тепле кашне
- б. сильніший від усіх, гладити по голові, гортати сторінки
- в. два продавця, не любить солодкого, не вивчив вірша
- г. цікава "Юманіте", кращий за інших, молодший від мене

520. У якому варіанті є неправильно побудоване словосполучення?

- а. загортати в папір, дбати про найменших, писати чорнилом
- б. не виконали плану, не здобув перемогу, командир полку
- в. перший за списком, дописати до кінця, дбати про найменших
- г. маленький поні, великі коні, золоте волосся, дбати про репутацію

521. Яким членом речення виступають виділені слова? *Вічна проблема розумного - не пошитися в дурні* (Є.Яценко)

- а. підметом
- б. додатком
- в. обставиною
- г. означенням

522. Укажіть речення з простим дієслівним ускладненим присудком:

- а. Якщо дізнається генерал, тобі намілять шию (Ю.Бедзик)
- б. Антени на дахах будинків почали двоїтися (В.Діброва)
- в. В повітрі молодому далекий крик журавлів розітнувся (Б.Грінченко)
- г. Вона була задумлива, як сад (М.Вінграновський)

523. У якому реченні іменна частина складеного присудка виражена інфінітивом?

- а. Афоризм - це добре відредагований роман (В.Голобородько)
- б. Яка ганьба - плювати у криницю, що з неї пив (М.Лиходід)
- в. Жити - Вітчизні служити (Н.тв.)
- г. Навіть іскри надії можуть осліпити (Л.Сухоруков)

524. У котрому із поданих речень тире ставиться обов'язково (розділові знаки пропущено)?

- а. Зимове сонце як вдовине серце (Н.тв.)
- б. Думати про приємне значить не мислити, а мріяти (В.Державин)
- в. Я сирота Вільшаної, сирота, бабусю (Т.Шевченко)
- г. В твоїх добротах і широтах і тлінь, і попіл не біда (А.Малишко)

525. У котрому із поданих речень тире ставиться не обов'язково (розділові знаки пропущено)?

- а. Політика то злість, ненависть, нелюбов (В.Винниченко)
- б. Ми спадкоємці спадків розграбованих. Ми власники сплюндрованих святинь (Л.Костенко)
- в. Гордість велика рушійна сила, рідна сестра відповідальності (М.Рильський)
- г. Велика простота найвища досконалість (Б.-І.Антонич)

526. У котрому реченні є неузгоджене означення?

- а. Упали приморозки ранні на молоду озимину (Д.Загул)
- б. А ключі від щастя у наших руках (М.Стельмах)
- в. Все більше облітає зів'ялого листя на срібній толоці осіннього дня (М.Терещенко)
- г. Я буду жити в хмарі... (Л. Первوماйський)

527. У котрому реченні є неузгоджене означення?

- а. Первозданим і одвічним сумом ллється плащ із білого плеча (Б.Олійник)
- б. Іще пташки в дзвінких піснях блакитний день купують (П.Тичина)
- в. Ескадра чекає наказу адмірала вийти в море (О.Корнійчук)
- г. Крізь голубий морозяний туман трави посохлої ударив запах милий (М.Рильський)

528. У якому реченні є обставина причини?

- а. Я не прийшла судити (Н.Стефурак)
- б. Тихо всюди, тільки де-не-де вітерець пронесеться (Я.Щоголів)
- в. З рук смерті люди дістають безсмертя (Леся Українка)
- г. А вітер блідне, вітру горло сохне з жаги й тривоги (І.Жиленко)

529. У якому реченні є обставина часу?

- а. Нема спочинку думі хлібороба, допоки й сонце на землі (О.Кузьменко)
- б. Досвітній вогонь запали, поки ще зоря не заграла (Леся Українка)
- в. Поки сію - живу (П.Загребельний)
- г. Він народився погожої осені (М.Рильський)

530. У якому реченні є обставина способу дії?

- а. Ланцюги завжди виступають за об'єднання (В.Чемерис)
- б. Перлами-зорями теж під тополями грає перлиста роса (М.Старицький)
- в. З сивої вдовоньки-тучі блиснув на небі серп (П.Воронько)
- г. Неповторна кожна людина, неповторна кожна любов (А.Демиденко)

531. У якому реченні є обставина мети?

- а. Так смутно в прекрасні осінні дні (В.Кобилянський)
- б. До самого ранку горів у нас вогонь біля куреня над Десною (О.Довженко)
- в. Пішла в снопи, пошкандибала Івана сина годувать (Т.Шевченко)
- г. А Чіпка, наперекір світові й людям, такий веселий, радий (Панас Мирний)

532. У якому реченні слово *здавалось* не є вставним (коми пропущено)?

- а. Здавалось плавням немає кінця-краю (М.Коцюбинський)
- б. Небезпек поменшало, становище здавалось поліпшилось (О.Гончар)
- в. Веселеє колись село чомусь тепер мені, старому, здавалось темним і німим (Т.Шевченко)
- г. І здавалось щастя, чарівне, як казка, має над землею райдужним крилом (Олександр Олесь)

533. У якому реченні є відокремлена поширена обставина мети?

- а. Сторож, несучи снідання, стукнув дверима (Панас Мирний)
- б. Вчора, згадуючи Катрю, він був у полоні скорботних почуттів (Н.Рибак)
- в. І все ще не отямившись, солдат розповідає про себе (О.Гончар)
- г. З одного місця на друге переходили люди, шукаючи волю (Панас Мирний)

534. Позначте речення з невідокремленим поширеним означенням (розділові знаки пропущено):

- а. На землю зорану плугами спада рожево-білий цвіт (Г.Кривда)
- б. Озвучене піснями бринить моє перо (П.Пербийніс)
- в. Гудуть з вітрами до світання дощем оплакані сади (Г.Кривда)
- г. Шумлять смерекові ліси по вінця сповнені краси (Л.Костенко)

535. Позначте речення з непоширеною обставиною, вираженою одиничним дієприслівником, що не відокремлюється комою (розділові знаки пропущено):

- а. Згуртувавшись хоч наспіваємось
- б. Краще вмерти стоячи як жити на колінах
- в. Попрацювавши можна відпочити
- г. Спотикаючись вчаться вище ноги підіймати

536. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Широкий, Дніпре мій, з тобою ми в розлуці (А.Малишко)
- б. Здрастуй, сонце, і здрастуй, вітре! (В.Симоненко)
- в. М.Гоголь, наш славний земляк, захоплено говорив про мову нашого народу (І.Цюпа)
- г. Хіба ти маєш щось, окрім роботи (Н.Стефурак)

537. У якому реченні допущено пунктуаційну помилку при виділенні звертання?

- а. О поле, й дорога, й узлісся зелене! Ви в серці у мене (Л.Первомайський)
- б. О Львово, батьку мій камінний, знаю, як мучила тебе жага в бою (Д.Павличко)
- в. Гей ви далі солов'їні, давні весни сині... (І.Гончаренко)
- г. За все тобі спасибі, низький уклін, о земле, наш уклін! (І.Гончаренко)

538. Позначте речення, у якому після узагальнювального слова треба поставити двокрапку (розділові знаки пропущені):

- а. Все в полі в лузі у садках розцвіло.
- б. Як любив ти і поля і гори синь озер усю свою Батьківщину (П.Тичина)
- в. На ослонах на столі на припічку скрізь понаставлено немитого начиння (М.Коцюбинський)
- г. Усе в чеканні спілі краплі рос земля і місяць вишні і тополі (Б.Олійник)

539. Позначте речення, у якому після узагальнювального слова треба ставити двокрапку (розділові знаки пропущено):

- а. Ні почот ні слава ні заможність ніщо не захищало його від тієї туги (Панас Мирний)
- б. Все в цьому світі пов'язане найміцнішими путами минуле сучасне і майбутнє (Л.Мигаль)
- в. Стародавній Босфор Ольвія степові скіфи все це було коло його інтересів (О.Гончар)
- г. А ви мої освічені моголи нагі внучата княжої землі все оддали... (Д.Павличко)

540. Структура якого речення ускладнена відокремленою прикладкою:

- а. Люд без мови - то глина безлика, без'язика отара овець (Н.Забіла)
- б. І йшла вона врочиста і проста, його старенька мати (І.Цюпа)
- в. Остап - хлібороб справжній (А.Головко)
- г. Учителю, стою перед тобою малий, вчарований до німоти (Д.Павличко)

541. Позначте речення з відокремленим поширеним означенням (розділові знаки пропущені):

- а. На освітленій місяцем поляні виднілися чудернацькі тіні.
- б. Ген килим витканий із птиць летить над полем (Л.Костенко)
- в. Хвилювалося розбуджене весняним вітерцем жито (І.Нечуй-Левицький)
- г. Вона обережно ступила в покриту густою росою траву (Г.Тютюнник)

542. Укажіть речення з уточнювальним членом речення:

- а. Незабаром з обох боків звелися круті, вкриті лісом береги.
- б. На його щастя, засірів лозовистий острівець.
- в. Невдовзі з південного сходу показалися пухкі хвилеподібні хмари.
- г. Знизу, з заплави, покотило волохатими хвилями.

543. Структура якого речення ускладнена відокремленою прикладкою?

- а. О земле вічна, ти - одна на світі (Є.Маланюк)
- б. Відчувати в окопі живу душу біля себе - це щастя (О.Гончар)
- в. У письменника є тільки один учитель - самі читачі (М.Гоголь)
- г. Хочеш їсти калачі - не сиди на печі (Н.тв.)

544. Позначте речення з неоднорідними означеннями (розділові знаки пропущено):

- а. Вже українське щире слово почув, збагнув і визнав світ (Б.Дегтяров)
- б. У світ ідемо ширими гостинними (В.Каноків)
- в. Сонце розсіва своє проміння пекуче іскристе (Панас Мирний)
- г. І сум шалений непримиренний знов серце крає на чужині (С.Черкасенко)

545. У якому варіанті виділене слово не є вставним?

- а. Дозвольте, Ірино, я ще раз на хвилю зайдю - Сьогодні, **здається**, якраз облітає півонія (М.Стельмах)
- б. **Здається** вічністю буття маленька мить... (Л.Дмитерко)
- в. **Власне**, перед лордом з перших же днів постало: що тут, у божевільні, не треба було побиватися тим, що й усі... (О.Ульяненко)
- г. **Кажуть**, десь далеко, за лиманом море є - одним лицем вода (Л.Костенко)
546. У якому варіанті допущено помилку при відокремленні членів речення?
- а. Той вершник зветься Іскрою Іваном. Йому сьогодні тяжче ніж кому (Л.Костенко)
- б. Усі знали Оришку як відьму (Панас Мирний)
- в. Настала осінь з вітрами холодними, з дощами дрібними (Леся Українка)
- г. У сатиновій сорочці, у полотняних штанах, він прийшов сюди першим з дружиною і дітьми (А.Шиян)
547. Знайдіть речення, структура якого ускладнена вставним і вставленим компонентами:
- а. А єдиних слів, на жаль, було не сказано... (Б.Олійник)
- б. Розплелись, розсипались, розпались, Наче коси, вересневі дні (Д.Павличко)
- в. Мабуть, не одно важне діло шмигало повз мене, а я й не зауважував його, і, навпаки, моя увага не раз серед того шаленого виру подій зупинялася на маловажних дрібницях.. (І.Франко)
- г. Є ще на ньому [полі] підозрілі камені, під якими, певно, заховані Довбушеві скарби (ой, нагнітила мені мозолів бабина стара сапка!)... (Віра Вовк)
548. Знайдіть речення, структура якого ускладнена словом-реченням:
- а. Вона так сміялася (І.Драгун)
- б. Так, я вільний, маю бистрі думи-чарівниці (Леся Українка)
- в. А човен хить-хить під лозою (Григор Тютюнник)
- г. Зима. Паркан. І чорний дріт на білому снігу (В.Стус)
549. Укажіть складне речення (розділові знаки пропущено):
- а. Арсен зігрітий сонцем куняв у човні опустивши голову.
- б. Старий уже не ходив на річку але часом згадував Ласочку.
- в. Арсенові набридало дивитися на нерухомі поплавки і він часто засинав.
- г. Лисиця задріботіла передніми лапами замолотила хвостом по землі й лягла.
550. Укажіть єднальне складносурядне речення:
- а. Я слухав рідну пісню, рідну мову, й вона лилася, наче струмок (Ю.Мушкетик)
- б. Вночі мороз, а вранці знов відлига (І.Муратов)
- в. Чи то все живе розбігається на всі боки, чи то лиш омана (І.Багрянний)
- г. Багато людей зневажають достатки, та майже ніхто не хоче ділитися ними з іншими (Ф.де Ларошфуко)
551. Укажіть складносурядне речення з одночасністю подій:
- а. Літо збігло, як день, і з туману вийшов золоточубий, синьоокий вересень (М.Стельмах)
- б. Вересень пройшовся по саду, і запахло стиглими ранетами (Б.Олійник)
- в. Чужих два слова в пісні буде - і пісня вся тоді чужа (Д.Павличко)
- г. Вже червоніють помідори і ходить осінь по траві (М.Рильський)
552. Укажіть складносурядне речення, події в якому чергуються:
- а. Ще помру в дорозі, чи половці в полон затягнуть.
- б. Зрідка зарипить журавель або гупне біля тину росяне яблуко.

- в. А за вікном то хмарилося, то зрідка зблискував промінь сонця.
- г. Стовбур ледве помітно розгойдувався, а внизу під підощвами ворухилося коріння.

553. Укажіть складносурядне речення, у якому частини виражають послідовність дій:

- а. Лось усе нижче осідав у воду, і роги його похитувались над крижаним місивом.
- б. Над річкою прошелестіла гайвороняча зграя, і знову стало чути комарине гудіння.
- в. Степ лежить тихий, повитий млою, і силует вітряка маячить якось небуденно.
- г. Посеред ріки раптом почувся тріск криги - і одночасно розпачливо закричали вершники.

554. Укажіть складносурядне речення, між частинами якого ставиться тире (розділові знаки пропущено):

- а. Мені треба працювати і працювати і ця праця має стати щастям моїм.
- б. А навкруги білий-білісінький день та й сонце у небі уже височенько.
- в. А зійдеш на пагорб і перед тобою вдалині блакитніє вершечок мрії дитячої.
- г. А тепер полігону нема і степові простори відкриті для чабанських отар.

555. Укажіть складносурядне речення, між частинами якого не ставиться кома (розділові знаки пропущено):

- а. Вдосвіта знов загули на морозі сосни і закричали півні на горищі
- б. Прозорий струмок перетинав стежку і через нього було перекинута кладку
- в. Одна тварина кинулася вперед і на той рух умить зреагували інші
- г. Вода у колодязі виявилась смачною і нікуди вже йти мені не хотілося

556. Укажіть речення, у якому правильно розставлені розділові знаки:

- а. Задувають вітри з півночі і сива трава гойдається на вітрі.
- б. Дівчинка зривається з місця - і вже вона біжить через город.
- в. Хлопчики поїхали по хмиз і їхня смирна конячка залишилась на узліссі.
- г. Вже червоніють помідори , і ходить осінь по траві.

557. Визначте вид підрядного речення: *Як я люблю оці години праці, коли усе навколо затихає під владою чаруючої ночі* (Леся Українка):

- а. означальне
- б. з'ясувальне
- в. обставинне часу
- г. обставинне мети

558. Визначте різновид складнопідрядного речення: *Смереки тісно збилися в купу, так що трудно було пролазити між шершавими тіннями* (М.Коцюбинський):

- а. причини
- б. умови
- в. місця
- г. наслідкове

559. Укажіть складнопідрядне речення, у якому засобом зв'язку між частинами є сполучне слово в ролі підмета:

- а. Кажуть, що вночі на передмістя осінь приблукала з хуторів (Є.Плужник)
- б. Захвилювалась вода, мов жито від вітру (М.Коцюбинський)
- в. Коли в людини є народ, тоді вона уже людина (Л.Костенко)
- г. Найбагатший той, хто володіє рідною мовою (В.Голобородько)

560. Укажіть складнопідрядне речення, у якому засобом зв'язку між частинами є сполучне слово:

- а. Виливаючи душу, пам'ятай, що людина - не помийна яма (С.Дудар)
- б. Ми відчайдушно блукаємо в тумані, що зветься життям (В.Черняк)
- в. Якими я скажу тобі словами, що ти в мені повік не одболиш (Л.Костенко)
- г. Мене дивує, що в дитинстві мене нічого не дивувало (Л.Костенко)

561. Укажіть складнопідрядне речення, у якому правильно розставлено коми:

- а. Сагайдачний бачив, що ось-ось спалахне заколот і попередив Хоткевича.
- б. Він тихо причалив до човна, котрий ніколи і ніким не приковувався, і, зіпхнувши його з берега, пустив за водою.
- в. Хвойні не скидають свого вбрання на зиму, тому, що хвоїнки випаровують мало води.
- г. Постояв трохи, знайшов у небі тремтливую грудочку, що вся тремтіла, сипала звуками й пішов ріллею додому.

562. Укажіть безсполучникове речення, у якому ставиться крапка з комою (розділові знаки пропущено):

- а. В житах заблудилась дорога нагорбатились верби над нею за ними прокльовуються зорі.
- б. Повалило снігом потонули в ньому хати і дерева невидима собачня потягнула свої зморені голоси по своїх домівках.
- в. В садку ворухилось чорне як гадюччя гілля стьобало по туго напнутих дротяних розтяжках поміж низькими стовбурами яблунь та вишеньок білів сніг.
- г. Климко підвівся ноги одразу загули і налилися гарячим.

563. Визначте різновид складнопідрядного речення з кількома підрядними: *Я люблю, коли в домі є діти і коли вночі вони сміються* (М.Рильський):

- а. з однорідною супідрядністю
- б. з неоднорідною супідрядністю
- в. з послідовною підрядністю
- г. мішаного типу

564. Визначте різновид складнопідрядного речення з кількома підрядними: *Хто не був високо, той зроду не збагне, як страшно впасти* (Леся Українка):

- а. з однорідною супідрядністю
- б. з неоднорідною супідрядністю
- в. з послідовною підрядністю
- г. мішаного типу

565. Визначте різновид складнопідрядного речення з кількома підрядними: *Страшні слова, коли вони мовчать, коли вони зненацька причайлись, коли не знаєш, з чого їх почать, бо всі слова уже були чиймись* (Л.Костенко):

- а. з однорідною супідрядністю
- б. з неоднорідною супідрядністю
- в. з послідовною підрядністю
- г. мішаного типу

566. Позначте складне безсполучникове речення:

- а. Не сунься середа наперед четверга, бо буде ще й п'ятниця (Н.тв.)
- б. Був січень - і мороз сягав за сорок.
- в. Печаль породжує терпіння, терпіння - досвід (Г.Кониський)
- г. Море так бурхливо хлюпає у човни, що аж слухати любо (М.Коцюбинський)

567. Укажіть безсполучникове речення з однотипними частинами:

- а. Сашко не повірив своїм очам: на стежці перед ним стояв Сіроманець (М.Вінграновський)
- б. Стомлене сонце спати лягає, гори приймають його на нічліг (Д.Павличко)
- в. Забудеш рідний край - тобі твій корінь всохне (П.Тичина)
- г. Неук має перевагу перед освіченою людиною: він завжди задоволений собою (Наполеон)

568. Позначте безсполучникове речення, у якому ставиться тире:

- а. Я вам скажу (?) нема без влади волі (Леся Українка)
- б. Налагодь струни золоті (?) бенкет весна справляє (Олександр Олесь)
- в. Сонце гріє (?) вітер віє з поля на долину (Т.Шевченко)
- г. Тільки вітер слово скаже (?) забринить пшениця (М.Стельмах)

569. Позначте безсполучникове речення, у якому ставиться двокрапка:

- а. Поглянув я на ягнята (?) не мої ягнята (Т.Шевченко)
- б. Покотилась зоря (?) огненний слід переписав небо.
- в. Говори, говори, моя мила (?) твоя мова - співучий струмок (П.Тичина)
- г. Навкруги тиша (?) скрізь ясно (Марко Вовчок)

570. Укажіть безсполучникове складне речення, частини якого вказують на одночасність подій:

- а. Діти намостили птахові м'яку постіль у коробці з-під взуття; її поставили біля Чубарикового ліжка.
- б. Ось тільки в лісі туман тримається якнайдовше, він тут хапається за кожен виярок, сіріє в кожній гушавині.
- в. Командир глянув на годинник, інші глянули теж.
- г. Скрипне хвіртка, висунеться з неї дитяча голівка, стригне очима по вулиці.

571. Укажіть безсполучникове складне речення, у якому друга частина розкриває зміст першої:

- а. Мрячив дощ, при горі миготіло село, гуркотів у небі літак.
- б. Але він не міг того зробити: кричати на вулиці не личить благородним дітям.
- в. Тут срібно жебонить долинкова вода, а я нахиляюся до неї, п'ю її спів.
- г. Вони були зодягнені чистенько і просто: дівчата ходили в спідничках з блузочками, хлопці - в широченних, відпрасованих штанах.

572. Укажіть безсполучникове складне речення, у якому друга частина повідомляє причину того, про що говориться в першій частині:

- а. Квіти латаття мають цікаву біологічну особливість: вони відкриваються вранці десь годині о сьомій і закриваються під вечір близько шостої.
- б. У неї була лиш одна думка: як не стрінути лісничого.
- в. У корови були різні роги: один, довгий, красиво вигнутий, стримів угору; другий, скручений у бійці, ліз прямо в око.
- г. Йти додому не хочеться: звук за літо до зеленого шуму дерев, тиші та ясного сонечка.

573. Укажіть безсполучникове складне речення, у якому зміст частин протиставляється:

- а. В мужика землянка вогка - в пана хата на помості (Леся Українка)
- б. Изот Лобода було сокиру зробить - нічим її не пощериш (О.Гончар)
- в. Погуляли - купую на купі од Києва до Умані лягли ляхи (Т.Шевченко)
- г. Висипали запорожці - лиман човни вкрили (Т.Шевченко)

574. Укажіть безсполучникове речення, у якому перша частина повідомляє про умову дії в другій частині:

- а. Пішла б же я утопилась - жаль душу згубити (Т.Шевченко)
- б. Зілля дива наробило - тополею стала (Т.Шевченко)
- в. Здушили слёзи - не виходь на люди (Л.Костенко)
- г. Зійшло сонце - ляшки-панки покотом лежали (Т.Шевченко)

575. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *Він добрий чоловік: як спить, то їсти не просить* (Н.тв.):

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком
- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

576. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *І день іде, і ніч іде, і, голову вхопивши в руки, дивуєшся, чому не йде апостол правди і науки* (Т.Шевченко):

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком
- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

577. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *Я чув, як серце жалісно кричить, щоб ворога лежачого не бить, а розум говорив мені спокійно: зятям, що гадина завжди лежить* (Д.Павличко):

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком
- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

578. Визначте різновид складної синтаксичної конструкції: *Безсмертні всі: цей виховав дитину, той пісню написав, хоч і єдину, а той, що не зумів цього зробити, біля дороги посадив ялину* (Д.Павличко)

- а. з підрядним і безсполучниковим зв'язком
- б. з сурядним і безсполучниковим зв'язком
- в. з сурядним і підрядним зв'язком
- г. з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком

579. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Люди розуміли, що якщо вони добре працюватимуть, то щось зароблять.
- б. Мені, мабуть, не надокучить нагадувати, що, хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього.
- в. Людська доброта також повинна мати міру: бо якщо станеш медом, тебе мухи з'їдять.
- г. Історія народів учить, що та держава велична, в якій велична мала людина.

580. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Прошу до хати, хоч у мене трохи темно, бо коли я сам у хаті не палю вогню даремно.
- б. Одразу писати не було про що, бо поки влаштувався, то й тиждень пролетів.
- в. Я син народу, що вгору йде, хоч був запертий в льох.
- г. Кажуть, у степу є такі криниці, що, скільки не пий, дна не досягнеш.

581. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Мудрість у тому, щоб говорити правдиво і щоб, прислухаючись до природи, чинити відповідно.
- б. Біда навчить, кому подати руку і від кого прийняти чесний хліб.

- в. Синява неба була така густа, що сосна здавалася чорною, і хати ледь білили крізь морок.
- г. Не знаю, чи побачу вас, чи ні.

582. Знайдіть речення, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Я люблю, коли в домі є діти і коли вночі вони сміються.
- б. У лісах є таке зілля, що як коса трапить на нього, то розсиплеться на мак.
- в. Ви скажіть своєму пану, що заплати не бажаю, що, коли я що дарую, то назад не одбираю.
- г. Правила створюються для того, щоб дурні їх виконували, а розумні - знаходили винятки.

583. Позначте речення з непрямою мовою (розділові знаки пропущено):

- а. Ти до землі всім серцем прихилився мені шепоче рідна Україна (І.Гончар)
- б. Учітєся ти нам прорік борітєся з ярмом неволі (С.Черкасенко)
- в. Доводила одна нікчемність що підлабузництво - це чемність (П.Федотюк)
- г. Ти доросла людина часто кажуть мені батьки (П.Перебийніс)

584. Позначте речення з непрямою мовою (розділові знаки пропущено):

- а. Чудовий Дніпро скаже всякий хто гляне (С.Олійник)
- б. Оце діти планета рука вчительки лягає на глобус наша красуня-планета (О.Гончар)
- в. І тихо-тихесенько я промовляла сон літньої ночі мені тебе жаль (Леся Українка)
- г. Сковорода проголошував що з усієї сили намагатиметься не шкодити Вітчизні.

585. Знайдіть речення з неузгодженим непоширеним означенням:

- а. Іще пташки в дзвінких піснях блакитний день купають (П.Тичина)
- б. Її, росисто-вишневу, Прославлену вчора і десь, Ховаєм чому в кишеню, Мов крадений гаманець? (Л.Черватенко)
- в. Хліба, змиті дощем, яскраво зеленіли (О.Гончар)
- г. Рідко в кого з'являлось бажання виходити опівдні без діла з затінку на сонце (Ю.Збанацький)

586. Знайдіть речення, у якому всі означення неузгоджені:

- а. Затремтіли струни у душі моїй... (Олександр Олесь)
- б. Я на вбогім, сумнім перелозі буду сіять барвисті квітки (Леся Українка)
- в. Під поромом вирувала чорна вода (Ю.Мушкетик)
- г. Краса України і матері мова лунає у пісні і в серці дзвенить (М.Сингаївський)

587. У якому реченні додаток виражений інфінітивом?

- а. Був чудовий серпневий ранок. Сонце стало ясне, веселе, умите і зараз-таки почало гратись з золотими стіжками жита й пшениці... (М.Коцюбинський)
- б. Гнат виніс теляті їсти (М.Коцюбинський)
- в. Поважайте в собі і в інших людську особистість (Д.Писарєв)
- г. Якби хтів їй волю дати хто з хоробрих юнаків, мусить перше розрубати сімдесят ще й сім замків (Леся Українка)

588. Знайдіть речення з обставиною способу дії:

- а. Вечір був темний, теплий та тихий (І.Нечуй-Левицький)
- б. Могутній дух дають важкі часи (Д.Павличко)
- в. З якого світу ти прийшла до мене, з якого віку жаром обпекла? (М.Ткач)
- г. Тускло горить лампада перед образом Марії (Микола Хвильовий)

589. Знайдіть речення з обставиною причини:

- а. Сім'я вечеря коло хати, вечірня зіронька встає, дочка вечерять подає... (Т.Шевченко)
- б. Твої коси від смутку, від суму вкрила прозолоть (П.Тичина)
- в. Давай поїдемо за місто стрічать весну... (В.Підпалій)
- г. Проходять хмари, гаптують небо химерною грою (М.Рильський)

590. Знайдіть речення з обставиною допустовості:

- а. То всупереч твоїй ясній весні Вставала вже моя завчасна осінь (Є.Маланюк)
- б. Колишеться човен. На землю вечір пада (М.Рильський)
- в. На зоні конав ніжний присмерк (Микола Хвильовий)
- г. Без вітру не родить жито (М.Сом)

591. У якому варіанті між виділеними компонентами існують підрядні зв'язки?

- а. Є для серця така покута - забувати скоріше зло, аніж те, що мусіло бути, і чого в житті не було (Л.Костенко)
- б. Бачу - вишні розцвітають. Чую - тихий спів полився (П.Тичина)
- в. Що відлюбилося, те не полюбитися, - Лебедем білим Час одлетів (С.Пушик)
- г. Вгорі чисте, по-весняному дунке небо; крикне ворон - і бринить його крик довго-довго, і не в силах загасити його степова безвість (Г.Тютюнник)

592. У якому варіанті між виділеними компонентами існують підрядні зв'язки?

- а. Тисячі яскравих і ледь помітних зір, що їх бачимо на небі неозброєним оком, мільйони і мільярди слабкіших, доступних для спостережень лише в потужні телескопи, об'єднуються у велетенську зоряну систему - Галактику (грец. "гала" - молоко) (І.Климишин)
- б. Була чудова майова ніч. В вуличці було темно, аж чорно (М.Коцюбинський)
- в. Віяло каштанового листа складається із семи різьблених листочків (С.Пушик)
- г. ...Уся література - це оповідь про трагедію. Трагедію життя, яку література вчить не відчувати як трагедію (В.Стус)

593. У якому варіанті між виділеними компонентами існують предикативні зв'язки?

- а. Говори, говори, моя мила: Твоя мова - співучий струмок (П.Тичина)
- б. Золоті наслались світлотині, Золотим притрушені пилком (П.Вольвач)
- в. Внизу, по землі, слався мох, пообростав усе, що тільки можна (Іван Багряний)
- г. "Поет розуміє все незбагненне", - писав Лорка (В.Стус)

594. У якому варіанті між виділеними компонентами існують предикативні зв'язки?

- а. Зеленіє обабіч дороги перша ніжна весняна травичка, молодесенька, тендітна, ще не налита густим соком; дикі груші, що стоять на пагорбах, ще тільки брунькуються, ще не випустили своїх листочків, гілки їх чорні, ніби викувані із заліза (Г.Тютюнник)
- б. Хутірець наш загубився серед топких боліт, густих заростей верболозу й дольодовикової азалії, велетенських дубів, що тримали на своїх дужих плечах нелинь-листя аж до весни (В.Скуратівський)
- в. При майстрах якось легше. Вони - як Атланти. Держать небо на плечах. Тому і є висота (Л.Костенко)
- г. Хтось у серце глянув знов. Що це - сон? Нова омана? І душа, від щастя п'яна, продзвеніла: "Це - любов" (О.Журлива).

595. Знайдіть рядок зі словосполученнями, у яких головне слово виражене іменником:

- а. прийняття християнства, радість дитини, історичні пісні, народна творчість, бездонна душа
- б. найпрекрасніша людина, вирушаючи в дорогу, надійний оберіг, відкрити ящик, бити

байдики

- в. впадати в око, посіяти вчасно, наживати п'ятами, захищати друга, мовний апарат
- г. добра робота, колосок пшениці, вчитися читати, пекти раки, золоте волосся

596. Знайдіть рядок з іменними словосполученнями:

- а. вишукані манери, кілька зошитів, щось забуте, надзвичайно цікавий
- б. українська мова, писати невиразно, вперше розгубитися, найтонша нитка
- в. золоте волосся, потрібний мені, подвійне дно, вишила сорочку
- г. руде мишеня, лагідна тварина, мені соромно, глибока криниця

597. У якому рядку подано словосполучення, поєднані за допомогою повного узгодження?

- а. далека країна, червоні квіти, замерзлі троянди, містична історія
- б. кольоровий папір, рожевий фламінго, місто Одеса, тихе озеро
- в. помаранчевий сік, озеро Балатон, захопливе видовище, попросити чаю
- г. записатися на курси, скласти іспити, захопити з собою, розкидати намистинки

598. Виберіть варіант з атрибутивними словосполученнями:

- а. материнські руки, білий сніг, мигдальне печиво, малинове варення
- б. іти повільно, повільні рухи, слизька дорога, на вулиці слизько
- в. хлопець з рюкзаком, маленьке мишеня, швидко читати, полита розсада
- г. ахіллесова п'ята, Миколині очі, бордова тканина, спокійна вдача

599. У якому варіанті наведено просте речення?

- а. А тут, коло його ніг, колисалися хвилі й буркали щось сумне, їх звуки збудили в його серці... слъози (О.Кобилянська)
- б. Пройшов квартал, другий, озирнувся, вернувся, знов пішов уперед - нема (В.Винниченко)
- в. Закликати коханого чоловіка в пастку, віддати його в руки Арона, лютого, немилосердного Арона, здатного на всяку мерзоту, - це ж нечуваний сором! (М.Чернявський)
- г. Запізно дійшло: розкриваючи жорстокість світу людині, яку обираєш у друзі, не ставай одночасно його катом (Є.Баран)

600. У якому реченні наявний ускладнений простий дієслівний присудок?

- а. Довго я не хотіла коритись весні, не хотіла її вислухати (Леся Українка)
- б. О земле рідная!.. Жила, живеш, довіку будеш жити, Безсмертна у віках! (М.Рильський)
- в. Вона не збиралася довго затримуватись у Харкові (І.Микитенко)
- г. Білі акації будуть цвісти в місячні ночі жагучі (В.Сосюра)

601. Знайдіть речення зі складеним дієслівним присудком:

- а. Усі слова уже були чиймись (Л.Костенко)
- б. Я б прийшов допоміг (В.Собко)
- в. Я зобов'язаний допомогти старому (М.Стельмах)
- г. Я печу раків і мовчки стою на одному місці, каючись, що прийшов сюди (М.Стельмах)

602. Знайдіть рядок з дієслівними словосполученнями:

- а. стріляний горобець, вишита картина, недопечений хліб, просмажене м'ясо
- б. розписаний вдало, повернувши ліворуч, прочитана мною, ніким не здолані
- в. забувши про друзів, розрісся на клумбі, пожовкла фотокартка, нагороджені воїни
- г. шалена пристрасть, розпечений камінь, мобільні волонтери, написати листа

603. Знайдіть рядок зі словосполученнями, у яких головне слово виражене однією й тією ж частиною мови:
- а. добре вчиться, похилився колос, більш рішучий, накоїв зумисне, скочити в халепу
 - б. кращий за всіх, було темно, брати участь в олімпіаді, вийти в поле, Любов Василівна
 - в. добрі оцінки, вимогливий учитель, уважний учень, виконання вправ, дзвінок на перерву
 - г. дуже радий, через тиждень, буде знати, можу сказати, з давніх-давен
604. У якому рядку подано словосполучення, поєднані типом підрядного зв'язку керування?
- а. щедра винагорода, рідна земля, поважати керівника, сіяти пшеницю
 - б. цікавитися мистецтвом, слова підтримки, дбати про дітей, малиновий сік
 - в. зробити навмисно, виражений прикметником, каштанове волосся, дарувати квіти
 - г. купувати торт, розморожувати м'ясо, запалювати свічки, мити посуд
605. У якому рядку подано словосполучення, поєднані за допомогою сильного керування?
- а. читати книжку, зустріти товариша, подай солі, не копав криниці
 - б. намальований дощ, недописаний роман, детективні пригоди, відвідав однокласника
 - в. бережи час, копай лопатою, летить швидко, бачив мене
 - г. корисні копалини, цукерки з чорносливом, маленьке цуценя, материнська ласка
606. У якому рядку подано словосполучення, поєднані типом підрядного зв'язку прилягання?
- а. намагався допомогти, читати вголос, читати з ним, розповідав хвилюючись
 - б. почуватися добре, зроблено поспіхом, проаналізувавши ґрунтовно, старанно вчитися
 - в. перші роси, космічні туманності, Молочний Шлях, його пенсне
 - г. прийшли надвечір, надзвичайно цікавий, відповів посміхаючись, швидкий кенгуру
607. Знайдіть рядок з однотипними за видом підрядного зв'язку словосполученнями:
- а. тримати камінь за пазухою, честь і совість, давати пораду, розводити дискусію, слова ковтати, спуску не давати
 - б. п'ятий за списком, восьме березня, три з десяти, списаний на трьох листах, складений вдвоє, перший у змаганні
 - в. навчати любити, велич людини, знання твору, знайомство з письменником, навчання дитини, сприймання на віру
 - г. ходити навшпиньки, надто дорого, розлучатися ненадовго, ділити навпіл, наполегливо працювати, добре вчитися
608. Виберіть варіант з об'єктними словосполученнями:
- а. епоха синтетики, тендітні пальці, дивитися у вічі, проміняти совість
 - б. іти в ліс, жоржини й кропива, прадід ходив, незбагненний світ
 - в. густий туман, білити паркан, боязка пташина, куш бузку
 - г. бачити небо, розмовляють про нас, залило верболози, піднімати зброю
609. Виберіть варіант з обставинними словосполученнями:
- а. вітри галактик, сумні скрипалі, веселі танці, срібні леза
 - б. античні статуї, завис у повітрі, сильно гріє, триматися за стіни
 - в. іти повільно, дивитися печально, дуже спритний, полювати в лісі
 - г. печальна істина, терновий вінок, лист кленовий, ледь живі
610. Виберіть варіант, у якому наведено тільки повні речення:
- а. Послухаю цей дощ. Підкрався і шумить (Л.Костенко)
 - б. Шляхи... Шляхи... Кругом... Кругом... А ноги не ідуть (О.Шугай)

- в. Ти давно вже - земля... (Р.Лубківський)
- г. Дід приніс ялинку із базару. Онуча - прибудного кота (І.Жиленко)

611. Укажіть рядок, у якому є неповне речення:

- а. Не відступити. І не покласти лжу на струни (Л.Костенко)
- б. З пресвітлим смутком вересень прийшов. Дзвінком школярським спогадів накликав. Журавликом у небі закурликав (Т.Коломієць)
- в. Осінь. Вокзал. І легенька валізка. Поїзд в тумані на рейках заграв (С.Пушик)
- г. Ранок, морозець. Порипує сніжок (Остап Вишня)

612. Знайдіть варіант, у якому є неозначено-особове односкладне речення:

- а. ...Шлях людський не встелили квіти, і на тяжкій дорозі до мети ганебно мати все і водночас нічого не уміти (С.Голованівський)
- б. Всі кажуть: кохання - дарунок долі. Якої долі? Доброї чи злої? (Ю.Мушкетик)
- в. Прощатись не будемо. Просто так: - До побачення, друже і брат! (Б.Олійник)
- г. Ще до війни на обласній нараді Преміювали батька за сівбу (В.Бровченко)

613. Знайдіть варіант, у якому є безособове односкладне речення:

- а. Травень. Цвіте черешня. Сивіє голова (Н.Стефурак)
- б. Я єсть народ, якого Правди сила ніким звойована ще не була (П.Тичина)
- в. Схотілось сонця, веселого шуму ріки, теплого хатнього духу... (М.Коцюбинський)
- г. Озеро ясним прозвали не випадково (Ю.Збанацький)

614. Знайдіть варіант, у якому є інфінітивне речення:

- а. І ні я. І ні ти. І ні він (С.Гостиняк)
- б. Як спалося у діжці, Діогене? (О.Шугай)
- в. ...У бабці завше пахло чебрецем Та м'ятою (Є.Маланюк)
- г. Отак би жити синім квітнем під небом зоряно-рясним (А.Малишко)

615. Знайдіть варіант, у якому є номінативне речення:

- а. Був ти. Твій голос. Перший усміх твій. Твій перший крок. Твоє найперше слово. І безліч найзаповітніших надій... (О.Підсуха)
- б. У сонця друзі - і трави, й квіти. У вітру - листя (Є.Летюк)
- в. В снігу калина біля тину - Початок білої картини (В.Бровченко)
- г. Каштанів шум. Дніпра привітні, химерні тіні ронять віти на тротуар (В.Сосюра)

616. Знайдіть вокативне речення:

- а. - Панове судді! Важко розібрати, що і до чого, як воно було (Л.Костенко)
- б. Пощо, недоле осоружна, оця протрація покор? (В.Стус)
- в. Співай, цигане! Топи у пісні мою печаль і біль пекучий! (Н.Козюк)
- г. Як же Вам, Жінко, кажуть у очі: "Руки за спину!" - Руки жіночі... (А.Пашко)

617. У якому варіанті є генітивне речення?

- а. Миколо, мій друже давній, Ідеалісте непоправний! (І.Франко)
- б. Знайомі з наймолодших літ, ми мешкали разом (О.Кобилянська)
- в. Воля в нас міцніша од сталі-криці, і коріння наше тільки у землі. Жита! Винограду! І пшениці!.. А на морі - вірні кораблі (П.Тичина)
- г. Всі подруги мої, що побралися, багато мали і горя, й клопоту перед весіллям, а я... (Леся Українка)

618. Знайдіть речення, структура якого ускладнена словом-реченням:

- а. - Ні, - перебила Нюра, - ти помиляєшся. Ідилії нема (Є.Гуцало)
- б. Все так, як є. Приречена. Одна. Стіна. Стіна. І грати. І стіна (Л.Костенко)
- в. Поїдемо, певно, човном (М.Коцюбинський)
- г. І ждали теж вони... куль?... гасла?... чи кинджала?... (Ю.Липа)

619. Укажіть, у якому реченні правильно розставлено розділові знаки:

- а. Усе: і повітря, й покручені лози, і зів'яла трава - все це мимохіть нагадує їй щасливі хвилини її життя (М.Коцюбинський)
- б. Наш народ створив цілий ряд духовних інструментів, як наприклад - сопілку, трембіту, ріг, сурму, трубу, волинку (Д.Багалій)
- в. Ураз усе покращало біля мене, і ясени з блакитними тінями й зеленим шумом, і нагорблена клуня з чотирма вітрами, і скрипкові ворота, і маківки, і навіть ледачі гарбузи в різнобарвних сорочках... (М.Стельмах)
- г. Тиша була напоєна всякими звуками; і дзвінкою піснею жайворонка, і дзижчанням польових мух, і тихим мелодійним шелестінням стиглого жита (М.Коцюбинський)

620. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку у виділенні звертань?

- а. Мій болю, я вже посивів, А ти ще не переболів... (Д.Павличко)
- б. Важко було, люди і вам зі мною, і мені між вас (Л.Костенко)
- в. Прощай, моє літо гречане, достоялось ти, дозвучало, дозріло - до насінини (І.Жиленко)
- г. А чи всі тебе люди чули І боялись, сива зозуле?! (Р.Лубківський)

621. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку у виділенні звертань?

- а. Як тебе не любити, Києве, мій! (Д.Луценко)
- б. Упаду я зорею, Мій вічний народе, На трагічний і довгий Чумацький твій шлях (В.Симоненко)
- в. На добраніч, втрачена любове! Я твій сон уже не вбережу... (Т.Коломієць)
- г. Прощай, прощай, чужа мені людино! Ще не було ріднішого, як ти (Л.Костенко)

622. У якому реченні допущено пунктуаційну помилку у виділенні вставних компонентів?

- а. Той грім розбудив Україну, яка, здавалося, не прокинеться вже ніколи (В.Шкляр)
- б. Потім я бачив їх задумливі палеві голівки, срібно-чорні оченята - ластівки зігрівали гніздо здається не залишали його ні на мить (Василь Земляк)
- в. В уяві Микулка Недич бачить осоки зелені, бо так йому здається краще, він саме хоче, щоб вони були не голі, а пишні, кучеряві, наряджені... (І.Чендей)
- г. Йому здавалося, що саме тоді чув би волю, що його політ обійняв би неосяжний простір, аж поки не прилетів би на саме море, про яке так цікаво розповідала на першому уроці після канікул Марта Федорівна... (І.Чендей)

623. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають одночасність подій?

- а. Тут раптом відчинилися двері - і увійшов четвертий (Іван Багряний)
- б. Любов любов'ю, а життя важке (Л.Костенко)
- в. Зараз тільки сухе бадилля стовбурчилось на городі та стриміло соняшничиння (О.Довженко)
- г. Усе мина... Але довіку буде - твій дім, і осінь, і ласкаве чудо концерту для дощу і цвіркуна (І.Жиленко)

624. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають послідовність подій?

- а. А літо йде полями і гаями, і вітер віє, і цвіте блакить (А.Малишко)
- б. Вони витягли на пісок човна, і Андрій подряпався по схилу (Ю.Мушкетик)
- в. Тебе утрачу - і сама загину (Т.Севернюк)
- г. Всім серцем любіть Україну свою, - і вічні ми будемо з нею (В.Сосюра)

625. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають причиново-наслідкові смислові відношення?
- а. Ще мить - і засне моє літо в своєму маленькім зерні (І.Жиленко)
 - б. Почалася у сонця безсонниця - і подовшали раптом дні (В.Симоненко)
 - в. Ваші рожі привезла я додому, і вони завмирають на моїм столі (О.Кобилянська)
 - г. Проводжають гуси журавлів Поглядом презирливо-лінивим, І заходять ночувати в хлів - Кожне почувається щасливим (М.Луків)
626. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають перелічувальні смислові відношення?
- а. Це його перший відкритий урок, і тому він довго не спав (М.Стельмах)
 - б. Ні шелесне лист, ані ворухнеться травинка (Іван Багряний)
 - в. Непотрібна любов, ні печаль, ні відчай, І та мрія нічого не варта (П.Вольвач)
 - г. Привабливість теплого надвечір'я мертвіла, опадала, як зжовклий лист під буйним поривом осіннього вітру (В.Дрозд)
627. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають чергування подій?
- а. Весна така, чи він стоїть на порозі нових змін у своїй природі (Є.Гуцало)
 - б. То шумів зелений лист, то в вікні мінився золотом ряст весняний, то золотим дощем лились пісні (Леся Українка)
 - в. Чи то настане нічка темна, чи то веселий день шумить? (Л.Глібов)
 - г. Або розумне казати, або зовсім мовчати (Нар.тв.)
628. У якому варіанті сурядні частини речення виражають взаємовиключення подій?
- а. То вітерець дихне, то коник в житі засюрчить (Л.Глібов)
 - б. Чи то снилось мені, чи то справді було - Наді мною ялини зелене крило (М.Нагнибіда)
 - в. Така була красива молодичка, вуста сміються, а в очах печаль (Л.Костенко)
 - г. Можеш вибирати друзів і дружину, вибрати не можна тільки Батьківщину (В.Симоненко)
629. Знайдіть складнопідрядне речення з підрядною допустовою частиною:
- а. І доти всі діти живуть по світах молодими, Допоки чекають, допоки живі матері (С.Пушик)
 - б. Ніхто до тебе не озветься, хоч би й покликала кого (Л.Костенко)
 - в. Сатирик, як і мінер, помиляється раз у житті: коли обирає жанр (А.Крижанівський)
 - г. Ще в дитинстві я ходив у трави, В гомінливі трепетні ліси, Де дуби мовчали величаво У краплинках ранньої роси (В.Симоненко)
630. У якому реченні "що" виступає сполучним словом?
- а. Це ще не сльози - це квітуча вишенька, що на світанку струшує росу (Л.Костенко)
 - б. Мені розповіли, що того літа в сусідньому селі під час грози блискавка підпалила хату, на якій багато років жили лелеки (Василь Земляк)
 - в. Як це сталось, далека, що я Своє щастя розбив, як дитина... (В.Сосюра)
 - г. Так було тихо, що мені соромно стало калатання власного серця (М.Коцюбинський)
631. У якому реченні "як" виступає сполучним словом?
- а. Все збільшилось, згострішало від миті, Як випростали небо кораблі... (М.Вінграновський)
 - б. Він знав, як повернути її, як виправити свої помилки (Г.Чендей)
 - в. І в цьому полі, синьому, як льон, судилося тобі самому бути... (В.Стус)
 - г. ... Спливло життя, як листя за водою (Л.Костенко)

632. Укажіть, у якому реченні правильно розставлено розділові знаки:

- а. Наче грозовий грім котиться довкола, котиться низько понад землею, котиться не в одному якомусь місці, а скрізь і над селом, і над луками, й над річкою (Є.Гуцало)
- б. Оце тут з дерева виробляють всячину, і вози, і колеса, мебелі всяку, вікна - все, все, що потрібне ще в хаті чи в полі (Панас Мирний)
- в. Як любив ти і гори, й поля, синь озер: всю свою Батьківщину (П.Тичина)
- г. На берегах Дніпра розташовано багато міст, як-от: Київ, Черкаси, Запоріжжя, Херсон (В.Підмогильний)

633. У якому варіанті є безсполучникове речення, частини якого виражають часову послідовність дій, явищ?

- а. Земля молодіє від рясту, від сонця, від цвіту, Душа, мов калина, цвіте і росте від тепла (С.Пушкін)
- б. Ліг на траву горілиць, підібрав яблуко і надкусив (Ю.Винничук)
- в. Рече Дніпро, й лани широкополі медами пахнуть (А.Малишко)
- г. Пригріло сонечко, обсохла земля, потягло орача в поле (М.Коцюбинський)

634. У якому варіанті є безсполучникове речення із зіставно-протиставними відношеннями?

- а. Чужі приходять в час твоїх щедрот, а я прийшла у час твого смутку (Л.Костенко)
- б. Був заручений з Нелею (на цьому наполягли її старомодні батьки), цієї осені мали одружитись (А.Дімаров)
- в. У небі тішились хмари, У небі сонце пливло... (В.Симоненко)
- г. Думав, доля зустрінеться - Спіткалося горе (Т.Шевченко)

635. У якому варіанті є безсполучникове речення з порівняльними відношеннями?

- а. Погляне - холодною водою обіллє (Марко Вовчок)
- б. А дзвіночок все веселіше й веселіше заливається, співає, немов розгоряється веселе полум'я (Ю.Збанацький)
- в. Іще біліша стану в тиші, Іще тремкіша, наче хвора (О.Лятуринська)
- г. Калина зацвіла - стоїть казково біла... (В.Симоненко)

636. Знайдіть складне безсполучникове речення зі значенням послідовності дій, явищ:

- а. Червонобоким яблуком округлим скотився день, доспілий і тяжкий, і ніч повільним помахом руки широкі тіні чорним пише вуглем (М.Рильський)
- б. Ось день проминув, зник і вечір погожий, ніч криє і місто, і табір ворожий (Леся Українка)
- в. Нам трудно, ми родились трудними, тому й народу не чужі, тому й не вирости ми трутнями, в життя не лізем, як вужі (М.Сингаївський)
- г. Без ядра горіх ніщо, так само як людина без серця (Г.Сковорода)

637. Знайдіть складне безсполучникове речення зі значенням причини:

- а. Погасли вечірні вогні: усі спочивають у сні (Леся Українка)
- б. Минають дні, минає літо, настала осінь (Т.Шевченко)
- в. Насився мені чудернацький базар: під небом, у чистому полі, для різних людей, для щедрих і скнар, продавалися різні Долі (Л.Костенко)
- г. Не брудни криниці, бо схочеш водиці (Нар.тв.)

638. Знайдіть складне безсполучникове речення зі значенням наслідку:

- а. Хочеш стати безсмертним - дбай про безсмертя рідного народу (В.Голобородько)
- б. Не буде птахів - серце людське стане черствим (М.Стельмах)
- в. Подивилась ясно - заспівали скрипки (П.Тичина)
- г. Дивиться лисицею - думає вовком (Нар.тв.)

639. Визначте тип складного речення : *Життя наше - це подорож, а дружня бесіда - це візок, що полеглиє мандрівникові дорогу* (Г.Сковорода):

- а. складне речення із сурядністю та підрядністю
- б. складне речення із сурядністю та безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- г. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком

640. Визначте тип речення : *Анничка ніколи не чула подібної коломийки; дівчина не знала, звідки вона до неї прилинула...* (Р.Федорів):

- а. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- б. складне речення із сурядністю й безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- г. складне речення із сурядністю та підрядністю

641. Визначте тип речення: *Високе діло розміняв на слово, високе слово - на дрібні діла, і нишком розпадається основа, що цільність дум і духа берегла* (Б.Олійник):

- а. складне речення із сурядністю й підрядністю
- б. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- г. складне речення із сурядністю та безсполучниковим зв'язком

642. Визначте тип речення: *Настане день, настане час - і розіллється знов медами земля, що освятив Тарас своїми муками-ділами* (М.Рильський):

- а. складна синтаксична конструкція із сурядністю та підрядністю
- б. складнопідрядне речення з кількома підрядними
- в. складна синтаксична конструкція із сурядністю й безсполучниковим зв'язком;
- г. складна синтаксична конструкція із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком

643. У наведеному уривку тексту: *Нарешті перед нею відкрилося невеличке лісове озерце із тихим плесом. Блищало воно - спокійне, сонне. "Отут і ждатиму", - вирішила Леся...* (М.Олійник) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

644. У наведеному реченні: *Ну, а ти, як прийдеши в місто, Моїй матері скажи: "Син твій впає в бою, як лицар, Горда будь, а не тужи"* (Олександр Олесь) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

645. У реченні: *Кайдашиха обтерла білою хусткою сап'янці і гордовито дивилась навкруги: дивіться, мов, люди добрі, яка панія їде до вас у гості* (І.Нечуй-Левицький) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

646. Синтаксична конструкція: *Може, мила в Косові, Може, мила в Вижниці, - Треба йти до осені, щоб знайти* (С.Пушик) є:

- а. класичним періодом
- б. незамкненим (оберненим) періодом
- в. обрамленим періодом
- г. обірваним періодом

647. Синтаксична конструкція: *В серпневі дні, коли обжинки справляє сита, медвяна земля і кулики дзвенять на узбережжях, мережею гаптуючи пісок, а ластівки малечу навчають повітря сизе різати грудьми, - в серпневі дні розширюється обрій і розгортає крила далечинь* (М.Рильський) є:

- а. класичним періодом
- б. незамкненим (оберненим) періодом
- в. обрамленим періодом
- г. обірваним періодом

648. Визначте тип складного речення: *Тихесенько вітер віє, степи, лани мріють; між ярами над ставами верби зеленіють* (Т.Шевченко):

- а. складносурядне
- б. безсполучникове речення з однотипними частинами
- в. безсполучникове речення з різнотипними частинами
- г. складнопідрядне речення з кількома підрядними

649. Визначте тип складного речення: *Життя - що стерняста нива: не пройдеши, ноги не вколовши* (Панас Мирний):

- а. складносурядне
- б. безсполучникове речення з однотипними частинами
- в. безсполучникове речення з різнотипними частинами
- г. складнопідрядне речення з кількома підрядними

650. Визначте тип складного речення: *Земля не пекло, люди не прокляті, і радощі не гріх, а Божий дар* (Леся Українка):

- а. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- б. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення із сурядністю та підрядністю
- г. складне речення із сурядністю та безсполучниковим зв'язком

651. Визначте тип речення: *Дорога є, а друзів тих немає, що так її любили у житті* (А.Малишко):

- а. складне речення з підрядністю та безсполучниковим зв'язком
- б. складне речення із сурядністю й безсполучниковим зв'язком
- в. складне речення із сурядністю та підрядністю
- г. складне речення із сурядністю, підрядністю та безсполучниковим зв'язком

652. У наведеному реченні: *На думку Леонардо да Вінчі, "гарний живописець повинен писати дві речі: людину і уявлення її душі"* (П.Загребельний) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невластна пряма мова
- г. цитата

653. У наведеному реченні: *Старий писав, що в їх місті бракує добрих адвокатів, і питався, чому б він не приїхав туди?* (Б.Грінченко) є:

- а. пряма мова
- б. непряма мова
- в. невласне пряма мова
- г. цитата

654. Синтаксична конструкція: *А як град у жнива На колосся впаде - з болю, з туги, з печалі Земля гуде, І ридають дерева, І в'януть квіти, І зелене стебло Починає сивіти* (Р.Лубківський) є:

- а. незамкненим (оберненим) періодом
- б. обрамленим періодом
- в. обірваним періодом
- г. класичним періодом

655. Надфразна єдність: *Молочний Шлях - цю основну частину зір Галактики - найкраще видно восени. В цю пору увечері він перетинає небосхил у напрямі з південного заходу на північний схід. Приблизно у цьому ж напрямі на території, де нині простягаються Запорізька та Херсонська області, тече Дніпро. То ж для чумаків, які протягом десятиліть їздили в Крим по сіль і поверталися назад наприкінці літа, Молочний Шлях у пониззі Дніпра служив дороговказом. Тому й сама ця ясна смуга зір дістала на Україні назву "Чумацький шлях"* (І.Климишин) характеризується:

- а. ланцюжковим зв'язком компонентів
- б. паралельним зв'язком компонентів
- в. ланцюжковим і паралельним зв'язком компонентів
- г. зворотним зв'язком компонентів

656. Виберіть варіант, у якому вживання тире між підметом і присудком є факультативним (необов'язковим):

- а. Весь обшир мій - чотири на чотири (В.Стус)
- б. Дні пройшли. Одлетіла тривога... Лиш любов - як у серці багнет (В.Сосюра)
- в. Силою примушувати народ зрікатися мови - найбільший злочин (Г.Нудьга)
- г. Синтаксис - це душа мови (М.Рильський)

657. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку?

- а. П'ять весен минуло, і шоста прийшла, Заслала лани килимами (Олександр Олесь)
- б. Ми звикли до неї, вона: до нас (М.Коцюбинський)
- в. Сніг. Сніжок. Голуба далина. В далині - синє сяйво вікна (Г.Коваль)
- г. У вікнах перші вогні (О.Теліга)

658. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку між сурядними частинами речення?

- а. Тим часом гінець доганяє світання і клаптями ночі доточує дні (Л.Костенко)
- б. Шуми клубочаться вдалечині і ніч нерухомо звисає з верховіття дерев, мов прозорі грона загуслого повітря (В.Підмогильний)
- в. Ще холодом закуто віти клена й заметами занесено кущі (В.Герасимчук)
- г. Правда, підборіддя її дуже виткнулось уперед і ніс насунувся на самі губи (Панас Мирний)

659. У реченні *Не відчиняй дверей, як не знаєш кому* (Нар.тв.) кома перед словом кому не ставиться, бо:

- а. підрядна частина складається тільки з одного сполучного слова кому
- б. підрядна частина стоїть після головної

- в. підрядна частина стоїть перед головною
- г. кому виступає другорядним членом речення

660. Між частинами безсполучникового речення *Афоризм має перевагу над романом: його завжди дочитують до кінця* (В.Голобородько) ставиться двокрапка, бо:

- а. у другій частині вказано на причину того, про що говориться в першій
- б. друга частина розкриває зміст першої, пояснює її (можна вставити сполучник а саме)
- в. друга частина доповнює першу в цілому або присудок (можна вставити сполучник що)
- г. у першій частині випущено слова *і бачу*

661. Між частинами безсполучникового речення: *Говорить - шовком вишиває* (Нар. тв.) ставиться тире, бо:

- а. друга частина виражає наслідок того, про що йдеться в першій
- б. у першій частині вказується на умову того, про що говориться в другій
- в. дії, названі в обох частинах, протиставляються;
- г. зміст першої частини порівнюється зі змістом другої

662. У якому реченні є пунктуаційна помилка?

- а. Здобудеш освіту - побачиш більше світу (Нар.тв.)
- б. Ще не вмерла Україна, але може вмерти - Ви самі її, ледачі, ведете до смерті! (Б.Грінченко)
- в. Будеш сіяти з сумом - вродить печаль (М.Стельмах)
- г. У товаристві лад - усяк тому радіє (Л.Глібов)

663. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку?

- а. Коли відцвітає каштан, здається, свічки догоряють і з них скапує білий парафін на зелені підставки (С.Пушик)
- б. І з тобою було б нам гірко Обіймав би нас часто сум, І бувало б, темніла зірка У тумані тривожних дум (В.Симоненко)
- в. Починалась весна, і я чув, як усе дзвінкіше й дзвінкіше лунає капіж, тануть бурульки і крапля за краплею падає з даху (Василь Земляк)
- г. Важливо не те, яку віру проповідує те чи інше вчення; важливо, яку воно дає надію (У.Еко)

664. У реченні: *Середня людина стурбована тим, як би їй вбити час, талановита ж - прагне його використати* (Нар.тв.) тире стоїть:

- а. між підметом і присудком у простому двоскладному реченні
- б. у неповному реченні на місці пропущеного присудка
- в. у неповному реченні на місці пропущеного підмета
- г. у двоскладному реченні на місці пропущеного означення

665. У реченні: *Хай дружби непогасної крило гірке від тебе відганяє зло і хай у час останній свій про сина спокійно я подумаю: людина* (М.Рильський) кому не ставимо, бо:

- а. частини складносурядного речення з'єднані сполучником і
- б. частини складносурядного речення виражають послідовність подій
- в. частини складносурядного речення є частинами-еквівалентами спонукального речення
- г. частини складносурядного речення з'єднані зіставним сполучником і та мають спільне слово хай

666. У реченні: *Не питають, чи швидко зроблено, а питають як* (Нар.тв.) кома перед словом як не ставиться, бо:

- а. підрядна частина стоїть після головної
- б. підрядна частина стоїть перед головною
- в. як виступає другорядним членом речення
- г. підрядна частина складається з одного слова як

667. У реченні: *Пішов у смерть - і повернувся в думі* (Л.Костенко) тире стоїть, бо:

- а. частини складносурядного речення виражають послідовність подій
- б. друга частина виражає наслідок того, про що йшлося в першій частині складносурядного речення
- в. друга частина складносурядного речення виражає швидку зміну подій
- г. частини складносурядного речення з'єднані зіставним сполучником і

668. Визначте тип складнопідрядного речення: *Добре знати зимою, що знов навесні ти побачиш обличчя трав, які повмирили під саваном білих снігів* (Є.Гуцало):

- а. складнопідрядне речення з послідовною підрядністю, з підрядним наслідковим і підрядним місця
- б. складнопідрядне речення з послідовною підрядністю, з підрядним з'ясувальним і підрядним означальним
- в. складнопідрядне речення з однорідною супідрядністю, з підрядним з'ясувальним і підрядним означальним
- г. складнопідрядне речення з послідовною підрядністю, з підрядним займенниково-співвідносним і підрядним означальним

669. Визначте тип речення: *Хто не бачив порогів, хто не переправлявся через них, той ніколи не зможе уявити всього постраху і всього жаху, котрим обдає Дніпро навіть найсміливішого хлопця на ньому* (Д.Яворницький):

- а. складнопідрядне речення з однорідною супідрядністю, з підрядними займенниково-співвідносними
- б. складнопідрядне речення з послідовною підрядністю, з підрядним займенниково-співвідносним і підрядним означальним
- в. складнопідрядне речення з неоднорідною супідрядністю, з підрядним займенниково-співвідносним і підрядним означальним
- г. складнопідрядне речення з підрядністю змішаного типу (комбінованою), з підрядними займенниково-співвідносними й підрядним означальним

670. Надфразна єдність: *Навесні після довгого зимового спокою оживають дерева, кущі, трави. Заграли сріблом свого опушення котики верб. Під вітром загойдалися сережки ліщини, і легкою хмаркою пливе у повітрі її пилок. Минуло кілька днів, як зійшов з глинястого пагорбка сніг, а на ньому вже з'явилися золотисті суцвіття мати-й-мачухи* (Л.Панова) характеризується:

- а. ланцюжковим зв'язком компонентів
- б. паралельним зв'язком компонентів
- в. зворотним зв'язком компонентів
- г. ланцюжковим і паралельним зв'язком компонентів

671. У якому варіанті є поширене звертання?

- а. Мамо, вечір догоря, Вигляда тебе роса, Тільки ти, немов зоря, Даленієш в небеса, Даленієш, як за віями зоря (Б.Олійник)
- б. На добраніч, втрачена любове! Я твій сон уже не вбережу... (Т.Коломієць)
- в. Васильку, це не вірші, це - Стефаник. Це не література. Це душа (С.Йовенко)
- г. Хай це, можливо, і не найсуттєвіше, але ти, дитино, покликана захищати своїми долоньками крихітну свічку букви "ї"... (І.Малкович)

672. Знайдіть речення зі складеним дієслівним присудком:

- а. Тканина нашого життя зіткана з ниток часу (В.Черняк)
- б. Принципова критика з усіх боків - це вже цькування (В.Голобородько)
- в. Незабаром сюди мав прийти учитель (Ю.Мушкетик)
- г. Великі правди пишуться вогнем (В.Мороз)

673. Знайдіть речення зі складеним дієслівним присудком:

- а. Цієї ночі Черниш довго не міг заснути (О.Гончар)
- б. Тож село теє, розростаючись, все далі й далі посувалось ярмом понад річкою (Ю.Кращевський)
- в. Сягисто, барвисто, вогнисто Веселка звелась над степами (М.Луків)
- г. Війнуло снігом (Ю.Збанацький)

674. Знайдіть речення зі складеним дієслівним присудком:

- а. Дерева довкола стояли ще без листя (Ю.Смолич)
- б. І наймудріший може помилитися (Н.тв.)
- в. Леся стояла на високому пагорбі й замилювалась голубою стрічкою Дніпра-Славутича (М.Олійник)
- г. Жовте, червоне, золоте листя різнобарвно завітало всі вулиці і парки міста Києва (О.Іваненко)

675. Знайдіть речення зі складеним іменним присудком:

- а. На світі все знайдеш, крім рідної матері (Н.тв.)
- б. Очі в нього були великі, безбарвні й сердиті (Ю.Мушкетик)
- в. Рівно, на повні груди, дихав степ (І.Кириленко)
- г. Гафійка прожогом кинулась у сіни (М.Коцюбинський)

676. Знайдіть речення зі складеним іменним присудком:

- а. Ліси ставали густіші й густіші (П.Загребельний)
- б. Таня, вмостившись біля дідусевих ніг, слухає його сумовиті легенди (О.Гончар)
- в. Огнекрилих метеликів рій зазоріє в садах на шипшині (П.Филипович)
- г. На крилах журавлів весна вже сушить весла (М.Вінграновський)

677. Укажіть, яким членом речення виступає виділене слово: Довго хмарами небо **покрите** було... (Олександр Олесь):

- а. підметом
- б. присудком
- в. обставиною
- г. означенням

678. Укажіть, у якому реченні всі означення узгоджені:

- а. Вітер з моря приніс вологу і тепло (Ю.Яновський)
- б. Назустріч Кривді вийшов юнак з міцним підборіддям (О.Копиленко)
- в. Дорога ліворуч була наглухо закрита дубовими завалами (О.Гончар)
- г. Співали весняні вітри (Є.Маланюк)

679. Знайдіть речення із прямим додатком:

- а. Стави политі медвяним соком (А.Малишко)
- б. Цілує місяць заспану сосну (В.Кобилянський)
- в. Віддавна смілості й відвазі шумить по всесвіту хвала (М.Рильський)
- г. Рідна хата моя! Давно я пішов від твого батьківського порога (І.Цюпа)

680. Визначте, яким членом речення виступає виділене слово: Державу Українську може здійснити наша любов до неї, а не **зненависть** до її ворогів (В.Липинський):

- а. підметом
- б. присудком
- в. означенням
- г. додатком

681. Яке з наведених речень односкладне?

- а. Ні мертва мова, ні цивілізація ніколи не можуть схвилювати світ (Б.Шоу)
- б. Цілує місяць заспану сосну (В.Кобилянський)
- в. І завжди люди гинули за віру (Л.Костенко)
- г. Холодно. Протяг (Н.Стефурак)

682. Яке з наведених речень односкладне?

- а. Я хотіла б людям для підмоги у кожную мить подати голос свій (В.Ткаченко)
- б. І чесно гляну в чесні твої вічі і в смерті з рідним краєм поріднюсь (В.Стус)
- в. Ми з тобою йдемо стежкою в саду (М.Рильський)
- г. Голова сивіє, чоловік дурніє (О.Довженко)

683. Знайдіть означено-особове односкладне речення:

- а. Дівчинка під парасолькою пускає кораблики в дощовій воді (Н.Стефурак)
- б. Замоккло поле стоголосе в обіймах золотої мли (М.Рильський)
- в. Мама співала і шила, мама співала і прала, з піснею хату білила, з піснею косу клепала (Н.Стефурак)
- г. З нудного себе знову вислизаю, як равлик із палаючої хати (І.Малкович)

684. Знайдіть означено-особове односкладне речення:

- а. Мов лущиння, тріскаються пересохлі смужки (Н.Тихий)
- б. Подаруй мені, доле, сто літ і ще день (Д.Павличко)
- в. І від жаху всі снасті в човні загули (Леся Українка)
- г. Дрімає сад в міцних обіймах сну (В.Кобилянський)

685. Знайдіть неозначено-особове односкладне речення:

- а. Підтримуй дух, розбуркуй думу, вливай огонь в людські чуття... (Олександр Олесь)
- б. Голубими дощами сто раз над тобою заплачу (Л.Костенко)
- в. Танцюють, співають, веселяться на вулицях... (О.Довженко)
- г. Не завжди у глибоких водах відшукаєш непорушне дно (О.Теліга)

686. Знайдіть неозначено-особове односкладне речення:

- а. Не суди по генералу про життя солдатів (Г.Тютюнник)
- б. Одплачу, одболію, одлюблю, зроблюся мудра і розважна вельми (Т.Коломієць)
- в. Стало тихо в човні і вже не чути було жартів (О.Гончар)
- г. Як часто для досягнення шляхетної мети вдаються до варварських методів (В.Чемерис)

687. Знайдіть безособове односкладне речення:

- а. Мене запрошено на свято не кимсь, а літом золотим! (І.Муратов)
- б. Іржання коня. Шум ріки. Голоси (С.Пушик)
- в. Як часто для досягнення шляхетної мети вдаються до варварських методів (В.Чемерис)
- г. Учися чистоти і простоти і, стопчуючи килим золотий, забудь про вежі темної гордині (М.Рильський)

688. Укажіть, яку роль у реченні виконують виділені слова: На світі все знайдеш, *крім рідної матері* (Н.тв.):

- а. відокремлений уточнювальний підмет
- б. відокремлений уточнювальний присудок
- в. відокремлений уточнювальний додаток
- г. відокремлена уточнювальна обставина

689. У якому варіанті немає уточнювальних членів речення?

- а. Але ні навмисно, Грицю, ні просто так, випадково, ні словом лихим, ні добрим ніколи не згадує мене (Л.Костенко)
- б. Вітер пісню співав стоголосом, Але раптом в екстазі німім Зупинивсь біля тебе і млосно Зазіхав у волосся твоїм (В.Симоненко)
- в. І от залишився від нього [явора] високий, широченний, обхватів на вісім, корч (В.Близнець)
- г. В гаю, поблизу батареї, матросам стомленим на втіху співав до ранку соловей (М.Нагнибіда)

690. У якому варіанті частини складносурядного речення виражають причиново-наслідкові смислові відношення?

- а. Ще мить - і засне моє літо в своєму маленькому зерні (І.Жиленко)
- б. Пройшов дощ, і дерева заясніли під сонцем (У.Самчук)
- в. Ваші рожі привезла я додому, і вони замирають на моїм столі (О.Кобилянська)
- г. Проводжають гуси журавлів Поглядом презирливо-лінивим, І заходять почувати в хлів - Кожне відчувається щасливим (М.Луків)

691. Знайдіть складнопідрядне речення з послідовною підрядністю:

- а. І хоч ти не сказала нічого, Бо не слухала вітрових слів, Він, забувши солодку знемогу, Розганяти хмарки полетів (В.Симоненко)
- б. І летіти б до країн веселих, І згадати таке, що не згадає (П.Вольвач)
- в. Коли б був я вітром буйним, я б розгонила чорні хмари, щоб від хмар не слалися тіні, щоб сміялось завжди сонце (Олександр Олесь)
- г. Коли б не ліс, не знали б ми про те, що є фіалка й пролісок на світі, як у маю конвалія цвіте - найкраща, найніжніша поміж квітів (М.Познанська)

692. Знайдіть складнопідрядне речення із супідрядним зв'язком:

- а. Чи, може, в цій калейдоскопі літ, де все нещадно звичне і щоденне, ти просто мені дивишся услід і трохи любиш сні свої про мене? (Л.Костенко)
- б. Життя карає неодмінно за кожен гріх, за хибний крок, поки збагнеш, що не година, а все життя - один урок (В.Черепков)
- в. Якщо ви хочете, щоб життя вам усміхалось, спершу подаруйте йому свій гарний настрій (Б.Спіноза)
- г. І я не чув, як жайвір в небі тане, кого остерігає з висоти (В.Симоненко)

693. Знайдіть складнопідрядне речення з однорідною супідрядністю:

- а. Люди часто, коли достоту не знають, як було насправді, вигадують свою історію, свою легенду (Василь Земляк)
- б. Страшні слова, коли вони мовчать, коли вони зненацька причаїлись... (Л.Костенко)
- в. А посеред цього болота є плесо, де вода така темна, ніби на чорному камені настояна... (М.Стельмах)
- г. Коли я був хлопчиком на Десні, мені хотілось, щоб дикі птиці сідали мені на голову і на плечі не тільки в снах (О.Довженко)

694. Знайдіть речення з однорідною супідрядністю:

- а. Благословен, чиї пісні Прихід наближають весні, Хто голови в журбі не хилить, Як грози крешуть навісні (О.Підсуха)
- б. М'який порошок під ногами, довгі зелені травинки, які ніяким чином не можна було висмикнути з землі, гаряче-гаряче світло, що сипалося згори, - все це і бентежило кожного, і наповняло душу веселощами (О.Ольжич)
- в. Лікарю, допоки рухові тривати, Не вгамує нам сердець ніякий бром, Бо людину цю лиш нам оперувати - Все одно чи скальпелем, а чи пером (В.Забаштанський)
- г. Як тільки смеркне і чорне небо щільно укріє землю, далекий обрій враз розцвітає червоним саявом (М.Коцюбинський)

695. Знайдіть складнопідрядне речення з неоднорідною супідрядністю:

- а. Вже скоро день, що їм іти до шлюбу, мене ж пече всередині, пече! (Л.Костенко)
- б. Ми працюємо любимо, що в творчість перейшла, і музику палку, що ніжно серце тисне (М.Рильський)
- в. Я люблю, щоб сонце гріло, щоб гукали скрізь громи, щоб нове життя будило рух і гомін між людьми (П.Грабовський)
- г. Тихо розмовляли, наказували, як бути з хлібом, що треба продати, що купити, чим засіяти пари і що сіяти по озимині (С.Скляренко)

696. Знайдіть складнопідрядне речення з одночленною неоднорідною супідрядністю:

- а. Розміє дощ той нетривкий посуд, в який тебе природою відлито, яким тебе одділено од світу, і перелле в холодний білий сум просторів... (І.Жиленко)
- б. Щоб бути гідним продовжувачем справедливої справи батьків, дідів і прадідів, треба насамперед знати свою батьківщину, той край, у якому ти народився і виріс (І.Павлов)
- в. А там, де камінь брилами тісниться, куди сто літ не залітала птиця, де навіть дикі терни й будяки не сміють виростати між урвищ і каміння, квітка та всьому наперекір там зацвіла і золотим промінням сяйнула з диких скель і чорних гір (Л.Забашта)
- г. Як би ми з тобою не говорили, все рівно не зрозуміли б один одного, бо говоримо на різних мовах (Г.Тютюнник)

697. Знайдіть складнопідрядне речення з різночленною неоднорідною супідрядністю:

- а. Я жив би двічі і помер би двічі, якби було нам два життя дано, Щоб ворогові глянути у вічі, Не зганьбленим зберігши знамено (М.Бажан)
- б. Хоч людей довкола так багато, Та ніхто з них кроку не зупинить, Якщо кинути в рухливий натовп Найгостріше слово - Україна (О.Теліга)
- в. Хоч злітай увесь світ вздовж і впоперек, то ніде таки нема так добре, як у себе вдома (Т.Бордуляк)
- г. Річ у тім, що до покою Фатми треба було йти коридорчиком мимо дверей жіночої спальні - це раз (Г.Хоткевич)

698. Знайдіть складнопідрядне речення з підрядністю змішаного типу (комбінованою):

- а. У світі злому і холодному, де щастя зіткане з прощань, чи ми пробачим одне одному цю несподівану печаль (Л.Костенко)
- б. Між людьми зробилося так тихо, що було виразно чути, як тяжко і гнівно дихає розлючена тварина своїми могутніми легеньми-міхами і як скрадливо, з перервами, дихає людина (Григорій Тютюнник)
- в. Вона догадалась, що її свекруха недобра і що під її солодкими словами ховається гіркий полин (І.Нечуй-Левицький)
- г. Ваше місце, де сидите, ваша кімната, що нагадує маленьку гостинну станцію десь у степах, цього разу сповнені світанкового трепету, плінної сутіні (А.Любченко)

699. Знайдіть складне речення з різними видами зв'язку:

- а. Земля наша - як та книга, писана не пером, а шаблями та списками, овіяна легендами (І.Цюпа)

- б. Та неоднаково мені, як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її, окраденую, збудять... (Т.Шевченко)
- в. Трава на обійсті, кущі, дерева, город - усе мерехтить від щедрої роси, в якій сивим цвітом цвіте сонце (Є.Гуцало)
- г. Людина втікала від синього неба, втікала від радості і від зла, людина втікала сама від себе - але нікуди втекти не могла (Г.Чубай)

700. Знайдіть складне речення з різними видами зв'язку:

- а. Сонце гріє, вітер віє з поля на долину; над водою гне з вербою червону калину (Т.Шевченко)
- б. І між руїнами Дніпро беззахисно зникає, і мати гине, й гине син (Є.Маланюк)
- в. І виходить Наталка із хати, і виносить вам кухоль води, і така в неї мова багата, хоч в словник її, чисту, веде (О.Забашта)
- г. Троянди паморозь іскристо-сиза вкрила, хоч бідні пуп'янки ще прагнуть розцвісти (М.Рильський)

701. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку?

- а. П'ять весен минуло, і шоста прийшла, Заслала лани килимами (Олександр Олесь)
- б. Ми звикли до неї, вона: до нас (М.Коцюбинський)
- в. Сніг. Сніжок. Голуба далина. В даліні - синє сяйво вікна (Г.Коваль)
- г. У вікнах перші вогні (О.Теліга)

702. У якому варіанті допущено пунктуаційну помилку?

- а. У вітах яблуні - птахи й тіні (В.Стус)
- б. На серці - спомин маминого свята (Д.Павличко)
- в. З одного берега у ставок сосни заглядають, а з другого, протилежного, - дуби (Остап Вишня)
- г. Вище трохи - млин. В долині: луки, трава по пояс, а квіток... так і рябіють, метелики так і майорять (А.Тесленко)

703. У якому варіанті допущено помилку у вживанні розділових знаків між однорідними членами речення?

- а. Хай руками, хай на ліктях, поповзом - дарма, душу хай обшмугляю об камінь - все одно милішої нема за оцю утрачену й ледачу, за байдужу, осоружну, за землю цю, якою тільки й значу і якою барвиться сльоза (В.Стус)
- б. Ви в ірій линете від сірого туману від сірих днів, від суму, і нудьги На срібло чистее спокійного лиману, На пишні береги (Олександр Олесь)
- в. Човник хитається серед води, Плеще о хвилю весло (Р.Купчинський)
- г. У неї котик був, як чортеня, і чорна доля з чорними очима (Л.Костенко)

704. У якому варіанті допущено помилку у вживанні розділових знаків між однорідними членами речення?

- а. Корсунь спав, байдужий, що десь сьогодні, вчора чи торік умер проїздом, сивий і недужий, якийсь старий самотній чоловік (Л.Костенко)
- б. І враз з таким нестриманим, гордим захватом одкинула назад голову, такою радістю світлою, ніжною засіяло все лице її, стала вся такою ясною, дивною, що Довгаль зовсім розтервся й з зачарованням дививсь на неї (В.Винниченко)
- в. Вже б, здавалося, відболіло, Прогоріло у тім вогні, Ступцювало і душу, й тіло, Вже б, здалося, нащо мені? (М.Вінграновський)
- г. В даліні розбитій - синій Там ми молодість згубили (Іван Багряний)

705. Виберіть варіант, у якому допущено пунктуаційну помилку:

- а. Аби тільки гасло: "Я чесно прожив!" - не гасло в душі од зорі до смеркання. (Р.Лубківський)
- б. Три маргаритки в грудні в Сан-Сусі: "Візьми мене з собою", - попросили. (С.Йовенко)
- в. Коли шептав тобі: "Кохаю", - я був, як травень, молодим. (М.Луків)
- г. Хто обдирає батька й матір та каже - "Це гріх!", той товариш розбишаки. (З Біблії)

706. У якому варіанті неправильно записано речення з прямою мовою?

- а. Колись давно ходила в люди правда і вчила жити з чесного труда. "Ти дуже мудра, визнала громада, але скажи, чому така худа?" (П.Скунць)
- б. "Ще б ми стільки прочитали, як ти, - докинула Васирина і пояснила подрузі: - Взимку цілі ночі просиджує за книжками". (О.Гончар)
- в. Хтось казав: "Найхарактерніша ознака посередності - це здатність сприймати як щось посереднє майстрів минулого". (П.Загребельний)
- г. А материнка всіх дітей гойдає і колискову пісеньку співає: "Ой люлі, люлі, люлі, прихиліться до землі..." (Л.Костенко)

707. У якому з наведених речень допущено пунктуаційну помилку?

- а. Здригнувся в серці спраглий корінь - крізь душу вирвалось стебло (Г.Коваль)
- б. Мало прожити життя - треба життя зрозуміти (Є.Плужник)
- в. Одгриміла гроза теплий дощ одшумів, одцвіли блискавиці крилаті (В.Сосюра)
- г. Лиш хатнім жити - знуда проковтне (С.Йовенко)

708. У якому реченні є пунктуаційна помилка?

- а. Здобудеш освіту - побачиш більше світу (Нар.тв.)
- б. Ще не вмерла Україна, але може вмерти - Ви самі її, ледачі, ведете до смерті! (Б.Грінченко)
- в. Будеш сіяти з сумом - вродить печаль (М.Стельмах)
- г. У товаристві лад - усяк тому радіє (Л.Глібов).

709. У якому реченні є пунктуаційна помилка?

- а. Звичка жити - смертельно небезпечна: ще нікому не вдалося вибратися із життя живим (В.Черняк)
- б. Діти - наше майбутнє: вони продовжують наш рід і вкорочують нам віку (Ю.Рибников)
- в. На зеленій траві білі чайки сидять, білі свічі горять на тарелях латать (Д.Павличко)
- г. Ось ви повели рукою: закипіла тиха хвиля, підняла цілий оберемок білого шуму й кинула на вас (Панас Мирний)

710. У якому варіанті є неправильно побудоване словосполучення?

- а. зелене Тбілісі, злий собака, нуль цілих і три десятих
- б. давній друг, вчасна допомога, гострий біль
- в. вчений ступінь, синє Дніпро, важкий путь
- г. чорний поні, барабанний дріб, прозорий тюль

711. У реченні *Не місце людину красить, а людина - місце* (Н.тв.) тире стоїть:

- а. між підметом і присудком у простому двоскладному реченні
- б. у неповному реченні на місці пропущеного присудка
- в. у неповному реченні на місці пропущеного підмета
- г. у двоскладному реченні на місці пропущеного означення

712. Укажіть, які члени речення виступають однорідними: Стомився день, облишив косовицю, дмухнув на сонце, заморочив ліс, узяв на плечі хмару-пуховицю та й рушив спати на небесний Віз... (І.Вирган).

- а. підмети
- б. присудки
- в. додатки
- г. обставини

713. Укажіть, які члени речення виступають однорідними: *Не віддам я тебе на поталу ні вогню, ні воді, ні металу* (О.Ющенко).

- а. підмети
- б. присудки
- в. додатки
- г. обставини

714. Визначте, яким членом речення виступають виділені слова: *Виховуючи свою дитину, ти виховуєш себе* (В.Сухомлинський).

- а. відокремленою поширеною обставиною
- б. відокремленим непоширеним означенням
- в. відокремленим поширеним означенням
- г. відокремленим дієприслівниковим зворотом

715. Визначте тип речення: *Поки жива мова в устах народу, до того часу живий народ* (К.Ушинський).

- а. складнопідрядне речення з підрядним місця
- б. складнопідрядне речення з підрядним часу
- в. складнопідрядне речення з підрядним мети
- г. складнопідрядне речення з підрядним допустовим

716. В усіх випадках з трьох стадій (передлімінальна, лімінальна, постлімінальна) складався обряд:

- а. жертвопринесення
- б. ініціації
- в. колядування
- г. усі перелічені

717. Який давній ритуал лежить в основі пісні "Горіла сосна, палала...".

- а. жертвопринесення молодих дівчат духові лісу
- б. ініціації у жерці
- в. вшанування стихії вогню
- г. усі перелічені

718. Визначте жанр цитованого фрагменту:

Де твої, Ганусю, ковалі,
Що косу русу скували?
Нехай же прийдуть, розкують,
Та нам ключики оддадуть.

- а. веснянка
- б. щедрівка
- в. весільна пісня
- г. лірична пісня

719. Що символізував обряд перших пострижин дитини у давні часи?

- а. жертвоприношення Роду та Рожаницям
- б. ініціацію у світ "живих"

- в. ритуальне очищення
- г. усе перелічене

720. Яке значення мали календарно-обрядові свята?

- а. релігійне
- б. землеробське
- в. поминальне та родинне
- г. усі перелічені

721. У якому жанрі усної народної творчості освоюються всі можливі явища людського життя — особистого, сімейного, суспільного, розглядаються проблеми, з якими може зустрічатися людина на своєму життєвому шляху — соціальні, побутові, духовні, моральні, усі види стосунків між людьми (родичами, друзями, ворогами), зв'язок з потойбічним світом (духами, мерцями, демонами), фантастичні незвичайні явища?

- а. билинах
- б. баладах
- в. думах
- г. щедрівках

722. Кумулятивні казки — це:

- а. твори, що будуються на багаторазовому повторі однієї ланки, за допомогою чого відбувається нагромадження: вибудовується ланцюг, послідовний ряд зустрічей чи відсилай, обмінів тощо
- б. твори, що нагромаджують фантастичні елементи у зачині казки
- в. різновид казкової прози, у яких описується кумування поміж звірами
- г. особливий різновид казок з своєрідним висновком, що допомагає слухачам глибше зрозуміти основну ідею, закладену в творі

723. Космогонічні легенди — це:

- а. легенди, в яких предмети чи явища дійсності набувають людських рис
- б. оповіді про походження всесвіту, землі, небесних тіл
- в. оповіді про перетворення людини у тварину, про тварин-тотемів та їх можливе перетворення в людину
- г. твори про однооких (подібних до Циклопа) чи чотириоких істот - тотемів — потвор із рисами різних тварин, птахів і людей

724. Віра в існування багатьох богів з одним верховним богом на чолі — це:

- а. політеїзм
- б. пантеїзм
- в. генотеїзм
- г. монотеїзм

725. Найдавніші народні уявлення та вірування сформувалися під впливом:

- а. анімізму
- б. тотемізму
- в. фетишизму
- г. усіх перелічених

726. В пантеоні язичницьких богів богом весняного рівнодення, кохання та пристрасті, розквіту природи був:

- а. Коляда
- б. Купало

- в. Ярило
- г. Велес

727. Хто з українських письменників вдавався до інтерпретацій баладного жанру у своїй творчості?

- а. І.Вагилевич, Т.Шевченко, Л.Боровиковський
- б. С.Руданський, І.Франко, Б.-І.Антонич
- в. М.Вороний, А.Малишко, І.Драч
- г. усі перелічені

728. Віршовою і музичною формою думи репрезентують вищу стадію речитативного стилю, розвинуеного раніше в:

- а. билинах
- б. гаївках
- в. голосіннях
- г. колядках

729. Усна народна творчість відрізняється від професійної художньої літератури:

- а. усним побутуванням текстів
- б. багатоваріантністю тексту
- в. імпровізаційністю
- г. усім переліченим

730. Який обряд позначав зміну соціального, вікового, трудового статусів людини?

- а. жертвопринесення
- б. ініціації
- в. колядування
- г. усі перелічені

731. Тератоморфічні легенди – це:

- а. легенди, в яких предмети чи явища дійсності набувають людських рис
- б. усні народні твори сюжетного характеру, засновані на давніх дохристиянських уявленнях, які з часом втратили свою світоглядну основу і набули чисто символічного художнього значення
- в. оповіді про перетворення людини у тварину, про тварин-тотемів та їх можливе перетворення в людину
- г. твори про однооких (подібних до Циклопа) чи чотириоких істот - тотемів – потвор із рисами різних тварин, птахів і людей

732. Ономатологічні легенди – це:

- а. легенди, в яких предмети чи явища дійсності набувають людських рис
- б. оповіді про походження всесвіту, землі, небесних тіл
- в. оповіді про перетворення людини у тварину, про тварин-тотемів та їх можливе перетворення в людину
- г. оповіді про походження назв та власних імен

733. Релігійно-філософське вчення, за яким Бог ототожнюється з навколишньою природою, - це:

- а. політеїзм
- б. пантеїзм
- в. генотеїзм
- г. поганство

734. Волоचेбні пісні – це:

- а. посівальні пісні щедрого вечора
- б. післявеликодні величальні пісні
- в. пісні мандрівних колядників
- г. усі перелічені

735. Визначте назву балади за вказаним фрагментом:

Най дівчата тепер тоє знають,
Най козаків вірних не зраджають.

- а. "Зрадлива мила"
- б. "Ой не ходи, Грицю"
- в. "Тройзілля"
- г. "Маруся Богуславка"

736. Визначте назву думи за вказаним фрагментом:

Нащо нам з тобою королівські листи удвох читати,
Нащо нам, козакам, козацькі порядки давати?
Чи не лучче нам із ляхами,
Мостивими панами,
З упокоєм хліб-сіль повік-вічний уживати?

- а. "Дума про Самійла Кішку"
- б. "Хмельницький та Барабаш"
- в. "Про Хмельницького"
- г. "Маруся Богуславка"

737. Визначте жанр цитованого фрагменту:

Спечить мені коровай красний,
Як на небі місяць ясний.
Спечить мені шишочки красні,
Як на небі зірочки ясні.

- а. веснянка
- б. щедрівка
- в. весільна пісня
- г. обжинкова пісня

738. Визначте правильну послідовність етапів весілля:

- а. сватання, випікання короваю, розплітання коси нареченої, почепини, пропій
- б. понеділкування, випікання короваю, розплітання коси нареченої, почепини
- в. "викуп" нареченої, заручини, пропій, посад
- г. гостина в домі молодого, сватання, завивання весільного деревця, випікання короваю

739. Визначте, які ритуали здійснювала перед пологами "баба-повитуха" над породіллю:

- а. обливання рук породіллі (зливки) біля річки чи криниці з відповідними замовляннями до води;
- б. обкурювання її димом магічних трав, щоб "відлякати злих духів", та розв'язування всіх вузлів на одязі породіллі (що мало зв'язок із магією вузлів);
- в. відкривання всіх дверей, вікон, скринь тощо (за законами гомеопатичної магії це мало полегшити пологи)
- г. усі перелічені

740. З чого розпочинався поховальний архаїчний обряд?

- а. "оживлення" мерця
- б. тризни – язичницького жертвовного обіду
- в. поминальної відправи
- г. з ритуалу прощання покійника з хатою

741. До культово-анімістичних (міфологічних) казок відносять:

- а. про небесні світила
- б. про тварин, птахів, плазунів, комах
- в. про рослини, природні явища
- г. усі перелічені

742. Центральним святом зимового циклу календарної обрядовості у дохристиянські часи було:

- а. народження Молодика
- б. народження Всесвіту
- в. народження Зодіаку
- г. народження Зорі

743. У давні часи колядників вважали:

- а. добрими сусідами
- б. гостями з потойбіччя
- в. священними жерцями
- г. усіма переліченими

744. Які з вказаних колядок є найархаїчнішими:

- а. історичні
- б. міфологічно-культові
- в. родинно-господарські
- г. біблійно-апокрифічні

745. Весняний Великдень у язичників був початком святкувань та вшанувань:

- а. божеств Купала та Перуна
- б. Лади та Дани, Ярила
- в. Рода, Коляди та Сварога
- г. усіх перелічених

746. У яких гаївках є відлуння прадавніх поглядів та уявлень про тварин та духів, їх вплив на життя людей, систему культів?

- а. міфологічних
- б. лицарсько-княжих
- в. тотемічно-культових
- г. господарсько-вегетаційних

747. У якому художньому творі описано поховальний обряд, опертий на давню язичницьку традицію?

- а. "Мертвецький Великдень" Григорія Квітки-Основ'яненка
- б. "Вій" М.Гоголя
- в. "Тіні забутих предків" М.Коцюбинського
- г. в усіх перелічених

748. Засновниками антропологічної (етнографічної) школи у фольклористиці вважають:

- а. Г. Крайцера і Я.Грімма
- б. Я.Грімма і Т.Бенфея
- в. Е.Тайлора і А.Ланга
- г. усі перелічені

749. Першим етапом становлення в Україні історичної школи у фольклористиці вважається збирацькодослідницька діяльність:

- а. М.Максимовича, Й.Бодянського, П.Куліша, М.Костомарова
- б. М.Драгоманова, М.Грушевського, С.Єфремова
- в. О.Потебні, Д.Чижевського, Ф.Колесси, І.Франка
- г. усіх перелічених

750. Вкажіть автора праць "Жіноча неволя в руських народних піснях", "Студії над українськими народними піснями".

- а. І.Франко
- б. О.Потебня
- в. М.Драгоманов
- г. М.Костомаров

751. За допомогою якого із факторів, що впливають на розвиток фольклору, твориться і функціонує усна народна творчість?

- а. географічне розміщення
- б. мова
- в. клімат
- г. історичний розвиток

752. Хто із названих українських дослідників підтримував ідеї історичної школи фольклористики?

- а. М. Максимович
- б. М. Костомаров
- в. П. Куліш
- г. О. Потебня

753. Яка із вказаних структурних частин не властива колядці?

- а. заспів
- б. поколядь
- в. заспів-рефрен
- г. приспів

754. Хто з названих українських композиторів працював над обробкою мелодії "Щедрика"?

- а. М. Лисенко
- б. К. Стеценко
- в. М. Леонтович
- г. К. Данькевич

755. Вольга є центральний персонаж билинного епосу

- а. міфологічного, або дохристиянського циклу
- б. Волинсько-Галицького циклу
- в. Київського циклу
- г. казково-новелістичного циклу

756. Фольклорний вертеп – це

- а. лялькова вистава
- б. вертепна лялькова драма
- в. народна жива різдвяна драма на релігійні і побутові теми
- г. лялькова різдвяна драма

757. Яка з названих дум починається такими рядками:

"Що на Чорному морі, На камені біленькому,
Там стояла темниця кам'яная"

- а. "Дума про Самійла Кішку"
- б. "Маруся Богуславка"
- в. "Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі"
- г. "Хмельницький і Барабаш"

758. Яка назва не властива гаївкам

- а. гагілки
- б. волочібні пісні
- в. ягівки
- г. магілки

759. Риндзівками називають

- а. колядки
- б. календарно-обрядові пісні весняного циклу, що мали своєрідний рефрен, що пов'язував їх з Великодніми святами
- в. волочібні пісні
- г. веснянки

760. У яких з названих міфів герой постає божеством, або наділений божественною природою

- а. героїчних
- б. тотемічних
- в. есхатологічних
- г. календарних

761. В основі сюжету якої з названих історичних пісень є розповідь про трагічну загибель народного улюбленця, патріота рідної землі

- а. "Засвистали козаченьки
- б. "Вилітали орли "
- в. "Пісня про Байду"
- г. "Чи не то той хміль "

762. В яких названих драматизованих дійствах основним учасником є хор?

- а. "Мак"
- б. "Просо"
- в. "Дід"
- г. "Подольночка"

763. До ритуально-обрядової творчості належать

- а. обряди, пов'язані з народженням дитини
- б. весільні обряди
- в. ритуальні дії, пов'язані із будівництвом житла і новосіллям
- г. усі перелічені

764. Обряд ініціації складався з таких фаз

- а. передлімінальна і лімінальна
- б. лімінальна і постлімінальна
- в. передлімінальна і постлімінальна
- г. передлімінальна, лімінальна і постлімінальна

765. Дума складалася із

- а. розгорнутої оповіді з ліричними відступами (жалощами) та кінцівки (славословія)
- б. заспіву, розгорнутої оповіді з ліричними відступами (жалощами) та кінцівки (славословія)
- в. заспіву та кінцівки (славословія)
- г. розгорнутої оповіді з ліричними відступами (жалощами)

766. Вечорниці – це не

- а. традиційна форма молодіжного спілкування
- б. народна драма
- в. один з етапів весілля
- г. підготовка до подружнього життя

767. Найдавнішою формою доплемінного життя та суспільного укладу є:

- а. час гетеризму
- б. період переходу чоловічих громад у військові організації
- в. час, коли існувала "альтернативна форма шлюбу"
- г. час, коли існував "пробний шлюб"

768. Презва – це

- а. весільна сосна
- б. ритуал жертвоприношення
- в. придане
- г. традиційне післявесільне гостювання родичів нареченого

769. До другорядних ритуальних церемоній належали такі обрядові дії, як

- а. завивання гільця
- б. сватання
- в. заручини
- г. саме весілля

770. Яка пісня, на думку М.Костомарова, очевидно, є "початком старослов'янського язичницько-релігійного гімну"

- а. "Ой що ж то за шум учинився..."
- б. "Горіла сосна, палала "
- в. "Ой на горі два дубки "
- г. "Ой, Марічко, чичері, чичері, чичері "

771. Найпочесніше місце для молодих називалося

- а. комора
- б. посад
- в. шишка
- г. презва

772. Символом дівочої честі і чистоти є

- а. перепійці
- б. коровай
- в. гільце
- г. шишка

773. Коровайниця – це жінка

- а. вдова;
- б. розлучена
- в. неплідна
- г. щаслива в подружньому житті

774. Тризна - це

- а. язичницький жертвний обід
- б. коливо
- в. символ переходу з одного світу в інший
- г. каста плакальниць

775. З яким із названих культів пов'язаний ритуал "прощання" покійника з хатою

- а. культом рослин
- б. культом води
- в. культом померлих предків
- г. культом вогню

776. Голосіння – це

- а. імпровізаційні поетичні твори, пов'язані тільки з похоронним обрядом
- б. імпровізаційні поетичні твори, пов'язані тільки з провадами в рекрути
- в. імпровізаційні поетичні твори, пов'язані з похоронним обрядом або з провадами в рекрути
- г. твори, пов'язані з народженням дитини

777. Жалощі. – це

- а. одна із частин билини
- б. одна із частин міфу
- в. одна із частин казки
- г. одна із частин думи

778. Які із названих завдань зорієнтовані на вивчення проблем фольклористики?:

- а. ознайомити студентів з найвідомішими фольклористичними працями про усну народну творчість
- б. ознайомити з методикою збирання фольклорних творів
- в. сформулювати уявлення про жанрову систему українського фольклору
- г. виробити навички філологічного аналізу фольклорного твору

779. Кому з сучасних українських дослідників належить таке визначення фольклору: Фольклор – це художнє відображення дійсності у словесно-музично-хореографічних і драматичних формах колективної народної творчості, нерозривно пов'язаної з життям і побутом. У ній відбито світоглядні, етичні й естетичні погляди народу?:

- а. І. Руснак
- б. О. Киченку
- в. М. Лановик, З. Лановик
- г. С. Мишаничу

780. Яка з галузей фольклористики досліджує специфіку фольклорних текстів?
- а. теорія фольклору
 - б. історія фольклору
 - в. текстологія фольклору
 - г. класифікація та систематизація фольклору
781. Поколядь є частиною
- а. веснянки
 - б. обжинкових пісень
 - в. колядки
 - г. щедрівки
782. До причин виникнення календарно-обрядової поезії не належить:
- а. бажання прославити хліборобську працю
 - б. намагання наших пращурів умилювати природу
 - в. бажання прославитися
 - г. зв'язок з народним обрядовим календарем
783. У класифікації якого дослідника виокремлено автентичний фольклор та вторинний фольклор?
- а. П. Куліша
 - б. І. Руснак
 - в. К. Квітки
 - г. П. Куліша
784. Хто із названих представників міфологічного напрямку в Україні здійснив перше видання українських народних пісень (1827)?
- а. І.Срезневський
 - б. М. Костомаров
 - в. М. Максимович
 - г. О. Потебня
785. Яка з названих ознак об'єднує усну народну творчість та художню літературу?
- а. зображально-виражальні функції художніх засобів
 - б. характер творення та побутування текстів
 - в. мова
 - г. відсутність чи наявність авторства
786. Анімізм – це:
- а. сукупність уявлень та вірувань у надприродній зв'язок між людьми та окремими видами рослин, птахів і звірів
 - б. віра у наявність душі чи духу в явищах природи, речах та предметах навколишнього світу
 - в. система уявлень про надприродні властивості предметів і речей та поклоніння їм
 - г. інститут поклоніння речам, явищам, істотам, божествам
787. Хто із названих богів уявлявся божеством сонця та земного достатку
- а. Дажбог
 - б. Сварог
 - в. Велес
 - г. Стрибог

788. До якого з етнографічних регіонів входить прикарпатська природно-географічна зона?

- а. Західного
- б. Центрально-Східного
- в. Українського Полісся
- г. інший варіант

789. Як називається етнічний регіон, назва якого зустрічається в працях Геродота, а також у Галицько-Волинському літописі:

- а. Поділля
- б. Покуття
- в. Опілля;
- г. Полісся

790. Ініціації-це:

- а. виконання людьми символічно-умовних дій, якими супроводжувалися певні події родинного життя, календарні свята, а також окремі трудові процеси
- б. обряд, який знаменував перехід на певний ступінь розвитку в межах певної соціальної групи суспільства
- в. обряд жертвоприношення
- г. обряд ворожіння

791. До словесно-поетичних магічних формул не належить

- а. спіритуалізм
- б. замовляння
- в. прокляття
- г. клятва

792. У яких з названих міфів йдеться про кінець світу та потойбіччя:

- а. космогонічних
- б. тотемічних
- в. есхатологічних
- г. календарних

793. Що не є особливістю поезики магічних жанрів:

- а. наявність причинно-наслідкових зв'язків
- б. відсутність причинно-наслідкових зв'язків
- в. кумулятивна побудова
- г. відсутність сюжетності

794. У яких з названих міфів йдеться про тотемних предків-покровителів (тварин або рослин), як вони стали тотемами і впливають на життя людей:

- а. космогонічних
- б. тотемічних
- в. есхатологічних
- г. антропогонічних

795. Твори, якими супроводжувався нічний обряд палення купальського вогнища, називаються:

- а. петрівчані пісні
- б. маївки
- в. купальські пісні
- г. собіткові пісні

796. З яким із названих культів пов'язаний ритуал ставити горнятко води на підвіконні, коли в хаті перебуває покійник:

- а. культом рослин
- б. культом води
- в. культом померлих предків
- г. культом вогню

797. Паремії - це:

- а. малі фольклорні твори, які є словесними мініатюрами і характеризуються клішованістю
- б. народні епіко-ліричні пісенні твори героїчного, рідше соціально-побутового змісту
- в. ліро-епічні твори про конкретні чи типові історичні події та процеси, відомих історичних осіб та безіменних героїв
- г. героїчний епос Київської Русі, який виник в княжу добу

798. Яка з названих історичних пісень належить до найдавніших історичних пісень:

- а. "Засвистали козаченьки
- б. "Вилітали орли "
- в. "Пісня про Байду"
- г. "Чи не то той хміль "

799. У яких з названих міфів йдеться про створення світу, елементів всесвіту та виникнення життя:

- а. космогонічних
- б. тотемічних
- в. есхатологічних
- г. календарних

800. Який з весільних звичаїв був важливим заходом для підтримки в молоді високої моральності і цнотливості:

- а. оглядини
- б. сватання
- в. комора
- г. перезва

801. Добриня Никитич був героєм билин:

- а. міфологічного, або дохристиянського циклу
- б. Волинсько-Галицького циклу
- в. Київського циклу
- г. казково-новелістичного циклу

802. Яку з названих дум вважають за походженням найдавнішою:

- а. "Думу про Самійла Кішку"
- б. "Марусю Богуславку"
- в. "Втеча трьох братів з города Азова, з турецької неволі"
- г. "Хмельницький і Барабаш"

803. Хто з українських казкових персонажів знищив змія одним ударом чарівної булав:

- а. Котигорошко
- б. Ох

- в. Пан Коцький
- г. Івасик-Телесик

804. До якого з весільних етапів належить посад:

- а. передвесільний
- б. приготування до весілля
- в. весілля
- г. післявесільний

805. Зооморфічні легенди - це:

- а. твори про однооких (подібних до Циклопа) чи чотириоких істот-тотемів – потвор із рисами різних тварин, птахів і людей
- б. легенди, в яких предмети чи явища дійсності набувають людських рис
- в. оповіді про перетворення людини у тварину, про тварин-тотемів та їх можливе перетворення в людину
- г. оповіді про походження всесвіту, землі, небесних тіл

806. Як називаються твори народної словесності, у яких витворений своєрідний незвичайний, абсурдний світ зі свідомо викривленою "перевернутою" реальністю?:

- а. анекдоти
- б. небилиці
- в. притчі
- г. казки

807. До історичного періоду українського фольклору не належить:

- а. княжа доба
- б. трипільська культура
- в. період козаччини
- г. час новітнього розвитку усної народної творчості

808. Кого в давнину вважали гостями з потойбіччя:

- а. виконавців риндзівок
- б. колядників
- в. виконавців обжинкових пісень
- г. виконавців собіткових пісень

809. Прозові твори церковно-релігійного змісту, створені на основі мотивів та образів біблійної та апокрифічної літератури з домішками мотивів мандрівних сюжетів, народних вірувань та уявлень, називаються:

- а. космогонічними легендами
- б. апокрифічними легендами
- в. міфологічними легендами
- г. ономотологічними легендами

810. Жалощі. – це:

- а. одна із частин билини
- б. одна із частин міфу
- в. одна із частин казки
- г. одна із частин думи

811. Як називається перша віршована байка Г.Сковороди:

- а. “Байка Езопова”
- б. “Гора-породілля”
- в. “Байка про сільську та міську мишу”
- г. “Лев і мавпи”

812. Які слова написані на могилі Сковороди?

- а. “Там де молодь, там моя душа”
- б. “ Світ ловив мене, та не спіймав”
- в. “Тоді лише пізнається цінність часу, коли він втрачений”
- г. “Не за обличчя судить, а за серце”

813. У чому полягає різниця між поняттями „список” і „редакція” ?

- а. у рукописній чи друкованій формі твору
- б. у часі написання твору
- в. у кількості й характерові змін, правок, доповнень, внесених у твір
- г. у авторській світоглядній стратегії

814. Назвіть найдавнішу відому вам пам’ятку паломницької літератури:

- а. „Житіє і ходіння Даниїла, Руської землі ігумена”
- б. „Ходіння за три моря” Афанасія Нікітіна
- в. „Апологія peregrinacii до країн східних” Мелетія Смотрицького
- г. „Странствованія” Василя Григоровича-Барського

815. У якому жанровому різновиді української поезії XVII-XVIII ст. в одне естетичне ціле поєднуються текст і зовнішня зорова форма?

- а. сатирична поезія
- б. курйозна поезія
- в. панегірична поезія
- г. любовна поезія

816. Яка тематична група житій постала в XI ст. і була властива лише українській агіографії?

- а. житія юродивих
- б. житія стовпників
- в. житія преподобних отців
- г. княжі житія

817. Що таке апокрифи?

- а. релігійні твори, які в своєму трактуванні біблійних сюжетів відрізняються від канонічної літератури
- б. „святе письмо”, що прославляло життя мучеників
- в. збірники проповідей християнства, що використовувалися для боротьби з язичництвом
- г. збірник афоризмів

818. Твори якого жанру поділяються на такі тематичні групи: „старозавітні”, „новозавітні”, „есхатологічні” ?

- а. паломницькі
- б. агіографічні
- в. ораторські
- г. апокрифічні

819. „Шкільною драмою” називали твори, які:

- а. належали до драматичного жанру
- б. п'єси, написані в навчальних закладах з метою навчання і виховання
- в. п'єси, в яких порушувались проблеми тогочасної освіти
- г. драматичні твори, інсценізовані учнями шкіл

820. Гостра суперечка з приводу протилежних думок з якогось питання, яка точилась напр. XVI – поч. XVIIст. між уніатськими і православними письменниками, має назву:

- а. полеміка
- б. полонізація
- в. дискусія
- г. памфлет

821. Як називався збірник афоризмів, укладений у Візантії в XI столітті і перекладений в Київській Русі в XII-XIII століттях?

- а. „Шестоднев”
- б. „Фізіолог”
- в. „Бджола”
- г. „Християнська топографія”

822. Побутові гумористичні сценки, які йшли як окремі вистави в антрактах між діями драми чи трагедії, мали назву:

- а. шкільні драми
- б. інтермедії
- в. комедії
- г. трагікомедії

823. „Велесова книга” була створена:

- а. у XII столітті до Р.Х. на території сучасного Криму
- б. у IX столітті після Р.Х. на Поліссі
- в. у XVI столітті після Р.Х. на Харківщині
- г. у XXII столітті в Києві

824. Яке суспільне явище чи історична подія стали приводом для написання Іларіоном "Слова про Закон і Благодать"?

- а. хрещення Русі Володимиром Великим
- б. призначення Іларіона Руським митрополитом
- в. спроба поширення на Русі іудаїзму
- г. напад на Київ кочівників

825. Назвати причини постання латиномовної української віршової традиції:

- а. відсутність національної книжної віршової традиції
- б. боротьба окремих народів проти денаціоналізації та асиміляції
- в. відповідна система освіти, ренесансні ідеї космополітизму
- г. боротьба окремих народів проти денаціоналізації та асиміляції

826. Історичною основою “Слово о полку Ігоревім” стали події:

- а. 1648 року
- б. 1569 року
- в. 1240 року
- г. 1185 року

827. Назвати першу в історії давньої української літератури історичну драму:

- а. анонімна "Милость Божа"
- б. анонімне "Слово о збуренню пекла"
- в. "Розмова Великої Росії з Малоросією" Семена Дідовича
- г. "Володимир" Феофана Прокоповича

828. Як називається найвизначніша пам'ятка української політичної думки к. XVIII ст., авторство якої приписувалося Георгію Кониському, Олександру Безбородьку, Григорію Полетиці та ін.?

- а. „Хронологія”
- б. „Хроніка”
- в. „Синопис”
- г. „Історія русів”

829. Яке братство вважається найстарішим ?

- а. Брестське
- б. Віленське
- в. Київське Богоявленське
- г. Львівське Успенське

830. Коли і хто здійснив перший повний переклад Біблії українською мовою?

- а. у 1581 році Герасим Смотрицький, т. зв. Острозька Біблія
- б. у 1758 році монахи Києво-Печерської лаври
- в. у 1860 році Пилип Морачевський
- г. у 1903 році Пантелеймон Куліш, Іван Пулюй, Іван Нечуй-Левицький

831. Який жанр шкільної драми за змістом був найближчим до агіографічних творів?

- а. мораліте
- б. міраклі
- в. містерії
- г. трагедії

832. Яким засобом скористався у "Треносі" Мелетій Смотрицький для зображення образу Матері-церкви?

- а. символ
- б. оксюморон
- в. метонімія
- г. персоніфікація

833. Як називався культурний осередок другої половини XVII - середини XVIII століття, оснований архієпископом та поетом, представником літературного бароко Лазарем Барановичем?

- а. Київські Атени
- б. Львівські Атени
- в. Чернігівські Атени
- г. Львівський Парнас

834. Вкажіть подію, яка відбулася у 988 році

- а. затемнення сонця
- б. запровадження християнства
- в. похід Олега на Візантію
- г. підписання угоди з Візантією

835. Причина появи перекладної літератури у Київській Русі:

- а. занепад язичництва
- б. походи князів проти половців
- в. діяльність Ярослава Мудрого
- г. запровадження християнства

836. Хто з учасників "Руської трійці" написав працю "Замітки про руську літературу"?

- а. М. Шашкевич
- б. І. Вагилевич
- в. Я. Головацький
- г. всі учасники

837. Який із перелічених жанрів не був притаманний давньоруському письму?

- а. новела
- б. ходіння
- в. повчання
- г. притча

838. В якому столітті розпочалося активне формування книгозбірень у Київській Русі?

- а. X
- б. XI
- в. XII
- г. XIII

839. Епічний повчальний твір з розвинутим сюжетом, побудований на матеріалі про життя святих – це:

- а. апокриф
- б. житіє
- в. патерик
- г. псалом

840. Скільки існує редакцій "Повісті минулих літ"?

- а. 2
- б. 3
- в. 4
- г. 5

841. Автором якого твору є Іларіон?

- а. "Повісті минулих літ"
- б. "Слова про Закон і Благодать"
- в. Київського літопису
- г. "Повчання"

842. "Житіє і хоженіє" Даниїла – це зразок прози:

- а. літописної
- б. патерикової
- в. апокрифічної
- г. паломницької

843. Хронологічно Київський літопис охоплює:

- а. 1119 – 1199 роки
- б. 988 – 1054 роки
- в. 1100 – 1185 роки
- г. 1200 – 1299 роки

844. Літописне оповідання про невдалий похід Ігоря Святославича на половців міститься в

- а. "Повісті минулих літ"
- б. Київському літописі
- в. Галицько-Волинському літописі
- г. Густинському літописі

845. Галицько-Волинський літопис розпочинається згадкою про смерть

- а. Данила Галицького
- б. Володимира Мономаха
- в. Аскольда і Діра
- г. Романа Мстиславича

846. Урочиста проповідь "Слово в неділю по Великодні" належить

- а. Климуса Смолятичу
- б. Якову Мниху
- в. Іларіону
- г. Кирилові Туровському

847. "Повчання" Володимира Мономаха збережене в складі списку

- а. Іпатіївського
- б. Лаврентіївського
- в. Хлебниківського
- г. Радзивілівського

848. Хто із державних діячів Київської Русі, "сидячи на санях", написав повчальний твір для своїх нащадків?

- а. Володимир Великий
- б. Ярослав Мудрий
- в. Володимир Мономах
- г. Ольга

849. Хто із зазначених авторів є автором повчальної прози?

- а. Іларіон
- б. Мойсей Новгородський
- в. Ярослав Мудрий
- г. Володимир Великий

850. Які з названих творів належать до перекладної літератури?

- а. "Слово про Закон і Благодать"
- б. Велесова книга
- в. Біблія
- г. "Повчання" Володимира Мономаха

851. Яке плем'я жорстоко покарало князя Ігоря (за "Повістю минулих літ"?)

- а. поляни
- б. древляни

- в. хозари
- г. сіверяни

852. Центральним епізодом "Слова про Ігорів похід" в ідейно-смысловому та композиційному плані є:

- а. затемнення сонця
- б. "золоте слово" Святослава
- в. плач Ярославни
- г. втеча Ігоря з полону

853. Текст "Слова про Ігорів похід" був вперше виявлений наприкінці XVIII століття:

- а. Миколою Бантиш-Каменським
- б. Олексієм Малиновським
- в. Іваном Франком
- г. Олексієм Мусінім-Пушкіним

854. Хто ніколи не вважався автором "Слова про Ігорів похід"?

- а. Володимир Перетц
- б. князь Володимир Ярославович
- в. княгиня Ярославна
- г. Петро Бориславич

855. Який роман Володимира Малика дає художню інтерпретацію поеми "Слово про Ігорів похід"?

- а. "Горить свіча"
- б. "Черлені щити"
- в. "Таємний посол"
- г. "Князь Кий"

856. "Слово про Ігорів похід" – твір:

- а. художній
- б. публіцистичний
- в. епістолярний
- г. науково-історичний

857. Зав'язкою "Слова про Ігорів похід" є:

- а. характеристика Ігоря
- б. початок походу, сонячне затемнення
- в. перше зіткнення з половцями – перемога
- г. спроба Ігоря утримати військо від втечі

858. Фрази із "Слова про Ігорів похід" такі, як "щебіт солов'їв заснув", "говір галок пробудивсь", "сипнули стрілами по полю", - це:

- а. синекдоха
- б. метонімія
- в. метафора
- г. порівняння

859. На якій ріці відбулася битва Ігоря з половцями?

- а. Дніпрі
- б. Каялі

- в. Дунаї
- г. Десні

860. Вкажіть, ким був Кирило Туровський:

- а. літописцем
- б. єпископом
- в. князем
- г. дружинником

861. Яке значення образу "чотири сонця" у "Слові про Ігорів похід"?

- а. чотири слова
- б. чотири сторони світу
- в. чотири князі
- г. чотири перемоги

862. Укажіть, ким був Юрій Дрогобич:

- а. монахом
- б. вченим
- в. паломником
- г. літописцем

863. У якому столітті жив Юрій Дрогобич?

- а. XIII
- б. XIV
- в. XV
- г. XVI

864. Вступ до "Прогностичної оцінки 1483 року" звернений до папи:

- а. Юліана VI
- б. Сикста IV
- в. Григорія II
- г. Сикста VI

865. Чим виступає поезія у вірші Павла Русина "Похвала поезії"?

- а. покарою злих духів
- б. світлим даром богів
- в. рутинним заняттям
- г. обов'язком кожної людини

866. Вірш "До книжечки" належить:

- а. Юрію Дрогобичу
- б. Севастьяну Кленовичу
- в. Станіславу Оріховському
- г. Павлу Русину

867. Якою мовою писав вірші Павло Русин?

- а. польською
- б. книжною українською
- в. латинською
- г. старослов'янською

868. У якому столітті жив і творив Станіслав Оріховський Роксолан?

- а. XIV
- б. XV
- в. XVI
- г. XVII

869. Авторство "Триптиху з шести розділів про затемнення" (1490) належить:

- а. Севастьяну Кленовичу
- б. Павлу Русину
- в. Станіславу Оріховському
- г. Юрію Дрогобичу

870. Київська братська школа розпочала свою діяльність:

- а. 1615 року
- б. 1620 року
- в. 1630 року
- г. 1632 року

871. Панегірик "Євхаристіон, або Вдячність" створений на честь:

- а. Івана Вишенського
- б. Петра Могили
- в. Василя-Костянтина Острозького
- г. Єлисея Плетенецького

872. Хто не належав до "київського гуртка друкарів"?

- а. Сильвестр Косів
- б. Іов Борецький
- в. Герасим Смотрицький
- г. Лаврентій Зизаній (Тустановський)

873. Острозька Біблія була надрукована

- а. 1581 року
- б. 1596 року
- в. 1599 року
- г. 1600 року

874. Українську друковану геральдичну поезію започаткував:

- а. Герасим Смотрицький
- б. Мелетій Смотрицький
- в. Іван Вишенський
- г. Іван Величковський

875. Трактат "Про єдність церкви Божої" належить:

- а. Бенедикту Герб есту
- б. Мелетію Смотрицькому
- в. Петру Скарзі
- г. Івану Вишенському

876. Хто написав полемічний твір "Пересторога"?

- а. Герасим Смотрицький
- б. Мелетій Смотрицький

- в. Петро Скарга
- г. невідомий автор

877. Хто з українських дослідників у XIX столітті першим здійснив ґрунтовні спроби осмислити постать і твори Івана Вишенського?

- а. Пантелеймон Куліш
- б. Іван Франко
- в. Микола Костомаров
- г. Сергій Єфремов

878. Поетика в добу бароко – це:

- а. літопис
- б. навчальна дисципліна
- в. переклад книги
- г. полемічний твір

879. Найдавнішим із відомих на сьогодні українських підручників з поезики вважають:

- а. Апостол
- б. "Поетичне мистецтво"
- в. Буквар
- г. Псалтир

880. Геральдичні вірші – це вірші на честь:

- а. герба знатного роду
- б. історичної події
- в. видатної громадсько-культурної постаті
- г. перемоги у битві

881. Польськомовна збірка "Лютня Аполлона" належить:

- а. Івану Величковському
- б. Петру Могилі
- в. Климентію Зіновіїву
- г. Лазарю Барановичу

882. Поет Климентій Зіновійв водночас був:

- а. викладачем колегії
- б. єпископом
- в. мандрівним монахом
- г. друкарем

883. Який бароковий поет збирав прислів'я і приказки?

- а. Касіян Сакович
- б. Климентій Зіновійв
- в. Іван Величковський
- г. Лазар Баранович

884. Вкажіть жанр "Слова про збурення пекла":

- а. великодня драма
- б. інтермедія
- в. вертепна драма
- г. поема

885. Дернівський рукопис містить твори за жанром:

- а. вертепні драми
- б. інтермедії
- в. великодні драми
- г. епіграми

886. Автором першої друкованої книги, написаної українцем був:

- а. Себастьян Кленович
- б. Станіслав Оріховський
- в. Юрій Дрогобич
- г. Герасим Смотрицький

887. Акрівірш — це:

- а. віртуозна віршова форма, в якій певне слово або віршований рядок можна читати зліва направо і навпаки при збереженні змісту
- б. поетичний жанр, найхарактерніша ознака якого — вихваляння та уславлення визначної події чи подвигів видатної людини
- в. поетичний твір, у якому початкові літери кожного рядка утворюють слово або фразу
- г. вірш — у якому серединні літери приховують певне ім'я або втаємничують певне значення

888. Найяскравішими культурними центрами давньої української літератури були:

- а. Київ, Переяслав, Черкаси, Почаїв
- б. Львів, Київ, Чернігів, Острог
- в. Київ, Кам'янець–Подільський, Галич, Тереховля
- г. Туров, Смоленськ, Полоцьк, Москва

889. Панегірики “Євхаристиріон, або Вдячність” та “Евфонія веселобрмчаа” присвячені:

- а. Петру Конашевичу–Сагайдачному
- б. Йову Борецькому
- в. Петру Могилі
- г. Сильвестру Косову

890. “Вірші на жалісний погреб шляхетного лицаря Петра Конашевича –Сагайдачного” написав:

- а. Кирило Транквіліон–Ставровецький
- б. Касіян Сакович
- в. Софроній Почаський
- г. Климентій Зиновійв

891. Першодрукарем слов'янських книг кирилицею був:

- а. Франциск Скорина
- б. Швайпольт Фіоль
- в. Іван Федоров
- г. Михайло Сльозка

892. Повний текст Біблії в перекладі церковнослов'янською мовою вперше було надруковано в:

- а. Почаєві
- б. Пересопниці
- в. Острозі
- г. Львові

893. Авторами стародавньої і давньої героїчної поезії були:

- а. гурт анонімів
- б. Павло Русин з Кросна, Микола Гусовський, Матвій Стрийковський, Андрій Римша, Симон Пекалід
- в. Дем'ян Наливайко, Мелетій Смотрицький, Касіян Сакович, Тарас Земка, Мартин Пешковський, Кирило Транквіліон–Ставровецький
- г. всі названі

894. Які твори ми зараховуємо до жанру давньої поетичної героїки?

- а. панегірики
- б. оди
- в. поеми
- г. всі названі

895. Центральною темою козацьких літописів є:

- а. боротьба українського народу з турецько–татарськими поневолювачами
- б. народно–визвольна боротьба українського народу під проводом Богдана Хмельницького проти польської шляхти
- в. розповіді про заснування і розвиток козацького руху в Україні
- г. релігійні конфлікти в Україні

896. Центральним героєм козацьких літописів є:

- а. Петро Конашевич–Сагайдачний
- б. Богдан Хмельницький
- в. Іван Мазепа
- г. Іван Виговський

897. Перші зразки українського драматичного мистецтва зафіксовані в:

- а. Львівській братській школі наприкінці XVI ст.
- б. Києво–Могилянській колегії на початку XVII ст.
- в. Переяславському колегіумі в другій половині XVII ст.
- г. Києво–Могилянській академії в 1728 році

898. Вертеп — це:

- а. умовна назва прадавніх обрядових пісень весняного та частково зимового циклів, що з прийняття християнства стали виконуватися під час найбільшого християнського свята — Воскресіння Хрестового
- б. західноєвропейська середньовічна релігійна драма, що виникла на основі літургійного дійства
- в. народний театр маріонеток, поширений в Україні в барокову добу (XVII–XVIII ст.)
- г. один із жанрів середньовічної релігійної драми, за основу якої бралися розповіді про “чуда”, здійснені Богородицею

899. Григорій Сковорода народився в:

- а. селі Суха Балка на Полтавщині
- б. селі Чорнухи
- в. хутір Харсіки під Чорнухами
- г. Миргороді

900. Український фольклористичний преромантизм — це

- а. Харківська школа романтиків
- б. "Руська трійця"
- в. Кирило-Мефодіївське братство
- г. перший друкований збірник народних пісень

901. Першим біографом Івана Котляревського вважають:

- а. Степана Стеблін-Камінського
- б. Сергія Єфремова
- в. Євгена Сверстюка
- г. Петра Хропка

902. Наприкінці літа 1903 року в Полтаві урочисто відкрили пам'ятник Івану Котляревському, створений скульптором:

- а. Леонідом Позеном
- б. Лео Моложанином
- в. Іваном Кавалерідзе
- г. Матвієм Манізером

903. Вкажіть ілюстраторів "Енеїди" Івана Котляревського:

- а. Георгій Нарбут, Анатолій Базилевич, Альберт Штірен
- б. Оксана Тарнавська, Адальберт Штірен, Антон Монастирський
- в. Михайло Микешин, Ілля Рєпін, Анатолій Базилевич
- г. Григорій Михайлов, Михайло Микешин, Ілля Рєпін

904. Кому з літературознавців належать слова про те, що Іван Котляревський сміявся не з народу, а з народом?

- а. Пантелеймонові Кулішу
- б. Євгенові Сверстюку
- в. Вікторові Небораку
- г. Євгенові Нахліку

905. Творцем людової повісті Іван Франко назвав:

- а. Пантелеймона Куліша
- б. Григорія Квітку-Основ'яненка
- в. Марка Вовчка
- г. Тараса Шевченка

906. Про який твір Григорія Квітки-Основ'яненка Пантелеймон Куліш написав такі рядки: "... одкриває перед нашими очима якийсь гидкий мир язичества"?

- а. "Конотопська відьма"
- б. "Пан Халявський"
- в. "Салдацький патрет"
- г. "Сватання на Гончарівці"

907. Перу Петра Гулака-Артемовського належать такі твори:

- а. "Рибалка", "Пан Твардовський", "Дві пташки в клітці"
- б. "Рибалка", "Пан Твардовський", "Акерманські степи"
- в. "Рибалка", "Пан Твардовський", "Брат з сестрою"
- г. "Рибалка", "Пан Твардовський", "Смерть бандуриста"

908. Образ легендарного Митуси з Іпатіївського літопису оживає в поезії "Митець Митуса", яка належить перу:

- а. Миколи Костомарова
- б. Левка Боровиковського
- в. Петра Гулака-Артемовського
- г. Віктора Забіли

909. Розвиток особистісно-психологічної лірики в поезії українського романтизму пов'язують з творчістю:

- а. Петра Гулака-Артемовського, Левка Боровиковського, Миколи Костомарова
- б. Євгена Гребінки, Михайла Петренка, Віктора Забіли
- в. Якова Головацького, Петра Гулака-Артемовського, Івана Вагилевича
- г. Олександра Афанасьєва-Чужбинського, Петра Гулака-Артемовського, Миколи Костомарова

910. Темі національної боротьби з поневолювачами присвячені поезії:

- а. Маркіяна Шашкевича "Хмельницького обступленіє Львова", "О Наливайку", "Болеслав Кривоусий під Галичем"
- б. Миколи Костомарова "Співець Митуса", "Зорі", "Дід-пасічник"
- в. Левка Боровиковського "Маруся", "Молодиця", "Вивідка"
- г. Амвросія Могилу "Смерть бандуриста", "Рідна мова"

911. Про який твір Григорія Квітки-Основ'яненка Пантелеймон Куліш написав: "Возмутившись душою, намалював він отару несмисленну, а не громаду. І самі ті, що правлять сими громадами, і самі вони не тямлять, що нащо і для чого вони з ними діють"?

- а. про "Конотопську відьму"
- б. про "Сердешну Оксану"
- в. про "Мертвецький великдень"
- г. про "Салдацький патрет"

912. Який університет став осередком формування суспільної та художньої думки на початку XIX століття?

- а. Харківський університет
- б. Київський університет
- в. Ніжинський університет
- г. Сумський університет

913. Найкращим українським байкарем назвав Євгена Гребінку:

- а. Іван Франко
- б. Пантелеймон Куліш
- в. Микола Костомаров
- г. Тарас Шевченко

914. Просвітництво в українській літературі утверджувало ідеї:

- а. відгородженості від життя, побуту і мови народу
- б. прагнення до аристократизму
- в. невдоволеності реальною дійсністю, заглиблення у світ бажаного, витвореного власною уявою
- г. добра, справедливості, природної рівності людей незалежно від їхнього становища, духовної та фізичної гармонії

915. Бурлеск – це:

- а. система віршування
- б. вид комічної, пародійної поезії та драматургії, генетично пов'язаний із народною

сміховою культурою, акцентований на свідомій невідповідності між змістом і формою
в. дворядкова строфа у поезії східних народів
г. стиль у європейському мистецтві, що становив перехідний етап від мистецтва
Ренесансу до Класицизму

916. Травестія – це:

- а. система віршування
- б. драматичний твір, в основу якого покладено гострий конфлікт
- в. твір мистецтва, що складається з трьох самостійних, пов'язаних ідейно-тематичним змістом чи задумом творів
- г. прийом "переодягання", коли твір з серйозним чи героїчним змістом переробляється на твір з жартівливим характером розповіді

917. Яким віршовим розміром написано поему "Енеїда" Івана Котляревського?

- а. чотиристопним хоресом
- б. чотиристопним амфібрахієм
- в. чотиристопним ямбом
- г. п'ятистопним дактилем

918. У якому рядку поеми Івана Котляревського "Енеїда" подано алегоричне змалювання образу Катерини II?

- а. В тім городі жила Дідона, а город звався Карфаген, розумна пані і моторна, для неї трохи сих імен...
- б. Я кумська зовусь Сівілла, ясного Феба попада, при його храмі посідила, давно живу на світі я!
- в. Живе на острові цариця Цірцея, люта чарівниця і дуже злая до людей...
- г. Яга, під пелену підкравшись, гадюкою в серце поповзла, по всіх куточках позвивавшись, в Аматі рай собі знайшла.

919. За детально відображений світ духовної та матеріальної культури українського народу Максим Рильський назвав "Енеїду" Івана Котляревського:

- а. книгою буття українського народу
- б. настільною книгою кожного українця
- в. енциклопедією українського життя
- г. панорамою України

920. Хто автор збірки "Байки й прибаютки" (1852 р.):

- а. Петро Гулак-Артемівський
- б. Євген Гребінка
- в. Левко Боровиковський
- г. Віктор Забіла

921. Назвати автора українського переспіву давньогрецької пародійної поеми "Батрахоміомахія" – "Жабомишодраківки":

- а. Костянтин Думитрашко
- б. Іван Котляревський
- в. Павло Білецький-Носенко
- г. Сергій Александров

922. Хто з українських дослідників літератури вперше вжив термін "котляревщина":

- а. Пантелеймон Куліш
- б. Микола Зеров

- в. Іван Франко
- г. Дмитро Чижевський

923. У якому навчальному закладі отримали освіту Микола Гоголь, Євген Гребінка, Нестор Кукольник, Олександр Афанасьєв-Чужбинський:

- а. Харківський університет
- б. Ніжинська гімназія вищих наук князя Безбородька
- в. Київський університет
- г. Київська духовна академія

924. Хто з українських композиторів є автором музики до опери "Енеїда":

- а. Микола Леонтович
- б. Борис Лятошинський
- в. Кирило Стеценко
- г. Микола Лисенко

925. Іван Котляревський так визначив жанр своєї "Наталки Полтавки":

- а. опера малоросійська
- б. лірична драма
- в. комедія
- г. водевіль

926. Визначити жанр твору Івана Котляревського "Пісня на новий 1805 год пану нашому і батьку князю Олексію Борисовичу Куракіну":

- а. балада
- б. ода
- в. епітафія
- г. містерія

927. Хто з українських письменників першої половини XIX століття запроваджує у літературну практику принцип "списування з натури":

- а. Іван Котляревський
- б. Петро Гулак-Артемівський
- в. Григорій Квітка-Основ'яненко
- г. Євген Гребінка

928. Який із творів Григорія Квітки-Основ'яненка має романтичний характер?

- а. "Маруся"
- б. "Перекотиполе"
- в. "Божі діти"
- г. "Щира любов"

929. Назвати прізвище європейського письменника, роман якого "Сентиментальна подорож до Франції та Італії" дав назву літературному напрямку:

- а. Фрідріх Шіллер
- б. Дені Дідро
- в. Льюїс Стерн
- г. Жан-Жак Руссо

930. У кого з відомих байкарів-попередників Петро Гулак-Артемівський запозичив фабульну канву байок "Пан та Собака" і "Солопій та Хівря, або Горох при дорозі"?

- а. у Ігнація Красіцького
- б. у Івана Крилова
- в. у Григорія Сковороди
- г. у Жана де Лафонтена

931. Назвати справжнє прізвище письменника, який виступив у літературі під псевдонімом Ієремія Галка:

- а. Микола Костомаров
- б. Амвросій Метлинський
- в. Левко Боровиковський
- г. Віктор Забіла

932. У заснуванні якого театру брав участь Григорій Квітка-Основ'яненко?

- а. Київського театру
- б. Полтавського театру
- в. Харківського театру
- г. Чернігівського театру

933. Який навчальний заклад на Слобожанщині відкрив Григорій Квітка-Основ'яненко?

- а. чоловічу гімназію
- б. поетичну школу для дітей поміщиків
- в. початкову школу при монастирі
- г. Інститут шляхетних дівчат

934. У кого Іван Котляревський запозичив мотив сатиричної пісні про соціальну нерівність ("Всякому городу нрав і права"), яка звучить у п'єсі "Наталка Полтавка"?

- а. у Григорія Сковороди
- б. у Тараса Шевченка
- в. у Івана Вишенського
- г. у Григорія Квітки-Основ'яненка

935. Назвіть літературний напрям, елементами якого є домінування національної історичної тематики, тяжіння до фантастики та екзотики, захоплення фольклором, перевага суб'єктивного над об'єктивним:

- а. класицизм
- б. сентименталізм
- в. романтизм
- г. реалізм

936. Хто першим видав "Енеїду" Івана Котляревського?

- а. Іван Котляревський
- б. Євген Гребінка
- в. Пантелеймон Куліш
- г. Максим Парпура

937. Скільки частин мало перше видання "Енеїди" Івана Котляревського?

- а. три
- б. чотири
- в. п'ять
- г. шість

938. Хто із троянців у "Енеїді" Івана Котляревського здійснює вилазку у ворожий стан?

- а. Еней
- б. Низ і Евріал
- в. Поліну
- г. Палант

939. Що послужило основою для псевдоніму Григорія Квітки-Основ'яненка?

- а. назва села Основа
- б. назва села Квітка
- в. ім'я предка
- г. прізвище дружини

940. Риси якого творчого методу найяскравіше проявилися у творчості Маркіян Шашкевича?

- а. реалізму
- б. романтизму
- в. сентименталізму
- г. класицизму

941. Який рік, виходячи із заслуг Івана Котляревського, Іван Франко назвав початком "відродін української народності"?

- а. 1798 рік
- б. 1819 рік
- в. 1829 рік
- г. 1830 рік

942. Назвіть твір Петра Гулака-Артемівського, написаний у жанрі балади:

- а. "Пан та Собака"
- б. "Рибалка"
- в. "Солопій та Хівря"
- г. "Дві пташки в клітці"

943. Визначити жанр п'єси "Сватання на Гончарівці" Григорія Квітки-Основ'яненка:

- а. соціально-психологічна трагедія
- б. соціально-побутова комедія
- в. етнографічно-побутова драма
- г. сатирична драма

944. Яка з пісень із п'єси "Наталка Полтавка" Івана Котляревського має сатиричну спрямованість?

- а. "Ой, під вишнею..."
- б. "Всякому городу нрав і права..."
- в. "Начинаймо веселитись..."
- г. "Сонце низенько, вечір близенько..."

945. Хто уклав першу в Україні "Читанку для діточок в народних училищах руських"?

- а. Маркіян Шашкевич
- б. Тарас Шевченко
- в. Євген Гребінка
- г. Левко Боровиковський

946. Якою піснею починається Івана Котляревського "Наталка Полтавка"?

- а. "Віють вітри, віють буйні..."
- б. "Ой я дівчина Полтавка..."
- в. "Всякому городу нрав і права..."
- г. "Видно шляхи полтавській..."

947. Хто у п'єсі "Наталка Полтавка" Івана Котляревського співає пісню "Віють вітри, віють буйні..."?

- а. Горпина Терпилиха
- б. Возний Тетерваковський
- в. Наталка
- г. Микола

948. У вірші "Братові з-за Дунаю" Яків Головацький закликає до:

- а. до єдності наддніпрянських і наддністрянських українців
- б. до підтримання високого естетичного рівня народних мас
- в. до національно-революційної боротьби з абсолютизмом
- г. до вшанування християнських традицій

949. Кого в поемі Івана Котляревського "Енеїда" описано такими рядками: ...За нею рани, смерть, увіччя, Безбожність і безчоловіччя, Хвіст мантиї її несуть...

- а. Юнону
- б. Сирену
- в. Дідону
- г. Війну

950. Кого Іван Котляревський у поемі "Енеїда" характеризує такими рядками: ...тоді кружав сивуху І оселедцем заїдав...

- а. Енея
- б. Зевса
- в. Евріала
- г. Нептуна

951. Хто з героїв п'єси "Наталка Полтавка" Івана Котляревського пропонує власні гроші засватаній за багатія дівчині, щоб нелюб не докоряв їй своїм багатством?

- а. Петро
- б. Микола
- в. Виборний
- г. Возний

952. Вкажіть персонажів, які діють у байках Леоніда Глібова разом з Вовком і винесені у назви творів:

- а. "Вовк і Тигр"
- б. "Вовк і Коза"
- в. "Вовк і Ягня"
- г. "Вовк і Журавель"

953. До гуртка "Руська трійця" належать:

- а. Віктор Забіла, Михайло Петренко, Амвросій Метлинський
- б. Павло Тичина, Михайло Коцюбинський, Олександр Олесь
- в. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький
- г. Микола Зеров, Михайло Драї-Хмара, Микола Хвильовий

954. Хто є автором "Запорожской старины"?
- а. Ізмаїл Срезневський
 - б. Тарас Шевченко
 - в. Левко Боровиковський
 - г. Марко Вовчок
955. "Москаль-чарівник" Івана Котляревського за жанром:
- а. фарс
 - б. водевіль
 - в. комедія
 - г. драма
956. Жанр української літературної казки започатковує:
- а. Тарас Шевченко
 - б. Павло Білецький-Носенко
 - в. Іван Котляревський
 - г. Микола Костомаров
957. Назвати справжнє прізвище письменника, який виступив у літературі під псевдонімом Могила?
- а. Микола Костомаров
 - б. Євген Гребінка
 - в. Амвросій Метлинський
 - г. Олександр Афанасьєв-Чужбинський
958. "Дивлюся на небо" Михайла Петренка за жанром характеризується як:
- а. медитативно-елегійний вірш
 - б. дружнє послання
 - в. соціально-побутова балада
 - г. історична поема
959. Хто в новій українській драматургії став творцем драми ідей ("Переяславська ніч")?
- а. Микола Костомаров
 - б. Євген Гребінка
 - в. Левко Боровиковський
 - г. П. Гулак-Артемовський
960. Дума про Олексія Поповича послужила матеріалом для твору Євгена Гребінки:
- а. "Чайковський"
 - б. "Нежинський полковник Золотаренко"
 - в. "Рассказы пирятинца"
 - г. "Петербургская сторона"
961. У якому бурлескно-реалістичному творі Григорія Квітки-Основ'яненка дається відсіч шовіністичним закидам російської критики, спрямованій проти українського письменства:
- а. "От тобі й скарб"
 - б. "Метвецький великдень"
 - в. "Салдацький патрет"
 - г. "Малоросійська биль"

962. Новий різновид жанру максимально конденсованої байки й афористичної гумористичної приповідки започаткував:

- а. Павло Білецький-Носенко
- б. Петро Гулак-Артемівський
- в. Євген Гребінка
- г. Левко Боровиковський

963. "Салдацький патрет", "Пархімове снідання", "Конотопська відьма", "Маруся" – це твори:

- а. Івана Котляревського
- б. Григорія Квітки-Основ'яненка
- в. Пантелеймона Куліша
- г. Марка Вовчка

964. У якому місті було видано "Русалку Дністровую"?

- а. у Львові
- б. у Варшаві
- в. у Буді
- г. у Києві

965. Про кого із персонажів "Чорної ради" Пантелеймона Куліша ці слова: "Його душа жила не на землі, а на небі"?

- а. про Якіма Сомка
- б. про Михайла Череваня
- в. про Божого чоловіка;
- г. про Кирила Тура

966. У романі Пантелеймона Куліша "Чорна рада" йдеться про:

- а. національно-визвольну війну українського народу під проводом Богдана Хмельницького 1648-1654 рр.
- б. обрання гетьмана на Ніжинській раді 1663 р.
- в. раду запорізьких козаків і обрання кошового
- г. Переяславську раду 1654 р.

967. Сентенція Тараса Шевченка "Схаменіться! будьте люди!/ Бо лихо вам буде!" зустрічається у вірші:

- а. "І мертвим, і живим..."
- б. "Холодний Яр"
- в. "Кавказ"
- г. "Розрита могила"

968. Філософія хутірського життя у "Чорній раді" Пантелеймона Куліша реалізовується через образ:

- а. Шрама
- б. Череваня
- в. Сомка
- г. Кирила Тура

969. Визначте, про кого ці рядки з поеми "Сон" ("У всякого своя доля...") Тараса Шевченка: "...Це той первий, що розпинав / Нашу Україну..."

- а. про Миколу І
- б. про Олександра І

- в. про Петра І
- г. про Миколу ІІ

970. Одним із засновників літературної критики вважають:

- а. Тараса Шевченка
- б. Бориса Грінченка
- в. Пантелеймона Куліша
- г. Марка Вовчка

971. Першу картину сну в однойменній поемі "Сон" ("У всякого своя доля...") Тарас Шевченко розпочинає описом:

- а. зовнішності цариці
- б. пам'ятника Петру І
- в. сибірського краєвиду
- г. літнього ранку в Україні

972. "Цар волі" у поемі "Сон" ("У всякого своя доля...") Тараса Шевченка – це:

- а. Микола І
- б. Петро І
- в. карний злочинець
- г. борець із самодержавством

973. Слова "Спасибі тобі, Богу, милий друже мій великий, за твої подарунки і особливо – за "Чорну раду", я вже її двічі прочитав, прочитаю і третій раз і все таки не скажу більше нічого, як спасибі" Пантелеймон Кулішу адресував:

- а. Микола Костомаров
- б. Тарас Шевченко
- в. Василь Білозерський
- г. Іван Нечуй-Левицький

974. Кульмінація вірша "Заповіт" Тараса Шевченка зосереджена у словах:

- а. "Поховайте та вставайте, / Кайдани порвіте..."
- б. "Як умру, то поховайте..."
- в. "Все покину і полину / До самого Бога..."
- г. "Не забудьте пом'янути / Незлим тихим словом"

975. Із драматичним жанром науковці співвідносять такий твір Тараса Шевченка:

- а. псевдоколискову "Ой люлі, люлі, моя дитино"
- б. містерію "Великий льох"
- в. послання "І мертвим і живим..."
- г. "Давидові псалми"

976. Щодо політики цариці Катерини ІІ та нищення нею всього українського у поемі "Сон" ("У всякого своя доля...") Тарас Шевченко використовує метафору:

- а. доконала
- б. ліквідувала
- в. дорізала
- г. задушила

977. Вкажіть, до кого звертається Тарас Шевченко із закликом писати про славне минуле, про Січ: "А ти, батьку, / Як сам здоров, знаєш, / Тебе люди поважають, / Добрий голос маєш..."

- а. Івана Котляревського
- б. Григорія Квітки-Основ'яненка
- в. Пантелеймона Куліша
- г. Анатолія Свидницького

978. Вкажіть, що допомагає створити романтичну піднесеність образу Яреми з поеми "Гайдамаки" Тараса Шевченка:

- а. гіперболізація (сила, виняткова хоробрість Яреми)
- б. визначення соціального статусу Яреми
- в. опис зовнішності Яреми
- г. одруження Яреми з Оксаною

979. Великий та малий льох із містерії "Великий льох" є спадщиною:

- а. Богдана Хмельницького
- б. Івана Мазепи
- в. Павла Полуботка
- г. Юрася Хмельницького

980. Рубрику "Зарубежная литература" у журналі "Отечественные записки" в кінці 60-х років XIX століття вела:

- а. Марко Вовчок
- б. Олена Пчілка
- в. Ганна Білозерська
- г. Леся Українка

981. Збірка "Досвідки. Думи і поеми" була першою власною поетичною збіркою:

- а. Юрія Федьковича
- б. Микола Костомарова
- в. Пантелеймона Куліша
- г. Степана Руданського

982. На думку Івана Франка, слухові образи у баладі "Причинна" Тараса Шевченка служать для:

- а. увиразнення образу головної героїні
- б. творення яскравого пейзажу
- в. відтворення часового плину
- г. виникнення зорових образів

983. "Причинна" Тараса Шевченка відрізнялася від балад попередників:

- а. змалюванням українських пейзажів
- б. тематикою
- в. наявністю образу автора
- г. наявністю міфологічних образів

984. Розповідь про двох братів-близнят Іванів вживлена Тарасом Шевченком у текстову структуру:

- а. "Чигрине, Чигрине..."
- б. "Сну" ("У всякого своя доля...")
- в. "Гайдамаків"
- г. "Великого льоху"

985. У поемі "Гайдамаки" Тараса Шевченка є:

- а. одна сюжетна лінія – історія селянського повстання
- б. три сюжетні лінії – Ярема та Оксана, повсталий народ, М. Залізняк та Гонти
- в. дві сюжетні лінії – історія особистого життя Яреми та Оксани і розвиток селянського повстання
- г. дві сюжетні лінії – історія кохання Яреми та Оксани і сімейна трагедія Івана Гонти

986. Із якого вірша Тараса Шевченка цитовані рядки: "Ти нас з України / Загнав, голих і голодних, / У сніг на чужину / Та й порізав; а з шкур наших / Собі багрянницю / Пошив жилами твердими..."

- а. "Великий льох"
- б. "Сон" ("У всякого своя доля...")
- в. "Гайдамаки"
- г. "Кавказ"

987. Рядки "Борітеся – поборете, / Вам Бог помагає! / За вас правда, за вас слава / І воля святая!" зустрічаються у вірші Тараса Шевченка:

- а. "До Основ'яненка"
- б. "І мертвим, і живим..."
- в. "Гайдамаки"
- г. "Кавказ"

988. За жанровим визначенням "Розрита могила" Тараса Шевченка є:

- а. медитативною елегією
- б. містерією
- в. псалмом
- г. посланням

989. За визначенням літературознавців, поема "Сон" ("У всякого своя доля...") Тараса Шевченка жанрово характеризується як:

- а. романтична поема
- б. романтична балада
- в. лірико-епічна поема
- г. лірико-сатирична поема

990. Вираз "щедра пані" використано у "Гайдамаках" Тараса Шевченка для характеристики:

- а. Оксани
- б. дружини Гонти
- в. Олександри Федорівни, дружини Миколи І
- г. Катерини ІІ

991. Рядки "Послужи, моя ти зброє, / Молодій ще силі, / Послужи йому так щиро, / Як мені служила!" зустрічаються у поемі Тараса Шевченка:

- а. "Гайдамаки"
- б. "Кавказ"
- в. "Сон"
- г. "Невольник"

992. Із образом орла у поемі "Кавказ" Тараса Шевченка співвідносний епітет:

- а. сизокрилий
- б. хижий
- в. неситий
- г. ненажерливий

993. Ліричною кульмінацією вірша Тараса Шевченка "Мені однаково..." є слова:

- а. "Та не однаково мені..."
- б. "Малого сліду не покину/ На нашій славній Україні..."
- в. "Мені однаково, чи буду/ Я жить в Україні..."
- г. "Мені однаково, чи буде/ Той син молитися, чи ні..."

994. Рішення знищити одного із близнюків у містерії "Великий льох" Тараса Шевченка запропоноване:

- а. російською вороною
- б. польською вороною
- в. українською вороною
- г. спільне для трьох ворон

995. Який із названих творів був написаний Тарас Шевченком під час першої поїздки на Україну (в березні)?

- а. "Розрита могила"
- б. "Доля"
- в. "Слава"
- г. "Чигрине, Чигрине"

996. Виданням "Живописной Украины" Тарас Шевченко мав намір:

- а. прославитись як художник
- б. зробити подарунок Варварі Рєпніній
- в. зробити подарунок Карлу Брюллову
- г. зібрати гроші на викуп із кріпацтва своїх рідних

997. Навчання в Академії мистецтв Тарас Шевченко закінчив:

- а. у березні 1845 р.
- б. у квітні 1835 р.
- в. у січні 1831 р.
- г. у травні 1840 р.

998. Хто з українських критиків дав таку оцінку першого "Кобзаря": "Ся маленька книжечка відразу відкрила немов новий світ поезії, вибухнула, мов джерело чистої холодної води, заясніла невідомою досі в українському письменстві ясністю, простотою і поетичною грацією слова"?

- а. Марко Вовчок
- б. Борис Грінченко
- в. Іван Франко
- г. Микола Костомаров

999. За жанровим визначенням "Катерина" Тараса Шевченка це:

- а. балада
- б. ліро-епічна соціально-побутова поема
- в. драматична поема
- г. лірична поема героїчного характеру

1000. Яка із поезій Тараса Шевченка дала назву одному з періодів його творчості?

- а. "Кавказ"
- б. "Гайдамаки"
- в. "Чигрине, Чигрине..."
- г. "Три літа"

1001. Які реальні історичні події стали основою поеми Тараса Шевченка "Гайдамаки"?

- а. козацько-селянське повстання 1768 року, відоме в історії як Коліївщина
- б. події національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького
- в. військові походи на Туреччину
- г. участь у війні зі шведами

1002. Про кого із гетьманів України йдеться у вірші Тараса Шевченка "Стоїть в селі Суботові..."?

- а. про Івана Мазепу
- б. про Івана Виговського
- в. про Богдана Хмельницького
- г. про Петра Дорошенка

1003. Який вид звукопису використав Тарас Шевченко у наведених рядках: Хто се, хто се по сім боці чеше косу? хто се? Хто се, хто се по тім боці Рве на собі коси?

- а. асонанс
- б. консонанс
- в. дисонанс
- г. алітерацію

1004. "Будеш, батьку, панувати, Поки живуть люди, Поки сонце з неба сяє, Тебе не забудуть!" – звертається Тарас Шевченко до:

- а. Пантелеймона Куліша
- б. Михайла Щепкіна
- в. Євгена Гребінки
- г. Івана Котляревського

1005. З якого твору Тараса Шевченка рядки: Реве, свище завірюха. По лісу завило; Як те море, біле поле Снігом покотилось.

- а. "Катерина"
- б. "Причинна"
- в. "Утоплена"
- г. "За сонцем хмаронька пливе"

1006. Історичній тематиці у ранній творчості Тараса Шевченка присвячені твори:

- а. "Іржавець", "Чернець", "Ой чого ти почорніло"
- б. "Тарасова ніч", "Іван Підкова", "Гамалія"
- в. "Чигрине, Чигрине...", "Швачка", "Невольник"
- г. "Не вернувся із походу", "Неофіти", "Саул"

1007. Реакційні погляди на коліївщину Тарас Шевченко критикує у поезії:

- а. "Іржавець"
- б. "Чернець"
- в. "Холодний Яр"
- г. "Тарасова ніч"

1008. З якого твору Тараса Шевченка взято рядки: ...І спас Тебе розп'ятий син Марії. І ти слова його живії В живу душу прийняла.

- а. "Неофіти"
- б. "Марія"

- в. "Саул"
- г. "Царі"

1009. Який художній засіб використано в наступних рядках Тараса Шевченка: Од молдованина до фіна На всіх языках все мовчить, Бо благоденствує!

- а. оксиморон
- б. анафору
- в. епіфору
- г. алітерацію

1010. Хто і з якого твору Тараса Шевченка виголошує монолог, що починається словами: Кругом неправда і неволя, Народ замучений мовчить...

- а. Іванові Гусу ("Єретик")
- б. Алкідові ("Неофіти")
- в. Максимові Залізняка ("Гайдамаки")
- г. Максимові ("Москалева криниця")

1011. Про який із творів Тараса Шевченка Іван Франко написав: "...перший рядок торкає змисл зору, другий – слуху, третій – зору і дотику, четвертий – зору і слуху, а п'ятий знову зору і дотику; спеціально кольористичних акцентів нема зовсім, а проте цілість – український весняний вечір – встає перед нашою увагою з усіми своїми кольорами, контурами і гуками як жива":

- а. "За сонцем хмаронька пливе"
- б. "Зоре моя вечірняя"
- в. "Садок вишневий коло хати"
- г. "На вгороді коло броду"

1012. Хто з українських гетьманів у поемі "Сон" Тараса Шевченка промовляє наступні слова: Ти нас з України Загнав, голих і голодних, У сніг на чужину Та й порізав; а з шкур наших Собі багряницю Пошив жилами твердими...

- а. Богдан Хмельницький
- б. Павло Полуботок
- в. Іван Мазепа
- г. Юрась Хмельницький

1013. Рядки Тараса Шевченка "...Той мурує, той руйнує,/ Той неситим оком/ За край світу зазирає –// Чи нема країни,/ Щоб загарбать..." взято із твору:

- а. "Кавказ"
- б. "І мертвим, і живим..."
- в. "Мені однаково..."
- г. "Сон" ("У всякого своя доля...")

1014. Центральною темою поезії Тараса Шевченка "Думи мої, думи мої..." стало:

- а. оспівування кохання
- б. зображення покликання митця
- в. зображення становища українського селянства
- г. зображення боротьби проти шляхти

1015. Який із названих творів Тараса Шевченка входить до циклу "В казематі"?

- а. "Єретик"
- б. "Доля"

- в. "Заповіт"
- г. "Садок вишневий коло хати..."

1016. Який художній прийом використано в поданому уривку з поеми "Катерина" Тараса Шевченка? Реве, стогне хуртовина, Котить, верне полем; Стоїть Катря серед поля, Дала сльозам волю. Утомилась завірюха, Де-де позіхає; Ще б плакала Катерина...

- а. епіфора
- б. анафора
- в. рефрен
- г. паралелізм

1017. У першій частині поеми "Сон" Тарас Шевченко описує:

- а. Сибір
- б. Україну
- в. Кавказ
- г. Москву

1018. У другій частині поеми "Сон" Тарас Шевченко описує:

- а. Сибір
- б. Україну
- в. Кавказ
- г. Москву

1019. Містерійну будову має один із зазначених творів Тараса Шевченка:

- а. "Великий льох"
- б. "Розрита могила"
- в. "Сон"
- г. "Кавказ"

1020. Який художній засіб використано у таких рядках Тараса Шевченка: "Людей запрягають/ В тяжкі ярма,// Орють лихо..."?

- а. літоту
- б. метафору
- в. синекдоху
- г. анафору

1021. Вкажіть твір Тараса Шевченка, який випадає за жанровою ознакою із запропонованого ряду:

- а. "Тополя"
- б. "Прийчинна"
- в. "Катерина"
- г. "Утоплена"

1022. Про цю жінку Тарас Шевченко писав: "І тими очима,/ Аж чорними-голубими,/ І досі чаруєш/ Людські душі...". Її портрет, намальований поетом, вражає майстерністю. Це портрет:

- а. Марії Максимович
- б. Агати Ускової
- в. Катерини Абази
- г. Ганни Закревської

1023. Де Тарас Шевченко планував продовжити навчання після закінчення Академії мистецтв у Петербурзі?

- а. у Римі
- б. у Вільно
- в. у Варшаві
- г. у Москві

1024. Портрет якого українського письменника намалював Тарас Шевченко?

- а. Євгена Гребінки
- б. Івана Вишенського
- в. Івана Котляревського
- г. Бориса Грінченка

1025. Хто автор твору "В бур'янах" про дитинство Тараса Шевченка?

- а. Степан Васильченко
- б. Оксана Іваненко
- в. Степан Процюк
- г. Степан Пушик

1026. У поемі "Смерть Шевченка" Іван Драч роздумує над:

- а. долею простої людини
- б. покликанням поета
- в. філософією Григорія Сковороди
- г. роллю сім'ї у житті людини

1027. Хто із письменників у 2011 році відмовився від Шевченківської премії на знак протесту проти політики уряду:

- а. Галина Пагутяк
- б. Володимир Дрозд
- в. Василь Шкляр
- г. Віра Вовк

1028. Назвіть ім'я лауреата Шевченківської премії за 2017 рік:

- а. Іван Малкович
- б. Віра Вовк
- в. Дмитро Стус
- г. Юрій Андрухович

1029. Назвіть ім'я лауреата Шевченківської премії за 2018 рік:

- а. Емма Андіївська
- б. Віра Вовк
- в. Дмитро Стус
- г. Юрій Андрухович

1030. Вкажіть автора монографії "Вульгарний "неоміфологізм": від інтерпретації до фальсифікації Тараса Шевченка":

- а. Іван Дзюба
- б. Григорій Грабович
- в. Оксана Забужко
- г. Петро Іванишин

1031. Хто із названих авторів монографії, присвяченої творчості Тараса Шевченка, використав у назві цієї праці слово "екзод"?

- а. Іван Фізер
- б. Григорій Грабович
- в. Леонід Плющ
- г. Валерія Смілянська

1032. Сам Пантелеймон Куліш називав "Чорну раду":

- а. історичною епопеєю
- б. історичним романом
- в. літописом козаччини
- г. хронікою

1033. Дослідженню біографії Тараса Шевченка присвячено праці:

- а. Юрія Барабаша, Леоніда Рудницького, Романа Голода
- б. Соломії Павличко, Ніни Чамати, Валерії Смілянської
- в. Івана Дзюби, Петра Зайцева, Олександра Кониського
- г. Ніни Чамати, Василя Барки, Степана Хороба

1034. У якому із творів Тараса Шевченка мати напризволяще кидає дитину?

- а. "Причинна"
- б. "Катерина"
- в. "Неофіти"
- г. "Сова"

1035. До кого звертався Тарас Шевченко рядками: "Світе мій! Моя ти зоренько святая! Моя ти сило молодая!"?

- а. до Варвари Рєпніної
- б. до Марії Вілінської
- в. до Ликери Полусмак
- г. до Оксани Коваленко

1036. Про кого з українських письменниць Тарас Шевченко говорив, що в зображенні народного життя вона піднеслася вище, ніж Жорж Санд:

- а. Марка Вовчка
- б. Олену Пчілку
- в. Наталію Кобринську
- г. Лесю Українку

1037. Орел у поемі "Кавказ" Тараса Шевченка щодня виїдає у Прометея:

- а. печінку
- б. очі
- в. серце
- г. ребра

1038. Про двох братів-близнят Іванів згадується у наступному творі Тараса Шевченка:

- а. "Чигрине, Чигрине..."
- б. "Сон" ("У всякого своя доля...")
- в. "Гайдамаки"
- г. "Великий льох"

1039. Основою композиції поеми Тараса Шевченка "Сон" ("У всякого своя доля...") є:

- а. дві картини сну
- б. три картини сну
- в. ліричні відступи
- г. пейзажі

1040. Який образ є центральним у ліричному відступі в баладі Тараса Шевченка "Причинна"?

- а. русалки
- б. голубки
- в. журавля
- г. лебедоньки

1041. Тарас Шевченко брав участь в експедиції, що досліджувала:

- а. море Лаптевих
- б. Баренцеве море
- в. Аральське море
- г. Чорне море

1042. Поезія Тараса Шевченка "Думи мої, думи мої..." – це:

- а. своєрідне кредо молодого поета
- б. заклик до збройної боротьби
- в. критика тогочасної інтелігенції
- г. дошкульна сатира

1043. У містерії "Великий льох" Тараса Шевченка діють:

- а. три душі, три лірники, три ворони
- б. три сироти, три кобзарі, три ворони
- в. три гетьмани, три лірники, три ворони
- г. три душі, три кобзарі, три пташки

1044. Про який із творів Тараса Шевченка Іван Франко пише, що "се велике оскарження "темного царства" за всі теперішні й минувші кривди України...":

- а. "Сон"
- б. "Наймичка"
- в. "Саул"
- г. "Неофіти"

1045. Про який із творів Тараса Шевченка Іван Франко пише, що "се огниста інвектива проти "темного царства" зі становища загальнолюдського" про твір Тараса Шевченка:

- а. "Кавказ"
- б. "Наймичка"
- в. "Саул"
- г. "Неофіти"

1046. За яку картину Тарас Шевченко був нагороджений у 1841 році третьою срібною медаллю другого ступеня?

- а. "Судня рада"
- б. "Старости"
- в. "Циганка-ворожка"
- г. "Зустріч Тараса Бульби з синами"

1047. У листі до Григорія Тарновського Тарас Шевченко писав: "По однім боці могила, на могилі вітряк, а там уже степ тільки мріє, отака моя картина". Про яку картину іде мова?

- а. "Катерина"
- б. "Байгуші під вікном"
- в. "Самаритянка"
- г. "Джангисагач"

1048. Твори "Повернення Шевченка", "Кобзарю, знаєш, нелегка епоха. . ." належать:

- а. Василю Стусу
- б. Миколі Вінграновському
- в. Ліні Костенко
- г. Василю Симоненку

1049. Проблему символічної автобіографії у творчості Тараса Шевченка досліджував:

- а. Григорій Грабович
- б. Петро Жур
- в. Богдан Лепкий
- г. Роман Голод

1050. У якому з творів Тараса Шевченка матір мріє про щасливе майбутнє для свого сина:

- а. "Сон (На панщині пшеницю жала...)"
- б. "Кавказ"
- в. "Гайдамаки"
- г. "Єретик"

1051. Цикл "Три літа" Тараса Шевченка завершується наступним віршем:

- а. "Заповіт"
- б. "Розрита могила"
- в. "Псалми Давидові"
- г. "Єретик"

1052. Викриття загарбницької політики російського самодержавства простежується у одному із творів Тараса Шевченка:

- а. "Лілея"
- б. "Причинна"
- в. "Кавказ"
- г. "Варнак"

1053. Який із творів Тараса Шевченка містить згадки про Богдана Хмельницького:

- а. "Кавказ"
- б. "Чигрине, Чигрине"
- в. "Причинна"
- г. "Сон"

1054. Які твори Тараса Шевченка є переспівами текстів із Старого Заповіту?

- а. "Лілея", "Ісаія. Глава 35", "Подражаніє 11 псалму"
- б. "Умре муж велій в власяниці" "Во Іудеї водні они", "Садок вишневий коло хати..."
- в. "Псалми Давидові", "Ісаія. Глава 35", "Подражаніє 11 псалму"
- г. "Сон", "Ісаія. Глава 35", "Псалми Давидові"

1055. Балада Тараса Шевченка "Причинна" розпочинається:

- а. роздумами автора про тяжку долю головної героїні
- б. описом бурі на Дніпрі

- в. зображенням тихої літньої ночі
- г. зображенням сходу сонця

1056. Балада "Причинна" Тараса Шевченка схожа сюжетом з одним із названих творів:

- а. оповіданням Миколи Гоголя "Майська ніч, або утоплена"
- б. баладою Адама Міцкевича "Утеча"
- в. баладою Василя Жуковського "Людмила"
- г. баладою Левка Боровиковського "Молодиця"

1057. Сюжет балади Тараса Шевченка "Причинна" містить:

- а. один ліричний відступ
- б. два ліричні відступи
- в. два прологи
- г. постпозицію

1058. Вкажіть рядок, у якому усі твори Тараса Шевченка за жанром є баладами:

- а. "Молитва", "Русалка", "До Основ'яненка"
- б. "Причинна", "Гайдамаки", "Катерина"
- в. "Думка", "Утоплена", "Наймичка"
- г. "Тополя", "Причинна", "Утоплена", "Лілея"

1059. Якою була реакція Івана із поеми "Катерина" на зустріч із сином в Києві?

- а. зрадив зустрічі
- б. відвернувся від хлопчика
- в. забрав сина з собою
- г. віддав хлопчика до монастиря

1060. Який твір Тарас Шевченко написав першим після заслання?

- а. "До Основ'яненка"
- б. "Гайдамаки"
- в. "Думка"
- г. "Неофіти"

1061. Дайте визначення слова "неофіти", яке послужило назвою одного із творів Тараса Шевченка:

- а. люди, які започаткували нову релігію
- б. люди, які більше не вірять в Бога
- в. новонароджені немовлята
- г. новонавернені християни

1062. Ким був Йосип із поеми "Марія" Тараса Шевченка?

- а. пастухом
- б. бандуристом
- в. наймитом
- г. теслею

1063. Чому твір Пантелеймона Куліша називається "Чорна рада"?

- а. автор хотів показати жорстокість тогочасної влади
- б. усі учасники ради були одягнуті в чорне
- в. назва запозичена у Вальтера Скотта
- г. у раді брала участь чернь

1064. Якою є розв'язка роману Пантелеймона Куліша "Чорна рада"?

- а. розгін учасників "чорної ради"
- б. проголошення Івана Брюховецького гетьманом
- в. смерть Якимом Сомка та старого Шрама; одруження Петра і Лесі
- г. ув'язнення Якимом Сомка

1065. У якому творі Тараса Шевченка зображено морський похід козаків до Туреччини?

- а. "Гайдамаки"
- б. "Єретик"
- в. "Тарасова ніч"
- г. "Гамалія"

1066. Кріпачка Олеся та Іван є головними героями одного із творів Марка Вовчка:

- а. "Горпина"
- б. "Ледащиця"
- в. "Козачка"
- г. "Два сини"

1067. Автором першої фонетичної абетки, яка лежить в основі сучасного українського правопису, був:

- а. Іван Нечуй-Левицький
- б. Василь Білозерський
- в. Пантелеймон Куліш
- г. Микола Костомаров

1068. Дружина Пантелеймона Куліша друкувалася під псевдонімом:

- а. Ганна Барвінок
- б. Ганна Білозерська
- в. Дніпрова Чайка
- г. Дарія Ярославська

1069. Вкажіть серед названих творів Тараса Шевченка ліричну медитацію політичного змісту:

- а. "Барвінок цвів і зеленів..."
- б. "Доля"
- в. "Слава"
- г. "Я не нездужаю, нівроку..."

1070. Яка із названих поезій Тараса Шевченка містить образ ідеальної подружньої пари:

- а. "Росли укупочці, зросли..."
- б. "Якби ви знали, паничі..."
- в. "Самому чудно. А де ж дітись?"
- г. "Доля"

1071. Якого із наведених творів Тараса Шевченка можуть стосуватися слова Юрія Івакіна: "Поетика біблійних пророків відповідала власним стилістичним шуканням Шевченка, що прагнув створити поезію могутнього публіцистичного напруження":

- а. "За сонцем хмаронька пливе..."
- б. "І досі сниться: під горою..."
- в. "Було, роблю що, чи гуляю, / Чи Богу молюся..."
- г. "Юродивий"

1072. Історію про "рядового Скобелева" Тарас Шевченко розповів у одному з творів:

- а. повісті "Наймичка"
- б. повісті "Княгиня"
- в. поемі "Варнак"
- г. у "Журналі" (щоденнику)

1073. Техніка, якою володів Шевченко-гравер, називається:

- а. аквамарин
- б. акватинта
- в. бонаква
- г. аквавита

1074. На постаменті пам'ятника Тарас Шевченкові у Вашингтоні викарбовано рядки із поеми:

- а. "Юродивий"
- б. "Неофіти"
- в. "І мертвим, і живим..."
- г. "Катерина"

1075. "Шевченкову поему "Марія" треба зачислити до найкращих, найглибше задуманих та гармонійно викінчених поем Шевченка", – так написав про поему:

- а. Іван Франко
- б. Василь Пахаренко
- в. Іван Дзюба
- г. Петро Одарченко

1076. Кому належать слова, сказані про поему Тараса Шевченка "Сон": "Сон" – се велике оскарження "темного царства" за всі теперішні й минувші кривди України...?"

- а. Василю Барці
- б. Павлові Зайцеву
- в. Іванові Франку
- г. Михайлині Коцюбинській

1077. "Тою картиною "генерального мордобитія" Тарас Шевченко дуже вдало затаврував пануючу за царя Николая систему". Ці слова Івана Франка стосуються поеми Тараса Шевченка:

- а. "Кавказ"
- б. "Сон"
- в. "Наймичка"
- г. "Варнак"

1078. "Поема [...] закінчується зверненням до Якова де Бальмена, що пов'язує присвяту з головною суспільною темою твору і вносить в інвективу глибоко особисту ліричну ноту". Ці слова Юрія Івакіна – про поему Тараса Шевченка:

- а. "Неофіти"
- б. "Гайдамаки"
- в. "Кавказ"
- г. "Варнак"

1079. Поема Тараса Шевченка "Тризна" була надрукована в журналі "Маяк" (1844 р.) під назвою:

- а. "Декабрист"
- б. "Бесталанний"

- в. "Невольник"
- г. "Варнак"

1080. Пантелеймон Олександрович Куліш, щоб підкреслити своє князівське коріння, часто підписував свої твори:

- а. Пантелеймон Олелькович
- б. Пантелеймон Омелькович
- в. Пантелеймон Омелянович
- г. Пантелеймон Ярославович

1081. Про кого із українських митців написав Микола Хвильовий: "Здається, тільки він один маячить світлою плямою з темного українського минулого. Тільки його можна вважати за справжнього європейця, за ту людину, яка наблизилась до типу західного інтелігента"?

- а. про Тараса Шевченка
- б. про Пантелеймона Куліша
- в. про Бориса Грінченка
- г. про Микола Костомарова

1082. За що Микола Хвильовий назвав Пантелеймона Куліша "справжнім європейцем"?

- а. за уміння одягатись
- б. за володіння іноземними мовами
- в. за вміння підтримувати розмову
- г. за його культурно-просвітницьку працю для українців

1083. Головна ідея роману Пантелеймона Куліша "Чорна рада" висловлена в рядках:

- а. "Усяке, як звірюка, про свою тільки шкуру та свій барліг дбає"
- б. "Блюдіться, да не порабощені будете!"
- в. "Повестователю надобно смотреть на вещи глазами тогдашнего общества"
- г. "Шрам і Петро представляють два альтернативні підходи до історії"

1084. Про який твір Тараса Шевченка йдеться: "На цьому тлі по-весняному розквітлої природи до людей приходить довгождане звільнення. Шевченко пророкує, що Всевишній наділить людей одним, але найбільшим даром, – фізичною й духовною досконалістю" (Василь Пахаренко):

- а. "І Архімед, і Галілей..."
- б. "Ісаія. Глава 35"
- в. "Світе ясний, світе тихий..."
- г. "Во Іудеї во дні они..."

1085. Аналізуючи один із творів Тараса Шевченка періоду "трьох літ", літературознавець Григорій Ключек наголошує: "У [...] чітко виділяються три основні мотиви. Перший – служіння Україні, її народу є головним обов'язком українського інтелігента. Третій мотив – заклик до єднання усіх патріотичних сил України. Другий мотив можна сформулювати словами: "Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя". Про який твір йдеться?

- а. "І мертвим, і живим..."
- б. "Розрита могила"
- в. "Кавказ"
- г. "Чигрине, Чигрине..."

1086. Яка проблема є центральною у праці Лесі Генералюк "Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури й мистецтва":

- а. проблема вивчення інтимної лірики Тараса Шевченка
- б. проблема синтезу мистецтв у творчості Тараса Шевченка

- в. проблема символічної біографії Тараса Шевченка
- г. релігійна проблема у творчості Тараса Шевченка

1087. Вкажіть, які основні ознаки європейського романтизму реалізувалися у творчості Тараса Шевченка:

- а. індивідуалізм, націоналізм, універсалізм
- б. інтернаціоналізм, психологізм, готичність
- в. містика, еротизм, фольклоризм
- г. сентиментальна домінанта, натуралізм, синтез мистецтв

1088. Яке оповідання Марка Вовчка спочатку мало назву "Панська воля"?

- а. "Горпина"
- б. "Павло Чорнокорил"
- в. "Данило Гурч"
- г. "Козачка"

1089. Яка повість Марка Вовчка видавалась у Франції багато разів, була нагороджена премією і досі вважається класикою французької літератури?

- а. "Маруся"
- б. "Три долі"
- в. "Кармелюк"
- г. "Інститутка"

1090. "10 серпня 1907 р. письменниця померла. Поховали її в Нальчику в саду власної садиби, яка пізніше стала музеєм-заповідником". Про кого мовиться?

- а. про Лесю Українку
- б. про Дніпрову Чайку
- в. про Ганну Барвінок
- г. про Марію Вілінську

1091. Щоб зобразити тогочасні соціальні конфлікти, Марко Вовчок у повісті "Інститутка" використовує прийом:

- а. антитези
- б. алегорії
- в. езопової мови
- г. замовчування

1092. Хто із персонажів "Чорної ради" Пантелеймона Куліша обстоює принцип: "Нехай всяке, нехай і міщанин і посполитий, і козак стоїть за своє право, тоді буде на Україні і правда, і сила"?

- а. Яким Сомко
- б. Іван Брюховецький
- в. Петро Шрам
- г. Кирило Тур

1093. Про який із своїх творів Тарас Шевченко сказав: "Первое мое стихотворение под названием "... посвящено Жуковскому, которое возбудило энтузиазм в малороссиянах, и я стал продолжать писать стихи, не оставляя живописи"?

- а. про "Катерину"
- б. про "Сову"
- в. про "Наймичку"
- г. про "Марію"

1094. В образах персонажів "Чорної ради" реалізуються ідеї самого Пантелеймона Куліша. Знайдіть правильний варіант:

- а. Яким Сомко – державотворча ідея; Іван Шрам – ідея діяльної любові до батьківщини; Петро і Леся – ідея міцної української родини;
- б. Кирило Тур – ідея хутірного життя; Іван Брюховецький – ідея автономії України; Петро Шрам – символ некерованої стихії;
- в. Михайло Черевань – діяльна любов до батьківщини; Леся – ідея зречення кохання задля обов'язку;
- г. Матвій Гвинтовка – ідея щасливого хутірного життя; Яким Сомко – символ політичного авантюриста; Петро Шраменко – символ майбутнього України

1095. Ознакою романтичного стилю твору Пантелеймона Куліша "Чорна рада" є:

- а. тяжіння до символізації образів
- б. реальні події
- в. розлогі описи
- г. наявність кількох сюжетних ліній

1096. Головний конфлікт роману Пантелеймона Куліша "Чорна рада":

- а. між державотворчими й руйнівними силами в українській історії
- б. між голою і панями
- в. між Кирилом Туром і Петром Шраменком
- г. між Шраменком і Сомком

1097. Який із цих творів не належить М.Кропивницькому?

- а. "Дай серцю волю, заведе в неволю"
- б. "Глитай, або ж Павук"
- в. "Мартин Боруля",
- г. "Невольник"

1098. "Жити для себе самого, з самим собою, самому в собі", – життєве кредо одного з головних персонажів твору:

- а. "Каторжна" Б.Грінченка
- б. "Сойчине крило" І.Франка;
- в. "Мойсей" І.Франка;
- г. "Украдене щастя" І.Франка

1099. Характер конфлікту в драмі І. Франка "Украдене щастя":

- а. соціальний;
- б. побутовий
- в. морально-етичний
- г. національний

1100. Хто з українських письменників був заарештований у 1882 р. і засуджений за зв'язки з харківським гуртком народницької організації "Чорний переділ" і поширення забороненої літератури:

- а. Панас Мирний
- б. І.Франко
- в. П.Грабовський
- г. І.Нечуй-Левицький

1101. У якому з цих творів М.Старицький розкриває тему театру:

- а. "Не судилося"
- б. "Розбите серце"
- в. "У темряві"
- г. "Талан"

1102. Символізм в українську літературу прийшов через посередництво літератури:

- а. польської
- б. російської
- в. болгарської,
- г. французької

1103. "Серед млявої тонко-аристократичної та малосилої або ординарно шаблонової та безталанної генерації сучасних українських письменників, раптом виринуло щось дуже, рішуче, мускулисте і повне темпераменту, щось таке, що не лізе в кишеню за словом, а сипле його потоками, що не сіє крізь сито, а валить валом як саме життя, всуміш, українське, московське, калічене й чисте, як срібло, що не знає меж своїй обсервації і границь своїй пластичній творчості. І відкіля ти взявся у нас такий?" Про якого письменника так написав І.Франко?

- а. В.Стефаника
- б. М.Коцюбинського
- в. В.Винниченка
- г. Б.Лепкого

1104. За провідною стилістичною настановою Панас Мирний був:

- а. романтиком
- б. класицистом
- в. реалістом
- г. модерністом

1105. Що лежить в основі образної системи п'єси "Украдене щастя"?

- а. конфлікт через майнову нерівність чоловіка і жінки
- б. протиставлення героя-індивідуаліста натовпу
- в. різка антитеза між характерами чоловіка і жінки
- г. любовний трикутник

1106. Вірш "Декадент" І.Франко написав як відповідь літературному критику, який зарахував зб. "Зів'яле листя" до проявів декадентства. Прізвище цього критика:

- а. О.Огоновський
- б. О.Барвінський
- в. В.Щурат
- г. М.Грушевський

1107. Перший друкований твір О. Кобилянської:

- а. "Людина"
- б. "Земля"
- в. "Апостол черні"
- г. "Царівна"

1108. Хто з німецьких філософів кінця 19 ст. вплинув на художній світ О.Кобилянської?

- а. Гегель
- б. Ніцше,
- в. Геккель
- г. Кант

1109. Яка драматична поема Лесі Українки була написана в Мінську протягом однієї ночі біля ліжка смертельно хворого С.Мержинського?

- а. "Кассандра"
- б. "Одержима"
- в. "Оргія"
- г. "У пущі"

1110. У якому з творів Панаса Мирного центральною є тема "маленької людини", яка гине під тиском несприятливих суспільних обставин?

- а. "Хмари"
- б. "Хіба ревуть воли, як ясла повні?"
- в. "П'яниця"
- г. "Наймичка"

1111. У якому з оповідань Бориса Грінченка центральною є тема шкільного життя?

- а. "Батько і дочка"
- б. "Без хліба"
- в. "Украла"
- г. "Історія одного протесту"

1112. Хто був автором драм "Бондарівна", "Хто винен?", "Розумний і дурень", "Наймичка", "Суєта"?

- а. М.Старицький
- б. І.Карпенко-Карий
- в. М.Кропивницький
- г. І.Франко

1113. "З чужого поля", "Доля", "З Півночі", "Кобза", "Хвиля" – це збірки перекладів:

- а. П.Грабовського
- б. І.Франка
- в. Панаса Мирного
- г. П.Куліша

1114. Як називається напрям модернізму, представники якого прагнули до відтворення особистісних вражень і спостережень, мінливих миттєвих почуттів та переживань:

- а. експресіонізм
- б. імпресіонізм
- в. сюрреалізм
- г. символізм

1115. Песимізм, фаталізм, душевна спустошеність, страх перед життям, відчуття втоми. Це риси:

- а. постмодернізму
- б. авангардизму
- в. декадансу
- г. модернізму

1116. Представники цього напрямку змальовують неповторну індивідуальність; герої характеризуються волюнтаризмом, внутрішнім аристократизмом, бажанням жити за критеріями ідеалу. Це риси:

- а. неореалізму
- б. неокласицизму
- в. сюрреалізму
- г. неоромантизму

1117. Як називається модерна форма викладу, використана в новелі М.Коцюбинського "Intermezzo"?

- а. полілог
- б. потік свідомості
- в. монолог
- г. діалог

1118. Яка концепція була ідейним підґрунтям ранньої творчості В.Винниченка?

- а. "чесність з собою"
- б. соціалізм
- в. трудова колектократія
- г. християнство

1119. "Він був одним із батьків новочасного українського театру, визначним артистом та при тім великим драматургом, якому рівного не має наша література та якому щодо ширини й багатства творчості, артистичного викінчення і глибокого продумання тем, бистрої обсервації життя та ясного і широкого світогляду не дорівнює ані один із сучасних драматургів не тільки Росії, але й інших слов'янських народів". Так І.Франко схарактеризував:

- а. І. Котляревського
- б. І. Карпенка-Карого
- в. М. Старицького
- г. Панаса Мирного

1120. Який з українських письменників II половини XIX століття дослужився до чину дійсного статського радника?

- а. Панас Мирний
- б. І.Нечуй-Левицький
- в. Б.Грінченко
- г. І.Карпенко-Карий

1121. У якому історико-біографічному романі І.Нечуя-Левицького головною є проблема зради національних інтересів:

- а. "Микола Джеря"
- б. "Хмари"
- в. "Кайдашева сім'я"
- г. "Князь Єрмія Вишневецький"

1122. В українській поезії початку XX ст. Микола Вороний є основоположником:

- а. символізму
- б. ; експресіонізму
- в. неоромантизму
- г. футуризму

1123. Грицько Супруненко, Карпо Здір, Загнибіда, Колісник, Лошаков, Проценко – це персонажі роману Панаса Мирного:

- а. "Повія"
- б. "Хіба ревуть воли, як ясла повні?"

- в. "Лихий попутав"
- г. "Лимерівна"

1124. У якому з романів І.Нечуя-Левицького вперше була розкрита тема інтелігенції?

- а. "Микола Джеря"
- б. "Хмари"
- в. "Кайдашева сім'я"
- г. "Князь Єремія Вишневецький"

1125. Яка п'єса І.Нечуя-Левицького, перероблена М.Старицьким, нині відома під назвою "За двома зайцями":

- а. "На Кожум'яках"
- б. "Голодному й опеньки м'ясо"
- в. "В диму та в полум'ї"
- г. "Маруся Богуславка"

1126. З якого вірша І.Франка взяті рядки, що стали крилатими: "Я син народа, що вгору йде, хоч був запертий в льох..."?

- а. "Каменярі"
- б. "Декадент"
- в. "Товаришам із тюрми"
- г. "Україна мовить"

1127. Візитною карткою ранньої творчості О.Кобилянської стала тема:

- а. влади землі над людиною
- б. становища освіченої, культурної жінки в суспільстві
- в. взаємин інтелігенції й селянства
- г. життя буковинських селян

1128. Вкажіть персонажа "Лісової пісні", який не зміг "своїм життям до себе дорівнятись":

- а. дядько Лев
- б. Перелесник
- в. Лукаш
- г. Мавка

1129. У якому творі М.Коцюбинського вживаються діалектні слова (маржинка, плай, ватра, гаджуга, бартка, крисаня тощо)?

- а. "Intermezzo"
- б. "Тіні забутих предків"
- в. "Дорогою ціною"
- г. "Подарунок на іменини"

1130. Ознаки імпресіоністичної новели знаходимо у:

- а. "Intermezzo" М. Коцюбинського
- б. "Новини" В. Стефаника
- в. "Суді" В. Винниченка
- г. "Царівні" О.Кобилянської

1131. Першою збіркою Василя Стефаника є:

- а. "Камінний хрест"
- б. "Синя книжечка"

- в. "Дорога"
- г. "Новина"

1132. Письменник Володимир Винниченко мав намір отримати вищу освіту в:

- а. духовній академії
- б. Київському університеті
- в. самоосвітою
- г. гімназії

1133. Роман "Записки Кирпатого Мефістофеля" належить перу

- а. Панаса Мирного
- б. Лесі Українки
- в. Володимира Винниченка
- г. Івана Нечуя-Левицького

1134. Борис Грінченко навчався в реальній школі в Харкові й склав іспит на

- а. народного вчителя
- б. лікаря
- в. юриста
- г. священика

1135. Хто з перелічених письменників був найвидатнішим представником українського народництва?

- а. Леся Українка
- б. Володимир Винниченко
- в. Борис Грінченко
- г. Петро Карманський

1136. Повісті Бориса Грінченка "Серед темної ночі", "Під тихими вербами" складають собою

- а. дилогію
- б. трилогію
- в. пенталогію
- г. тетралогію

1137. Хто з перелічених поетів-модерністів навчався у Львівському та Віденському університетах, планував вступити до Софійського університету

- а. Олександр Олесь
- б. Петро Карманський
- в. Василь Пачовський
- г. Микола Вороний

1138. "У пущі" Лесі Українки за жанром

- а. трагікомедія
- б. драматична поема
- в. драматичний етюд
- г. мелодрама

1139. Поезія Олександра Олесь "Чари ночі" за жанровим різновидом належить до

- а. пейзажної лірики
- б. громадянської лірики

- в. філософської лірики
- г. інтимної лірики

1140. Василь Стефаник – один із найяскравіших представників мистецького напрямку

- а. Неоромантизму
- б. класицизму
- в. експресіонізму
- г. постмодернізму

1141. Виразні елементи експресіонізму як мистецького напрямку найбільше помітні в творчості

- а. Василя Стефаника
- б. Михайла Коцюбинського
- в. Лесі Українки
- г. Олександра Олеся

1142. Брат Миколи Садовського та Панаса Саксаганського, який 1865 року став організатором та режисером аматорського гуртка в Єлисаветграді

- а. Михайло Старицький
- б. Іван Карпенко-Карий
- в. Марко Кропивницький
- г. Іван Котляревський

1143. Який драматичний твір не належить Івану Карпенку-Карому?

- а. "Доки сонце зійде, роса очі виїсть"
- б. "Хазяїн"
- в. "Сто тисяч"
- г. "Мартин Боруля"

1144. Письменниця, яка народилася на Буковині, ґрунтовні знання отримала шляхом самоосвіти

- а. Наталія Кобринська
- б. Леся Українка
- в. Катря Гриневичева
- г. Ольга Кобилянська

1145. Письменниця, яка одною з перших виступила проти духовного закріпачення жінки у творі "Людина"

- а. Ольга Кобилянська
- б. Леся Українка
- в. Наталія Кобринська
- г. Любов Яновська

1146. Ідейна домінанта творчості Ольги Кобилянської –

- а. жіноча емансипація
- б. просвіта селянства
- в. утвердження християнських ідей
- г. урбанізація

1147. "Хазяїн", "Сто тисяч", "Мартин Боруля" Івана Карпенка-Карого за жанром

- а. драматичні поеми
- б. драми-феєрії

- в. комедії
- г. містерії

1148. Хто з українських письменників народився у Вінниці, навчався в духовній семінарії, склав іспити на народного учителя?

- а. Василь Стефаник
- б. Олександр Олесь
- в. Богдан Лепкий
- г. Михайло Коцюбинський

1149. Хто з письменників частіше за інших використовував імпресіоністичні засоби художнього зображення?

- а. Василь Стефаник
- б. Панас Мирний
- в. Михайло Коцюбинський
- г. Борис Грінченко

1150. Марко Кропивницький – один із засновників першого

- а. вищого навчального закладу
- б. самостійного професійного театру
- в. закладу для дітей бідних селян
- г. банку взаємодопомоги

1151. Комедія Михайла Старицького "За двома зайцями" в своїй основі містить сюжет драми Івана Нечуя-Левицького

- а. "Маруся Богуславка"
- б. "На Кожум'яках"
- в. "Благословіть бабі Палажці скоропостижно вмерти"
- г. "В диму та в полум'ї"

1152. Іван Нечуй-Левицький 1869 року у львівському журналі "Правда" дебютував повістю

- а. "Бурлачка"
- б. "Дві московки"
- в. "Причепа"
- г. "Микола Джеря"

1153. Хто із персонажів роману Івана Нечуя-Левицького "Хмари" був ученим-космополітом, що любив науку для науки?

- а. Дашкович
- б. Воздвиженський
- в. Радюк
- г. Катерина

1154. Літочислення українського професійного театру починається

- а. 10 січня 1880 року
- б. 10 січня 1882 року
- в. 10 січня 1883 року
- г. 10 січня 1884 року

1155. Хто з українських драматургів вклав свій м'ясток на розвиток українського театру?

- а. М. Драгоманов
- б. Олена Пчілка
- в. Михайло Старицький
- г. Леся Українка

1156. "Дай серцеві волю, заведе в неволю" за жанром

- а. трагедія
- б. комедія
- в. мелодрама
- г. інтермедія

1157. Хто з письменників відгукнувся рецензією на перший збірник творів Марка Кропивницького?

- а. О. Кониський
- б. І. Франко
- в. О. Кобилянська
- г. М. Драгоманов

1158. Образ Йосипа Бичка, справжня знахідка і художнє відкриття Марка Кропивницького, є персонажем драми

- а. "Глитай, або ж Павук"
- б. "Дай серцеві волю, заведе в неволю"
- в. "Доки сонце зійде, роса очі виїсть"
- г. "Дві сім'ї"

1159. "Шліфованим алмазом" назвав В. Немирович-Данченко одного із родини Тобілевичів:

- а. І. Карпенка-Карого
- б. М. Садовського
- в. П. Саксаганського
- г. М. Садовську-Барілотті

1160. Марко Кропивницький 1862-1863 рр у Київському університеті був вільним слухачем факультету

- а. історичного
- б. фізико-математичного
- в. медичного
- г. юридичного

1161. "Глитай, або ж Павук" Марка Кропивницького за родовою ознакою твір

- а. драматичний
- б. Епічний
- в. ліричний
- г. ліро-епічний

1162. Скільки п'єс належить перу Марка Кропивницького?

- а. 5
- б. 10
- в. 20
- г. 45

1163. Про твори якого українського драматурга писав Іван Франко: "Такої чистої, блискучої всіма блисками поезії і гумору народного, мови нам не у многих наших списателів лучиться

подибати. Широкою струєю пливе вона в драмах..., - автор, очевидно, знає свій "дар слова" і любить переливами його чудових красок і блисків..."?

- а. Лесі Українки
- б. Олександра Олеся
- в. Людмили Старицької-Черняхівської
- г. Марка Кропивницького

1164. З "повнометражних" творів Марка Кропивницького першим була мелодрама "Микита Старостенко, або незчується, як лихо спобіжить" (1863), яка після численних переробок увійшла до репертуару українського театру під назвою

- а. "Дай серцеві волю, заведе в неволю"
- б. По ревізії"
- в. "Наталка Полтавка"
- г. "Глитай, або ж Павук"

1165. "Ти багатий дукар, а він бідний – і за те я його люблю. Ти спритний і надто балакучий, а він тихий – і за те я його люблю! У тебе щоразу сміх і глум на умі, а в нього праця – і за те я його люблю. Ти вихваляєшся та чванишся тим багатством, що батько твій придбав, а сам і за холодну воду не берешся, а він змалку працює і батькові своєму старому допомагає, і малих братів і сестер до розуму доводить – і за те я його люблю!". Так героїня п'єси "Дай серцеві волю, заведе в неволю" Одарка говорить

- а. Микиті
- б. Семену
- в. Івану Непокритому
- г. Возному

1166. Про яку драму Марка Кропивницького Іван Франко писав, що це "сумна історія бідних людей через одного деруна, лихваря, правдивого "кулака-мироїда"?

- а. "Дай серцеві волю, заведе в неволю"
- б. "По ревізії"
- в. "Наталка Полтавка"
- г. "Глитай, або ж Павук"

1167. Михайло Старицький разом із двоюрідним братом Миколою Лисенком навчалися в університетах

- а. Львівському і Віденському
- б. Харківському і Київському
- в. Краківському і Московському
- г. Софійському і Львівському

1168. 1882 р. Марко Кропивницький створив першу українську професійну трупу. Наступного 1883 р. її очолив

- а. Михайло Старицький
- б. Марко Кропивницький
- в. Панас Саксаганський
- г. Володимир Винниченко

1169. Максим Рильський: "Не було, може, після Шевченка українського письменника, котрий так глибоко розумів і так палко обстоював ідею єднання слов'янських народів, як..."

- а. Борис Грінченко
- б. Михайло Коцюбинський

- в. Михайло Старицький
- г. Олександр Олесь

1170. Михайло Старицький писав І.Франкові, що його "сила найбільша" у...

- а. Віршах
- б. оповіданнях
- в. драмі
- г. новелах

1171. Первісну назву "Панське болото" мала п'єса Михайла Старицького

- а. "Не судилось"
- б. "За двома зайцями"
- в. "Талан"
- г. "Оборона Буші"

1172. У якій п'єсі Михайла Старицького конфлікт охоплює стосунки українського панства і трудового села?

- а. "Не судилось"
- б. "За двома зайцями"
- в. "Талан"
- г. "Оборона Буші"

1173. Представником нової демократичної інтелігенції у драмі Михайла Старицького "Не судилось" є

- а. Михайло Ляшенко
- б. Павло Чубань
- в. Катря Дзвонарівна
- г. Белохвостов

1174. П'єсою на історичну тему у Михайла Старицького є

- а. "За двома зайцями"
- б. "Талан"
- в. "Не судилось"
- г. "Оборона Буші"

1175. Драматичний мотив драми "Маруся Богуславка" у Михайла Старицького походить з

- а. драматичного твору іншого автора
- б. народної думи
- в. античного міфу
- г. літописного оповідання

1176. Драма Михайла Старицького "Талан" створена на матеріалі життя середовища

- а. селянського
- б. пролетарського
- в. акторського
- г. школярського

1177. Хто з названих письменників почав чиновницьку працю з чотирнадцяти років?

- а. Володимир Винниченко
- б. Василь Стефаник

- в. Іван Карпенко-Карий
- г. Михайло Старицький

1178. Які твори належать Івану Франку?

- а. "Бояриня", "Лісова пісня"
- б. "Земля", "Людина"
- в. "Брехня", "Закон"
- г. "Перехресні стежки", "Для домашнього огнища"

1179. Поезією "Гімн" відкривається збірка Івана Франка

- а. "З вершин і низин"
- б. "Мій Ізмарагд"
- в. "Зів'яле листя"
- г. "Баляди і розкази"

1180. Лесі Українці належить поетична збірка

- а. "На крилах пісень"
- б. "Пісні і думи Василя Чайченка"
- в. "З вершин і низин"
- г. "З журбою радість обнялась"

1181. "Холопом Стьопкою" змушений називати себе герой Лесі Українки із твору

- а. "Камінний господар"
- б. "Лісова пісня"
- в. "Бояриня"
- г. "Неофіти"

1182. В автобіографії ця українська письменниця писала: " Я родилася 27 падолиста в малім містечку Гура-Гумора в буковинських горах". Це:

- а. Олена Пчілка
- б. Ольга Кобилянська
- в. Леся Українка
- г. Наталія Кобринська

1183. Перші твори Ольги Кобилянської були написані мовою

- а. українською
- б. російською
- в. французькою
- г. німецькою

1184. У 1880 році Ольга Кобилянська написала свій перший прозовий твір німецькою мовою

- а. "Людина"
- б. "Земля"
- в. "Гортенза"
- г. "Царівна"

1185. Ідеї фемінізму та емансипації жінки домінують у творчості

- а. Володимира Винниченка
- б. Михайла Коцюбинського
- в. Ольги Кобилянської
- г. Олександра Олеся

1186. Хто розповідав Олені Ляуфер із повісті "Людина" про емансипацію жінок у Швейцарії?

- а. Фельс
- б. Лісвич
- в. Батько
- г. сестри

1187. Що було причиною матеріальної катастрофи сім'ї Ляуферів у повісті "Людина"?

- а. пияцтво батька
- б. втрата маєтку
- в. одруження Олени
- г. хвороба брата

1188. В основу повісті Ольги Кобилянської "Земля" ліг факт братовбивства, який відбувся в селі

- а. Димки на Буовині
- б. Клекотичі на Полтавщині
- в. Семигори на Черкащині
- г. Вовгури на Дніпропетровщині

1189. Анна з Петром у повісті "Земля" Ольги Кобилянської мріють вчити свого сина у високих школах, щоб

- а. викликати заздрість в односельців
- б. дати своїй дитині шанс жити в таких умовах, де земля не панує над людиною
- в. син став професором
- г. розбагатіти

1190. Родина священика, з якою приятелював Василь Стефаник і дочка якого згодом стала його дружиною

- а. Гамораків
- б. Дідухів
- в. Морачевських
- г. Бачинських

1191. Якому письменнику-модерністу належать антивоєнні новели "Діточа пригода", "Марія", "Вона – земля"?

- а. Михайлу Коцюбинському
- б. Миколі Вороному
- в. Володимиру Винниченку
- г. Василеві Стефанику

1192. Хто з українських письменників писав: "Я люблю мужиків за їхню тисячолітню тяжку історію, за культуру, що витворила з них людей, котрі смерті не бояться... За них я буду писати і для них..."?

- а. Ольга Кобилянська
- б. Іван Франко
- в. Василь Стефаник
- г. Михайло Коцюбинський

1193. "Салдатики", "Федько-халамидник" "Кумедія з Костем" - це твори, які належать перу

- а. Василя Стефаника
- б. Володимира Винниченка

- в. Олександра Олеся
- г. Бориса Грінченка

1194. Хто з цих письменників був сином Олександра Олеся?

- а. Юрій Дараган
- б. Олег Ольжич
- в. Олекса Стефанович
- г. Євген Маланюк

1195. З якого соціального стану походив Василь Стефаник?

- а. міщанського
- б. пролетарського
- в. заможного селянського
- г. дворянського

1196. Хто із письменників видав прозову збірку оповідань „Сині етюди”:

- а. В.Підмогильний
- б. Г.Косинка
- в. М.Хвильовий
- г. Ю.Яновський

1197. Справжнє прізвище Миколи Хвильового:

- а. Губенко
- б. Фітільов
- в. Еллінський
- г. Досвітній

1198. Про глибину вболівань П.Тичини за національні змагання свідчить його поезія:

- а. „Арфами, арфами...”
- б. „Терор”
- в. „На могилі Шевченка”
- г. „Пам’яті тридцяти”

1199. Яка новела М.Хвильового присвячена „Цвітові яблуні” – твору М.Коцюбинського:

- а. „Мати”
- б. „Кіт у чоботях”
- в. „Солонський яр”
- г. „Я (Романтика)”

1200. Хто із персонажів комедії М.Куліша „Мина Мазайло” прагне навчитися „правильного проізношення”:

- а. Мокій
- б. Уля
- в. Мина Мазайло
- г. Мазайлиха

1201. Назвіть улюблений жанр О.Довженка:

- а. оповідання
- б. новела
- в. кіноповість
- г. повість

1202. Кіно і море — це тема роману:

- а. М. Йогансена „Подорож доктора Леонардо...”
- б. Ю. Яновського „Майстер корабля”
- в. О. Гончара „Бригантина”
- г. П. Загребельного „Гола душа”

1203. Хто є автором поем „Розмова сердець”, „Гофманова ніч”, „Гето в Умані”:

- а. Д.Фальківський
- б. М.Бажан
- в. І.Калинець
- г. В.Стус

1204. Завершуючи гумореску „Моя автобіографія”, Остап Вишня зізнається, що написав її з такої причини:

- а. мав замовлення від редактора
- б. хотів, щоб усі дізналися про талановитого гумориста
- в. не був певний, що як „дуба вірже”, хтось візьметься за його біографію
- г. почав забувати деталі дитинства і юності

1205. Назвіть автора і назву твору, в якому звучать такі слова: „Можна вибрати друга і по духу брата, Та не можна рідну матір вибирати”:

- а. „Похорон друга” П.Тичини
- б. „Лебеді материнства” В.Симоненка
- в. „До брата” В.Сосюри
- г. „Материнська” А.Малишка

1206. Хто є автором „Казки про Дурила”, дитячих творів „Цар Плаксій та Лоскотон”, „Подорож у країну Навпаки”:

- а. В.Стус
- б. В.Симоненко
- в. М.Вінграновський
- г. М.Бажан

1207. Вкажіть поезію В.Стуса, що має присвяту „Пам’яті Алли Горської”:

- а. „Не одлюби свою тривогу ранню...”
- б. „Вона і я поділені навпіл...”
- в. „Ярій, душе. Ярій, а не ридай...”
- г. „Верни до мене, пам’яте моя...”

1208. „Любові всевишній присвячується” — це епіграф до новели Григора Тютюнника:

- а. „Зав’язь”
- б. „Три зозулі з поклоном”
- в. „Оддавали Катрю”
- г. „Син приїхав”

1209. В якому творі Григора Тютюнника є згадка про „Сибір неісходиму”:

- а. „День мій суботній”
- б. „Три зозулі з поклоном”
- в. „Син приїхав”
- г. „Деревій”

1210. До „грона п'ятірного“ входили:

- а. В.Стус, Л. Костенко, М.Рильський, М.Драй-Хмара, В.Симоненко
- б. В.Симоненко, М.Зеров, М.Рильський, П.Филипович, Юрій Клен
- в. М.Вінграновський, М.Бажан, І.Драч, В.Симоненко, Юрій Клен
- г. Юрій Клен, М.Зеров, М.Рильський, П.Филипович, М.Драй-Хмара

1211. Сахно Черняк — герой поеми Л.Костенко:

- а. „Берестечко”
- б. „Скіфська Одісея”
- в. „Сніг у Флоренції”
- г. „Дума про братів неазовських”

1212. „Окрайці думок“ — це щоденникові записи:

- а. В.Стуса
- б. В.Симоненка
- в. М.Вінграновського
- г. О.Довженка

1213. Визначити жанр твору Л.Костенко "Маруся Чурай":

- а. поема-балада;
- б. історичний роман у новелах;
- в. історичний роман у віршах;
- г. драматична поема

1214. З якого твору В.Стуса наведені рядки: Ні. Вистояти. Вистояти. Ні –стояти. Тільки тут. У цьому полі, Що наче льон. І власної неволі Спізнати тут, на рідній чужині...

- а. "На колимським морозі калина";
- б. "У цьому полі, синьому, як льон";
- в. "Як добре те, що смерті не боюсь я";
- г. "Сто років, як сконала Січ..."

1215. Поезія Д.Павличка "Коли ми йшли удвох з тобою..." належить до:

- а. громадянської лірики;
- б. філософської лірики;
- в. пейзажної лірики;
- г. інтимної лірики;

1216. „Їхня українізація – це спосіб виявити всіх нас, українців, а тоді знищити разом, щоб і духу не було...”, – ці слова говорить один із персонажів п'єси М.Куліша „Мина Мазайло”:

- а. Мокій
- б. дядько Тарас
- в. Уля;
- г. Мина Мазайло

1217. Кому із поетів належать такі віршовані рядки: „Не дивися так привітно, Яблуневоцвітно. Стигнуть зорі, як пшениця: Буду я журиться. Не милуй мене шовково Ясно-соколово...”:

- а. В.Сосюрі
- б. М.Драй-Хмарі
- в. П.Тичині
- г. Б.-І.Антоничу

1218. У якій із поезій В.Стуса висловлено його життєве кредо, духовні принципи:

- а. "Не одлюби свою тривогу ранню";
- б. "За літописом Самовидця";
- в. "Як добре те, що смерті не боюсь я";
- г. "Верни до мене, пам'яте моя"

1219. До поетів шістдесятників належать:

- а. М.Рильський, П.Тичина, М.Бажан;
- б. І.Драч, М.Вінграновський, М.Стельмах;
- в. А.Малишко, В.Сосюра, О.Довженко;
- г. Д.Павличко, Л.Костенко, В.Стус

1220. У якій новелі М.Хвильового фігурує число шістсот шістдесят шість:

- а. „Легенда”
- б. „Мати”
- в. „Кімната ч.2”
- г. „Я (Романтика”)

1221. У якому творі В.Підмогильного головний герой усвідомлює, що людина має стати головним об'єктом його повісті:

- а. „Невеличка драма”
- б. „Місто”
- в. „Син”
- г. „Третя революція”

1222. Кому із персонажів кіноповісті О.Довженка „Україна в огні” належать слова: „Погані ми були історики? Прощати не вміли один одному? Національна гордість не виблискувала в наших книгах класової боротьби? Почекай, засяє на весь добрий людський світ...”:

- а. Василю Кравчині
- б. Лавріну Запорожцю
- в. Олесі
- г. Максиму Заброді

1223. „І хоч життя послало йому калюжу замість океану, душа в нього була океанська”, – так писав О.Довженко у „Зачарованій Десні” про:

- а. отця Кирила
- б. діда Семена
- в. батька
- г. Тихона

1224. В якій гуморесці Остап Вишня виділяє п'ять рис, властивих характеру „справжнього” українця:

- а. „Отак і живемо”
- б. „Зенітка”
- в. „Чухраїнці”
- г. „Якби моя бабуся встали”

1225. Які твори написав О.Гончар (вкажіть варіант з правильними відповідями):

- а. „Таврія”, „Прапороносці”, „Дума про тебе”
- б. „Собор”, „Берег любові”, „Правда і кривда”

- в. „Людина і зброя”, „Собор”, „Тронка”
- г. „Твоя зоря”, „Тронка”, „Дума про тебе”

1226. В якому творі Л.Костенко розвиває думку про чесність митця із самим собою, про неможливість ставити мистецтво „на службу владик”:

- а. „Маруся Чурай”
- б. „Берестечко”
- в. „Сніг у Флоренції
- г. „Скіфська Одиссея”

1227. У поезії „Життя іде і все без коректур” Л.Костенко говорить, що вже „давно нема”:

- а. воєн
- б. панів
- в. маркізи Помпадур
- г. славетного Растреллі

1228. Вкажіть прізвище поета, якому належить словесний новотвір – „смертеіснування й життєсмерть”:

- а. В.Симоненко
- б. І.Світличний
- в. І.Калинець
- г. В.Стус

1229. Вкажіть один із найулюбленіших жанрів раннього періоду творчості І.Драча:

- а. елегія
- б. ода
- в. послання
- г. балада

1230. Д.Павличко запровадив в українську літературу жанр ліричної поезії народів Сходу:

- а. хокку
- б. рубаї
- в. танка
- г. газель

1231. Якими словами мати з новели М. Хвильового "Я (Романтика)" тонко підкреслює внутрішній стан свого сина-чекіста?

- а. М'ятежний
- б. Праведний
- в. Жорстокий
- г. Любий

1232. Який твір О. Довженко назвав "коротким кінонарисом автобіографічного оповідання" ?

- а. "На колючому дроті"
- б. "Ніч перед боєм"
- в. "Незабутнє"
- г. "Зачарована Десна"

1233. Ім'я якого письменника випадає з логічного ряду?

- а. О.Лятуринська
- б. Є. Маланюк

- в. М. Рильський
- г. Н. Лівицька-Холодна

1234. Ідея самопожертви заради блага інших є провідною у новелі:

- а. Ю.Яновського "Лист у вічність"
- б. Г.Косинки "В житах"
- в. Ю.Яновського "Подвійне коло"
- г. М.Хвильового "Кіт у чоботях"

1235. "Не можна любити народів других, Коли ти не любиш Україну!...) — переконаний:

- а. В.Сосюра
- б. А.Малишко
- в. П.Тичина
- г. М.Рильський

1236. Який вчинок Олеся Гончара (1991 р.) був сприйнятий громадськістю як виклик усій радянській системі?

- а. виступ на Установчому з'їзді Народного Руху України
- б. виступ на відкритті установчої конференції Товариства української мови ім. Т.Г. Шевченка
- в. підтримка голодуючих студентів на знак рішучого протесту проти уряду УРС
- г. вихід з КПРС

1237. Головний герой новели О.Гончара „За мить щастя” здійснює страшний вчинок:

- а. убиває кохану Лору
- б. убиває чоловіка Лори
- в. убиває голову колгоспу
- г. убиває коня

1238. Про кохання радянського солдата і словацької дівчини написав О.Гончар у творі:

- а. „Тронка”
- б. „Кресафт”
- в. „Модри Камень”
- г. „Берег любові”

1239. В якій новелі В.Симоненко творить „нову легенду про велику любов, яка вже на смертному одрі зачала життя”?

- а. „Кукурікали півні на рушниках”
- б. „Дума про діда”
- в. „Чорна підкова”
- г. „Весілля Опанаса Крокви”

1240. В останньому листі Михайла (Г.Тютюнник „Зав’язь”) було закреслено і знову написано:

- а. не суди мене гірко
- б. Сибір неісходиму
- в. болить серце
- г. передай три зозулі

1241. Головний герой оповідання Г.Тютюнника „Син приїхав”:

- а. Никифор Дзякун
- б. Дмитро Лобода

- в. Павло Дзякун
- г. Григорій Отава

1242. Чому сумно на весіллі в Катрі (Г.Тютюнник „Оддавали Катрю”)?

- а. Катря покидає село, а місто ще не стало їй рідним
- б. Катря вирішила залишитись у селі
- в. Катря знає, що наречений її не кохає
- г. Катря мусить залишити цуценя

1243. У поезії „Баба Онися” В.Симоненко пропонує:

- а. воздвигнути бабі Онисі пам’ятник у Москві
- б. привезти бабу Онисю в Москву на екскурсію
- в. організувати зустріч у Москві з онуками
- г. обрати бабу Онисю депутатом

1244. Назва літературної групи ЛУГОСАД складається з:

- а. перших літер прізвищ її учасників
- б. перших літер деяких назв поетичних збірок її учасників
- в. перших літер прізвищ літературних кумирів її учасників
- г. перших літер імен її учасників

1245. Ідея утворення літературного угруповання "Бу-Ба-Бу" належить:

- а. Юрію Андруховичу;
- б. Віктору Небораку;
- в. Олександрові Ірванцю;
- г. Юрієві Іздрику.

1246. Хто із представників Київської школи поезії редагував та видавав журнал "Світо-вид"?

- а. Віктор Кордун;
- б. Василь Голобородько;
- в. Михайло Григорів;
- г. Микола Воробйов.

1247. Хто з учасників літературного угруповання "Бу-Ба-Бу" є автором статті "Апологія блазенади"?

- а. Віктор Неборак
- б. Юрій Андрухович
- в. Олександр Ірванець
- г. Всі троє учасників

1248. Яка із книг Юрія Андруховича є зібранням есеїв?

- а. "Московіада";
- б. "Рекреації"
- в. "Диявол ховається у сирі"
- г. "Таємниця".

1249. Яку стилістичну манеру увиразнює проза Юрія Андруховича?

- а. постмодернізм;
- б. бароко;
- в. модернізм;
- г. сентименталізм.

1250. Останньою, на думку читачів і дослідників, пророчою в долі Ярослава Стельмаха була драма:
- а. "Синій автомобіль";
 - б. "Драма в учительській";
 - в. "Провінціалки";
 - г. "Привіт, синичко"
1251. Як називається перший прозовий твір Оксани Забужко (1992р.)?
- а. "Польові дослідження з українського сексу"
 - б. "Сестро, сестро"
 - в. "Інопланетянка"
 - г. "Казка про калинову сопілку"
1252. Твори якого жанру вміщені у збірці Оксани Забужко "Хроніки від Фортінбраса"?
- а. есеї
 - б. повісті
 - в. вірші
 - г. драматичні поеми
1253. За який твір Олесеви Ульяненку було присуджено малу Шевченківську премію 1997 року:
- а. "Вогненне око"
 - б. "Сталінка"
 - в. "Зимова повість"
 - г. "Богемна рапсодія"
1254. В якому творі на основі усної народної творчості та біблійних переказів Оксана Забужко створила оновлений міф про двох сестер?
- а. "Сестро, сестро"
 - б. "Казка про калинову сопілку"
 - в. "Інопланетянка"
 - г. "Я, Мілена"
1255. Поет, який не входить в літературне угруповання Бу-Ба-Бу
- а. Юрій Андрухович
 - б. Іван Малкович
 - в. Віктор Неборак
 - г. Олександр Ірванець
1256. Умовна назва літературної генерації другої половини 80-х років двадцятого століття:
- а. шістдесятники
 - б. дев'ятдесятники
 - в. вісімдесятники
 - г. Розстріляне відродження
1257. Учасників літературного угруповання "Нова дегенерація" правильно вказано у варіанті
- а. Іван Андрусяк, Степан Процюк, Іван Ципердюк
 - б. Юрій Андрухович, Олександр Ірванець, Віктор Неборак
 - в. Іван Лучук, Назар Гончар, Роман Садловський
 - г. Костянтин Москалець, Володимир Кашка, Андрій Туз.
1258. Хто з поетів організував та видав "Скриню", самвидавівський журнал?

- а. Костянтин Москалець
- б. Іван Лучук
- в. Юрій Андрухович
- г. Григорій Чубай

1259. Літературне угруповання "Нова дегенерація" було створене серед студентів та викладачів

- а. одного з коледжів Івано-Франківська
- б. Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника
- в. Івано-Франківського медичного університету
- г. Івано-Франківського університету нафти і газу

1260. "Хроніки від Фортінбраса" Оксани Забужко – це збірка

- а. романів
- б. казок
- в. віршів
- г. есеїв

1261. Перша поетична збірка Василя Герасим'юка мала назву

- а. "Потоки"
- б. "Смереки"
- в. "Діти трепети"
- г. "Поет у повітрі"

1262. Рядки "Ти мусиш танцювати аркан. / Хоч раз. / Хоч раз ти повинен відчути, / як тяжко рветься на цій землі / древнє чоловіче коло..." належать

- а. Василю Герасим'юку
- б. Ігорю Римаруку
- в. Тарасу Федюку
- г. Наталці Білоцерківець.

1263. Книги "Записки Білого Пташка", "Слуга з Добромиля", "Захід сонця в Урожі", "Урізька готика" належать перу письменниці

- а. Оксани Забужко
- б. Галини Пагутяк
- в. Марії Матіос
- г. Наталки Білоцерківець

1264. Який твір Василя Кожелянка належить до жанру історичної фантастики, є "українською альтернативною історією"; автор створив цікаву історичну реконструкцію?

- а. "Логіка речей"
- б. "Дефіляда в Москві"
- в. "Як вчив Кожелянко-цзи"
- г. "Поезії"

1265. Яка новела Василя Портяка написана у формі щоденника (Збірка "У снігах")?

- а. "У снігах"
- б. "Хованець"
- в. "В неділю рано"
- г. "Гуцульський рік"

1266. Хто з письменників був першим і єдиним лауреатом малої Шевченківської премії (1997р.)?

- а. Василь Кожелянко
- б. Андрій Кокотюха
- в. Олесь Ульяненко
- г. Анатолій Дністровий

1267. За який роман, написаний 1994 р Олесь Ульяненко отримав малу Шевченківську премію (1997 р.)?

- а. "Сталінка"
- б. "Жінка його мрії"
- в. "Зимова повість"
- г. "Вогненне око"

1268. Збірка поезій "Середмістя" належить

- а. Юрію Андруховичу
- б. Степану Процюку
- в. Ігорю Римаруку
- г. Василеві Махну

1269. Серед названих романом Юрія Андруховича є

- а. "Рекреації"
- б. "Небо і площі"
- в. "Екзотичні птахи і рослини"
- г. "Індія"

1270. Самвидавний альманах "Скриня" виходив у 70-х роках у

- а. Харкові
- б. Києві
- в. Львові
- г. Чернівцях

1271. Василь Герасим'юк – автор здебільшого

- а. прозових творів
- б. поетичних творів
- в. драматичних творів
- г. перекладів

1272. Іван Андрусак - учасник поетичного угруповання

- а. "ЛУГОСАД"
- б. "Нова дегенерація"
- в. "Пропала грамота"
- г. "Нечувані"

1273. "Дезорієнтація на місцевості" Ю. Андруховича, "Хроніки від Фортінбраса" О. Забужко – це збірки

- а. віршів
- б. драм
- в. есеїв
- г. поем

1274. До дебютної збірки "Нова дегенерація" однойменної групи не входять вірші

- а. С. Процюка
- б. І. Андрусяка
- в. І. Ципердюка
- г. В. Махна

1275. Вкажіть, який троп komponується завдяки поєднанню контрастних понять:

- а. оксиморон
- б. антономазія
- в. літота
- г. метонімія

1276. Аллегорія – це:

- а. іносказання
- б. натяк
- в. впізнавання
- г. образ-знак

1277. О. Потебня визначав такі аспекти літературного твору:

- а. тема, внутрішній світ, художня мова
- б. зовнішня форма, внутрішня форма, значення
- в. форма, зміст, текст
- г. поетична опозиція, формант

1278. Первинним етапом вивчення літературного твору є:

- а. опис
- б. аналіз
- в. інтерпретація
- г. екзегетика

1279. У якому рядку вказана неправильна функція рими:

- а. ритмічна, естетична, гумористична, магічна
- б. естетична, строфотворча, жанровизначальна, евристична
- в. евристична, естетична, магічна, ритмічна
- г. магічна, ритмічна, естетична, гносеологічна

1280. Визначте вид римування у поданому уривку:

Топчуть ноги радісно і струнко
Сонні трави на вузькій межі.
В день такий віддатись поцілункам!
В день такий цілим натхненням жить!
(Г. Чупринка “Питання співця”)

- а. паралельне
- б. парне
- в. тернарне
- г. неспароване

1281. Пролог до поеми “Мойсей” І. Франка написаний:

- а. катреном
- б. секстиною
- в. терциною
- г. терцетом

1282. Виберіть визначення поняття “епопея”. Це

- а. твір, у якому дія концентрується навколо зображення життя певної соціальної групи
- б. значний за обсягом твір, для якого характерні всеосяжне зображення народного життя, інтерес до всіх його реалій, епохальних подій, велика кількість персонажів
- в. великий твір, у якому відображаються зіткнення внутрішніх прагнень героя з соціальними обставинами
- г. значний за обсягом твір, де безпосередньо викладається світоглядна позиція автора

1283. Вкажіть визначення поняття “медитація”. Це

- а. ліричний жанр змалювання краси природи
- б. ліричний жанр роздуму, самозаглиблення
- в. твір, для якого характерне підкреслене виявлення почуттів, переживань
- г. суб'єктивне осмислення певних історичних подій

1284. Вкажіть, які твори називалися “шкільною драмою”:

- а. п'єси, в яких порушувались проблеми тогочасної освіти
- б. п'єси, написані в навчальних закладах із метою навчання і виховання
- в. драматичні твори, інсценізовані учнями шкіл
- г. духовні драми середньовічної католицької церкви, тісно пов'язані з літургією

1285. Вкажіть, який вид тропа виділено в поданому чотиривірші:

Біля керма – запроданці, кастрати
Дрижать від жаху в немочі сліпий...
Коли б оту толоку розорати,
Шевченко міг би вирости на ній!
(Д. Павличко “Вставай з колін”).

- а. епітет
- б. синекдоха
- в. персоніфікація
- г. метонімія

1286. Мнемотехнічна функція рими полягає у: .

- а. відкритті смислу поезії
- б. мистецькому оздобленні поезії
- в. сугестивному призначенні у священних жанрах
- г. запам'ятовуванні поезії

1287. Визначте, яке фонічне явище використано в уривку:

О панно Інно, панно Інно,
Я вас любив дитинно, злотоцінно.
(П. Тичина):

- а. ономотопея
- б. асонанс
- в. дисонанс
- г. какофонія

1288. Вкажіть правильний варіант визначення розміру і рими:

Всі поля серпами гніву скошено.
Всі шляхи в кривавій зливі зрошено
(Юрій Клен).

- а. п'ятистоповий хорей, відкрита рима
- б. ямб, відкрита рима

- в. дактиль, відкрита рима
- г. дактиль, закрита рима.

1289. Вкажіть, який вид тропа виділено в реченні з новели “Я (Романтика)” М. Хвильового: “І я бачу: **в її очах стоять** дві хрустальні **росинки**”:

- а. метафора
- б. персоніфікація
- в. метонімія
- г. синекдоха

1290. Частковими синонімами до слова “композиція” є усі, крім:

- а. архітектоніка
- б. структура
- в. конструкція
- г. сюжет

1291. Вкажіть, які літературознавчі поняття скеровані на аналіз форми твору:

- а. тема
- б. ідея
- в. пафос
- г. жанр

1292. Художній зміст – це:

- а. емоційно-сміслова сутність твору
- б. сюжет твору
- в. авторська концепція
- г. поетична мова твору

1293. У структуру художнього твору входять:

- а. композиція і мова
- б. тема
- в. проблема
- г. ідея

1294. Виберіть визначення поняття “літературний тип”. Це

- а. образ, в якому втілені характерні риси світогляду, поведінки людей певного класу, групи, нації
- б. людина, чия біографія стала основою для створення героя художнього твору
- в. єдність ідейно-художніх особливостей певної культурної епохи, літературного напрямку, течії
- г. узагальнене втілення авторського світобачення в образі

1295. Аналіз художнього твору як системи прийомів “поетичної мови” цікавив представників:

- а. порівняльно-історичного школи
- б. ритуально-міфологічної критики
- в. формальної школи
- г. психологічної школи

1296. “Вулиця – вилиця, корова – корогва” – це приклади...:

- а. синонімії
- б. паронімії

- в. омонімії
- г. антонімії

1297. Визначте тип порівняння:

Неначе подих радості і волі,
Пливли над містом пахощі бузкові...:

- а. порівнюється конкретне з конкретним
- б. конкретне з абстрактним
- в. абстрактне з конкретним
- г. абстрактне з абстрактним

1298. Вкажіть, який вид тропа виділено в поданій строфі:

Вже почалось, мабуть, майбутнє.

Оце, либонь, вже почалось... **Не забувайте незабутнє**,
Воно вже інеш взялось!

(Л. Костенко “Вже почалось, мабуть, майбутнє”)

- а. метафора
- б. епітет
- в. метонімія
- г. оксюморон

1299. “Переможець під Жовтими Водами. Переможений під Берестечком” – це приклад...:

- а. метонімії
- б. антономазії
- в. сарказму
- г. гіперболи

1300. “Сира земля”, “сестра-голубонька” – це:

- а. постійний епітет, прикметниковий епітет
- б. іменниковий епітет, зрощений епітет
- в. прикметниковий епітет, іменниковий епітет-прикладка
- г. постійний епітет, іменниковий епітет-прикладка

1301. Паралелізм – це:

- а. порушення правильності формально-синтаксичного зв'язку
- б. хрестоподібна структура двох суміжних речень
- в. подібність у побудові суміжних речень
- г. вставне речення в основному вислові

1302. “Вигук, яким промовець коментує свій щойно закінчений виклад” – це:

- а. апофазія
- б. епанортоза
- в. апосіопеза
- г. епіфонема

1303. До питань стилістики не належать:

- а. лексико-стилістичні засоби
- б. метр
- в. оксюморон
- г. інверсія

1304. Літературний процес – це:

- а. літературне життя певної країни чи епохи, у всій сукупності його факторів і явищ
- б. письменницьке угруповання, яке виникло на підставі спільних естетичних поглядів і конкретних програм художньої діяльності
- в. переломлення у творчості письменника певних суспільних поглядів, ідеології
- г. форма існування абсолютного духу.

1305. Стилїстика вивчає:

- а. лад ритму певного віршового твору чи сукупності творів;
- б. звукову організацію поетичного мовлення; віршові засоби, які надають ліричному твору милозвучності, посилюють його емоційність та виразність;
- в. будову художнього твору як єдиного цілого, інтегральний взаємозв'язок основних його складників;
- г. відхилення від мовних норм як естетично значущих.

1306. Сублимація – це:

- а. перетворення енергії
- б. зберігання енергії, колективних символів у свідомості
- в. інтерпретація образів, символів
- г. копіювання міфологічних елементів у свідомості

1307. Епітети бувають:

- а. постійні, зрощені, часткові
- б. складні, адвербіальні, прикметникові
- в. прикметникові, зрощені, часткові
- г. часткові, складні, постійні

1308. “Ну, як хочете: валя воша, чи пак воля ваша” – це:

- а. протезис
- б. гаплогія
- в. метатезис
- г. аферезис

1309. Яка з фігур належить до фігур конструкцій?

- а. інверсія
- б. апосіопеса
- в. амфіболя
- г. сімїлікаденція

1310. “Розрив слова, в середину якого вставлено інше” – це:

- а. анномінація
- б. парентезис
- в. зламаний клімакс
- г. тмесис

1311. Активна демїфологізація розпочалася:

- а. у період Нового часу
- б. на початку ХХ ст.
- в. у період романтизму
- г. у сучасній постмодерній культурі

1312. Найвідомішим автором сонетоїдів в українській літературі є:

- а. Д. Павличко
- б. М. Зеров
- в. П. Тичина
- г. І. Франко

1313. До рим за якісною ознакою не належить:

- а. оригінальна / традиційна
- б. глибока / неглибока
- в. бідна / багата
- г. окситонна / парокситонна

1314. У часи античності художні прикраси були необхідними для:

- а. прози
- б. ритму
- в. поезії
- г. драми

1315. Слово "класицизм" в дослівному перекладі означає:

- а. зразковий
- б. рух туди і назад
- в. схожий на мушлю
- г. пишний

1316. На думку Н. Буало, головні ознаки художнього твору це:

- а. ясність змісту і форми
- б. прикрашений стиль
- в. дотримання канонізованої бейтової форми
- г. наслідування античних митців

1317. Поняття "макаронічна мова" належить до такого підрозділу поетики:

- а. тропи;
- б. лексико-стилістичні засоби;
- в. стилістичні фігури;
- г. головні евфонічні явища

1318. Які два види мистецтва порівнює Г. Лессінг у трактаті "Лаокоон":

- а. музику і поезію
- б. архітектуру і живопис
- в. живопис і поезію
- г. театр і лірику

1319. У творах рококо присутні елементи:

- а. фантастичності та казковості
- б. реальності
- в. історичності
- г. народності

1320. Основою романтичної теорії стала:

- а. французька філософія та естетика
- б. німецька філософія та естетика

- в. американська філософія та естетика
- г. польська естетика

1321. На думку Гегеля, мистецтво – це:

- а. рух вперед та назад
- б. сутність буття
- в. гармонія душі
- г. рух людської свідомості до Абсолютного духу

1322. Головні герої сентименталізму:

- а. бунтівники та лідери
- б. мрійники, яких не розуміє суспільство
- в. представники середнього класу, які страждають через невблаганну долю
- г. надзвичайні особистості в надзвичайних обставинах

1323. Вкажіть відмінність між романтизмом та сентименталізмом:

- а. романтизм зображує пристрасті, сентименталізм – чуттєві переживання
- б. романтизм змальовує типових персонажів, сентименталізм – незвичайних
- в. романтизм описує психологічний стан персонажа, на відміну від сентименталізму
- г. чіткі межі важко встановити

1324. Головною ознакою реалізму було:

- а. міметичний характер художнього світу
- б. абсолютність всіх виявів
- в. досконалість природи світу
- г. героїзм у творах

1325. Філософською основою натуралізму стало позитивістське вчення:

- а. О. Конта
- б. Ф. Шиллера
- в. І. Канта
- г. Г. Гегеля

1326. Тема натуралістичних творів:

- а. навколишня дійсність, надмірно деталізована
- б. підсвідомість індивіда, його внутрішній стан
- в. дно міста, патологічна психіка людини, підсвідомі мотиви поведінки
- г. життя героя-бунтівника, який страждає через невблаганну долю

1327. Від картини якого французького художника походить назва імпресіонізм:

- а. К. Піссарро
- б. Е. Мане
- в. К. Моне
- г. Б. Морізо

1328. Завдання імпресіоністів полягало у:

- а. вираженні емоцій
- б. фіксації конкретних, нічим не опосередкованих чуттєвих вражень, котрі максимально наближають до правди дійсності
- в. відновлення розірваної єдності світу і людини
- г. створення мистецтва, подібного дерзанню молодих левів

1329. Який з напрямів став викликом реалізму:

- а. імпресіоналізм
- б. модернізм
- в. натуралізм
- г. новоромантизм

1330. Хто написав "Перший маніфест футуризму":

- а. М. Семенко
- б. Ф. Марінетті
- в. Ф. Прателло
- г. Дж. Балла

1331. Світ експресіоністи бачили так:

- а. суто суб'єктивно, як проекція своїх почуттів та думок
- б. світ – абсолютний рух
- в. суб'єктивно-ідеалітично: свідоме і несвідоме складають життя
- г. світ – міфологія несамовитого часу, віку техніки, руху, краси речового світу

1332. Як гасло футуристів "випустити слова на волю" було реалізовано:

- а. через використання дисонансів та какофонії
- б. як побудова вільних асоціацій
- в. як використання чистого психічного автоматизму
- г. через відкидання синтаксичних норм, розділових знаків, ритмо-синтаксичних одиниць, словника

1333. На думку символістів, поезія:

- а. має відображати реальний світ
- б. повинна слугувати вираженню людських стосунків
- в. покликана наблизитися до непізнаної тайни, вищого смислу
- г. має висвітлювати людські почуття

1334. Карнавальний сміх, за М. Бахтіним:

- а. трансперсональний, універсальний, міфологічний
- б. всенародний, святковий, універсальний, амбівалентний, направлений на тих, хто висміює, утопічний
- в. амбівалентний, всенародний, сатиричний, несвятковий
- г. однозначний, святковий, міфологічний, універсальний, всенародний, антиутопічний

1335. Зв'язок символу та міфу простежується в:

- а. відображенні єдності змісту і форми, нероздільності думки і образу через символічні форми
- б. сакральній природі символів
- в. вони беруть участь у творенні тексту
- г. наявності символіки у міфах

1336. Уперше психологічний підхід до вивчення художніх явищ у національній науці застосовував:

- а. Олександр Білецький;
- б. Олександр Потебня;
- в. Іван Франко;
- г. Михайло Рудницький

1337. Засновником психологічної школи в нашій науці був:

- а. Іван Франко;
- б. Михайло Драгоманов;
- в. Михайло Грушевський;
- г. Олександр Потебня

1338. Згідно з концепцією Івана Франка, провідну роль у творчому процесі відіграє:

- а. розумово-інтелектуальний рівень автора;
- б. "верхня свідомість";
- в. "нижня свідомість";
- г. чуттєво-емоційна сфера

1339. Назвіть психологічні величини, з якими Іван Франко порівнював образи поетичної фантазії:

- а. чуття;
- б. емоції;
- в. асоціації;
- г. образи сновидінь

1340. Хто з названих українських письменників був великим прихильником психоаналізу:

- а. Іван Франко;
- б. Валер'ян Підмогильний;
- в. Микола Хвильовий;
- г. Леся Українка.

1341. Визначте віршовий розмір:

Я б склав тобі молитву. Синіє далина.

Десять огник загорівся. Хтось пісню почина:

На серці – сиза хмара. А небо все в огні.

І я чужий для тебе. І ти чужа мені (Максим Рильський)

- а. шестистопний ямб;
- б. шестистопний ямб з цезурою посередині й нарощеним на один склад першим піввіршем;
- в. дванадцятискладовик з цезурою посередині;
- г. шестистопний ямб з цезурою на третій стопі

1342. Визначте віршовий розмір:

Був вечір липневий – і кротка любов

Мене, не бентежного, солодко ранила,

Далеко, в рожевому куриві танули

Доми під горою і бані церков (Михайло Орест).

- а. чотиристоповий амфібрахій;
- б. чотиринаголошений тонічний вірш;
- в. акцентний вірш;
- г. чотиристоповий амфібрахій з цезурою посередині

1343. Визначте віршовий розмір:

Ой брязнули на дворі цимбали;

Озвалися у сінях бояри,

Заспівали дружки у світлиці;

Забилось серце у вдовиці (Пантелеймон Куліш).

- а. коломийковий вірш;
- б. п'ятистоповий хорей;
- в. тактовик;
- г. дев'ятискладовик

1344. Визначте віршовий розмір:

Оповиті нуждою і славою,
У ночі бездонній чаші
Золотими рибами плавають
Негаснучі вікна наші (Леонід Полтава).

- а. тристоповий анапест;
- б. тринаголошений тонічний вірш;
- в. акцентний вірш;
- г. десятискладовик

1345. Принципом узагальнення в романтизмі є

- а. типізація;
- б. ідеалізація;
- в. символізація;
- г. гіперболізація

1346. Лейма означає:

- а. паузу, що ділить вірш на дві або три частини, що називаються піввіршами;
- б. постійний наголос на кінці вірша;
- в. паузу на місці пропущеного складу;
- г. нарощення першого піввірша на два склади

1347. Блукаючі склади відіграють важливу роль у такій системі версифікації:

- а. силабо-тонічний;
- б. тонічний;
- в. формах некласичного вірша;
- г. силабічний

1348. Константа означає:

- а. паузу, що ділить вірш на дві або три частини, що називаються піввіршами;
- б. постійний наголос на кінці вірша;
- в. паузу на місці пропущеного складу;
- г. нарощення першого піввірша на два склади

1349. Українська барокова поезія ґрунтувалася на такому ритмічному принципі:

- а. закономірне чергування наголошених і ненаголошених складів;
- б. закономірне чергування довгих і коротких складів;
- в. склад як такий;
- г. ритміка наголосів

1350. Гіпотетичний індоевропейський вірш був:

- а. силабічний;
- б. тонічний;
- в. вільний;
- г. квантитативний

1351. Визначте тип строфи:
Він пише сміливо, не боячись нікого...
Слабого, –
Усе, що вказує йому його натура...
Й цензура.

- а. ізометрична;
- б. канонізована;
- в. гетерометрична;
- г. моностих

1352. Не головною і не визначальною для строфи є така її ознака:

- а. рима;
- б. клаузула;
- в. розмір;
- г. синтаксична завершеність речового періоду

1353. Поняття "каталектика" й "акаталектика" належать до такого розділу віршування:

- а. строфіка;
- б. метрика;
- в. фоніка;
- г. топіка

1354. Еволюцію окремих художніх прийомів та їх систем вивчає:

- а. теоретична поетика;
- б. часткова поетика;
- в. історична поетика;
- г. традиційна поетика

1355. Некласичний вірш ґрунтується на такому принципі:

- а. ритміці наголосів;
- б. врахуванні кількості ненаголошених складів у міжіктових інтервалах;
- в. чергуванні довгих і коротких складів;
- г. принципах фольклорного віршування

1356. Першим з українських поетів в оригінальних творах некласичний вірш застосував

- а. Іван Франко;
- б. Леся Українка;
- в. Михайль Семенко;
- г. Микола Зеров

1357. Фоніка складається з таких частин:

- а. евфонія і какофонія;
- б. рима й алітерація;
- в. рима й асонанс;
- г. евфонія й рима

1358. Естетична вартість рими досягається такими чинниками:

- а. порядком і кількістю рим;
- б. римовим коефіцієнтом;
- в. римовим рядом;
- г. оригінальністю, глибиною і багатством рим

1359. Рими на кшталт гніт – скніти, черги – кочергами належать до такої групи:

- а. внутрішніх;
- б. багатих;
- в. нерівноскладових;
- г. бідних

1360. Вкажіть поета, в якого естетичне враження базується головним чином на фонічних чинниках:

- а. Іван Франко;
- б. Володимир Самійленко;
- в. Олекса Стефанович;
- г. Євген Маланюк

1361. Містичного ефекту домагався шляхом накопичення певних звуків і звукосполук такий український поет:

- а. Юрій Клен;
- б. Микола Зеров;
- в. Євген Плужник;
- г. Іван Драч

1362. Строфічність найсильніше проявляється в таких жанрах:

- а. елегіях;
- б. одах;
- в. стансах;
- г. баладах

1363. Моностих в українській поезії зустрічається в творчості:

- а. Лесі Українки;
- б. Павла Тичини;
- в. Максима Рильського;
- г. Олени Теліги

1364. Який із названих елементів не є ознакою строфи:

- а. розмір;
- б. синтаксична структура;
- в. повторюваність;
- г. рима

1365. Елегійний дистих є такого походження:

- а. романського;
- б. східного;
- в. античного;
- г. слов'янського

1366. Елегійний дистих зустрічається у творчості таких українських поетів:

- а. Тараса Шевченка й Пантелеймона Куліша;
- б. Івана Франка й Миколи Зерова;
- в. Євгена Маланюка й Олени Теліги;
- г. Миколи Вінграновського й Ліни Костенко

1367. Терцину в поезію запровадив:

- а. Гомер;
- б. Данте Аліґ'єрі;
- в. Едгар По;
- г. Адам Міцкевич

1368. Октава найчастіше зустрічається в творах

- а. українських романтиків;
- б. символістів;
- в. неокласиків;
- г. футуристів

1369. Римована лірична секстина зустрічається в творчості такого українського автора:

- а. Івана Франка;
- б. Богдана Лепкого;
- в. Миколи Зерова;
- г. Леоніда Мосендза

1370. До жанру рубаїв звертався в оригінальній поезії такий український автор:

- а. Максим Рильський;
- б. Андрій Малишко;
- в. Дмитро Павличко;
- г. Борис Олійник

1371. Касидна (наскрізна) рима є прикметною ознакою такого жанру-строфи:

- а. сонета;
- б. стансів;
- в. рубаїв;
- г. газелі

1372. З українських поетів до жанру газелі зверталися:

- а. Тарас Шевченко й Пантелеймон Куліш;
- б. Леся Українка й Володимир Самійленко;
- в. Іван Франко й Михайло Орест;
- г. Іван Драч і Микола Вінграновський

1373. У системі "автор – твір – читач" на останньому компоненті акцентує увагу

- а. психоаналіз;
- б. літературна герменевтика;
- в. рецептивна естетика;
- г. структуралізм

1374. Апокриф належить до такого літературного роду:

- а. епічного;
- б. ліричного;
- в. драматичного;
- г. ліро-епічного

1375. Прикмети всіх трьох літературних родів поєднує в собі такий жанр:

- а. апокриф;
- б. притча;

- в. вертепна драма;
- г. драматична поема

1376. Строфічний розрив найчастіше зустрічається в такому жанрі:

- а. романі;
- б. казці;
- в. трагікомедії;
- г. драматичній поемі

1377. В античні часи панував такий тип творчості:

- а. символічно-алегоричний;
- б. романтичний;
- в. реалістичний;
- г. суб'єктивно-індивідуальний

1378. Стилістична фігура незавершеного, обірваного на слові чи півслові речення називається

- а. анаколют;
- б. метатеза;
- в. апосіопеса;
- г. тмесис

1379. Визначте, чим зумовлені стилістична функція виділеного теоніма в "Енеїді" Івана Котляревського: "Зевес тоді кружав сивуху..."

- а. емоційністю й схвильованістю наратора;
- б. концептуальними вимогами;
- в. вимогами форми;
- г. творчим задумом

1380. Визначте вид рими в строфі Павла Тичини:

Там тополі у полі на волі
(Захід сонце за обрій поніс)
З буйним вітром, свавольним і диким,
Струнко рвуться кудись в далечінь...

- а. неспарована;
- б. внутрішня;
- в. суміжна;
- г. нерівноскладова

1381. Визначте розмір поетичного твору:

Хтось гладив ниви, все гладив ниви,
Ходив у гніві і сіяв співи:
О дайте грому, о дайте зливи! –
Нехай не сохнуть злотисті гриви.
Хтось гладив ниви, так ніжно гладив... (Павло Тичина).

- а. чотиристоповий хорей;
- б. чотиристоповий хорей з цезурою посередині;
- в. чотиристоповий хорей з цезурою посередині й нарощеним на один склад першим піввіршем;
- г. вільний хорей

1382. Виберіть визначення поняття "художній образ". Це

- а. особлива форма освоєння дійсності, коли при узагальненні зберігається життєва конкретність предмета — подій, людей, явищ, предметів
- б. головний предмет розповіді у творі
- в. предмет зображення в художніх творах найрізноманітніших сторін життя людини і цілого народу
- г. слова, які дають авторові можливість висловити власне ставлення до героїв

1383. Виберіть визначення поняття “прототип”. Це

- а. образ-персонаж, який концентрує в собі риси характеру, спосіб мислення, світогляд певної групи людей
- б. історична чи сучасна авторові конкретна особа, життя і діяльність якої бралися до уваги при створенні літературного образу в творі
- в. історично сформований тип літературного твору
- г. споконвічний, наявний в основі пізнання образ

1384. Виберіть визначення поняття “проблема художнього твору”. Це

- а. основне питання, порушене у творі, сторона життя, яка цікавить автора
- б. оцінне ставлення до того, про що говорить автор
- в. протиборство між персонажами
- г. опис фактів, подій, явищ

1385. Визначте, яке поняття синонімічне до поняття “типізація”:

- а. індивідуалізація
- б. узагальнення
- в. асоціативність
- г. алітераційність

1386. Дайте визначення композиції літературного твору:

- а. система подій у хронологічній послідовності
- б. система подій у логічній послідовності
- в. будова твору
- г. природна послідовність подій

1387. Дайте визначення кульмінації:

- а. момент максимальної напруги і загострення суперечностей у творі
- б. найяскравіша подія у творі
- в. предмет зображення в літературному творі
- г. розв'язка

1388. Визначте, які жанри творів належать до ліро-епічних:

- а. епопея, оповідання, повість, роман
- б. пісня, елегія, медитація, гімн, ода
- в. співомовка, байка, балада, поема, роман у віршах
- г. балада, дума, інтерлюдія, міраклъ

1389. Вкажіть, що таке троп:

- а. іномовлення
- б. інтонація
- в. алітерація
- г. семантична особливість художньої мови

1390. Важливою ознакою трагічного є:

- а. хронотоп "рідного дому"
- б. перемога героя
- в. внутрішня роздвоєність персонажа
- г. неможливість вирішення конфлікту

1391. Вкажіть, який із перелічених нижче творів написаний гекзаметром:

- а. "Каменярі" І. Франка
- б. "Енеїда" Вергілія
- в. "Енеїда" І. Котляревського
- г. "Божественна комедія" А. Данте

1392. Принцип побудови "теза-антитеза-синтез" характерний для:

- а. тріолета
- б. рондо
- в. сонета
- г. октави

1393. Визначте віршовий розмір уривка поезії "Земле рідна!" В. Симоненка:

Земле рідна! Мозок мій світліє,
І душа ніжнішою стає,
Як твої сподіванки і мрії
У життя вливаються моє.

- а. тристопний анапест
- б. п'ятистопний хорей
- в. чотиристопний хорей
- г. тристопний амфібрахій

1394. Виберіть визначення поняття "конфлікт". Це

- а. основна суперечність між дійовими особами, яка призводить до боротьби між ними і розвитку сюжету
- б. вирішальне зіткнення протидіючих сторін
- в. те місце у творі, де показано зіткнення між персонажами
- г. різко окреслена протилежність у чомусь

1395. Визначте рядки, написані дактилем:

- а. Як я малим збирався навесні
Піти у світ незнаними шляхами,
Сорочку мати вишила мені
Червоними і чорними нитками (Д. Павличко)
- б. Рідна мати моя, ти ночей не доспала
І водила мене у поля край села,
І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
І рушник вишиваний на щастя дала (А. Малишко)
- в. Любіть Україну, як сонце, любіть,
Як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
Любіть у годину негоди (В. Сосюра)
- г. Вигострю, виточу зброю іскристу,
Скільки достане снаги мені й хисту,
Потім її почеплю при стіні
Іншим на втіху, на смуток мені (Леся Українка)

1396. Вкажіть, який поетичний прийом використав В. Самійленко в цій поезії:

У мене є одно кохання,

Котре не зраджу я повік;
Росло воно не день, не рік,
А із мною виростало
І квіткою рясною стало...
Не одцвіте моє кохання,
А буде в серці до сконання.

- а. рефрен
- б. анафора
- в. асонанс
- г. акровірш

1397. Вкажіть, який вид тропа виділено в поданій строфі:

Будем іти ми з тобою тоді
в ніжному вітрі до рання,
вип'ю я очі твої молоді,
повні **туману кохання**
(В. Сосюра "Білі акації...").

- а. метафора
- б. синекдоха
- в. символ
- г. епітет

1398. Андроніми – це:

- а. імена богів
- б. імена, що переходять на жінку від її чоловіка
- в. імена, що переходять на чоловіка від його жінки
- г. найменування персонажа модифікованим іменем батька

1399. Зав'язка – це:

- а. компонент сюжету
- б. елемент композиції
- в. пролог
- г. преамбула

1400. Назвіть термін, який характеризує єдність простору і часу в творі:

- а. архетип
- б. архітектоніка
- в. художній конфлікт
- г. хронотоп

1401. Пафос художнього твору – це:

- а. його тема
- б. його ідея
- в. основна емоційна тональність твору
- г. тип авторської емоційності

1402. Недотримання порядку слів у реченні – це:

- а. антитеза
- б. парентеза
- в. анномінація
- г. інверсія.

1403. Антитеза – це:

- а. художній конфлікт
- б. художнє протиставлення у творі
- в. хрестоподібний паралелізм
- г. епанод

1404. Ліричний відступ – це:

- а. емоційна атмосфера твору
- б. образ автора у творі
- в. емоційне сприймання твору
- г. не пов'язаний із сюжетом роздум автора твору

1405. Виберіть визначення поняття “роман”. Це

- а. великий твір, у якому відображаються зіткнення внутрішніх прагнень героя з соціальними обставинами
- б. значний за обсягом твір, для якого характерні всеяжне зображення народного життя, інтерес до всіх його реалій, епохальних подій, велика кількість персонажів
- в. великий епічний твір, у якому широко охоплено важливі суспільні процеси, всебічно і в розвитку показано багатьох персонажів
- г. значний за обсягом твір, де безпосередньо викладається світоглядна позиція автора

1406. Натяк на якусь загальновідому подію, думку, явище, постать – це:

- а. символ
- б. алюзія
- в. синойкіюса
- г. алегорія

1407. До фігур мислення не належить:

- а. зевгма
- б. паралелізм
- в. еліпс
- г. апосіопеза

1408. На основі чого відбувається літературний розвиток?

- а. боротьби традицій і новаторства
- б. боротьби протилежних думок літераторів
- в. боротьби літературних угруповань
- г. взаємодії напрямів та течій

1409. Найменування персонажа модифікованим іменем батька – це:

- а. антропонім
- б. матронім
- в. патронім
- г. оронім

1410. Назви місцевостей, які створюють просторову організацію твору, часто мають емоційне забарвлення, бувають з підтекстом – це:

- а. топоніми
- б. гідроніми
- в. ороніми
- г. теоніми

1411. Строфа з восьми рядків п'яти- або шестистопного ямба при обов'язковому римуванні abababcc – це:

- а. терцина
- б. октава
- в. октавіля
- г. сициліана

1412. Просвітники сповідували культ:

- а. почуттів
- б. розуму
- в. природи
- г. богів

1413. Вкажіть, які питання досліджує теорія літератури:

- а. “нинішній” стан літератури
- б. загальні закони структури і розвитку літератури
- в. соціально-економічні умови розвитку літератури
- г. культурно-історичні умови розвитку літератури

1414. Назвіть засновника психоаналізу:

- а. Альберт Ейнштейн;
- б. Карл-Густав Юнг;
- в. Зигмунд Фрейд;
- г. Еріх Фромм

1415. Визначте віршовий розмір:

Яблука допіли, яблука червоні,
Ми з тобою йдемо стежкою в саду.
Ти мене, кохана, проведеш до поля,
Я піду і, може, більше не прийду (Максим Рильський).

- а. шестистоповий хорей;
- б. десятискладовик з цезурою посередині;
- в. шестистоповий хорей з цезурою посередині;
- г. дольник на основі хоря

1416. Цезура означає:

- а. паузу, що ділить вірш на дві або три частини, що називаються піввіршами;
- б. постійний наголос на кінці вірша;
- в. паузу на місці пропущеного складу;
- г. нарощення першого піввірша на два склади

1417. До головних евфонічних явищ належать:

- а. рима, алітерація, асонанс;
- б. рима, алітерація, стопа;
- в. рима, асонанс, метонімія;
- г. рима, звуконаслідування, строфа

1418. Назви головних метрів силабо-тонічної системи віршування походять:

- а. із середньовічної поезії;
- б. зі східної поезії;

- в. з романського віршування;
- г. з античного віршування

1419. Основою часткової поетики є:

- а. вивчення системи художніх засобів культурно-історичної епохи;
- б. вивчення системи художніх засобів певної літературної групи;
- в. вивчення системи художніх засобів певної національної літератури;
- г. вивчення системи художніх засобів окремого твору

1420. Найкоротшим відрізком певного метру в силабо-тоніці є:

- а. розмір;
- б. стопа;
- в. склад;
- г. наголос

1421. Стопа амфібрахія – це

- а. три склади з наголосом на першому;
- б. три склади з наголосом на другому;
- в. три склади з наголосом на третьому;
- г. три склади з пропущеним наголосом

1422. Більша частина "Кобзаря" Тараса Шевченка складається з віршів такої системи версифікації:

- а. силабічної;
- б. тонічної;
- в. силабо-тонічної;
- г. музичної

1423. Центральним у фоніці є таке поняття:

- а. стопа;
- б. рима;
- в. звуконаслідування;
- г. строфа

1424. Найчастіше в канонізованих строфах романського походження вживається такий розмір:

- а. п'ятистоповий або шестистоповий ямб;
- б. чотиристоповий або п'ятистоповий хорей;
- в. тристоповий або чотиристоповий дактиль;
- г. будь-який

1425. До епічного літературного роду належать такі жанри:

- а. повість, легенда, нарис;
- б. оповідання, балада, притча;
- в. повість, роман, трагедія;
- г. новела, казка, епіталама

1426. До ліричного літературного роду належать такі жанри:

- а. новела, ода, романс;
- б. притча, псалма, інтермедія;
- в. псалма, епіталама, елегія;
- г. апокриф, епіграма, епітафія

1427. Алгоритм як вид інакомовлення передбачає

- а. уподібнення на основі внутрішньої суміжності;
- б. зіставлення за аналогією;
- в. розкриття абстрактних уявлень чи понять у формі конкретної речі;
- г. надання неживим предметам "живих" ознак

1428. Визначте вид стилістичної фігури: "кому що, а курці просо"

- а. психологічний паралелізм;
- б. градація;
- в. інверсія;
- г. еліпса

1429. Шевченкові рядки "Тече вода в синє море, / Та не витікає; / Шука козак свою долю, / А долі немає" будуються на такому принципі:

- а. паралелізму;
- б. повторення;
- в. градації;
- г. інверсії

1430. Визначте вид стилістичної фігури в Шевченкових рядках:

І виріс я на чужині,
І сивію в чужому краї...

- а. інверсія;
- б. анафора;
- в. кільце;
- г. плеонаст

1431. Визначте вид стилістичної фігури у вірші Богдана Лепкого: "Той, хто вас виплекав, вимріяв, виплакав"

- а. плеонаст;
- б. параномасія;
- в. амфіболія;
- г. парентеза